

Жума,
2025-жылдын
14-февралы

ЭРКИН-ТОО

www.erkyn-too.kg**Ишенбай КАДЫРБЕКОВ:**

"БИЙЛИК ТАЛАШКАНДАРГА ЧАРА КӨРҮП, ӨЛКӨ КОЖОЮНДУГУН КОЛГО АЛСАМ БОЛМОК"

3-БЕТТЕ**БУЛ САНДА****Сыртбай МУСАЕВ:**

“КЫРГЫЗ ТИЛИН
ҮЙРӨНҮҮДӨГҮ
ОКУУ КИТЕПТЕРИ
ЖЕТИШСИЗ”
ДЕГЕНИ БОЛБОГОН
ШЫЛТОО”

7-БЕТТЕ**Халмурза ДОСАНОВ:**

“МАКСАТ –
ӨНӨР ЖАЙ
ИШКАНАЛАРЫН
КӨБӨЙТҮҮ,
ЖУМУШСУЗДУКТУ
АЗАЙТУУ”

12-13-БЕТТЕРДЕ

Апта соңунда...

Салыктык башкарууну жөнөкөйлөтүү, фискалдык көзөмөлдү күчөтүү жана ишкерлер үчүн жагымдуу шарттарды түзүү максатында Президент Садыр Жапаров «Дордой» соода-базар комплексинин базарларында жана кичи базарларында салыктык тескөө боюнча пилоттук долбоорлорду өткөрүү жана Бирдиктүү салык эсебин киргизүү жөнүндө кол койгон Жарлыгына ылайык, базарлардын жана кичи базарлардын администрациялары салык агенти статусун алышат жана ишкерлердин салыктык милдеттенмелерин эсепке алууну жана контролдоону камсыз кылышат. Пилоттук долбоор 2025-жылдын 15-мартынан 15-августуна чейин иштейт.

Кечээ Жогорку Кеңештин отурумунда “Жер кодексин” талкуулоодо талаш-

тартыш пикирлер жаралды. Депутат Чолпон Султанбекова 13 эл өкүлү булга чейин Агрардык саясат, суу ресурстары, экология жана регионалдык өнүктүрүү боюнча комитетине документти комитетке экинчи окууга кайтаруу сунушун бергенин, бирок ал колдоо таппай, парламенттин регламенти бузулганын билдирди. Аталган мыйзамдын жаңы редакциясы үчүнчү окууда кабыл алынды. Бул мыйзам кабыл алынса, Кыргызстандагы жер тилкелеринин баары бир сыйра ревизиядан өтүшү мүмкүн. Айрым депутаттар дачанын жерлери мамлекетке өтүп кетеби деген кооптонууларын билдиришти.

Министрлер Кабинетинин Төрагасынын биринчи орун басары Данияр Амангелдиевдин билдиргенине караганда,

Кара-Балтадагы “Джунда” мунай заводуна быйыл 167 миллион долларга жакын инвестиция тартылып, бул каражат К5 үлгүсүндөгү бензин чыгаруучу заводду модернизациялоого жумшалышы пландалып жатыптыр.

2025-жылдын 29-январында Конституциялык сот адвокаттар Самат Матцаков менен Курманбек Осмоновдун Бишкек мэриясынын 2024-жылдын 12-апрелиндеги №60 «Мустафа Кемал Ататүрк атындагы сейил багы жөнүндө» токтомун кабыл алуунун мыйзамдуулугуна байланыштуу арызын карап, Бишкек мэриясынын Ататүрк сейил багына байланыштуу чечимдери мыйзамдуу деп табылганын мэриядан билдиришти.

Жогорку Кеңештин жыйынында депутаттар Дастан Бекешев менен Кубанычбек Самаков унааларды убактылуу кармоочу жайга эвакуациялоого каршы экенин билдиришти. Депутат Бекешев, бул система эффективдүү да, адилеттүү да эмес. Анын айтымында, токтоп турган 50 унаанын ичинен, мисалы, эвакуатор бирөөнү алып кете алат. Ал кайтып келгенче бул жерде башка машина калбайт.

Ал эми депутат Самаков Бишкек мэриясына эвакуаторлорго альтернатива сунуштады. Анын пикиринде, санариптештирүү доорунда туура эмес жерге токтотулган унааларды айдап, сүрөткө тартуу үчүн саналуу гана жеңил унаалар керек болсо, анда айдоочуларга жөн эле айып пул салынам.

МАЙДА БИРОК,
МААНИЛҮҮ

www.erkyn-too.kg

Меморандумга кол коюлду

Министрлер Кабинетинин Төрагасы Адылбек Касымалиев жана Бириккен Араб Эмираттарынын Министрлер Кабинетинин иштери боюнча министри Мохамед Абдулла Аль Гергави, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети менен Бириккен Араб Эмираттарынын Өкмөтү алдыдагы беш жылдык мезгилге мамлекеттик башкарууну институттук өнүктүрүү жана модернизациялоо жагында тажрыйба алмашуу жөнүндөгү Меморандумга кол коюшту. Белгилей кетсек, өз ара түшүнүшүү жөнүндө Меморандум институционалдык потенциалды чыңдоо боюнча биргелешкен аракеттерди өнүктүрүүгө жана келечекке багытталган мүмкүнчүлүктөрдү түзүүгө, ошондой эле кызматташтыктын башка өз ара макулдашылган тармактарына багытталган.

Google компаниясы менен кызматташабыз

Бириккен Араб Эмираттарына болгон жумуш сапарынын алкагында Министрлер Кабинетинин Төрагасы Адылбек Касымалиев Google технологиялык компаниясынын өкүлдөрү менен жолугуп, билим берүү системасын санариптик трансформациялоо жаатындагы өнөктөштүк маселелерин талкуулады. Сөз арасында IT-тармагында жумуш орундарын түзүү, стартаптарды колдоо, санариптик технологиялар, жасалма интеллект жана киберкоопсуздук жаатында адистерди даярдоо боюнча кеп козголду. Эске салсак, Министрлер Кабинети билим берүү системасын модернизациялоого жана билим берүү процессине санариптик технологияларды киргизүүгө өзгөчө көңүл бурууда. Бул багытта бир катар чечимдер кабыл алынган.

Чакан жана орто ишкердик колдоого алынат

Министрлер Кабинети чакан жана орто ишкердикти колдоо боюнча атайын чаралар иштелип жатканын Министрлер Кабинетинин Төрагасынын биринчи орун басары Данияр Амангелдиев билдирди. Анын айтымында, мында аймактарга өзгөчө көңүл бурулат. “Айыл чарбасын каржылоо бизде өлкөдөгү эң жеңилдетилген насыя болуп саналат. Бул мал чарбачылыгын жана өсүмдүк өстүрүүчүлүктү колдоого багытталган. Учурда биз бул программаны жыйынтыктап жатабыз жана жакын арада аны Министрлер Кабинетинин Башчысына сунуштайбыз” - деди.

Темир жолдун жээгине кичирайондор курулабы?

Жогорку Кеңештин депутаты Элдар Абакиров Бишкек – Токмок жана Кара-Балтаны байланыштырган темир жолдун боюна кичирайондорду курууну сунуштады. Эл өкүлүнүн айтымында, бул борбор калаадагы ыш, тыгын жана турак жай ижарасынын кымбатчылыгы боюнча көйгөйлөрдү чечүүгө мүмкүндүк түзөт. “Кара-Балтаны, Токмоктун көздөй темир жолубуз бар, ал жерге жакын кичирайондор курулса, тургундар поезд менен Бишкекке жарым саатта келип, кечинде кетип калмак. Жер бөлүп, кичирайондорду салсак ушул үч маселени чечмекпиз” - деди Абакиров. Депутат Министрлер Кабинети менен мэрияга кайрылып, бул багытта долбоорду мамлекеттик-жеке өнөктөштүк же МИКтин механизми аркылуу ишке ашырууну сунуштады.

Аткаминерлердин айлыгын кыскартуу пландалууда?

Бир нече жолу тартип бузган аткаминерлердин айлыгын кыскартуу ыкмасын колдонуу пландалып жатканын Президенттин жана Министрлер Кабинетинин чечимдеринин аткарылышын көзөмөлдөө башкармалыгынын башчысы Азамат Осмонов билдирди. Анын айтымында, эгерде аткаминер экинчи ирет сөгүш алса кызматтан кетиши керек. Бирок ченемдик-укуктук актыларда андай нерсе каралбай калган. “Биз дисциплинардык чаралар ыкмасын киргизип жатабыз. Тагыраагы, аткаминерге сөгүш жарыяланса анын айлыгы кыскарып, бонустардан ажырайт. Бул нерсе чиновниктерге дем берет” - деди Осмонов. Азамат Осмонов бул механизмди Административдик укук бузуулар жөнүндө кодекске киргизүү каралып жатканын кошумчалады.

Армян, абхаз нумерлуу 900дөй машина айып жайда турат

Ички иштер министринин орун басары Октябрь Урмамбетов мамлекеттик бажы кызматынын айыптуу автоунааларды токтотуучу жайында Армения менен Абхазиядан келген 900дөй машина бар экенин билдирди. Ал Жогорку Кеңештин 12-февралында депутаттардын суроолоруна жооп берип

жатып, ИИМдин Жол кыймылынын коопсуздугун камсыздоо башкармалыгынын кызматкерлери армян, абхаз нумерлуу автоунааларды токтотуп гана берерин, алардын документин бажы кызматы текшерип, чечим кабыл алып жатканын айтты. Президент Садыр Жапаров 2024-жылы 31-декабрда Кыргызстанга мыйзамсыз ташылып келди делген Абхазиянын, Армениянын нумеру менен жүргөн автоунааларга байланыштуу жарлык чыгарган. Ага ылайык, Министрлер Кабинети мындай машиналарды каттоонун жол-жобосун иштеп чыгып, тиешелүү чечим кабыл алат жана алты айдын ичинде ишке ашырат.

“Көчмөн сити” курула баштады

Ушул жуманда жумурай-журтубузду сүйүнтө турган эң жакшы саамалыктын бири башталып, Чүй облусуна караштуу Күн-Туу айылындагы “Көчмөн сити” турак жай комплексинин курулушуна “старт” берилди. Турак жай комплексинде курулган батирлер мамлекеттик ипотекалык компания аркылуу кезекте тургандарга жана Күн-Туу айыл аймагынын тургундарына берилмекчи. 20 гектар жерди ээлеген комплексте 86 көп кабаттуу үй, үч мектеп, төрт бала бакча, үч унаа токтотуучу жай жана эс алуу зоналары салынат. Үйлөрдүн 27си 24 кабаттуу, калганы 20 кабаттуу болот. Курулуш иштери эки этап менен жүрүп, биринчи этабында 3105, экинчисинде 5605 батир берилмекчи.

249 миңден ашуун турак жай камсыздандырылды

Бүгүнкү күнгө карай өлкөдө 249 миңден ашуун турак жай камсыздандырылганын каржы рыногун жөнгө салуу жана көзөмөлдөө мамлекеттик кызматынын төрагасы Марат Пирназаров Жогорку Кеңештин жыйынында билдирди. Пирназаров учурда 249 миң 538 турак жай камсыздандырылганын, ал эми автоунаа ээлеринин жарандык-укуктук жоопкерчилиги боюнча 217 миң 468 камсыздандыруу келишими түзүлгөнүн билдирди.

Кыргызстандын 1 миң 370 жараны соттолгон

Башкы прокурордун орун басары Үмүткан Конкубаеванын айтымында, бардыгы болуп чет өлкөлөрдө 1 миң 649 биздин жарандар 21 мамлекетте соттолгон. “Ошол соттолгон адамдын өзүнүн же жакын адамдарынын макулдугу болгон кезде Башкы прокуратурага келип же онлайн түрүндө арыз менен кайрылат. Калган процедуралардын бардыгын прокуратура органдары тарабынан өзүбүз жүргүзөбүз. Которуп келүү, которуу бардыгы бекер. Башкы прокуратура өзү сүйлөшүүлөрдү жүргүзүп өткөрөт” - деди Үмүткан Конкубаева. Башка өлкөлөрдө соттолгон жарандарды өлкөгө которуу иштери алдыга жылып, 1 миң 649 биздин жаран чет жерде соттолгон болсо, 2024-жылы алардын 129 жараны которулган. Бул 129 жарандын 117 жараны Россиядан, Казакстандан 11, Тажикстандан 1 жаран которулуп келген.

Улуу Британияга мезгилдик жумуштарга чакыруу башталды

Улуу Британиядагы сезондук айыл чарба жумуштарына “HOPS Labour Solutions Ltd” (HOPS) оператору аркылуу онлайн каттоо жакында ачылат. Мындай маалыматты жарандарды чет өлкөдө ишке орноштуруу борбору маалымдады. Онлайн каттоо 2025-жылдын 17-февралында саат 15.00дөн 19.00гө чейин (Бишкек убактысы боюнча) ачылат. Онлайн каттоо кийинки тандоо этаптарына катышууга кепилдик бербейт – бул сиздин кызыкдар экениңизди гана тастыктаарын, онлайн тестирилөө HOPS оператору тарабынан 2025-жылдын 21-23-февралында өткөрүлөт. Тестирилөөнүн деталдары тандалып алынган талапкерлерге электрондук почта аркылуу жөнөтүлмөкчү.

Юруслан Тойчубеков эки айга камалды

Коомчулукта кызуу талкууланып жаткан MCN Coin криптовалютасына байланыштуу козголгон кылмыш ишинин алкагында Экономика жана коммерция министрлигине караштуу Финансы рыногун жөнгө салуу жана көзөмөлдөө кызматынын мурдагы төрагасы Юруслан Тойчубеков УКМКнын кызматкерлери тарабынан кармалган. Кечээ экс-чиновник каржы пирамидасын уюштурган деген айып менен убактылуу кармоочу жайга киргизилди. Келтирилген зыян 2,5 миллион долларга бааланууда.

Халифат орнотууга чакырык

30 жылдагы башаламандыкта диний идеологиялар көзөмөлсүз калып, биздин өлкөдө экстремисттик уюмдар көбөйгөнү белгилүү. Айрымдары баш көтөрүп, ачык эле Халифат куруу чакырыгын жасай баштады. Маселен, кечээ Чүй облусунда халифат орнотууга чакыргандар кармалды. Маалыматка ылайык, шектүүлөрдүн социалдык тармактарга жайгаштырган видеокайрылуусунда экстремисттик көз караш камтылганын экспертиза аныктаган. Ошондой эле кадрдагылар өлкөдө тыюу салынган “Йакын Инкар” уюмунун мүчөлөрү экени белгилүү болгон.

**Зулпукаар САПАНОВ,
Калыгул БЕЙШЕКЕЕВ**

КР Жогорку Кеңешинин 2-чакырылыштагы Мыйзам чыгаруу жыйынынын Төрагасы Ишенбай КАДЫРБЕКОВ:

“Менин депутат болушум өтө оор абал менен коштолчу...”

(Башталышы гезиттин
07.02.2025-ж.,
№9 санында)

Өткөн саныбызда Ишенбай Дүйшөнбиевич менен болгон маегибиз кызыктуу жагдайда уланганынан улам, биз кайрадан саясий ишмерге бир катар соболдорубузду жолдодук. Каарманым бүйүр кызыткан салмактуу жооптору менен бөлүштү.

- Ишенбай Дүйшөнбиевич, сиз белгилеген шайлоо системасы кабыл алынса, өзүңүз мисал келтирген Чүй облусунда аламан жарыш иш жүзүндө кандайча чагылдырылмат?

- Эгерде эл өкүлдөрү партиялык тизме аркылуу гана шайланса, өлкөнүн аймагын 9 эмес, 12 шайлоо округуна бөлүүнү сунуш кылат элем. Сөзүм кургак болбосу үчүн маселен, Ош, Жалал-Абад, Чүй облустарын, Бишкек шаарын экиге бөлүп, калганы Баткен, Ысык-Көл, Талас, Нарын жана Ош шаарынын округунан турмак. Ошондо Чүй облусу Батыш Чүй (Жайыл, Панфилов, Сокулук, Москва райондору) жана Чыгыш Чүй (Аламүдүн, Ысык-Ата, Чүй, Кемин райондору) округунан турмак. Шайлоочулардын санына жараша Батыш Чүй округуна 8 мандат, Чыгыш Чүй округуна 7 мандат бөлүштүрүлмөк. Мунун натыйжасында Чүй облусунун эки округундагы шайлоочулары 5 жыл бою 15 мандатка ээ болмок. 15 мандат болсо шайлоодо мандат алуу укугуна жетишкен партиялардын ортосунда округдарда алынган добуштун санына жараша бөлүнөт. Эгерде кандайдыр бир себеп менен депутат мандатын тапшырып кетсе, анын ордуна ал кайсы округдагы партиянын тизмесинен шайланса, мандат ошол тизменин ичиндеги кийинки талапкерге берилмек. Маселен, Батыш Чүй округунда шайлоо бюллетенинде саясий партиялардын тизмесинен башка талапкерлердин номерлери көрсөтүлгөн 8 чарчы болот. Ошентип, артыкчылыктуу добуш берүү менен мындай шайлоо системасын ишке ашыруу мүмкүнчүлүгүнө жетмекпиз. Натыйжада, шайлоочу негиздүү тандоо мүмкүнчүлүгүнө ээ болмок. Бул шайлоо системасынын дагы бир артыкчылыгы, эгерде саясий партиялар талапкерлердин тизмесине байлыгы бар, өз тегерегиндеги таанышбилиш, жакын адамдарын киргизишсе, сунуштаган шайлоо системасы боюнча партия аргасыз ар бир аймактардагы округдардан элдин ишенимине ээ болгон, акылдуу, компетенттүү, профессионал адамдарды тизмеге киргизгенге аргасыз болушат. Муну менен партиялардын арасында күчтүү талапкерлерди өздөрүнүн

катарына тартууда атаандаштык жаралат болчу. Жергиликтүү партиянын ячейкаларын ачууга мажбур кылмак. Ошентип, өлкөдө партиялык система өнүкмөк. Аныгында парламент чоң саясий мектеп болуп саналат. Беш жылдын ичинде депутат мыйзам чыгаруу гана эмес, чоң саясий сабактан өтөт. Эгерде парламентке эл шайлаган сабаттуу, өз принциптери бар депутаттар келишсе, алар өлкөбүздүн өтө чоң кадрдык резерви болушат эле.

- Сиз шайлоо мыйзамдарын майда-баратына дейре ажыратып, талдаган, бул жааттан астыңызга анча-мынчаларды чыгарбаган чоң тажрыйбага ээ экениңизди билебиз. Коомчулук шайлоо боюнча түрдүү талкууларды кеп кылып жатканда, эмнеге өз сунушунузду эл алдына ачык жарыялабай келесиз?

- Жогоруда айтылган шайлоо системасын мен көп жылдан бери сунуштап жүрөм. Буга коомчулук деле даяр. Азыр мыйзам чыгаруучу инсандардын кезеги келди. Качан алар өздөрүнүн эмес, шайлоочуларынын укугун биринчи орунга койгонго даяр болсо, сунуштаган шайлоо системасы кабыл алынышы мүмкүн.

- Шайлоо демекчи, Ишенбай Дүйшөнбиевич, сиз кезегинде жаңылбасам, парламенттин

2-чакырылышына талапкер кезиңизде шайлоочуларыңыз менен үгүт маалында көзмөкөз жолугушууга барбастан, Бишкекте туруп, тагдыр чечээр маалда атаандаштарыңызды ат чабым артка таштап, маарага алгачкы болуп келгениңиз азыркыга дейре тарых болуп айтылып жүрөт. Өткөн окуя боюнча кеп салып бербейсизби?..

- Маңдайга жазган тагдырбы же башка себептенби, негизи менин депутат болушум өтө оор абалда өткөн. Биринчи жолу аламан жарышка түшкөндө маарага чуркашкан сегиз талапкердин арасындагы негизги атаандашым Кыргызстан компартиясынын борбордук комитетинин катчысы, андан мурун Ленин заводунун башкы директору болгон. Шайлоо округунда 70% шайлоочулар ошол заводдо жумушчу болуп иштешкен. Элестетип көргүлөчү, ошондой талапкерди депутаттыкка өткөрүш үчүн компартиянын структуралары кандай күч колдонушканын? Ошого карабай мен жарышта экинчи турда жеңишке ээ болдум. Андагы борбордук бийликтин “Правда” гезити Кыргыз ССР жана Беларусь ССРинен эч ким билбеген жаш талапкерлер шайлоодо жергиликтүү компартиянын катчыларын утуп алышты деп сенсация

катары кабар берген. Экинчи жолу депутаттыкка аттанганымда, бийлик Президенттик Администрацияда иштеген жердешимди ачыктан-ачык сүрөп чыгышып, эң бийик деңгээлде чоң чогулуштарда аны шайлоочулардан “колдоп бергиле” деп суранышкан. Натыйжада, жергиликтүү бийлик жогортон келген команданы “туура түшүнүшүп”, мени шайлоочулар менен мекемелерде, мектептерде жолугушуу укугумдан ажыратышып, бүтүндөй жергиликтүү бийлик аппараттарын атаандашымдын пайдасына иштеттиришип, аны ачыктан-ачык колдошкон. Бирок, жергиликтүү бийлик эл менен башка жерде жолугушканга жолтоо кыла алышкан жок. Шайлоочулар мени колдоп, добушун беришип, он бир талапкердин арасынан мени төбөлөрүнө көтөрүшүп, мандат алып беришкен. Ал эми сиз айткан шайлоо окуясы 2000-жылдагы парламенттик жарышка үчүнчү ирет ат салышканымда болгон. Анда бийлик атайылап кардиналдуу жолго барып, мага карата кылмыш ишин козгоп, шайлоочулар менен жолугушуу мүмкүнчүлүгүнөн ажыратышып, бийликтин бүтүндөй административдик ресурсун мага каршы иштетишкен. Мындай ыпластыкка жаалданган эл, карапайым менин шайлоочуларым адилетсиздикти көрүп туруп, мени кайрадан депутаттыкка шайлашкан. Тарыхта сейрек кездешкен мындай окуяны бир гана нерсе менен түшүндүрсө болот. Ал түшүнүк эл тамырчы болгондугунда. Элдин ишенимине жетиш оор! Эгерде эл ишеним артып калса, анда андай ишенимди эч ким, эч кандай күч башка жакка бура албайт. Ошондогу Акаевдик бийлик мени буттан чалуу үчүн кандай гана ыплас аракеттерди кылган жок. Жамандашты, мамлекеттик кызматкерлерди коркутушту, атаандаштарымдын мыйзамсыз жасаган иштерин көрмөксөн болушту. Мындай адилетсиздикке шайлоочуларым чыдашты, айткандарын угушту, бергендерин алышты. А бирок, жыйынтыгында добушун мага беришти. Мындай акылман элге тек гана сыйынса болот.

- 2005-жылдын 24-мартындагы элдик толкундоодон улам Президент Аскар Акаев бийликти таштап качып кеткен соң, саналуу сааттарга болсо да өлкөнүн тизгини сиздин колуңузга өткөн да, туурабы? Андан ары бийликти колго алуунузга эмне тоскоолдук кылган? Бул жагы бүгүндө коомчулуктун кеңири катарына кызык болуп келет...

- 2005-жылдын 24-мартында Кыргызстан Президентсиз калган. Баш мыйзамда “мындай учурда Президенттин ыйгарым укуктары Премьер-министрге

өтөт” деп жазылган. Бирок, Премьер-министр дагы өлкөдөн чыгып кеткен. Баш мыйзамда “Жогорку Кеңештин эл өкүлдөр жыйыны Президенттин сунушу боюнча Премьер-министрди дайындоого макулдук берет” деп жазылган. Президенттин жоктугуна байланыштуу эл өкүлдөр жыйынына Премьер-министрди дайындоо жөнүндө сунушту мыйзам чыгаруу жыйынынын Төрагасы гана бере алмак. Жогорку Кеңештин эл өкүлдөр жыйыны макулдук берген соң Президенттин милдетин аткарып жаткан Мыйзам чыгаруу жыйынынын Төрагасы Премьер-министрди дайындоо жөнүндө Жарлыкка кол коймок. Ошол кезде мыйзам чыгаруу жыйынынын Төрагасы болуп мен шайлангам. Бирок, Жогорку Кеңештин эл өкүлдөр жыйынынын депутаттары мыйзам чыгаруу жыйынынын сунушун күтпөй, Баш мыйзамдын эрежесин бузуп, Курманбек Бакиевди Премьер-министрлик кызматка дайындоого макулдугун берген. Анысы аз келгенсип, Премьер-министрди дайындоо жөнүндө Президенттин милдетин аткарып жаткан менин Жарлыгымды күтпөй, Курманбек Бакиев өзүн Премьер-министр жана Президенттин милдетин аткаруучу катары жарыялап, ишке киришкен. Борбордук аянтта турган эл бул жарыяны кабыл алган. Албетте, мындай адилетсиздикке карата мен дагы Баш мыйзамдагы ыйгарым укугумдан пайдаланып, бийлик талашкандарга чара көрүп, өлкөнүн кожоюндугунун тизгинин колго алып калсам болмок. Бирок, мындай чечим өтө опурталдуу болчу. Ойлоп көргүлөчү, аянтта эл толкуп турат. Мамлекет бийликсиз калган. Эгерде мен Баш мыйзамга таянып, өзүм тараптагы саясатчылар менен бийликти талашсам эмне болмок? Ошондо эл бөлүнүп кетпейт деп ким кепилдик бере алмак? Саясий максатка ылайык, мамлекеттин кызыкчылыгын ойдо тутуп, Курманбек Бакиевдин командасына жолтоо болбоо чечимин туура деп эсептедим. Юридикалык жактан караганда мен “саналуу саат” эмес, 24-марттан 14-апрелге чейин Президенттин ыйгарым укугу менин колумда болгон. Себеби, Баш мыйзам боюнча Жогорку Кеңештин мыйзам чыгаруучу жана эл өкүлдөр жыйындарынын мөөнөтү 2015-жылдын 14-апрелинде аяктамак. Ошол себептен, Жогорку Кеңештин мыйзам чыгаруу жыйыны өзүнүн ыйгарым укуктарын 14-апрелде токтотуп, өлкөдөгү мыйзам чыгаруу бийлигин Жогорку Кеңештин жаңы чакырылышына шайланып келген курамына өткөрүп берген.

Калыгул БЕЙШЕКЕЕВ

КҮНДҮН
МАСЕЛЕСИ

www.erkyn-too.kg

11-февралдын кечинде Бишкектеги Жүрөк хирургиясы жана органдарды трансплантациялоо илимий-изилдөө институтунда өрт чыгып, анын кесепетинен 2 бала көз жумду. Тилекке каршы, дарыгерлердин аракетине карабай, операциядан кийин бул эки бала (1 жаш 7 ай жана 16 жаш) Улуттук кардиология жана терапия борборунун реанимация бөлүмүндө каза болду. Окуя болгон учурда Жүрөк хирургиясы жана органдарды трансплантациялоо илим-изилдөө институтунда жалпы 104 адам, анын ичинде 50 бейтап, анын 19у бала, 32 багуучу жана 22 кызматкер болгон.

УКУКТУК БАА БЕРИЛЕТ

Саламаттык сактоо министрлиги алдын ала маалымат боюнча өрт оорукананын жер төлөсүнөн чыкканын билдирди. Министрлер Кабинетинин Төрагасы Адылбек Касымалиев кырсыктын себептерин аныктоо үчүн ведомстволор аралык комиссия түзүү тапшырмасын берди. Өрт боюнча Бишкектин Биринчи Май райондук ички иштер башкармалыгы Кылыш-Жаза Кодексинин 275-беренеси ("Өрт коопсуздугунун эрежелерин бузуу") менен кылмыш ишин козгоп, тиешелүү экспертизалар дайындалды.

ЖҮРӨК ХИРУРГИЯДАГЫ
ЖҮРӨК ӨЙҮТКӨН КЫРСЫКБЕЙТАПТАРГА ЖАРДАМДАР
КӨРСӨТҮЛҮҮДӨ

Жүрөк хирургиясы жана органдарды трансплантациялоо илим-изилдөө институтунан 31 бейтап жакынкы ооруканаларга жайгаштырылган. Эки бала Эне жана баланы коргоо улуттук борборуна которулду. 12 энеге жана эки атага медициналык жардам көрсөтүлдү. Эки бейтап Улуттук госпиталдын реанимация бөлүмүнө которулду. Академик М.Миррахимов атындагы Кардиология жана терапия улуттук борборуна 15 бейтап, анын ичинде 8 чоң адам жана 7 бала. Операцияга чейинки 19 бейтап үйлөрүнө жөнөтүлдү. Эне жана баланы коргоо улуттук борборундагы балдардын абалы дарыгерлер тарабынан туруктуу деп бааланууда. Учурда көзөмөл жүргүзүлүүдө. Ал эми Улуттук кардиология жана терапия борборунун реанимация бөлүмүндө 11 бейтап, анын ичинен 4 бала жатат. Төрт баланын экөөнүн абалы өтө оор. Улуттук госпиталда 2 бейтап жатат, бейтаптардын абалы орто, дарылоо улантылууда. Өрттөн бей-

таптардан тышкары 9 адам жабыркап, истүү газга ууланып ооруканга жаткырылган. Алардын арасында Жүрөк хирургиясы жана органдарды трансплантациялоо илим-изилдөө институтунун 7 медициналык кызматкери жана 2 багуучусу бар. Төрт медицина кызматкеринин абалы канааттандырарлык. Үчөөнүн абалы орточо жана туруктуу. Алар тез жардам клиникалык ооруканасынын токсикология бөлүмүндө жардам алышууда. Окуянын кесепеттерин жоюуга тиешелүү мекемелер күчөтүлгөн режимде иш алып барышууда. Аны менен катар 6 психолог бейтаптар жана алардын жакындары менен иш алып барып, жардам көрсөтүшүүдө.

ЖООПЕРЧИЛИКТИ
КИМ АЛАТ?

Бишкектеги Жүрөк хирургиясы жана органдарды трансплантациялоо илимий-изилдөө институтунда дарыланып жаткан бейтаптарга жолуктук. Жумгалдан келген 58 жаштагы Элнура кан басымы жогору болуп, дарыланып жаткан бейтаптардын бири. Ал жүрөгүнө стент

дамдар көрсөтүлдү. Бейтаптардын бардыгы эвакуацияланып, 50 метр жакын жердеги ооруканалардын бөлүмдөрүнө жаткырылды. Учурда бардык зарыл болгон жардамдарды берүү улантылууда. Өрт кырсыгынан ооруканада керектүү кардиохирургиялык жабдуулар өрттүн кесепетинен жабыркаган эмес. Учурда баары өз нугунда иштеп жатат.

Өзгөчө кырдаалдар министри
Бообек АЖИКЕЕВ:

- Өрттү өчүрүүгө жалпы 6 бөлүм, 2 автошаты, Бишкек шаардык "Куткаруу кызматынын" куткаруучулары, ыкчам тобу тартылды. Өрт саат 22:33тө чектөөгө алынып, 23:15те толугу менен өчүрүлгөн. Учурда өрттүн себептери такталууда.

Эне жана баланы коргоо
борборунун директору
Шаирбек СУЛАЙМАНОВ:

- Окуя болгон түнү 23:00дөн, түнкү бирге чейин 12 бала жана аларды караган энелер жаткырылды. Биздин борбордун 2-базасы Тоголок Молдо көчөсүндө жайгашкан ооруканабызга атайын бөлүм бөлүп, балдарды кабыл алдык. Тамак аш, дары-дармектери камсыздалган. Балдардын абалдары бүгүнкү күндө туруктуу. Операциядан кийинки 2 баланын абалы жакшы. Азыр кардиолог врачтар менен биргеликте балдарга кароо жүргүзүлүүдө.

Мээрим БАКТЫБЕК кызы

(Макаланын башталышы
гезиттин 11.02.2025-ж.,
№10 санында)КУРУЛУШТАГЫ
ЫҢГАЙЛУУЛУК

Борбор калаабызда барган сайын жаңы көп кабаттуу имараттар салынып, кайсыл жерге караба курулуш жүрүп жатканын көрүүгө болот. "Салынган ар бир имаратта майыптыгы бар жарандарга ыңгайлуулуктар кылдат каралабы?" деген суроого Мамлекеттик курулуш агенттигинин директорунун орун басары Бакай Турдугулов мындайча жооп берди: "Жаңы имарат долбоору даярдалып жатканда баары эске алынат. Алгач долбоор чийилип даяр болгон соң биздин жергиликтүү архитектура органдарына тапшырылат. Эгер кандайдыр бир кемчиликтер табылса, катаны оңдоо тапшырмасы берилип, артка жөнөтүлөт. Баары оңдолуп келгенден кийин долбоорлор макулдашылып мамлекеттик курулуш агенттигинин алдындагы мамлекеттик экспертизага тапшырылат. Кароодон өтүп корутундусу алынган соң курулушка берилет. Өлкөбүздөгү ар бир курулуштун майыптуулугу бар жарандарга ыңгайлуулугу өкмөттө көптөн бери талкууланып келе жаткан маселе. Кыргызстанда СССР убагында курулган имараттардын кээ биринде майыптуулугу бар жарандарга ыңгайлуу шарттар толугу менен түзүлбөй калган. Аларды кайрадан оңдоп чыгуу иштери азыркы күнгө чейин уланууда. Бирок толугу менен оңдолду деп айта албайбыз. Ал эми учурдагы курулуштар албетте бардык текшерүүдөн өтүп, талаптарга жооп берет. Ошол эле пандустардын би-

МҮМКҮНЧҮЛҮГҮ
ЧЕКТЕЛГЕН
ЖАРАНДАРДЫН
УКУГУ КОРГОЛОБУ?

Гезитибиздин өткөн санында майыптыгы бар жарандардын көйгөйлөрүн камтыган макалабыз окурмандардын кызыгуусун арттырып, бир топ сунуш-пикирлер айтылды. Ошондой эле алардын өтүнүчү боюнча мамлекеттик курулуш агенттиги менен Бишкек троллейбус башкармалыгына тиешелүү маселелер боюнча майыптыгы бар жарандарыбыздын суроолоруна жооп табууга аракет кылдык.

ийктиги, каалгалардын кеңдиги, кире бериштин тоскоолдуксуз түздүгү жана башка бардык деталдар эске алынат."

АВТОБУСТАГЫ
ИШТЕБЕГЕН
ҮН КОШТООЧУ
ЖАБДЫК

Көзү азиз жарандар үчүн коомдук транспорттогу аялдамаларды эскертип туруучу үндөрдүн кээде чыкпай калышы ыңгайсыздык жаратарын айткан Матлюба айым "Буга көңүл бурулса жакшы болот эле" деген оюн билдирет. Аталган көйгөйдүн себебин билүү үчүн Бишкек троллейбус башкармалыгынын директору Талантбек Капаровго кайрылганыбызда, ал буларга токто-

ду: "Бишкек шаардык транспорт муниципалдык ишканасында 1300дүн тегерегинде автобус бар. Алардын дээрлик баарында майыптыгы бар жарандар үчүн шарттар түзүлгөн. Мисалы, 2 эшиктүү автобустарда пандустар коюлган. Пандустарды чыгарып, түшүрүү айдоочунун милдетине кирет. Атайын ремени жана "түшөм" деген белги берүүчү баскыч майыптыгы бар жарандар үчүн коюлган жайлар бар. Кулагы укпаган жарандарыбызга Мамлекеттик тил комиссиясынан өткөн, жолдордун жаңыдан берилген аттары кирген трафареттерди койдурдук. Кандайдыр бир маселелер болсо, келип кайрылып турушат. Жыйындар да болот. Алсак, дал ушул сиз айткан үн коштоочу жабдыктардын иштебей калышы, аялдамаларга электрондук трафарет-

терди илүү керектигин айтып жатышат. Биз тиешелүү кызматтарга кат жазып берип жатабыз. Буюрса ушул жылы аялдамаларга автобустардын маршруту, келе турган сааты көргөзүлгөн трафареттерди илдиргенге аракет кылып жатабыз. Автобустагы үн коштоочу жабдыктын иштебеши, 28 орун болсо, туруп баргандар менен бир автобуска 80 адам батса, кээ бирине үндүн жаңырып турганы жакпай калат экен. Көп учурда айдоочудан үндү өчүрүү коюусун сурангандар болуп жатат. Биз бул боюнча айдоочуга арызданган жүргүнчү түшүп кеткенче өчүрүп, кийин кайра жандырып коюшу керектигин эскертип жатабыз. Ал эми кээде үн коштоочу жабдык спутник менен байланышта болгондуктан интернет алсыз болгон жерлерде тартпай

калышы мүмкүн. Алсак, 2022-жылы коомдук транспорт 15%, жеке 85%ы жеке менчик эле. Азыр 95%ы коомдук муниципалдык транспорт болсо, 5%ы гана жеке каттам. Жетекчилик тарабынан катуу тапшырмалар коюлуп жатат. Биз бардык талаптарды аткаруудабыз. Жумасына шейшемби жана бейшемби күндөрү рейд жүргүзүп, айдоочуга ошол эле үн коштоочу жабдыктарды унутпай күйгүзүүсүн, өзүн таза алып жүрүүсүн ж.б. айтып, түшүндүрүү иштерин жүргүзүп келебиз. Аны менен катар жүргүнчүлөр дагы өтмөктөн токтоп кой, жол чырак жашыл жанганча түшүп кетейин дейбей, аялдамадан түшүп, эрежелерди сактаса дейбиз."

Алтынай НУРДИНОВА

Уңгужол: учур жана келечек

Жакында Кыргыз Республикасынын Улуттук илимдер академиясында Кыргыз Республикасынын Президентинин “Улуттук дем – дүйнөлүк бийиктик” уңгужолу жөнүндө” 2024-жылдын 18-декабрындагы ПЖ №369 Жарлыгын жүзөгө ашырууга арналган “Уңгужол: учур жана келечек” аттуу илимий-практикалык конференция өттү. Уңгужолдун негизги максаты – мамлекеттик, коомдук-саясий, жарандык институттардын ишин бир нукка салып, нарктуу, мекенчил жарандарды калыптандыруу, кубаттуу мамлекет куруу болуп саналат.

Маданий мекемелердин байланышы чыңдалат

Улуттук тарых музейинде Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министри Алтынбек Максатов райондук жана шаардык маданият бөлүмдөрүнүн жетекчилери, музейлердин жана китепканалардын директорлору менен жолугушту. Аталган иш-чарада 2024-жылдын жыйынтыгы – маданият, музей жана китепкана тармагындагы жетишкендиктердин анализи, санариптик технологияларды өнүктүрүү – музей экспонаттарынын каттоосун автоматташтыруу, электрондук китепканаларды түзүү жана архивдөө ыкмаларын жакшыртуу, жаштар менен иштөө боюнча жаңы форматтарды киргизүү, эл аралык уюмдар менен кызматташуу, маданий кызматкерлердин квалификациясын жогорулатуу – тренингдерди жана тажрыйба алмашуу программаларын уюштуруу пландары талкууланды. Ошону менен катар аймактардагы маданиятты өнүктүрүү – борбордук жана регионалдык маданий мекемелердин байланышын чыңдоо, маданий долбоорлорго бардык аймактардын бирдей жеткиликтүүлүгүн камсыз кылууга пландар түзүлдү. Жолугушуунун жыйынтыгында маданий тармактарды модернизациялоо, китепкана жана музей ишмердүүлүгүн өнүктүрүү жана регионалдык мекемелер менен кызматташтыкты бекемдөө боюнча так тапшырмалар берилди.

12 жылдык окутуу форматы боюнча тренингдер башталат...

Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлиги 2025-жылдын 17-февралынан тартып республиканын жалпы билим берүү уюмдарынын жетекчилерин жана райондук, шаардык билим берүү бөлүмдөрүнүн тийиштүү кызматкерлерин мектептерди 12 жылдык окутуу форматына өткөрүү боюнча окута баштайт. Тренингдер республиканын бардык (мамлекеттик жана жеке менчик) жалпы билим берүү уюмдарынын жетекчилери жана министрликтин аймактык бөлүмдөрүнүн тиешелүү кызматкерлери үчүн акысыз уюштурулат. Тренингдерден кийин ар бир мектепте ата-энелер чогулуштары өткөрүлүп, жаңы форматтагы улуттук билим берүү системасын калыптандырууга багытталган негизги чечимдер жана жаңылануулар тууралуу маалымат берилет.

Махабат САИДРАХМАНОВА

Демократия деген ураандын артында саясий соода бар

АКШдагы өзгөрүүлөргө, силкинүүлөргө дүйнө коомчулугунун назары бурулуп, Дональд Трамптын саясий кадамдары чар тарапта талкууга алынууда. Илон Маск сындуу жандоочторунун жүрүшүнө жараша геосаясий алкактагы көп нерселер өзгөрчүдөй, көйгөйлүү маселелер чечилчүдөй жагдайлар жарала баштады. Алардын арасында орус-украин, палестин-израил согуштарынын дагы тагдыры чечилип калышы ыктымал болууда. Айтор, чоң кызыктар башталчудай болуп турат. Биз аларды тыкыр иликтеп, окуялардан жыйынтык чыгарып, адашпагандай болуп турушубуз керек.

“АЗАТТЫК” ЖАБЫЛАБЫ?

“Биз АКШны кайрадан күчтүү жана бай кылабыз” деген чакырык менен шайлоого аттанып, жеңишке жеткен Дональд Трамп реформаларды жасай турган ишенимдүү адамдарын бийликке топтоду. Алардын бири Tesla жана SpaceX компанияларынын негиздөөчүсү Илон Маск болууда. Өкмөттүн натыйжалуулугун жогорулатуу боюнча министрликке дайындалган күндөн тартып ашыкча чыгымдарды кыскартуунун үстүндө иштеп жатат. Анын жыйынтыгы болуп, чечкиндүү кадамдар жемишин бере баштаганын жакында белгилеп, АКШ күн сайын 1 млрд доллардан үнөмдөй баштаганын айтты. Анын чындыгы бар окшойт, жылына 50 млрд доллардан ашык каражатты асманга сапырган ЮСАИД деген уюмду жапты. Көрсө, алар "Аль-Каида" менен байланыштуу сириялык согушкерлерди гана колдобостон, чет мамлекеттерде трансгендерлер укугуна байланышкан долбоорлорду каржылаган экен. Мындан улам Илон Маск кылмыштуу уюм деп атап, “Аларды жок кылууга убакыт келди” деп жазды. Чындыгында эле Америка элинин акчасы мындай нерселерге чачылып жатканы туура эмес.

Биздин тил менен айтканда, мамлекеттик масштабдагы ысырапкорлукка каршы күрөштү баштаган Илон Маск жылына 1 млрд долларды кемирип жаткан “Азаттык” радиосун жапканы жатат. Пикирин кыска гана билдирип, “Ооба, жабыңыздар. Буларды эч ким укпайт” деп жазды. Негизи “Азаттык” радиосу баштапкы милдетин өтөй албай, калыстыктан тайып, чындыкты бурмалап, жалаң жамандык издөө менен шугулданып калганы айтылып келген. Биздегиси жемкорлукка батып, үй-бүлөлүк кландардын сазына батып калганы бир нече ирет белгиленген. Бирок, эч бир чара көрүлгөн эмес.

Бул боюнча Президент Садыр Жапаровдун дагы айтканы бар. Өткөн жылдагы Элдик курултайда “Азаттык” жана башка бир катар ЖМКлар америкалык ар кыл фонддор тарабынан канча суммага каржыланырын белгилеп, АКШнын Мамлекеттик департаментинин жетекчилигине кайрылганын билебиз. “Эгер акча каражаттарды кайда жумшай турганыңарды билбей жатсаңыздар, бизге, мамлекетке түз эле берсеңиздер, биз демократияны да, адам укугун да жогорку деңгээлде камсыздап беребиз” деген эле. Ошол сунуш аткарыла баштады десек болчудай. Дональд Трамп ЮСАИДдин ишин токтотуп, Илон Маск “Азаттык” радиосун жабууга киришти. Мамлекет башчысы Садыр Жапаров бул боюнча өткөн жумада маек берип, ашыкча чыгымды токтотууну көздөгөн Трамп менен Масктын чечимдерин колдошубуз керектигин билдирди.

“Дональд Трамп менен Илон Маск экөө менин демилгеме муктаж адамдар эмес. Экөө тең миллиардерлер. Акча асмандан жаабасын жакшы билишет. Америкалыктардын акчасын туш келди сапыра беришти токтотолу деп жатышпайбы. Эң туура кылышат. Булардын мындай чечим кабыл алышын мен колдоймун. Анткени, эшикте XXI кылым. Кандай маалымат болсо да, дүйнө жүзүнө беш мүнөттө тарайт. Илгерки заман жок. Ал заман эскирди. “Азаттыкты” илгери, мындан 20-30 жыл мурун элдин баары күтүп укчу, ишенчү. Себеби, ал мезгилде интернет мынчалык өнүккөн эмес, смартфон деген жок болчу. Азыр “Азаттыктын” жаңылыктарына эл муктаж эмес. Элдин баары жаңылыктарды интернет аркылуу алышат” деди Президент.

Өлкө жетекчиси өз сөзүндө “Азаттык” бирөөнүн аброюна

шек келтирип, жалган маалымат таратып жүргөнүн баса белгилеп берди. Буга чейин болуп келгендей, жалган маалымат таратканы үчүн алар кечирим сурап гана кутулуп кетип жүрүшөт. Эгер кимдир бирөө сотко берсе, “Бизде сөз эркиндиги өлдү” деп бүткүл дүйнөгө жар салып чыгышат. Мунун өзү туура эмес. Жалган маалымат таратуу же жаңылыктар менен манипуляция кылуу бул сөз эркиндигине жатпайт. Эң ооздук кылууну сөз эркиндиги же адам укугу менен алмаштырып албаш керек.

ЖЕРИНЕН ДА, КЕН БАЙЛЫГЫНАН ДА АЙРЫЛГАНЫ ТУРАТ

Ар бирибиз акыл калчап, аңсезим менен анализ жүргүзө турган учурда турабыз. Анткени, геосаясий тирештин алкагындагы дүйнө өтө опурталдуу болууда. Дегенибиз, сырттан каржыланган уюмдардын тилине кирип, адам укугу, сөз эркиндиги жана демократия деген жалган ураандардын курмандыгына айланып калбашыбыз керек. Бүгүнкү Украина буга анык мисал болууда. Өлкөнүн ичине кирип алган жык-жыйма бейөкмөт уюмдардын жалган чакырыктарына ишенип, өлкөдө от тутантып алды. Батыштагы ниети бузуктардын азгырыгына кирген украин президенти Зеленский “төшү түктүү” Россия менен тирешип, аягы согушка айланды. Үч жылга аяк баскан согушта шаарлары жер менен жексен болуп, жүз миңдеген жарандарынан айрылды. Бир далай жерин тарттырып жиберди. Эми кен байлыктарынан дагы кол жууганы турат. АКШ Президенти Дональд Трамп Украинага берген карызынын жалпы суммасы 500 миллиард доллардан ашканын айтып, ушул суммага тете сейрек кездешүүчү

металлдарды талап кылды. Көп күттүрбөй Зеленский макулдугун берди.

Бул эмне деген кыянатчылык деп көпчүлүгү ишенер-ишенбесин билбей турушат. Ошондо, демократия деген ураан жөн гана куру сөз болуп, украиналыктар бардык жактан утулуп калдыбы? Жеринен да айрылса, элинен да айрылса, эми аягында келип кен байлыгынан да айрылса – мунун өзү адилетсиздик да. Анда эмне үчүн жөнөкөй ураиндер кырчылдашып согушуп, кан төгүштү деген суроо жоопсуз турат. Албетте, мындан биз сабак алып, адашпай тургандай болушубуз керек. Орустар айтмакчы, “бекер быштак капканда гана болот”. Демократия деген ураандардын артында саясий кызыкчылыктар бар экенин билишибиз керек. Буга чейин баары көшөгөнүн артында чечилип келгендиктен, көпчүлүк билген эмес. Трамп анын бетин ачып, сооданы ачыкка чыгарып койду. Бизде дагы демократия деп азан чакырымыш эткендер эртең бийликке келип калса, кен байлыкты керттип-керттип берерин түшүнүшүбүз шарт. Эң жаманы - Украинадай кылып орустар менен каршылаштырып, кыргын-сүргүнгө чейин алып барышы мүмкүн. Жалган ураандарды мээлерине сиңирип алгандар өздөрүнүн идеясын ишке ашырыш үчүн кан төккөндөн дагы кайра тартышпайт. Аны Украинанын мисалынан көрүп жатабыз.

Өткөн жылдын этегинде өткөн жергиликтүү кеңештерге болгон шайлоодогу социал-терндин кылыгын көрдүк. Алар шайлоодо олчойгон каражаттарды бергенин Социал-демократтар партиясынын лидери Темирлан Султанбековдун сүйлөшүүсүндө ачыкка чыгып турат. Саясатта сырттан келген акча жөн гана жардам катары берилбейт. Ар дайым анын ордуна бир нерсе талап кылынат – бул экономикалык кызыкчылыктар, саясий таасир же өлкөнүн ички ишине кийлигишүү. Муну баарыбыз билебиз. Эгерде укук коргоо органдары өз убагында чара көрбөгөндө, Батыштан келген акчалардын арты менен тополоң чыкмак. Өлкөдө баш аламандык өкүм сүрмөк. Кыргызстандагы тополоң аркылуу Россияга сес көрсөтүшмөк. Алардын максаты айдан ачык, бирок биз ага жол бербешибиз керек. Жалган ураандарды ээрчип, өз өлкөбүздүн талкаланышына шарт түзбөйлү. Демократия, сөз эркиндиги, адам укугу дегендин артында соода бар. Аны бүгүн түшүнбөсөк, эртең кеч болот.

Кылычбек КУДАЙБЕРГЕНОВ

АКТУАЛЬНАЯ
ТЕМА

www.erkyn-too.kg

Большая часть водных региональных бассейнов в мире имеет трансграничное вододелие. Все они имеют индивидуальный характер формирования, управления и вододелия стоком. Не исключением является и бассейн Аральского моря (БАМ). Бассейн Аральского моря является уникальным водным объектом в плане своего географического положения и природно-климатических условий. Он расположен в центре Евразийского континента, далеко от океанов и морей. Его водные ресурсы формируются в основном за счет выпадения зимне-весенних осадков в виде дождя и снега. Дождевые осадки стекают с гор по двум главным рекам бассейна Сырдарья и Амударья в Аральское море, а зимние осадки в виде снега накапливаются в горах Памира и Тянь-Шаня в виде снежников и ледников, за счет таяния которых в летнее время формируется сток главных рек бассейна.

Высокий биоклиматический потенциал региона, наличие значительных земельных ресурсов, особенно в поймах рек, способствовал формированию здесь древней культуры орошаемого земледелия. В поймах главных рек сформировались древние оазисы орошаемого земледелия, такие как Хивинский, Бухарский оазисы по реке Амударья, Ферганский, Отырарский по реке Сырдарья. Это подтверждается археологическими раскопками городища Отырар и сохранившимися крепостными стенами городища Сауран вблизи Туркестана.

В древние и средние века человечество не имело технические возможности активно вмешиваться в процесс регулирования стока рек. Примитивные перегораживающие сооружения на реках, создаваемые с помощью каменно-хворостовых матов (карбура) или свайных опор (сипай), часто весной сносились наводными стоками и людям приходилось все начинать сначала. Первые механические подъемники воды – водяное колесо "чигир" – в зависимости от силы потока воды в реке не могло забирать много воды. Тем самым эти древние приспособления для забора воды не могли сильно влиять на сток рек, которые благополучно доносили свои воды до Аральского моря.

Таким образом, оазисное орошение длительное время существовало в поймах рек Сырдарья и Амударья, не нанося значительного ущерба их стоку и Аральскому морю. Ситуация с регулированием рек и забором воды на орошение резко изменилась с середины прошлого века. Появившиеся технологические возможности человека (землеройная техника и механизмы) и современные строительные материалы (бетон и железобетон) позволили строить мощные перегораживающие плотины на реках и крупные гидротехнические сооружения для накопления воды в водохранилищах и ее безвозвратного забора на орошение. Увеличение

ВЫСЫХАНИЕ АРАЛЬСКОГО МОРЯ. Как странам БАМ эффективно решать эти вопросы?

забора воды из рек бассейна на орошение и резкий рост площади орошаемых земель, особенно после 1960 года, привели к спаду уровня и объема воды в Аральском море, которое за последующие 40 лет практически исчезло. На осушенном дне Аральского моря образовалась пустыня Аралкум. В итоге все это привело к экологическому кризису в Приаралье. Особенность управления водными ресурсами в БАМ заключалась в том, что до 1990 года они управлялись в масштабах одной страны одним центральным ведомством. В рамках единого государства этим ведомством были разработаны долгосрочные программы по управлению водными ресурсами и их гидроэнергетическим потенциалом. В результате реализации этих программ были частично реализованы проекты по строительству крупных водохранилищ и ГЭС с расчетом их работы в ирригационном режиме. Взамен республики, расположенные в верховьях рек, в зоне формирования стока, за недополученную гидроэнергию получали компенсацию в виде натуральных поставок энергоносителей – газа, угля и нефтепродуктов. Общее вододелие по бассейнам рек Сырдарья и Амударья в середине 1980-х годов было установлено на основании разработанных схем комплексного использования водных ресурсов в разрезе республик пропорционально наличию орошаемых земель с учетом экологических попусков в Аральское море.

Таким образом, до развала Союза функционировала система управления водными ресурсами в БАМ, которая привела регион к негативному результату, а Приаралье – к экологическому кризису. Вместе с тем, на территориях в верхнем и среднем течении рек площадь орошаемых земель превысила восемь миллионов гектаров и в несколько раз увеличилась численность населения. После развала Союза в БАМ образовалось пять самостоятельных государств и водные ресурсы бассейна превратились в трансграничные. Необходимо было срочно выработать предложения и принять меры для совместного управления водными ресурсами. По инициативе Казахстана в феврале 1992 года было подписано соглашение о сотрудничестве в сфере совместного

управления, использования и охраны межгосударственных водных источников, создании Межгосударственной координационной водохозяйственной комиссии (МКВК) с целью принятия решений по лимитам водопользования для стран бассейна. За основу вододелия были приняты объемы водозабора по рекам Амударья и Сырдарья, установленные в схемах вододелия, разработанных в советские времена. Дальнейшим шагом на пути региональной интеграции в январе 1993 года на встрече глав государств Центральной Азии было принято решение о создании Международного фонда спасения Арала (МФСА). Основная его цель – разработка и финансирование экологических и научно-практических проектов и программ, направленных на экологическое оздоровление районов, подвергшихся влиянию Аральской катастрофы, а также на решения социально-экономических проблем региона.

За более чем 30 летний период существования МФСА стал платформой для переговорного процесса между странами, разработки двух и многосторонних документов. Был принят ряд договоров и соглашений о сотрудничестве в сфере вододелия, совместного управления, использования и охраны водных ресурсов региона, реализуется четвертая Программа действий в бассейне Аральского моря (ПБАМ-4).

В рамках международного сотрудничества МФСА заключил меморандумы о взаимоотношении с ЕЭК ООН, ЭИСК ООН для Азии и Тихого Океана, IWM, ИК СНГ, ЕАБР и другими международными организациями. В декабре 2008 года принята Резолюция ООН о предоставлении МФСА статуса наблюдателя в Генеральной ассамблее ООН. Сегодня деятельность фонда как по управлению и охране водных ресурсов в БАМ, так и на международном уровне со стороны экспертного сообщества оценивается положительно. При этом необходимо учитывать, что работа МФСА проходила в сложных условиях маловодности ряда лет бесконфликтно, без обострения вопросов энергообеспечения стран верховья. На этом основании бытует экспертное мнение, что опыт работы фонда необходимо более глубоко проанализировать, обобщить как в странах

БАМ, так и на международном уровне и возможно от группы стран бассейна выдвинуть его деятельность на Нобелевскую премию мира.

Между тем, по мнению многих экспертов, нельзя сбрасывать со счетов существующие проблемы в деятельности МФСА, из-за нерешенности которых некоторые члены фонда приостановили свое участие в его работе. Чтобы решить эти вопросы необходимо: активизировать диалог между странами БАМ по сотрудничеству в водно-энергетической сфере с целью создания водно-энергетического консорциума; уточнить схему вододелия в бассейне с учетом сегодняшних реалий; выработать консолидированную концепцию по водосбережению и эффективному использованию водных ресурсов; разработать концепцию диверсификации экономик стран БАМ с целью снижения затрат водных ресурсов, особенно в сельском хозяйстве, с учетом возможности выращивания многих сельскохозяйственных культур за счет естественных осадков; активизировать работы по восстановлению лесистости и сохранению ледников в верховьях рек в зоне формирования стока; привлечь инновационные технологии по закреплению засоленных песков на осушенном дне Аральского моря путем посадки саксаула, галофитов и других аридных растений, в том числе путем создания оазисов на базе слабозасоленных подземных вод; продолжить работы по обводнению пойм рек Амударья и Сырдарьи за счет естественных стоков, паводковых и коллекторно-дренажных вод; ускорить деятельность рабочей группы по структурному и функциональному реформированию МФСА; приступить к проработке вопроса по возможности переброски стока сибирских рек в бассейн Аральского и Каспийского морей с целью их континентального дополнения, уменьшая их сток в мировой океан, тем самым предотвращая подъем в нем уровня воды за счет таяния ледников при дальнейшем потеплении климата. Для реализации поставленных задач странам БАМ необходимо отбросить незначительные локальные проблемы и в рамках МФСА активно включиться в работу.

Тамара АЛЫМБЕКОВА

ТИЛИБИЗ МЕНЕН УЛУТПУЗ

www.erkyn-too.kg

2025-2026-окуу жылынан тартып 7-8 жана 10-класстардын окуучулары тапшырышат. Экзаменди министрликке караштуу Билим берүүнүн сапатын өнүктүрүү департаменти уюштурат. Ушул эле мекеме райондук/шаардык билим берүү бөлүмдөрүнүн жетекчилерине жана предметтик мугалимдерге экзамен алуу боюнча окуу өткөрөт.

Белгилей кетсек, көчүрүү экзамени үч субтесттен турат. Алар лексика-грамматика, окуу-түшүнүү жана жазуу. Окуучулар үчүн алдын ала сынамык тесттер болот. Министрлик абдан туура белгилеп, мындай экзамен мамлекеттик тилди өнүктүрүү, окуучулардын мамлекеттик тилди билүү деңгээлин баалоо, кыргыз тилине болгон жоопкерчиликти күчөтүү максатында өткөрүлүп жатканын айтты. Маалым болгондой, көчүрүү экзамени быйыл окуу жылы аяктап калган кезде, май айынын аягында өткөрүлөт. Бир күнү 5-класстын, дагы бир күнү 6-класстын окуучулары тапшырат. Экзамен негизинен ошол окуучулардын кыргыз тили боюнча төрт чейректе окуган окуу программасынын негизинде гана жүргүзүлөт. Андан ашык суроолор болушу мүмкүн эмес. Экинчиден, эгерде окуучу экзаменге ден соолугуна байланыштуу же башка бир жүйөлүү себептер менен катыша албай калса, экзаменден канааттандырырлык эмес баа алып калса ("2" алып калса), анда ага кийинки окуу жылынын башында кайрадан экинчи жолу тапшырууга мүмкүнчүлүк берилет. Жай бою даярданып, кайра тапшыра алат. Эгер экинчи жолу да экзаменден начар баа алса, анда окуучу кийинки класска көчпөй калат.

Билим берүү министрлигинин бул кадамын жапатырмак колдошубуз керек. Анткени, эне тилден чанып, маңкуртташып калгандардын арасында "кыргыз тилин үйрөнүүдөгү окуу китептери жетишсиз" деген шылтоолор айтылып, "бөйрөктөн шыйрак чыгаргандар" болууда. Бул болбогон шылтоо. Филология илимдеринин доктору Сыртбай Мусаев "жакшы окуу китеби, методика, адис жок" деген кептерди шылтоо деп баалады. "Мындан он чакты жыл мурун эле Жантөрө Сатыбалдиев өкмөт башчы болуп турганда Кадаңбай Бактыгулов өкмөт аппаратынын жетекчи орун басары эле. Ошол кезде да ушинтип орус тилдүүлөр "кыргыз тили боюнча окуу китептери жок, методика жок" деген маселе көтөрүшкөн. Ошондо Бактыгулов Өкмөт үйүнө жоон топ мугалимдерди, элди чогултуп, кыргыз тили боюнча методикалык куралдар, окуу китептер боюнча чоң көргөзмө уюштурган. Электрондук жакшы материалдардын да баарын экрандан көрсөткөн. Ал кезде өкмөттүн өзүндө деле эне тили боюнча окуу куралдары жок деген көз караш бар экен. Ошондо баарыбыз жетиштүү экен деп ынанганбыз. Анан биз, тилчилер, жок дегендердин жүйөсү жөн эле шылтоо экенин айттык. Анткени, кыргыз тили биздин мамлекетте бааланбай, муктаждык да, зарылчылык да жок болгондуктан, шылтоо тапкандар чыга берет" - деди С.Мусаев. Окумуштуу агай айткандай, муктаждык да, зарылчылык да жаралбаганынан улам, тилибиз тебеленип-тепселүүдө. Биз мындайга жол бербешибиз керек.

Зулпукаар САПАНОВ

МЕКТЕПТЕРДЕ КЫРГЫЗ ТИЛИНЕН СЫНАК ТАПШЫРЫЛАТ

Кыргыз тили мамлекеттик макамга ээ болгонуна 35 жылдан ашты. Бирок, мамлекеттик тил өнүкпөй, арасатта калып жатышы кыргыз коомчулугундагы чоң көйгөйдүн бирине айланганы чындык. Жакынкы жылдарда бийлик тарабынан кыргыз тилинин кадырын көтөрүү, колдонуу масштабын кеңейтүү боюнча көптөгөн аракеттер жасалды, бирок дагы деле кейиштүү абалдан чыга элек. Тармактык жетекчилер, министрликтер эне тилге болгон кайдыгерлигин көрсөтүп, мамлекет алдындагы чабалдыгын тастыкташууда.

Мурдагы жылы 17-июлда Президент Садыр Жапаров "Мамлекеттик тил жөнүндө" конституциялык мыйзамга кол койгон. Ага ылайык, мамлекеттик мекемелерде иш кагаздар милдеттүү түрдө кыргыз тилинде жүргүзүлүүгө тийиш болчу. Эл алдындагы расмий иш-чаралар да мамлекеттик тилде өткөрүлүшү милдет катары көрсөтүлгөн. Мындан тышкары, шайлоо, референдумга даярдык, аны өткөрүү, соттук өндүрүштөр, сот жараяндары, куралдуу күчтөрдүн, укук коргоо органдарынын иши кыргыз тилинде болушу шарт эле. Ошого катар, эл аралык келишимдерди түзүү, ченемдик актыларды иштеп чыгуу, документтерди жүргүзүү, менчик жана мамлекеттик мекемелердин аталыштары, географиялык аталыштар, товардык белгилер, фирма, компаниялардын аталыштары да мамлекеттик тилде болушу кажет. Мыйзамдын 32-беренесине ылайык мамлекеттик тилди билүүгө тийиш болгон, ошондой эле аны кызматтык милдеттерин аткарууда пайдаланууга милдеттүү кызматкерлердин тизмеси аныкталган. Ага депутаттар, Улуттук банктын, күч органдарынын кызматкерлери, соттор, прокурорлор, адвокаттар, нотариустар, билим берүү мекемелеринин кызматкерлери, дарыгерлер жана башкалар киргизилген. Байкалып тургандай, мыйзамда баары так көрсөтүлүп, белгиленген. Тилекке каршы, мыйзам кабыл алынгандан бери эки жыл өтсө да жылыш байкала элек. Баягы эле үйрөнгөн адат менен иш кагаздарды расмий тилде жүргүзүп жатышат. Бул кайдыгерликке Министрлер Кабинети тарабынан тыкыр көзөмөл жүргүзүлүп, катуу талап коюлушу керек. Антпесек, азыркы ааламдашуу доорунда эне тилге болгон талаагы мамиле менен улуттун уңгусун курутуп алышыбыз мүмкүн.

Учурда дүйнө коомчулугунда улуттук өзөккө өзгөчө маани берилүүдө. Өз улутунун тилине болгон сый-урмат дагы күчөдү. Россияда мигранттардын өзүнөн гана эмес, мектепте окуган балдарынан бери орус тилин талап кылууда. 1-апрелден тарта орус тилин билбеген балдарды мектепке жана бала бакчага кабыл албай турган болушууда. Кошуна өлкөлөрдө

дагы мамлекеттик тилди эң башкы позицияга чыгарышып, казак, өзбек, тажиктер өз тилин жогорку деңгээлге чыгарып алышты. Борбор Азия өлкөлөрүнүн ичинен биз гана тил маселесинде чабалдыгыбызды көрсөтүүдөбүз. Муну ар бир кыргыздын кайдыгерлигинен да байкаса болот. Элдин маанайы бийликтеги жетекчилерге чагылышып, кыргыз тили арабөк абалда калып жатат. Биз эне тилге болгон сезимди ойготуп, мекенчилдикти тилибизге болгон сый-урматтан баштай турган кезге жеттик. Океандай болгон Манасты жараткан тилибиз бизди кылымдар бою өзүнчө улут катары калыптандырып, наркыбызды, салтыбызды сактап келди. Тилден ажырасак, биз баарын жоготобуз. Андыктан, келечекти дагы азыркы эне тилибиз менен түзүшүбүз кажет. Кыргыз тили - тарбиялоо, окутуу, илим-билим берүү, идеологиялык милдеттерин толук аткара алат, андан эч кимде күмөн жаратышы мүмкүн да эмес. Болгону биз бардык жерде, мамлекеттик иш кагаздарда да болобу, илим менен техникада болобу, же көчөдөгү базарда болобу, кеңири колдонууну башташыбыз кажет. Маселен, өлкөбүздөгү калктын 74,6%ы кыргыздар, бирок ошол кыргыздарды эне тилин, мамлекеттин мамлекеттик тилин билүүгө үгүттөп, үйрөтө албай убара тартып келе жатабыз. Бул өтө уят иш. Шермендечилик десек да жаңылышпайбыз.

Баса, быйылтан тартып Кыргызстанда бардык мектептерде окуучулар кыргыз тилинен экзамен тапшырууга милдеттүү болушту. Менчигинин түрүнө жана окутуу тилине карабастан өлкөдөгү мектептердин баарында милдеттүү түрдө кыргыз тилинен көчүрүү экзамендери киргизилмей болду. Билим берүү министрлигинин бул ишин абдан туура десек болот. Мамлекеттик тилдин кадырын көтөрүүдө чечкиндүү кадамдар жасалмайын, жылыш болбой тургандыгын көрдүк. Маалыматка караганда, класстан класска көчүрүү экзамендери боюнча жараян баскыч-баскыч менен ишке ашат жана быйылкы окуу жылынын аягында алгач 5-6-класстын окуучуларынан башталат. Ал эми келерки

"Манас" эпосунун классикалык варианттары бекитилди

Кыргызстанда «Манас» эпосу боюнча мамлекеттик саясат жаңы деңгээлге чыгууда. «Манас» эпосуна байланыштуу Президент Садыр Жапаров кол койгон жаңы мыйзам улуттун уңгусун түптөгөн улуу эпосту сактоо, өнүктүрүү жана коргоо боюнча комплекстүү чараларды камтыйт. «Манас» боюнча мыйзамдагы бул өзгөртүүлөр эпосту келечек муундарга өткөрүп берүү, аны илимий негизде изилдөө жана дүйнөлүк деңгээлде даңазалоо максатында кабыл алынган.

Жаңы мыйзам "Манас" эпосунун үчилтигин коргоо жана өнүктүрүү боюнча бир катар маанилүү жоболорду камтыган. Ири алды менен манасчыларды колдоо жана эпосту салттуу баяндоо өнөрүн улантуу үчүн манасчылар мектептери түзүлөт. Ошондой эле эпосту өлкөбүздөгү билим берүү процессинде колдонуу – "Манас" үчилтигин мектептерде жана жогорку окуу жайларда окутуу, чет өлкөлөрдөгү кыргыз диаспораларына да жайылтуу каралган. Илимий изилдөөлөрдү өркүндөтүү – экспедицияларды уюштуруу, илимий иштерди колдоо жана эпостун ар кандай варианттарын сактоо боюнча чаралар күчөтүлөт.

Маданий мурастарды коргоо – байыркы кол жазмаларды, археологиялык табылгаларды, эпоско байланышкан эстеликтерди изилдөө жана сактоо милдеттендирилет, эпосту бурмалоодон сактоо – "Манас" үчилтигинин идеялык мазмунун өзгөртүп жиберүүгө каршы көзөмөл күчөтүлөт.

Ал эми мыйзам боюнча "Манас" эпосунун классикалык варианттары катары – манасчылар Сагымбай Орозбаковдун жана Саякбай Каралаевдин айтуусундагы тексттер негизги варианттар болуп аныкталган жана бекитилген. Мындан ары мамлекеттик, муниципалдык, жеке жана менчиктин башка түрлөрүндө турган объектилердин жана алар тарабынан чыгарылуучу продукциянын аталыштарында "Манас" эпосунун үчилтигиндеги башкы каармандардын ысымдарын колдонууга өкмөттүн уруксаты керек болот.

Эми улуу эпосубуз формалдуу жактан гана корголбостон, аны активдүү жайылтуу жана өнүктүрүү үчүн да негизги укуктук алкак түзүлдү. Манасчыларды жана изилдөөчүлөрдү колдоонун күчөтүлүшү, эпостун билим берүү тармагына кеңири киргизилиши, анын эл аралык деңгээлде таанылышына шарт түзөт. Жаңы мыйзамды кабыл алуу менен кыргыз мамлекетинин маданий мурасты сактоого жана өркүндөтүүгө жасаган кадамы бекемделди. Бул мыйзамдын ишке ашырылышы – "Манас" эпосунун жашоосун узартуу жана аны дүйнөлүк деңгээлде таанытууга чоң мүмкүнчүлүк түзөт. "Манас" – кыргыз элинин улуттук өзгөчөлүгүн, тарыхый эс тутунун жана маданий баалуулуктарын сактоонун негизги символдорунун бири.

Махабат САИДРАХМАНОВА

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН УКУК БУЗУУЛАР ЖӨНҮНДӨ
КОДЕКСИНЕ ӨЗГӨРТҮҮЛӨРДҮ КИРГИЗҮҮ ТУУРАЛУУ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫ

1-берене

Кыргыз Республикасынын Укук бузуулар жөнүндө кодекси-не («Эркин-Тоо» гезити, 2021-жылдын 16-ноябры, №122-133) төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

1) 209-берене төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«209-берене. Мамлекеттик экологиялык экспертизадан өтүүдөн баш тартуу же талаптарын аткарбоо

Мамлекеттик экологиялык экспертизадан өтүүдөн баш тар-туу же мамлекеттик экологиялык экспертизанын талаптарын аткарбоо - жеке жактарга 150 эсептик көрсөткүч, юридикалык жактар-га 300 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.»;

2) 218-берененин экинчи абзацында «30» жана «130» деген цифралар тиешелүү түрдө «100» жана «280» деген цифраларга алмаштырылсын;

3) төмөнкүдөй мазмундагы 224¹-берене менен толукталсын:

«224¹-берене. Уулуу өнөр жай калдыктарын жана өндүрүш менен керектөө калдыктарын сактоодо (жайгаштырууда), ташууда, пайдаланууда, зыянсыздандырууда жана көмүүдө экологиялык талаптарды бузуу

Уулуу өнөр жай калдыктарын жана өндүрүш менен керектөө калдыктарын сактоодо (жайгаштырууда), ташууда, пайда-ланууда, зыянсыздандырууда жана көмүүдө экологиялык талаптарды бузуу - жеке жактарга 100 эсептик көрсөткүч, юридикалык жактар-га 200 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.»;

4) 25-глава төмөнкүдөй мазмундагы 227¹-берене менен толукталсын:

«227¹-берене. Радиациялык коопсуздук боюнча эрежелерди, ченемдерди, нускамаларды жана башка талаптарды бузуу

Радиациялык коопсуздук боюнча эрежелерди, ченемдерди, нускамаларды жана башка талаптарды бузуу - жеке жактарга 100 эсептик көрсөткүч, юридикалык жактар-га 280 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.»;

5) 235-берененин экинчи абзацында «55» жана «170» деген цифралар тиешелүү түрдө «100» жана «350» деген цифраларга алмаштырылсын;

6) төмөнкүдөй мазмундагы 236¹-берене менен толукталсын:

«236¹-берене. Айлана-чөйрөгө агынды сууларды чыгарууну жүзөгө ашыруунун тартибин бузуу

Айлана-чөйрөгө агынды сууларды чыгарууну жүзөгө ашы-руунун тартибин бузуу- жеке жактарга 100 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө, юриди-калык жактарга 280 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.»;

7) төмөнкүдөй мазмундагы 239¹-берене менен толукталсын:

«239¹-берене. Бузулган жерлерди рекультивациялоо боюнча талаптарды бузуу

Бузулган жерлерди рекультивациялоо боюнча талаптарды бузуу же көрсөтүлгөн мөөнөттө аткарбоо - жеке жактарга 200 эсептик көрсөткүч, юридикалык жактар-га 650 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.»;

8) 243-беренеде:

а) 1-бөлүктүн экинчи абзацында «75» жана «230» деген циф-ралар тиешелүү түрдө «150» жана «500» деген цифраларга алмаштырылсын;

б) 2-бөлүктүн экинчи абзацында «55» жана «170» деген циф-ралар тиешелүү түрдө «150» жана «350» деген цифраларга алмаштырылсын;

в) 3-бөлүктүн экинчи абзацында «55» жана «170» деген циф-ралар тиешелүү түрдө «150» жана «350» деген цифраларга алмаштырылсын;

г) 4-бөлүктүн экинчи абзацында «75» жана «170» деген циф-ралар тиешелүү түрдө «130» жана «350» деген цифраларга алмаштырылсын;

д) 5-бөлүктүн экинчи абзацында «100» жана «280» деген цифралар тиешелүү түрдө «200» жана «550» деген цифра-ларга алмаштырылсын;

2024-жылдын 25-декабрында Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңеши кабыл алган

е) 6-бөлүктүн экинчи абзацында «175» жана «550» деген цифралар тиешелүү түрдө «200» жана «650» деген цифра-ларга алмаштырылсын;

9) 244-берененин экинчи абзацында «55» жана «170» деген цифралар тиешелүү түрдө «150» жана «350» деген цифраларга алмаштырылсын;

10) төмөнкүдөй мазмундагы 245¹-245³-беренелер менен толукталсын:

«245¹-берене. Курчап турган жаратылыш чөйрөсүнүн абалы жана жаратылыш ресурстарын пайдалануу жөнүндө маалыматтарды бербөө, жашыруу же бурмалоо

Курчап турган жаратылыш чөйрөсүнүн абалы жана жара-тылыш ресурстарын пайдалануу жөнүндө, ошондой эле аны булгоонун булактары жана көлөмдөрү жөнүндө маалыматты бербөө, жашыруу же бурмалоо, калдыктарды жайгаштыруу, булгоочу заттарды ченемден ашыкча чыгаруу жана таштоо жөнүндө фактыларды жашыруу же зыяндуу экологиялык кесепеттерге алып келген авариялар жана курчап турган жа-ратылыш чөйрөсүн булгоонун деңгээли жөнүндө маалыматты бурмалоо - жеке жактарга 100 эсептик көрсөткүч, юридикалык жактарга 200 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.

245²-берене. Курчап турган жаратылыш чөйрөсүнө булгоочу заттарды чыгаруу (таштоо), калдыктарды жайгаштыруу, жаратылыш чөйрөсүнө уруксатсыз физикалык жана башка зыяндуу таасир этүү

Курчап турган жаратылыш чөйрөсүнө булгоочу заттарды чыгаруу (таштоо), калдыктарды жайгаштыруу, жаратылыш чөйрөсүнө уруксатсыз физикалык жана башка зыяндуу таасир этүү - жеке жактарга 55 эсептик көрсөткүч, юридикалык жактарга 200 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.

245³-берене. Жаратылыш ресурстарын уруксатсыз пайдалануу

Пайдалануу укугуна лицензия болгон учурлардан тышкары, ошондой эле айлана-чөйрөнү коргоочу мамлекеттик орган-дардын уруксаты жок жаратылыш ресурстарын уруксатсыз пайдаланганы, булгоочу заттарды чыгаргандыгы (таштаган-дыгы) үчүн төлөмдөрдү төлөбөө - жеке жактарга 100 эсептик көрсөткүч, юридикалык жактар-га 280 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.»;

11) 250-берене төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«250-берене. Сууну бөлүштүрүү, суу ресурстарын алуу эрежелерин жана сууну пайдалануу эрежелерин бузуу

1. Калктуу конуштардын ичиндеги айыл чарба багытындагы жерлерди жана башка жерлерди сугаруу, ошондой эле өнөр жай муктаждыктары үчүн жеке жана юридикалык жактардын суу ресурстарын алуусу үчүн белгиленген суу бөлүштүрүү эрежелерин жана сууну пайдалануу эрежелерин бузуу -

жеке жактарга 30 эсептик көрсөткүч, юридикалык жактарга 130 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.

2. Калктуу конуштардын ичиндеги айыл чарба багытындагы жерлерди жана башка жерлерди сугаруу, ошондой эле өнөр жай муктаждыктары үчүн жеке жана юридикалык жактардын суу ресурстарын алуусу үчүн суу жеткирүү кызматтарына суу пайдалануучунун өз убагында төлөө боюнча милдеттерди аткарбоосу жана/же төлөөдөн качуусу -

жеке жактарга 55 эсептик көрсөткүч, юридикалык жактарга 170 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.

3. Жер үстүндөгү жана жер астындагы сууларды суу пай-далануучунун мыйзамдарга ылайык белгиленген тиешелүү уруксат берүүчү документтерсиз өз алдынча пайдалануусу -

жеке жактарга 100 эсептик көрсөткүч, юридикалык жактарга 290 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.

4. Суу пайдалануучунун суу пайдалануунун көлөмүн суу жеткирүүчүнүн уруксат берген көлөмүнөн ашыруусу -

жеке жактарга 75 эсептик көрсөткүч, юридикалык жактарга 230 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.»;

12) 254-берененин экинчи абзацында «30» жана «130» деген цифралар тиешелүү түрдө «100» жана «280» деген цифраларга алмаштырылсын;

13) 259-берененин экинчи абзацында «100» жана «280» деген цифралар тиешелүү түрдө «200» жана «550» деген цифраларга алмаштырылсын;

14) 260-берененин экинчи абзацында «55» жана «170» деген цифралар тиешелүү түрдө «170» жана «350» деген цифраларга алмаштырылсын;

15) 264-берененин экинчи абзацында «55» жана «170» деген цифралар тиешелүү түрдө «100» жана «350» деген цифраларга алмаштырылсын;

16) 274-беренеде:

а) 1-бөлүктүн экинчи абзацында «55» жана «170» деген циф-ралар тиешелүү түрдө «100» жана «350» деген цифраларга алмаштырылсын;

б) 2-бөлүктүн экинчи абзацында «150» жана «450» деген цифралар тиешелүү түрдө «200» жана «500» деген цифра-ларга алмаштырылсын;

17) төмөнкүдөй мазмундагы 274² жана 274³-беренелер менен толукталсын:

«274²-берене. Мунай заттарын кабыл алуу, сактоо, май куюуга берүүгө даярдоо жана сапатын контролдоо эрежелерин бузуу

Мунай заттарын кабыл алуу, сактоо, май куюуга берүүгө даярдоо жана сапатын контролдоо эрежелерин бузуу - жеке жактарга 100 эсептик көрсөткүч, юридикалык жактарга 200 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.

274³-берене. Аттракциондорду коопсуз эксплуатациялоо эрежелерин белгилөөчү ченемдик укуктук актылардын талаптарын бузуу

1. Аттракциондорду коопсуз эксплуатациялоо эрежелерин белгилөөчү ченемдик укуктук актылардын талаптарын бузуу - жеке жактарга 100 эсептик көрсөткүч, юридикалык жактарга 200 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.

2. Жаза чарасы колдонулгандан кийин жыл ичинде кайта-ланып жасалган ошол эле жосун -

жеке жактарга 150 эсептик көрсөткүч, юридикалык жактар-га 450 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.»;

18) 275-берененин 2-бөлүгү күчүн жоготту деп таанылсын;

19) 276-беренеде:

а) 1-бөлүктүн экинчи абзацында «55» жана «170» деген циф-ралар тиешелүү түрдө «100» жана «350» деген цифраларга алмаштырылсын;

б) 2-бөлүктүн экинчи абзацында «75» жана «230» деген цифралар тиешелүү түрдө «150» жана «400» деген цифраларга алмаштырылсын;

в) 3-бөлүктүн экинчи абзацында «100» жана «280» деген цифралар тиешелүү түрдө «150» жана «350» деген цифраларга алмаштырылсын;

20) 457-берене төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«457-берене. Айлана-чөйрөнү коргоо, жер казынасын пайдалануу, экологиялык жана өнөр жай коопсуздугу боюнча ыйгарым укуктуу орган

Айлана-чөйрөнү коргоо, жер казынасын пайдалануу, эколо-гиялык жана өнөр жай коопсуздугу боюнча ыйгарым укуктуу орган ушул Кодекстин 115, 122, 159, 203-213, 213¹, 213², 217, 218, 223-224, 224¹, 225-227, 227¹, 229-236, 236¹, 237, 239, 239¹, 240, 243-245, 245¹-245³, 253-268, 274, 274², 274³, 275, 276-бе-ренелеринде каралган укук бузуулар жөнүндө иштерди карайт жана жаза чараларын көрөт.»;

21) 459-берене төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«459-берене. Энергетикалык коопсуздук боюнча ыйгарым укуктуу орган

Энергетикалык коопсуздук боюнча ыйгарым укуктуу орган ушул Кодекстин 116-118, 120, 121, 180, 202, 269, 277-281, 385, 386, 394-396-беренелеринде каралган укук бузуулар жөнүндө иштерди карайт жана жаза чараларын көрөт.».

2-берене

Ушул Мыйзам расмий жарыяланган күндөн тартып он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

Кыргыз Республикасынын
Президенти

С.ЖАПАРОВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 10-февралы, №36

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МИНИСТРЛЕР КАБИНЕТИНИН ИШИНИН
АЙРЫМ МАСЕЛЕЛЕРИ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ПРЕЗИДЕНТИНИН

ЖАРЛЫГЫ

нын Маданият, маалымат жана жаштар саясаты министр-лиги деп кайра аталсын.

3. Кыргыз Республикасынын Президентинин 2021-жыл-дын 5-майындагы №114 “Кыргыз Республикасынын Ми-нистрлер Кабинети жөнүндө” Жарлыгына төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

- 5-пункттун экинчи абзацы төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

“ Дене тарбия жана спорт мамлекеттик агенттиги;”.

4. Кыргыз Республикасынын Президентинин 2021-жыл-дын 12-октябрындагы №425 “Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин түзүмү жана курамы жана Кыргыз Республикасынын Президентинин Администрациясынын түзүмү жөнүндө” Жарлыгына төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

- аталышында “жана Кыргыз Республикасынын Прези-дентинин Администрациясынын түзүмү” деген сөздөр алып салынсын;

- 1-пунктта:

он сегизинчи абзацта “, спорт” деген сөздөр алып салынсын; төмөнкүдөй мазмундагы жыйырма төртүнчү абзац менен толукталсын:

“- Кыргыз Республикасынын Курулуш, архитектура жана турак жай-коммуналдык чарба министрлиги;”.

5. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети бел-гиленген тартипте:

1) түзүлүүчү мамлекеттик органдардын башкаруу схема-ларын жана жоболорун бекитсин;

2) өзүнүн чечимдерин ушул Жарлыкка ылайык келтирсин;

3) бул Жарлыктан келип чыгуучу башка чараларды көр-сүн.

6. Бул Жарлык расмий жарыяланууга тийиш жана кол коюлган күндөн тартып күчүнө кирет.

Кыргыз Республикасынын
Президенти

С.ЖАПАРОВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 11-февралы, ПЖ №42

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин иши-нин натыйжалуулугун жогорулатуу максатында, Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 70, 71-беренелерине, “Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети жөнүндө” Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 4-беренесинин 2-бөлүгүнө ылайык **токтом кылам:**

1. Төмөнкүлөр түзүлсүн:

1) Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Архитектура, курулуш жана турак жай-коммунал-дык чарба мамлекеттик агенттигинин базасында Кыргыз Республикасынын Курулуш, архитектура жана турак жай-коммуналдык чарба министрлиги;

2) Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигине караштуу Дене тарбия жана спорт департаментинин базасында Кыргыз Респу-бликасынын Министрлер Кабинетине караштуу Дене тарбия жана спорт мамлекеттик агенттиги.

2. Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлиги Кыргыз Республикасы-

ЗАКОН КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ В КОДЕКС КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

О ПРАВОНАРУШЕНИЯХ

Принят Жогорку Кенешем Кыргызской Республики 25 декабря 2024 года

10) дополнить статьями 245¹-245³ следующего содержания;

«Статья 245¹. Непредставление, сокрытие или искажение информации о состоянии окружающей природной среды и использовании природных ресурсов

Непредставление, сокрытие или искажение информации о состоянии окружающей природной среды и использовании природных ресурсов, а также об источниках и объемах ее загрязнения, сокрытие фактов о размещении отходов, сверхнормативных выбросах и сбросах загрязняющих веществ или искажение информации об авариях с вредными экологическими последствиями и уровне загрязнения окружающей природной среды - влечет наложение штрафа на физических лиц в размере 100 расчетных показателей, на юридических лиц — 200 расчетных показателей.

Статья 245². Выброс (сброс) загрязняющих веществ в окружающую природную среду, размещение отходов, физическое и иное вредное воздействие на природную среду без разрешения

Выброс (сброс) загрязняющих веществ в окружающую природную среду, размещение отходов, физическое и иное вредное воздействие на природную среду без разрешения - влечет наложение штрафа на физических лиц в размере 55 расчетных показателей, на юридических лиц - 200 расчетных показателей.

Статья 245³. Пользование природными ресурсами без разрешения

Пользование природными ресурсами без разрешения, невнесение платежей за выбросы (сбросы) загрязняющих веществ, размещение отходов, кроме случаев наличия лицензии на право пользования, а также без разрешения государственных органов охраны окружающей среды - влечет наложение штрафа на физических лиц в размере 100 расчетных показателей, на юридических лиц - 280 расчетных показателей.;

11) статью 250 изложить в следующей редакции:

«Статья 250. Нарушение правил распределения воды, забора водных ресурсов и правил водопользования

1. Нарушение правил распределения воды и правил водопользования, установленных для орошения земель сельскохозяйственного назначения, внутри населенных пунктов и других земель, а также забора водных ресурсов юридическими и физическими лицами для промышленных нужд - влечет наложение штрафа на физических лиц в размере 30 расчетных показателей, на юридических лиц - 130 расчетных показателей.

2. Невыполнение водопользователем обязанности по своевременной оплате и/или уклонение от оплаты за услуги поставки воды для орошения земель сельскохозяйственного назначения внутри населенных пунктов и других земель, а также забора водных ресурсов юридическими и физическими лицами для промышленных нужд - влечет наложение штрафа на физических лиц в размере 55 расчетных показателей, на юридических лиц - 170 расчетных показателей.

3. Самовольное пользование водопользователем поверхностными и подземными водами без соответствующих разрешительных документов, установленных в соответствии с законодательством, - влечет наложение штрафа на физических лиц в размере 100 расчетных показателей, на юридических лиц - 290 расчетных показателей.

4. Превышение объема водопользования водопользователем от разрешенного поставщиком объема воды - влечет наложение штрафа на физических лиц в размере 75 расчетных показателей, на юридических лиц - 230 расчетных показателей.;

12) в абзаце втором статьи 254 цифры «30» и «130» заменить соответственно цифрами «100» и «280»; 13) в абзаце втором статьи 259 цифры «100» и «280» заменить соответственно цифрами «200» и «550»; 14) в абзаце втором статьи 260 цифры «55» и «170» заменить соответственно цифрами «170» и «350»; 15) в абзаце втором статьи 264 цифры «55» и «170» заменить соответственно цифрами «100» и «350»; 16) в статье 274: а) в абзаце втором части 1 цифры «55» и «170» заменить соответственно цифрами «100» и «350»; б) в абзаце втором части 2 цифры «150» и «450» заменить соответственно цифрами «200» и «500»; 17) дополнить статьями 274² и 274³ следующего содержания:

«Статья 274². Нарушение правил приема, хранения, подготовки к выдаче на заправку и контроля качества нефтепродуктов

Нарушение правил приема, хранения, подготовки к выдаче на заправку и контроля качества нефтепродуктов - влечет наложение штрафа на физических лиц в размере 100 расчетных показателей, на юридических лиц - 200 расчетных показателей.

Статья 274³. Нарушение требований нормативных правовых актов, устанавливающих правила безопасной эксплуатации аттракционов

1. Нарушение требований нормативных правовых актов, устанавливающих правила безопасной эксплуатации аттракционов, - влечет наложение штрафа на физических лиц в размере 100 расчетных показателей, на юридических лиц - 200 расчетных показателей.

2. То же деяние, совершенное повторно в течение года после применения мер взыскания, - влечет наложение штрафа на физических лиц в размере 150 расчетных показателей, на юридических лиц - 450 расчетных показателей.;

18) часть 2 статьи 275 признать утратившей силу;

19) в статье 276:

а) в абзаце втором части 1 цифры «55» и «170» заменить соответственно цифрами «100» и «350»; б) в абзаце втором части 2 цифры «75» и «230» заменить соответственно цифрами «150» и «400»; в) в абзаце втором части 3 цифры «100» и «280» заменить соответственно цифрами «150» и «350»; 20) статью 457 изложить в следующей редакции:

«Статья 457. Уполномоченный орган по охране окружающей среды, недропользованию, экологической и промышленной безопасности

Уполномоченный орган по охране окружающей среды, недропользованию, экологической и промышленной безопасности рассматривает дела о правонарушениях и налагает взыскания, предусмотренные статьями 115, 122, 159, 203-213 , 213¹, 213², 217, 218, 223-224, 224¹, 225-227, 227¹, 229-236, 236¹, 237, 239, 239¹, 240, 243-245, 245¹-245³, 253-268, 274, 274², 274³, 275, 276 настоящего Кодекса.»;

21) статью 459 изложить в следующей редакции:

«Статья 459. Уполномоченный орган по энергетической безопасности

Уполномоченный орган по энергетической безопасности рассматривает дела о правонарушениях и налагает взыскания, предусмотренные статьями 116-118, 120, 121, 180, 202, 269, 277-281, 385, 386, 394-396 настоящего Кодекса.».

Статья 2

Настоящий Закон вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.

Президент Кыргызской Республики

С.ЖАПАРОВ

г. Бишкек, 10 февраля 2025 года, №36

ИШТЕТИЛБЕГЕН ЖЕ ОДОНО МАЙДАЛАНГАН, ТААРЫП КЕСИЛГЕН ЖЕ БАШКА ЫКМА МЕНЕН ТИК БУРЧТУУ, ЧАРЧЫ

ФОРМАДАГЫ БЛОКТОРГО ЖЕ ТАКТАЛАРГА БӨЛҮНГӨН АКИТАШ-РАКУШЕЧНИКТИ ЕВРАЗИЯ ЭКОНОМИКАЛЫК БИРЛИГИНИН

БАЖЫ АЙМАГЫНАН ТЫШКАРЫ ТАШЫП ЧЫГУУГА УБАКТЫЛУУ ТЫЮУ САЛУУНУ КИРГИЗҮҮ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МИНИСТРЛЕР КАБИНЕТИНИН

ТОКТОМУ

2014-жылдын 29-майындагы Евразия экономикалык бирлиги жөнүндө келишимдин 47-беренесине, “Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети жөнүндө” Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 13, 17-беренелерине ылайык Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети **ТОКТОМ КЫЛАТ**:

1. Бул токтом күчүнө киргенден тартып үч күн өткөндөн кийин киргизилүүчү Кыргыз Республикасынын аймагында өндүрүлгөн же казып алынган иштетилбеген же одоно майдаланган, таарып кесилген же башка ыкма менен тик бурчтуу, чарчы формадагы блокторго же такталарга бөлүнгөн акиташ-ракушечникти (ЕАЭБ ТЭИ ТН 2515 11 000 0 жана 2515 12 000 0 коддору менен классификациялануучу) Кыргыз Республикасынан Евразия экономикалык бирлигинин бажы аймагынан тышкары ташып чыгууга алты айлык мөөнөткө убактылуу тыюу салуу белгиленсин.

2. Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлиги ушул токтом күчүнө кирген датадан тартып

үч күндөн кечиктирбестен Дүйнөлүк соода уюмуна жана Евразия экономикалык комиссиясына ушул токтомдун 1-пунктунда көрсөтүлгөн убактылуу тыюу салуу киргизилгендиги жөнүндө белгиленген тартипте кабарласын.

3. Кыргыз Республикасынын Тышкы иштер министрлиги ушул токтом күчүнө кирген датадан тартып үч күндөн кечиктирбестен Көз карандысыз Мамлекеттер Шериктештигинин Аткаруу комитетине ушул токтомдун 1-пунктунда көрсөтүлгөн убактылуу тыюу салуу киргизилгендиги жөнүндө белгиленген тартипте кабарласын.

4. Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигине караштуу Мамлекеттик бажы кызматы жана Кыргыз Республикасынын Улуттук коопсуздук мамлекеттик комитетинин Чек ара кызматы ушул токтомдун 1-пунктунда көрсөтүлгөн товарларды мыйзамсыз ташып чыгууга бөгөт коюуга багытталган зарыл болгон чараларды көрсүн.

5. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 7-июнундагы №300 “Иштетилбеген же одо-

но майдаланган, таарып кесилген же башка ыкма менен тик бурчтуу, чарчы формадагы блокторго же такталарга бөлүнгөн акиташ-ракушечникти Евразия экономикалык бирлигинин бажы аймагынан тышкары ташып чыгууга убактылуу тыюу салууну киргизүү жөнүндө” токтому күчүн жоготту деп таанылсын.

6. Бул токтомдун аткарылышын контролдоо Кыргыз Республикасынын Президентинин Администрациясынын Президенттин жана Министрлер Кабинетинин чечимдерин аткарууну контролдоо башкармалыгына жүктөлсүн.

7. Бул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин Төрагасы

А.КАСЫМАЛИЕВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 10-февралы, №65

“МАНАС” ЭПОСУ ЖӨНҮНДӨ” КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫНА ӨЗГӨРТҮҮЛӨРДҮ КИРГИЗҮҮ ТУУРАЛУУ КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫ

2024-жылдын 26-декабрында Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңеши кабыл алган

1-берене

“Манас” эпосу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына (Кыргыз Республикасынын Жогорку Кенешинин Жарчысы, 2011-ж., № 6, 554-ст.) төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

1) 1-берене төмөнкүдөй мазмундагы 5-бөлүк менен толукталсын:

“5. “Манас” эпосунун үчилтигинин классикалык варианттары болуп манасчылар Сагымбай Орозбаковдун жана Саякбай Каралаевдин айтуусундагы варианттары саналат.”;

2) төмөнкүдөй мазмундагы 1'-берене менен толукталсын:

“1'-берене. Ушул Мыйзамда пайдаланылуучу негизги түшүнүктөр жана терминдер

Ушул Мыйзамда төмөнкүдөй негизги түшүнүктөр жана терминдер пайдаланылат:

1) **маданий мурас** - элдин көркөм чыгармачылыгынан жаралган, муундан муунга баалуу дөөлөт катары өткөрүп берилүүчү материалдык жана материалдык эмес руханий маданият;

2) **интеллектуалдык мурас** - манасчы-айтуучулар тарабынан түзүлүп, өнүгүп жана салттуу баалуулуктардын мурасы катары муундан муунга өткөрүлүп берилүүчү оозеки баяндоо формасы;

3) **манасчы** - “Манас” эпосунун үчилтигин толук жана анын башка бөлүктөрүнүн мазмунун салттуу баяндоонун алкагында оозеки поэтикалык формада берген айтуучу;

4) **эпикалык мурас** - элдин социалдык жана тарыхый жашоосун чагылдыруучу, улуттук идеяны жана улуттук идеологияны, ошондой эле өткөн муундун баалуулуктарын туюндуруучу, эпикалык поэзия же проза формасында баяндалган же жазылган баатырдык баян.”;

3) 2-берене төмөнкүдөй мазмундагы бешинчи абзац менен толукталсын:

“- “Манас” эпосунун үчилтигин толук жана анын башка бөлүктөрүнүн мазмунун салттуу баяндоонун алкагында оозеки поэтикалык формада берген айтуучу катары “манасчы” статусун бекитүү.”;

4) 4-берене төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

“4-берене. “Манас” эпосунун үчилтигин жазып алуу, сактоо, өнүктүрүү, даңазалоо, жайылтуу, коргоо жана контролдоо жаатындагы мамлекеттик иш

1. Мамлекет Кыргыз Республикасынын калкынын кеңири катмарынын арасында “Манас” эпосунун үчилтигин ар тараптуу изилдөө, окутуп үйрөтүү жана жайылтуу үчүн шарттарды түзөт.

2. Мамлекет төмөнкүдөй чараларды көрөт:

- “Манас” эпосун салттуу баяндоонун алкагында чебер аткарган манасчылардын чыгармачылыгын ар тараптуу өнүктүрүү үчүн шарттарды түзүү боюнча;

- салттуу баяндоонун алкагында оозеки же жазуу формасында берилген “Манас” эпосунун үчилтигин жана башка бөлүктөрүн окутуу, үйрөтүү жана ал боюнча илимий-изилдөөлөрдү жүргүзүү, ошондой эле экспедициялык жана практикалык иштерди уюштуруу үчүн шарттарды түзүү боюнча;

- эпосту салттуу айтууну өркүндөтүү, салттуу баяндоонун алкагында айтуучулардын чебер аткаруусунун улантуучулугун камсыз кылуу максатында манасчылар мектептерин түзүү боюнча;

- “Манас” эпосунун үчилтигин окутуп үйрөтүү максатында билим берүү уюмдары үчүн окуу программаларды, окутуу-усулдук жана көрсөтмө куралдарды билим берүүнүн мамлекеттик стандарттарына ылайык иштеп чыгуу боюнча;

- Кыргыз Республикасынын билим берүү уюмдарында жана чет өлкөлөрдөгү кыргыз диаспораларында “Манас” эпосунун үчилтигин окутуп үйрөтүү боюнча;

- “Манас” эпосунун үчилтигинин классикалык жана башка варианттарынын тексттерин баяндоодо жана башка тилдерге которууда анын идеяларынын жана идеологиясынын бурмаланышынан, жок кылуу аракеттеринен, мазмунун өзгөртүп жиберүүдөн коргоо жана салттуу баяндоонун алкагын сактоо боюнча чараларды контролдоо боюнча;

- “Манас” эпосунун үчилтигине таандык байыркы кол жазмалар, даректүү материалдар, археологиялык табылгалар табылган учурда аларды изилдөө, сактоо, коргоо жана эсепке алуу боюнча;

- “Манас” эпосунун үчилтиги менен байланышкан эстеликтердин, музей баалуулуктарынын, адабий жана көркөм чыгармалардын жана башка баалуулуктардын сакталышын камсыз кылуу боюнча;

- “Манас” эпосунун үчилтигинин тексттерин, кол жазмаларын жана анын башка бөлүктөрүн алардын сакталышын камсыз кылуучу ченемдерге ылайык сактоо боюнча;

- башка мамлекеттердин аймагында жайгашкан, “Манас” эпосунун үчилтиги менен байланышкан объектерди коргоону жана сактоону, ошондой эле “Манас” эпосунун үчилтигинин мазмунунун өзөгү менен окшош жана салттуу баяндоонун алкагында оозеки айтылган же жазылып калган кол жазмалардын тексттерин жана башка маданий-тарыхый баалуулуктарды эсепке алууну, сактоону жана аларды Кыргыз Республикасына кайтарууну уюштурууну камсыз кылуу боюнча;

- “Манас” эпосунун үчилтиги менен байланышкан Кыргыз Республикасынын кызыкчылыктарын анын чегинен тышкары жерлерде коргоо боюнча;

- “Манас” эпосунун үчилтигин ар тараптан окутуп үйрөтүү жана жаш муундарды тарыхый-маданий мурастардын баалуулуктарына тартуу үчүн шарттарды түзүү боюнча.

3. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети коомчулукту тартуу менен “Манас” эпосунун идеяларын илгерилетүүчү мамлекеттик программа иштеп чыгат, иш-чаралар планын жыл сайын бекитет, алардын каржыланышын камсыз кылат, аткарылышын контролдойт, ошондой эле өлкөнүн ичинде жана анын чегинен тышкары жерлерде “Манас” эпосунун үчилтигин жана анын башка бөлүктөрүн басып чыгаруу, которуу, сактоо, даңазалоо жана коргоо боюнча чараларды көрөт.”;

5) 5-берененин 2-бөлүгү төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

“2. Мамлекеттик, муниципалдык, жеке жана менчиктин башка түрлөрүндө турган объекттердин жана алар тарабынан чыгарылуучу продукциянын аталыштарында “Манас” эпосунун үчилтигиндеги башкы каармандардын ысымдарын пайдаланууга Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан белгиленген тартипте уруксат берилет.”;

6) 6-беренеде:

а) экинчи абзацта “жана даңазалоо” деген сөздөр “, даңазалоо жана сактоо” деген сөздөргө алмаштырылсын;

б) үчүнчү абзац төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

“- дүйнө элдеринин оозеки поэтикалык мурастарынын шедеврлерин сактоо, даңазалоо жана коргоо маселелери боюнча иш-чараларга катышат.”;

в) төртүнчү абзацта “чараларды эл аралык келишимдерге ылайык кабыл алат” деген сөздөр “маселелерди эл аралык келишимдерге ылайык чечет” деген сөздөргө алмаштырылсын.

2-берене

Ушул Мыйзам расмий жарыяланган күндөн тартып он күн өткөндөн кийин күчүнө кирет. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети ушул Мыйзамды ишке ашыруу үчүн алты айлык мөөнөттө тиешелүү ченемдик укуктук актыларды кабыл алсын.

Кыргыз Республикасынын
Президенти

С.ЖАПАРОВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 10-февралы, №35

ЗАКОН КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ В ЗАКОН КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ «ОБ ЭПОСЕ «МАНАС»

Принят Жогорку Кенешем Кыргызской Республики 26 декабря 2024 года

Статья 1

Внести в Закон Кыргызской Республики «Об эпосе «Манас» (Ведомости Жогорку Кенеша Кыргызской Республики, 2011 г., № 6, ст. 554) следующие изменения:

1) статью 1 дополнить частью 5 следующего содержания:

«5. Классическими вариантами трилогии эпоса «Манас» являются варианты эпоса «Манас» в сказаниях манасчы Сагымбая Орозбакова и Саякбая Карапаева.»;

2) дополнить статьей 1' следующего содержания:

«Статья 1'. Основные понятия и термины, применяемые в настоящем Законе

В настоящем Законе применяются следующие основные понятия и термины:

1) **культурное наследие** - материальная и нематериальная духовная культура, передаваемая из поколения в поколение как ценное достояние, созданное художественным творчеством народа;

2) **интеллектуальное наследие** - устная форма повествования, созданная, развиваемая и передаваемая из поколения в поколение манасчы-сказителями в преемственности традиционных ценностей;

3) **манасчы** - сказитель трилогии эпоса «Манас» в полном объеме и других его частей, который в устной поэтической форме передает их содержание в рамках традиционного повествования;

4) **эпическое наследие** - героическое повествование, отражающее социальную и историческую жизнь народа, выражающее национальную идею и национальную идеологию, а также ценности прошлых поколений, изложенное или написанное в форме эпической поэзии или прозы.»;

3) статью 2 дополнить абзацем пятым следующего содержания:

«- закрепление статуса «манасчы» как сказителя трилогии эпоса «Манас» в полном объеме и других его частей, который в устной поэтической форме передает их содержание в рамках традиционного повествования.»;

4) статью 4 изложить в следующей редакции:

«Статья 4. Государственная деятельность в области записи, сохранения, развития, популяризации, распространения, защиты и контроля трилогии эпоса «Манас»

1. Государство создает условия для всестороннего изучения, обучения и распространения трилогии эпоса «Манас» среди широких слоев населения Кыргызской Республики.

2. Государство принимает меры:

- по созданию условий для всестороннего развития творчества манасчы, которые мастерски исполняют эпос «Манас» в рамках традиционного повествования;

- по созданию условий для преподавания, изучения и проведения научных исследований по трилогии эпоса «Манас» и других его частей, переданных устно или в письменной форме в рамках традиционного повествования, а также для организации экспедиционных и практических работ;

- по созданию школ манасчы с целью совершенствования традиционного исполнения эпоса, обеспечения преемственности мастерского исполнения сказителей в рамках традиционного повествования;

- по разработке в соответствии с государственными образовательными стандартами учебных программ, учебно-методических и наглядных пособий для образовательных организаций с целью изучения трилогии эпоса «Манас»;

- по изучению трилогии эпоса «Манас» в образовательных организациях Кыргызской Республики и кыргызских диаспорах за рубежом;

- по контролю мер по защите текстов классической и других версий трилогии эпоса «Манас» от искажения его идей и идеологии, попыток разрушения, искажения содержания и соблюдению рамок традиционного повествования при повествовании и переводе на другие языки;

- по исследованию, хранению, охране и учету при обнаружении древних рукописей, фактологических материалов, археологических находок, относящихся к трилогии эпоса «Манас»;

- по обеспечению сохранности памятников, музейных ценностей, литературных и художественных произведений и других ценностей, связанных с трилогией эпоса «Манас»;

- по сохранению текстов, рукописей трилогии эпоса «Манас» и других его частей в соответствии с нормами, обеспечивающими их сохранность;

- по обеспечению защиты и сохранению объектов, связанных с трилогией эпоса «Манас», находящихся на территории других государств, а также организации учета, сохранению и возвращению в Кыргызскую Республику текстов рукописей и других культурно-исторических ценностей, которые схожи с основой содержания трилогии эпоса «Манас» и переданы устно или в письменной форме в рамках традиционного повествования;

- по защите интересов Кыргызской Республики, связанных с трилогией эпоса «Манас» за ее пределами;

- по созданию условий для всестороннего изучения трилогии эпоса «Манас» и приобщения молодого поколения к ценностям историко-культурного наследия.

3. Кабинет Министров Кыргызской Республики разрабатывает государственную программу с привлечением общественности, продвигающую идеи эпоса «Манас», ежегодно утверждает план мероприятий, обеспечивает их финансирование, контролирует выполнение, а также принимает меры по изданию, переводу, сохранению, популяризации и охране трилогии эпоса «Манас» и других его частей в стране и за ее пределами.»;

5) часть 2 статьи 5 изложить в следующей редакции:

«2. Использование имен главных героев трилогии эпоса «Манас» в наименованиях объектов, находящихся в государственной, муниципальной, частной и иных формах собственности, и выпускаемой ими продукции разрешается в порядке, установленном Кабинетом Министров Кыргызской Республики.»;

а) в статье 6:

а) в абзаце втором слова «и популяризации» заменить словами «, популяризации и сохранения»;

б) абзац третий изложить в следующей редакции:

«- участвует в мероприятиях по вопросам сохранения, популяризации и охраны шедевров устного поэтического наследия народов мира.»;

в) в абзаце четвертом слова «принимает меры» заменить словами «решает вопросы».

Статья 2

Настоящий Закон вступает в силу по истечении десяти дней со дня официального опубликования.

Кабинету Министров Кыргызской Республики в шестимесячный срок принять соответствующие нормативные правовые акты для реализации настоящего Закона.

Президент

Кыргызской Республики

г. Бишкек, 10 февраля 2025 года, №35

С.ЖАПАРОВ

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН БАТКЕН ЖАНА ЧҮЙ
ОБЛУСТАРЫНЫН АЙРЫМ КАЛКТУУ КОНУШТАРЫН
АЙЫЛ КАТЕГОРИЯСЫНА КИРГИЗҮҮ ЖӨНҮНДӨ****КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫ**

2024-жылдын 25-декабрында Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңеши кабыл алган

1-берене

Кыргыз Республикасынын Баткен облусунун Лейлек районунун Жаңы-Жер айыл аймагынын Жаштык калктуу конушу айыл категориясына киргизилсин жана ал Кыргыз Республикасынын Баткен облусунун Лейлек районунун Жаңы-Жер айыл аймагынын Жаштык айылы деп аталсын.

2-берене

Кыргыз Республикасынын Баткен облусунун Лейлек районунун Тогуз-Булак айыл аймагынын Бөзөгүл калктуу конушу айыл категориясына киргизилсин жана ал Кыргыз Республикасынын Баткен облусунун Лейлек районунун Тогуз-Булак айыл аймагынын Бөзөгүл айылы деп аталсын.

3-берене

Кыргыз Республикасынын Чүй облусунун Аламүдүн районунун Байтик Баатыр айыл аймагынын Иманалы Айдарбеков калктуу конушу айыл категориясына киргизилсин жана ал Кыргыз Республикасынын Чүй облусунун Аламүдүн районунун Байтик Баатыр айыл аймагынын Иманалы Айдарбеков айылы деп аталсын.

4-берене

Кыргыз Республикасынын Чүй облусунун Ысык-Ата районунун Жээк айыл аймагынын Боз-Бармак калктуу конушу айыл категориясына киргизилсин жана ал Кыргыз Республикасынын Чүй облусунун Ысык-Ата районунун Жээк айыл аймагынын Боз-Бармак айылы деп аталсын.

5-берене

Түзүлгөн Кыргыз Республикасынын Баткен облусунун Лейлек районунун Жаңы-Жер айыл аймагынын Жаштык, Кыргыз Республикасынын Баткен облусунун Лейлек районунун Тогуз-Булак айыл аймагынын Бөзөгүл, Кыргыз Республикасынын Чүй облусунун Аламүдүн районунун Байтик Баатыр айыл аймагынын Иманалы Айдарбеков жана Кыргыз Республикасынын Чүй облусунун Ысык-Ата районунун Жээк айыл аймагынын Боз-Бармак айылдарынын чек араларынын баяндалышы тиркемеге ылайык бекитилсин.

6-берене

Ушул Мыйзам расмий жарыяланган күндөн тартып он күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

Кыргыз Республикасынын

Президенти

С.ЖАПАРОВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 12-февралы, №38

**ЗАКОН КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ
ОБ ОТНЕСЕНИИ НЕКОТОРЫХ НАСЕЛЕННЫХ ПУНКТОВ
БАТКЕНСКОЙ И ЧУЙСКОЙ ОБЛАСТЕЙ КЫРГЫЗСКОЙ
РЕСПУБЛИКИ К КАТЕГОРИИ АЙЫЛА (СЕЛА)**

Принят Жогорку Кенешем Кыргызской Республики 25 декабря 2024 года

Статья 1

Отнести населенный пункт Жаштык айылного аймака Джаны-Жер Лейлекского района Баткенской области Кыргызской Республики к категории айыла (села) и именовать его айылом (село) Жаштык айылного аймака Джаны-Жер Лейлекского района Баткенской области Кыргызской Республики.

Статья 2

Отнести населенный пункт Бозогул айылного аймака Тогуз-Булак Лейлекского района Баткенской области Кыргызской Республики к категории айыла (села) и именовать его айылом (село) Бозогул айылного аймака Тогуз-Булак Лейлекского района Баткенской области Кыргызской Республики.

Статья 3

Отнести населенный пункт Иманалы Айдарбеков айылного аймака Байтик Баатыр Аламудунского района Чуйской области Кыргызской Республики к категории айыла (села) и именовать его айылом (село) Иманалы Айдарбеков айылного аймака Байтик Баатыр Аламудунского района Чуйской области Кыргызской Республики.

Статья 4

Отнести населенный пункт Боз-Бармак айылного аймака Жээк Ысык-Атинского района Чуйской области Кыргызской Республики к категории айыла (села) и именовать его айылом (село) Боз-Бармак айылного аймака Жээк Ысык-Атинского района Чуйской области Кыргызской Республики.

Статья 5

Утвердить описания границ образованных айылов (сел) Жаштык айылного аймака Джаны-Жер Лейлекского района Баткенской области Кыргызской Республики, Бозогул айылного аймака Тогуз-Булак Лейлекского района Баткенской области Кыргызской Республики, Иманалы Айдарбеков айылного аймака Байтик Баатыр Аламудунского района Чуйской области Кыргызской Республики и Боз-Бармак айылного аймака Жээк Ысык-Атинского района Чуйской области Кыргызской Республики согласно приложению.

Статья 6

Настоящий Закон вступает в силу по истечении десяти дней со дня официального опубликования.

Президент

Кыргызской Республики

С.ЖАПАРОВ

г. Бишкек, 12 февраля 2025 года, №38

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН САЛАМАТТЫК САКТОО МИНИСТРЛИГИНЕ КАРАШТУУ
ТРАВМАТОЛОГИЯ ЖАНА ОРТОПЕДИЯ УЛУТТУК БОРБОРУН ТҮЗҮҮ ЖӨНҮНДӨ****КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ПРЕЗИДЕНТИНИН****ЖАРЛЫГЫ**

Саламаттык сактоо системасынын сапатын жогорулатуу, Кыргыз Республикасынын калкына адистештирилген медициналык жардамдын жеткиликтүүлүгүн камсыз кылуу максатында, ошондой эле таяныч-кыймыл аппаратынын жаракааттарын жана ооруларын дарылоо жана реабилитациялоо системасын өркүндөтүү үчүн, Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 70, 71-беренелерин жетекчиликке алып, **токтом кылам:**

1. Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрли-

гине караштуу Травматология жана ортопедия улуттук борбору түзүлсүн.

2. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети үч айлык мөөнөттө:

1) Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигине караштуу Травматология жана ортопедия улуттук борборунун уставын иштеп чыксын жана бекитсин;
2) бул Жарлыктан келип чыгуучу башка чараларды көрсүн.
3. Бул Жарлыктын аткарылышын контролдоо Кыргыз Рес-

публикасынын Президентинин Администрациясынын Президентин жана Министрлер Кабинетинин чечимдерин аткарууну контролдоо башкармалыгына жүктөлсүн.

4. Бул Жарлык расмий жарыяланган күндөн тартып күчүнө кирет.

Кыргыз Республикасынын

Президенти

С.ЖАПАРОВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 12-февралы, ПЖ №45

**ИЛИМИЙ ЖАНА ИЛИМИЙ-ТЕХНИКАЛЫК УЮМДАРДЫН КЫЗМАТКЕРЛЕРИНЕ
ЭМГЕК АКЫ ТӨЛӨӨ ШАРТТАРЫ ЖАНА ШТАТТЫК САНЫ ЖӨНҮНДӨ****КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МИНИСТРЛЕР КАБИНЕТИНИН****ТОКТОМУ**

Илимий жана илимий-техникалык уюмдардын кызматкерлерине эмгек акы төлөө системасын өркүндөтүү жана ишинин натыйжалуулугун жогорулатуу максатында, Кыргыз Республикасынын Президентинин 2024-жылдын 18-декабрындагы №368 «Кыргыз Республикасынын Улуттук илимдер академиясынын кызматкерлерине жана «Илим» бөлүмү боюнча каржыланган илим жана илимий тейлөө кызматкерлерине эмгек акы төлөө шарттарын өркүндөтүү жөнүндө» Жарлыгын аткаруу үчүн, «Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети жөнүндө» Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 13, 17-беренелерине ылайык Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети **токтом кылат:**

1. Төмөнкүлөрдүн кызматтык маяналарын эсептөө үчүн негиз болуп саналуучу минималдуу базалык ставка 7040 сом өлчөмүндө белгиленсин:

1) Кыргыз Республикасынын Улуттук илимдер академиясынын президиумунун аппаратынын кызматкерлеринин;

2) Кыргыз Республикасынын Улуттук илимдер академиясынын илимий мекемелеринин кызматкерлеринин;

3) Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин Илим фонду аркылуу каржылануучу илим жана илимий тейлөө кызматкерлеринин;

4) илимий жана илимий-техникалык уюмдардын техникалык тейлөөчү персоналынын;

5) илимий жана илимий-техникалык уюмдардын кенже тейлөөчү персоналынын.

2. Кыргыз Республикасынын Улуттук илимдер академиясынын президиумунун аппаратынын кызматкерлеринин, Кыргыз Республикасынын Улуттук илимдер академиясынын илимий мекемелеринин кызматкерлеринин, Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин Илим фонду аркылуу каржылануучу илимий жана илимий-техникалык уюмдардын кызматкерлеринин, Кыргыз Республикасынын Улуттук илимдер академиясынын, Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин Илим фонду аркылуу каржылануучу илимий жана илимий-техникалык уюмдардын системасында иштеген техникалык тейлөөчү персоналынын, Кыргыз Республикасынын Улуттук илимдер академиясынын, Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин Илим фонду аркылуу каржылануучу илимий жана илимий-техникалык уюмдардын системасында иштеген кенже тейлөөчү персоналынын кызматтык маяналары минималдуу базалык ставканы кызмат орду боюнча эселөө коэффициентине көбөйтүү жолу менен эсептелет.

3. Төмөнкүлөр бекитилсин:

1) Кыргыз Республикасынын илимий жана илимий-техникалык уюмдарынын кызматкерлеринин штаттык санынын чегин 1-тиркемеге ылайык;

2) Кыргыз Республикасынын Улуттук илимдер академиясынын президиумунун аппаратынын кызматкерлеринин кызматтык маяналарына эселөө коэффициенттери 2-тиркемеге ылайык;

3) Кыргыз Республикасынын Улуттук илимдер академиясынын илимий мекемелеринин кызматкерлеринин кызматтык маяналарына эселөө коэффициенттери 3-тиркемеге ылайык;

4) Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин Илим фонду аркылуу каржылануучу илимий жана илимий-техникалык уюмдардын кызматкерлеринин кызматтык маяналарына эселөө коэффициенттери 4-тиркемеге ылайык;

5) илимий жана илимий-техникалык уюмдардын техникалык тейлөөчү персоналынын кызматтык маяналарына эселөө коэффициенттери 5-тиркемеге ылайык;

6) илимий жана илимий-техникалык уюмдардын кенже тейлөөчү персоналынын кызматтык маяналарына эселөө коэффициенттери 6-тиркемеге ылайык;

7) Кыргыз Республикасынын Улуттук илимдер академиясынын президиумунун аппаратынын кызматкерлеринин кызматтык маяналарына иштеген жылдары үчүн пайыздык үстөктөрдүн өлчөмдөрү 7-тиркемеге ылайык;

8) илимий жана илимий-техникалык уюмдардын кызматкерлеринин кызматтык маяналарына иштеген жылдары үчүн пайыздык үстөктөрдүн өлчөмдөрү 8-тиркемеге ылайык;

9) илимий жана илимий-техникалык уюмдардын техникалык тейлөөчү персоналынын кызматтык маяналарына иштеген жылдары үчүн пайыздык үстөктөрдүн өлчөмдөрү 9-тиркемеге ылайык.

4. Техникалык жана кенже тейлөөчү персоналды кошпогондо, Кыргыз Республикасынын Улуттук илимдер академиясынын президиумунун аппаратынын кызматкерлерине, Кыргыз Республикасынын Улуттук илимдер академиясынын илимий мекемелеринин кызматкерлерине, Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин Илим фонду аркылуу каржылануучу илимий жана илимий-техникалык уюмдардын кызматкерлерине төмөнкүлөр төлөнөт деп белгиленсин:

- календардык жылдын аягында орточо айлык эмгек акы фондунун өлчөмүндө он үчүнчү эмгек акы;

- өргүүгө чыгууда эки айлык эмгек акы фондунун өлчөмүндө ден соолукту чыңдоого жөлөкпүл.

5. Кыргыз Республикасынын Финансы министрлиги:

- 2025-жылга республикалык бюджетте илим системасынын кызматкерлеринин эмгек акысын көбөйтүүгө кошумча ассигнованиелерди карасын;

- «Кыргыз Республикасынын 2025-жылга жана 2026-2027-жылдардын пландык мезгилине республикалык бюджетин жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамына өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу» Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын долбоорун иштеп чыгууда ушул токтомдон келип чыгуучу өзгөртүүлөрдү карасын.

6. Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлиги жана Кыргыз Республикасынын Улуттук илимдер академиясы:

- бир айлык мөөнөттө ушул токтомго ылайык ведомстволук таандыктыгы боюнча илимий жана илимий-техникалык уюмдар боюнча штаттык санды бекитсин;

- иштен бошотулган кызматкерлерди иш менен камсыз кылуу боюнча чараларды көрсүн;

- Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык кыскарылган кызматкерлерге бошотуу жөлөкпүлдарын төлөөнү камсыз кылсын;

- 2025-жылдын 1-июнуна чейин Кыргыз Республикасынын министрликтеринде жана административдик ведомстволорунда илимий-изилдөө иштерин жүргүзүү тартибин иштеп чыксын;

- 2026-жылдын 1-январынан тартып Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин системасында конкурстук негизде илимий долбоорлорду каржылоону жокко чыгарсын жана мамлекеттик заказдын алкагында илимий изилдөөлөрдү программалык-максаттуу каржылоого өтсүн;

- өз чечимдерин ушул токтомго ылайык келтирсин.

7. Төмөнкүлөр күчүн жоготту деп таанылсын:

1) Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-апрелиндеги №244 «Кыргыз Республикасынын Улуттук илимдер академиясынын кызматкерлерине жана «Илим» бөлүмү боюнча каржылануучу илим жана илимий тейлөө кызматкерлерине эмгек акы төлөөнүн шарттары жөнүндө» токтому;

2) Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 13-январындагы №17 «Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-апрелиндеги №244 «Кыргыз Республикасынын Улуттук илимдер академиясынын кызматкерлерине жана Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлиги тарабынан «Илим» бөлүмү боюнча каржылануучу илим жана илимий тейлөө кызматкерлерине эмгек акы төлөөнүн шарттары жөнүндө» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу» токтому.

8. Бул токтомдун аткарылышын контролдоо Кыргыз Республикасынын Президентинин Администрациясынын Президенттин жана Министрлер Кабинетинин чечимдерин аткарууну контролдоо башкармалыгына жүктөлсүн.

9. Бул токтом расмий жарыяланууга тийиш жана 2025-жылдын 1-январынан тартып күчүнө кирет.

Кыргыз Республикасынын

Министрлер Кабинетинин

Төрагасы

А.КАСЫМАЛИЕВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 7-февралы, №64

АЙМАК ӨНҮКСӨ – ӨЛКӨ ӨНҮГӨТ

www.erkyn-too.kg

- Халмурза Маликович, аймактардын өнүгүүсү үчүн ар тараптуу колдоолор көрсөтүлүп, анын ичинде БУУнун Дүйнөлүк азык-түлүк программасынын жардамы менен бир катар маанилүү долбоорлорду ишке ашырып-сыздар. Негизинен кайсы багытта иштер жүрдү?

- Ооба, өткөн жылы аймакта бир топ маанилүү долбоорлор менен иштеп, сезилээрлик иштерди аткардык. Алсак, Адыр айылында узуну 10 м, туурасы 6 м болгон эки көпүрө куруу долбоору ийгиликтүү бүткөрүлүп, элдин пайдалануусуна берилди. Бул үчүн БУУнун Дүйнөлүк азык-түлүк программасы 124 200 сом, айыл өкмөтү 37 500 сом, ал эми жамаат 35 000 сом бөлүп, жалпы 196 700 сом каражат жумшалды.

Умай-Эне айылына 500 метр бетон арык куруу долбоору ишке ашырылып, натыйжада 30 га жер аянты сугат суу менен камсыз болду. Бул долбоорго БУУнун Дүйнөлүк азык-түлүк программасы 148 500 сом, айыл өкмөтү 52 500 сом, жамаат 200 000 сом бөлүп, жалпы 401 000 сом каражат сарпталды.

Мындан тышкары, Умай-Эне айылында 1000 метр тротуар курулуп, жергиликтүү тургундар үчүн ыңгайлуу шарттар түзүлдү. Бул ишке дагы БУУнун Дүйнөлүк азык-түлүк программасы 175 500 сом, айыл өкмөтү 111 000 сом, жамаат 400 000 сом бөлүп, жалпы 686 500 сом каражат жумшалды.

Ошондой эле, Алга айылында тротуар курулуп, жергиликтүү тургундар үчүн ыңгайлуу шарттар түзүлдү. Жалпы наркы 313 600 сом болгон бул долбоорго БУУнун Дүйнөлүк азык-түлүк программасы 93 600 сом, ал эми айыл өкмөтү 220 000 сом бөлүдү.

Адыр айылында болсо ички каналдарды оңдоо иштери жүргүзүлүп, сугат суу маселеси чечилди. Бул үчүн БУУнун Дүйнөлүк азык-түлүк программасы 216 000 сом, айыл өкмөтү 57 500 сом, ошондой

эле жергиликтүү эл өз салымын кошуп, долбоордун жалпы наркы 273 500 сомду түздү.

60 аз камсыз болгон үй-бүлө үчүн кыска мөөнөттүү кесиптик окуу уюштурулуп, алардын ширетүүчү, ашпозчу жана тигүүчү кесиптерин өздөштүрүүсүнө мүмкүнчүлүк түзүлүп, алар БУУнун Дүйнөлүк азык-түлүк программасы тарабынан жалпы 355 500 сомдук азык-түлүк менен камсыз болушту.

Алга айылынын Бостон көчөсүнө 400 метр лоток орнотулуп, суу өткөрүү системасы жакшыртылса, бул ишке да БУУнун Дүйнөлүк азык-түлүк программасы 104 160 сом, айыл өкмөтү 458 200 сом бөлүп, жалпы 562 360 сомго бүткөрүлдү.

Умай-Эне жана Бүргөндү ОПХ айылдарында 1 650 метр бетон арык курулуп, сугат суу менен камсыздоо системасы жакшыртыл-

ды. Бул долбоордун жалпы наркы 1 034 000 сом болуп, анын ичинен БУУнун Дүйнөлүк азык-түлүк программасы 594 000 сом, айыл өкмөтү 140 000 сом, ал эми жамаат 300 000 сом салым кошту. Мында да долбоор ийгиликтүү ишке ашырылып, пайдаланууга берилди.

- АРИС уюмунун кошумча каржылоо долбоору CASA-1000 тарабынан да колдоого алынган бир топ долбоорлор бар экен. Бул долбоордун алкагында кандай иш-аракеттер жүргүзүлдү?

- Аймактарды өнүктүрүү жана тургундардын жашоо-шартын жакшыртуу максатында АРИС уюмунун CASA-1000 долбоорунун алкагында бир катар маанилүү иштер аткарылды.

Кыргыз-Кыштак айылындагы №13 Үй-бүлөлүк дарыгерлер тобунун имараты заманбап талапка ылайык 4 161 000 сомго капитал-

Баткен облусунун Кадамжай районуна кайра кайтарылган аймагынын айыл өкмөтүнүн башчысы Халмурза Маликович

“АЙМАКТЫ ӨНҮГӨТ БАГЫТЫНДА ДОЛБООРЛОР ИШ ЖҮРГҮЗҮ

Молдо Нияз айыл аймагында калктын саны 20 625 болсо, Адыр, Шыбран, Жаңы-Чек, Кыргыз-Кыштак, Умай-Эне, Алга жана Кожо-Корум айылдары бар. Айыл аймакта 4 бала бакча, 1 үй-бүлө үйү, 11 мектеп, 5 ФАП жана 4 Үй-бүлөлүк дарыгерлер тобу бар. 2024-жылы айыл аймакка 404 257 945 882 сом инвестиция түзүлүп, топ көйгөйлүү маселелер чечилген. Өткөн жыл Молдо Нияз айыл аймагында маанилүү долбоорлорго бай болуп, жергиликтүү бийлик менен айыл аймагынын ар тараптуу өнүгүүсү камсыздалды. 2024-жылга коюлган иш-пландардын маанилүүлүгүн белгилеп, аймактын ар бир тургуну үчүн ыңгайлуу шарттарды түзүүгө алып баруучу негизги күч! деп белгиледи.

дык оңдоодон өткөрүлүп, толугу менен жаңыланып, тургундардын кызматына берилди.

Кайтпас айылындагы №14 Үй-бүлөлүк дарыгерлер тобунун имараты да 5 541 000 сомго жаңыртылып, медициналык кызмат көрсөтүүнүн сапатын жогорулатууга мүмкүнчүлүктөр кеңейүүдө.

Совет айылындагы маданият үйү керектүү эмеректер менен жабдылып, заманбап шарттар каралып, бул ишке 613 100 сом каражат бөлүнүп, айыл тургундарынын маданий эс алуусуна салым кошууда.

Умай-Эне жана Кыргыз-Кыштак айылдарына таза суу киргизүү да АРИС уюмунун колдоосу менен ишке ашып, учурда долбоордун аткарылышы 68%га жетип, таза суу менен камсыз кылуу үчүн жалпы 115 млн сом инвестиция тартылды.

Совет айылындагы №21 Кан орто мектебинин спорт залынын полу

жаңыланып, окуучулар үчүн ыңгайлуу шарттар түзүлдү. Бул долбоорго Кадамжай райондук Эмгек, социалдык камсыздоо жана миграция башкармалыгы тарабынан 100 000 сом, айыл өкмөтү тарабынан 56 300 сом бөлүнүп, жалпы 156 300 сомго ишке ашырылды.

№28 Үй-бүлөлүк дарыгерлер тобунун процедуралык кабинетинин терезелери жаңыланып, бейтаптар үчүн ыңгайлуу шарттар жаралды. Бул максатта Кадамжай райондук Эмгек, социалдык камсыздоо жана миграция башкармалыгы 100 000 сом, айыл өкмөтү 25 000 сом бөлүп, жалпы 125 000 сомго оңдоо иштери жүргүзүлдү. Албетте, бул долбоорлор аймактын инфраструктурасын жакшыртууга чоң салым кошуп, тургундардын жашоо деңгээлин көтөрүүгө багытталууда.

- Үлүштүк дем берүүчү гранттар тарабынан да бир топ колдоолор көрсөтүлүп келет. Бул багытта кандай иштер аткарылды?

- Үлүштүк дем берүүчү гранттардын жардамы менен билим берүү жана балдар мекемелеринин шарттарын жакшыртуу максатында М.Горький орто мектебинин имараты капиталдык оңдоодон өткөрүлүп, окуучулар үчүн ыңгайлуу шарттар түзүлдү. Долбоордун жалпы наркы 2 877 727 сом болсо, анын ичинен 2 127 727 сом Үлүштүк дем берүүчү гранттын эсебинен, ал эми 750 000 сом айыл өкмөтүнүн өздүк салымы катары бөлүндү. Учурда мектеп имаратынын алдына таман таш төшөө иштери уланууда.

Совет айылындагы "Родничок" бала бакчасынын жыйындар залы капиталдык оңдоо-түзөөдөн өтүп, оңдоо иштери 90%га аяктады. Бул долбоор үчүн 2 799 437 сом кара-

Умай-Эне айылына 500 метр бетон арык курулду

Кыргыз-Кыштак айылындагы №13 Үй-бүлөлүк дарыгерлер тобунун имараты капиталдык оңдоодон толугу менен өткөрүлдү

Алга айылындагы тротуар

Кайтпас айылындагы №14 Үй-бүлөлүк дарыгерлер тобунун имараты оңдоого чейин жана оңдоодон кийин

караштуу Молдо Нияз айыл
Халмурза ДОСАНОВ:

ӨНҮКТҮРҮҮ ТҮРДҮҮ МЕНЕН “ҮДӨБҮЗ”

кожолуктун саны 4484. Аймакта Алга, Чукур-Кыштак, К-Тилек, Кайтпас, Бүргөндү ПМК, Бүргөндү ОПХ, Совет бакча, 1 үй тибиндеги бала бакча, 1 “Кут Кадам” балдар бу калкка кызмат көрсөтүп келет. иция тартылып, элдин суроо-талабында турган бир ияз айыл аймагы үчүн чоң жетишкендиктерге жана ин, элдин жана ишкерлердин биргелешкен аракеттери лды. Аймак башчысы Халмурза Досанов быйылкы , “Алдыда дагы көптөгөн долбоорлорду ишке ашырып, үзүүгө аракет кылабыз. Биримдик жана аракет –

М.Горький орто мектебинин имараты капиталдык оңдоодон толугу менен өткөрүлдү

лып, анын ичинен 2 175 329 сом Үлүштүк дем берүүчү гранттын эсебинен, ал эми 624 108 сом айыл өкмөтүнүн салымы менен каржыланды.

Совет айылындагы №21 Кан орто мектебинин айланасына тосмо курулуп, окуучулар үчүн коопсуздук чаралары күчөтүлдү. Бул долбоордун жалпы наркы 704 715 сом болуп, анын 544 939 сомун Үлүштүк дем берүүчү гранттан, ал эми 159 776 сом айыл өкмөтүнүн каржылык колдоосу менен бүткөрүлдү. Бул иштер аймактагы билим берүү мекемелеринин инфраструктурасын жакшыртууга жана жаш муунга ыңгайлуу шарттарды түзүүгө чоң салым кошууда.

- **Аймактардын өнүгүшүнө облустук, райондук өнүктүрүү фонддорунун салымы эбегейсиз. Бул багытта кандай иштер жүргүзүлдү?**

- Кадамжай райондук Өнүктүрүү фондунун колдоосу менен аймактагы социалдык жана инфратүзүмдүк долбоорлор ишке ашырылып, тургундардын жашоо-шартын жакшыртууга багытталган иштер аткарылды.

Совет айылында 10 орундуу тигүү цехи ачылып, айыл тургундары үчүн жаңы жумуш орундары түзүлүп, долбоордун жалпы нар-

кы 1 812 495 сом, анын ичинен 1 477 495 сом Кадамжай райондук Өнүктүрүү фондунан, ал эми 335 000 сом айыл өкмөтүнүн салымы менен каржыланды. Бүгүнкү күндө бул ишканада 15 адам иш менен камсыз болду.

Умай-Эне айылындагы М.Миталипов атындагы орто мектептин ашканасы капиталдык оңдоодон өткөрүлүп, заманбап жабдыктар менен камсыздалды. Бул дол-

Совет айылындагы 15 орундуу тигүү цехи

боор толугу менен Кадамжай райондук Өнүктүрүү фондунун колдоосу менен ишке ашырылып, жалпы 474 685 сом каражат жумшалды.

Кыргыз-Кыштак айылындагы Т.Тургунов атындагы орто мектептин терезелери жана эшиктери жаңыланып, мектептин инфраструктурасы жакшыртылды. Долбоордун жалпы наркы 1 882 330 сом болуп, анын 932 330 сомун Кадамжай райондук Өнүктүрүү фондунан, ал эми 950 000 сомун айыл өкмөтүнүн салымы менен каржыланды.

Шыбран орто мектебинин окуучулары үчүн жеңил типтүү ашкана курулуп, ысык тамак менен камсыздоо шарттары жакшыртылып, бул долбоор үчүн 1 137 003 сом каралып, анын 895 160 сомун Кадамжай райондук Өнүктүрүү фондунан, ал эми 241 843 сомун айыл өкмөтүнүн каржылоосу менен ишке ашырылды.

Адыр жана Өрнөк мектептеринде окуучулар жана мугалимдер үчүн кошумча ашканалар курулуп, тамактануу шарттары жакшыртылды. Долбоордун жалпы наркы 1 360 530 сом, анын ичинен 1 134 438 сом Кадамжай райондук Өнүктүрүү фондунан, ал эми 226 092 сом айыл өкмөтүнүн салымы менен бүткөрүлдү. Бул долбоорлор аймактагы билим берүү, ден соолук жана жумуш менен камсыздоо тармактарын өнүктүрүүгө мүмкүнчүлүктөрдү түзөт.

- **Азыр өкмөт тарабынан аймактардагы ички жолдорду оңдоп-түзөөгө да көңүл бурулууда. Айыл аймагында абал кандай?**

- Өкмөт тарабынан аймактардагы ички жолдорду оңдоп-түзөө иштери чоң мааниге ээ. Транспорт жана коммуникациялар министрлигинин колдоосу менен Совет-Борбалык автоунаа жолунун 5 км аралыгы асфальтталып, долбоордун жалпы наркы 36 000 000 сомду түздү. Мындан тышкары, Кыргыз-Кыштак айылынын Ташыбек Тургунов атындагы көчөсүнө 1 км асфальт төшөө иши жүрүп, анын жалпы наркы 7 000 000 сомду түзөт. Бул иштер аймактардагы жол коопсуздугун жана каттамдарды жеңилдетүүнү камсыздайт.

- **Аймактардын өнүгүшүндө ички инвестицияларга суроо-талап жогору эмеспи. Ушул маселеге токтолуп кетсеңиз?**

- Молдо Нияз айыл аймагында ички инвестициялардын эсебинен маанилүү долбоорлор ишке ашырылды. Алга айылында гипсоблок чыгаруучу ишкана курулуп, жалпы наркы 8 000 000 сомду түздү. Ошондой эле, айылда жайкы басейн жана эс алуучу жай курулуп, долбоорго 1 500 000 сом каражат жумшалды. Айыл чарбасын өнүктүрүү максатында тамчылатып сугаруу ыкмасы менен 53 га жер аянты өздөштүрүлүп, долбоордун жалпы наркы 12 000 000 сомго өрүк, гилас, шабдалы жана алма көчөттөрү отургузулду.

Социалдык контракт программасы боюнча мамлекет тарабынан 2023-жылы 88 үй-бүлөгө 100 000 сомдон берилсе, 2024-жылы 130 үй-бүлө алып, өз иштерин ийгиликтүү башташты. Жалпысынан 13 000 000 сомдук инвестиция тартылып, анын ичинде 87 үй-бүлө мал чарбачылык, 29 тигүүчүлүк, 2 жеңил автоунаа оңдоочу жай, 9 соода-сатык, 1 ашкана, 2 кулпунай өстүрүү тармагында өз иштерин жүргүзүшүүдө. Ошондой эле, айыл өкмөтүнүн эсебинен аз камсыз бол-

Совет айылындагы негизги автоунаа жолуна асфальт төшөө жана ошол эле айылдагы таза суу, сел кесепетинин алдын алуу иштери

гон жалгыз бой энеге колдоо иретинде 100 000 сом каражат берилип, ал учурда гриль бышыруучу аппарат сатып алып, ийгиликтүү иштеп жатат.

Билим берүү тармагы боюнча айта кетсем, жакында Кайтпас айылында “Көгүчкөн” балдар бакчасына кошумча катары 3 сааттан иштей турган 100 орундуу бала бакча ачылып, колдонууга берилди. Ошондой эле, Алга айылында жеке ишкер Шертай Туйгунов 100 орундуу үй тибиндеги бала бакча ачып, тургундарды иш менен камсыздады. Алга жана Чукур-Кыштак айылдарында элдин жана жергиликтүү бюджеттин колдоосу менен жаңы спорттук аянтчалар курулуп, жаштар үчүн спорттук иш-чаралар уюштурулду.

Энергетика жана коммуналдык кызматтар тармагында Алга жана Жаңы-Чек айылдарында жаңы трансформаторлор жана электр мамычалары орнотулду. Ошондой эле “Молдо Нияз” муниципалдык ишканасы түзүлүп, айылдардын тазалыгын камсыздоо максатында атайын техникалар ишке киргизилди. Кыргыз-Кыштак айылына 150 000 000 сомдук суу сактоочу БСР курулуп, тургундардын суу менен камсыз болуу шарттары түзүлүп жатат.

- **Халмурза Маликович, жыл ичинде дагы кандай иш-чараларды аткарууну пландап жатасыздар?**

- 2025-жылы Молдо Нияз айыл аймагынын тургундары үчүн бир катар маанилүү долбоорлорду ишке ашырууну максат кылып жатабыз. Алга айылында “Гүлдесте” балдар бакчасынын кошумча имаратын куруу, ошондой эле жаңы ФАП ачуу боюнча иш кагаздары даярдалып, облустук Өнүктүрүү фондуна сунушталууда.

Жол жана инфраструктура боюнча Кайтпас айылынын негизги автоунаа жолунун 3 км жерине тротуар жана сейил бак куруу, Кыргыз-Кыштак айылындагы Т.Тургунов көчөсүнүн 2 км жолун асфальттоо, Адыр айылындагы Чукур-Кыштак көчөсүнө, Совет жана Шыбран айылдарындагы негизги автоунаа жолдорго асфальт төшөө долбоорлору иштелип чыгып, тиешелүү фонддорго сунушталды. Ошондой эле, Кыргыз-Кыштак айылындагы Умай-Эне жана Т.Тургунов көчөлөрүнө 4 км, Алга айылындагы Курманжан Датка жана Биримдик көчөлөрүнө 2 км жерине тротуар куруу пландалууда.

Билим берүү жана спорт тармагында үлүштүк дем берүүчү гранттын колдоосу менен “Арис” башталгыч орто мектебинин имаратын, Т.Тургунов орто мектебинин имаратын жана Алга айылындагы күрөш залынын имараттарын капиталдык оңдоодон өткөрүү боюнча долбоорлор сунушталды.

Андан сырткары, быйылкы жылга өнөр жай ишканаларын көбөйтүү, жумушсуздукту азайтуу, Жаңы-Чек айылындагы скважинаны капиталдык оңдоодон өткөрүү, Алга айылына тоок фермасын ачуу, Алга, Кыргыз-Кыштак жана Кайтпас айылдарына тигүү цехин, Совет айылына таттуу суусундуктарды чыгаруучу цехти жана ошондой эле аймактагы жаштардын ден соолугун чыңдоо максатында тренажердук спорт аянтчаларын куруу максатында Баткен облустук жана Кадамжай райондук Өнүктүрүү фонддоруна долбоорлорду жазып жөнөттүк.

Ошондой эле, жумушсуздукту жоюу жана экономикалык өнүгүү багытында, Молдо Нияз айыл аймагынын 1820 га жер аянтына күн панелдерин орнотуу аркылуу 1000 жумушсуз жаран туруктуу жумуш орундары менен камсыз кылынат. Шыбран айылында көмүрдүн, алтындын кендери болгондуктан бул багыттагы ишканаларды ачууга иш кагаздары даярдалып жатат.

Бул иштердин баары жергиликтүү, республикалык, облустук жана райондук өнүктүрүү фонддорунун, ошондой эле чет элдик өнөктөштөрдүн каржылоосу менен ишке ашат. Кадамжай районунун мамлекеттик администрация башчысы-аким Болоткан Баякеевичтин тапшырмасын аткаруу максатында аймагыбызды дотациядан чыгаруу үчүн мекенибизди өнүктүрүүгө болгон күч-аракетибизди жумшайбыз. Айыл элинин турмуш-шартын жакшыртуу – биздин негизги максатыбыз!

Кенже ОСМОНАЛИЕВА

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН САЛЫК САЛУУ ЧӨЙРӨСҮНДӨГҮ АЙРЫМ МЫЙЗАМ АКТЫЛАРЫНА ӨЗГӨРТҮҮЛӨРДҮ КИРГИЗҮҮ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫ

2024-жылдын 26-декабрында Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңеши кабыл алган

1-берене

Кыргыз Республикасынын Граждандык кодексинин I бөлүгүнө (Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин Ведомосттору, 1996-ж., №6, 80-ст.) төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

1) 99-статьянын 1-пунктунун төртүнчү – алтынчы абзацтары төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«үчүнчү кезекте – күрөө менен камсыз кылынбаган кредиторлордун негизги суммалары жана алардын пайыздары боюнча, ошондой эле салык милдеттенмелери жана салыктык эмес кирешелерди төлөө милдеттенмелери боюнча талаптар канааттандырылат;

төртүнчү кезекте – милдеттүү мамлекеттик социалдык камсыздандыруу боюнча төлөмдөрдүн негизги суммаларын жана салык милдеттенмесинин, салыктык эмес кирешелерди төлөө боюнча милдеттенменин негизги суммаларын кошпогондо, бюджетке жана бюджеттен тышкары фонддорго милдеттүү төлөмдөрдүн негизги суммалары боюнча эсептешүүлөр жүргүзүлөт; бешинчи кезекте – бюджетке жана бюджеттен тышкаркы фонддорго милдеттүү төлөмдөрдүн негизги суммалары боюнча пайыздарды кошуп алганда, үчүнчү жана төртүнчү кезектеги кредиторлордун үстөк айыбын (туум жана айып) төлөп берүү боюнча талаптар канааттандырылат.»;

2) 219¹-статья төмөнкүдөй мазмундагы бөлүк менен толукталсын:

«Салык карызын өндүрүү боюнча доонун эскирүү мөөнөтүн калыбына келтирүүнүн тартиби Кыргыз Республикасынын салык мыйзамдары менен белгиленет.».

2-берене

Кыргыз Республикасынын Граждандык кодексинин II бөлүгүнө (Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин Ведомосттору, 1998-ж., №6, 226-ст.) төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

724-статьянын 4-пункту төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«4. Заемдорду берүү боюнча төмөнкүлөр кесиптик иш болуп саналбайт:

жеке жак тарабынан жеке жакка пайызсыз заем берүү; иши ушул главанын 2-параграфынын жоболору менен жөнгө салынуучу иш берүүчүнү кошпогондо, иш берүүчүнүн кызматкерге заемдорду берүү;

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин чечимине ылайык түзүлгөн фонд тарабынан ишкердик ишти өнүктүрүү үчүн пайыздарды жана комиссияларды албастан заемдорду берүү;

баалуу кагаздардын соода-сатык бүтүмдөрүн жүзөгө ашыруу үчүн брокер тарабынан кардарга заемдорду берүү;

мыйзамда каралган башка учурлар.».

3-берене

Кыргыз Республикасынын Жарандык процесстик кодексине (Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин Жарчысы, 2017-ж., №1 (2), 14-ст.) төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

246-берененин 5-пункту төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«5) салыктарды, камсыздандыруу төгүмдөрүн кошпогондо, милдеттүү төлөмдөр боюнча үстөк айыпты эсепке албастан карыздарды өндүрүү жөнүндө талап билдирилсе;».

4-берене

Салыктык эмес кирешелер жөнүндө Кыргыз Республикасынын кодексине (Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин Жарчысы, 2018-ж., №7–8, 490-ст.) төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

50-берене төмөнкүдөй мазмундагы абзац менен толукталсын:

«Алгачкы каттоо үчүн жыйымдарды төлөөдөн Кыргыз Республикасында чогултулган жана/же чыгарылган транспорт каражаттарынын ээлери бошотулат.».

5-берене

Кыргыз Республикасынын Кылмыш-жаза кодексине («Эркин-Тоо» гезити, 2021-жылдын 16-ноябры, №122–133) төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

1) 65-беренеде:

а) 3-бөлүктө «225-беренесинде каралган кылмышты» деген сөздөр «225, 238, 239-беренелеринде, 240-беренесинин 2–4-бөлүктөрүндө каралган кылмыштарды» деген сөздөргө алмаштырылсын;

б) 4-бөлүктө «225-беренесинде каралган кылмышты» деген сөздөр «225, 238, 239-беренелеринде, 240-беренесинин 2–4-бөлүктөрүндө каралган кылмыштарды» деген сөздөргө алмаштырылсын;

2) 238–240-беренелер төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«238-берене. Акциздик маркаларды жана/же идентификациялоо каражаттарын жасалмалоо

1. Жасалма акциздик маркаларды жана/же идентификациялоо каражаттарын (маркалоо коддорун) сатуу максатында даярдоо, ага тете сатуу максатында сактоо же жасалма акциздик маркаларды жана/же идентификациялоо каражаттарын ири өлчөмдө же болбосо алдын ала сүйлөшүү боюнча адамдардын тобу тарабынан пайдалануу –

3000ден 5000 эсептик көрсөткүчкө чейин айып салууга же үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

2. Өзгөчө ири өлчөмдө жасалган ошол эле жосундар –

5000ден 7000 эсептик көрсөткүчкө чейин айып салууга же беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Ушул беренеде:

– ири өлчөм деп эки жүз же андан ашык жасалма акциздик марка же идентификациялоо каражаты таанылат;

– өзгөчө ири өлчөм деп беш жүз же андан ашык жасалма акциздик марка же идентификациялоо каражаты таанылат.

239-берене. Милдеттүү түрдө акциз салынуучу продукцияны акциздик маркаларсыз жана/же идентификациялоо каражаттарысыз жана/же отун маркерсиз жүгүртүү

1. Милдеттүү түрдө маркаланууга тийиш болгон, ири өлчөмдө жасалган продукцияны акциздик маркаларсыз жана/же идентификациялоо каражаттарысыз жана/же отун маркерсиз өндүрүү, сактоо, импорттоо же сатып өткөрүү, ага тете идентификациялоо каражаттарын колдонуунун белгиленген тартибин жана/же эрежелерин бузуу, –

3000ден 5000 эсептик көрсөткүчкө чейин айып салууга же үч жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

2. Өзгөчө ири өлчөмдө жасалган ошол эле жосундар –

5000ден 7000 эсептик көрсөткүчкө чейин айып салууга же беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Ушул беренеде:

– ири өлчөм деп наркы кылмыш жасалган учурда Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген эсептик көрсөткүчтөн беш жүз эсе ашкан продукциянын өлчөмү же эки жүз же андан көп бирдиктеги акциздик маркасыз жана/же идентификациялоо каражаттарысыз жана/же отун маркерсиз продукциянын саны таанылат;

– өзгөчө ири өлчөм деп наркы кылмыш жасалган учурда Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген эсептик көрсөткүчтөн миң эсе ашкан продукциянын өлчөмү же беш жүз же андан көп бирдиктеги акциздик маркасыз жана/же идентификациялоо каражаттарысыз жана/же отун маркерсиз продукциянын саны таанылат.

240-берене. Спиртти жана алкогольдук продукцияны мыйзамсыз өндүрүү

1. Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген талаптарга жооп бербеген спиртти же алкогольдук продукцияларды ири өлчөмдө мыйзамсыз өндүрүү же сатуу максатында сактоо, ага тете мыйзамсыз өндүрүлгөндөрүн сатуу –

2000 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө айып салууга же эки жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

2. Өзгөчө ири өлчөмдө жасалган ошол эле жосундар –

5000 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө айып салууга же беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

3. Ушул берененин 1 жана 2-бөлүктөрүндө каралган, этиятсыздыктан оор зыян алып келген жосундар –

7000 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө айып салууга же беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

4. Ушул берененин 1, 2 жана 3-бөлүктөрүндө каралган, юридикалык жактардын жооптуу адамдары тарабынан өзгөчө ири өлчөмдө жасалган жосундар, –

10000 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө айып салууга же үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү кызмат орундарын ээлөө же болбосо белгилүү бир иш менен алектенүү укугунан ажыратуу менен беш жылдан он жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Ушул беренеде ири өлчөм деп жүз жана андан ашык литр спирттин жана алкогольдук продукциянын саны, өзгөчө ири өлчөм деп спирттин жана алкогольдук продукциянын эки жүз жана андан ашык литри таанылат.»;

3) 243-берененин эскертүүсүнүн 2-пунктунда «30 календардык күндүн» деген сөздөр «үч айдын» деген сөздөргө алмаштырылсын.

6-берене

Кыргыз Республикасынын Кылмыш-жаза процессуалдык кодексине («Эркин-Тоо» гезити, 2021-жылдын 16-ноябры, №122–133) төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

39-берененин 1-бөлүгүнүн 11-пункту төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«11) салык кызматынын сотко чейинки өндүрүштү жүзөгө ашыруучу органдары.».

7-берене

Кыргыз Республикасынын Укук бузуулар жөнүндө кодексине («Эркин-Тоо» гезити, 2021-жылдын 16-ноябры, №122–133) төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

1) 31-берененин 3 жана 4-бөлүктөрү төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«3. Өлчөмү 5 эсептик көрсөткүчтөн кем болбогон, ушул Кодекстин 318-беренесинде каралган укук бузуулар үчүн салынган айып пулдарды кошпогондо, жеке жактарга салынуучу айып пулдун эң аз өлчөмү 10 эсептик көрсөткүчтөн кем болушу мүмкүн эмес.

Өлчөмү 1000 эсептик көрсөткүчтөн ашпоого тийиш болгон, ушул Кодекстин 76, 77, 77¹, 149, 284¹, 284², 312, 313, 314, 372¹ жана 373-беренелеринде каралган укук бузуулар үчүн салынуучу айып пулдарды кошпогондо, жеке жактарга салынуучу айып пулдун эң көп өлчөмү 200 эсептик көрсөткүчтөн ашпоого тийиш.

4. Юридикалык жактарга салынуучу айып пулдун эң аз өлчөмү 50 эсептик көрсөткүчтөн кем болушу мүмкүн эмес.

Өлчөмү 2000 эсептик көрсөткүчтөн ашпоого тийиш болгон, ушул Кодекстин 76, 77, 77¹, 144, 149, 284¹, 284², 312, 313, 314 жана 346-беренелеринде каралган, өлчөмү 10000 эсептик көрсөткүчтөн ашпоого тийиш болгон, ушул Кодекстин 309¹ жана 318-беренелеринде каралган жана өлчөмү 1500 эсептик көрсөткүчтөн ашпоого тийиш болгон, ушул Кодекстин 372¹ жана 373-беренелеринде каралган укук бузуулар үчүн салынуучу айып пулдарды кошпогондо, юридикалык жакка салынуучу айып пулдун эң көп өлчөмү 650 эсептик көрсөткүчтөн ашпоого тийиш же аныктоо тартиби ушул берененин 6-бөлүгүндө каралган эселенген чоңдукта көрсөтүлүшү мүмкүн.»;

2) төмөнкүдөй мазмундагы 90¹-берене менен толукталсын:

«90¹-берене. Эмгек акыны накталай эмес формада төлөө боюнча талаптарды аткарбоо

Иш берүүчү – юридикалык жак тарабынан эмгек акыны накталай эмес формада төлөө боюнча талаптарды аткарбоо –

юридикалык жактарга 50 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.»;

3) 282-беренеде:

а) 1-бөлүктүн экинчи абзацында «30» деген цифралар «45» деген цифраларга алмаштырылсын;

б) 2-бөлүктүн экинчи абзацында «55» деген цифралар «75» деген цифраларга алмаштырылсын;

в) 3-бөлүктүн экинчи абзацында «100» деген цифралар «150» деген цифраларга алмаштырылсын;

4) 283-беренеде:

а) биринчи абзацта «(көлөмүндө 40 пайыздан ашык этил спиртинин үлүшүн камтуу менен)» деген сөздөр алып салынсын;

б) экинчи абзацта «30» деген цифралар «45» деген цифраларга алмаштырылсын;

5) 308-берене төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«308-берене. Салык салуудан качуу

1. Салык отчетторун кошпогондо, салыктарды эсептөө жана бюджетке төлөө менен байланышкан документтердин жоктугу, аны бербөө же берүү мөөнөттөрүн бузуу, –

жеке жактарга 30 эсептик көрсөткүч, юридикалык жактарга 130 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.

2. Салыктык текшерүүнүн жүрүшүндө аныкталган жашырууну (төмөндөтүүнү) кошпогондо, пайданы, кирешени же салык салуунун башка объекттерин жашыруу (төмөндөтүү) менен салык салуудан качуу, –

жеке жактарга 75 эсептик көрсөткүч, юридикалык жактарга 230 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.»;

6) төмөнкүдөй мазмундагы 309³ жана 309⁴-беренелер менен толукталсын:

««309³-берене. Жүргүнчүлөрдү жана жүктөрдү ташууга, такси кызматына жана курьердик кызматка тапшырык берүү үчүн колдонулуучу маалыматтык тутумуна субъекттерди туташтырууну камсыз кылуучу салык төлөөчүгө коюлуучу талаптарды бузуу

Жүргүнчүлөрдү жана жүктөрдү ташууга, такси кызматына жана курьердик кызматка тапшырык берүү үчүн колдонулуучу маалыматтык тутумуна субъекттерди туташтырууну камсыз кылуучу салык төлөөчүгө коюлуучу талаптарды бузуу, –

жеке жактарга 75 эсептик көрсөткүч, юридикалык жактарга 230 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.

309⁴-берене. Соода базарларынын/кичи базарлардын ээлери (дирекциялары) тарабынан турак эмес мүлк объекттери жөнүндө маалыматты салык кызматынын органдарына бербөө жана/же берүү тартибин жана мөөнөттөрүн бузуу

Соода базарларынын/кичи базарлардын ээлери (дирекциялары) тарабынан кыймылсыз мүлккө укуктарды мамлекеттик каттоону жүзөгө ашыруучу органда каттоодон өтпөгөн базарлардын/кичи базарлардын аймагында жайгашкан турак эмес мүлк объекттери жөнүндө маалыматты бербөө жана/же берүү тартибин жана мөөнөттөрүн бузуу, –

юридикалык жактарга 650 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.»;

7) 312-беренеде «100» жана «280» деген цифралар тиешелүүлүгүнө жараша «300» жана «800» деген цифраларга алмаштырылсын;

8) 313-берене төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«313-берене. Милдеттүү түрдө маркаланууга тийиш болгон товарларды отун маркерисиз же маркалоо каражаттарын товарга жана/же анын таңгагына чаптабастан өндүрүү, импорттоо жана сатып өткөрүү

Маркаланууга тийиш болгон товарларды отун маркерисиз же акциздик маркаларды же идентификациялоо каражаттарын товарга жана/же анын таңгагына чаптабастан өндүрүү, импорттоо, ташып киргизүү, сактоо жана сатуу, ага тете идентификациялоо каражаттарын пайдалануунун белгиленген тартибин жана/же эрежелерин бузуу, эгерде мындай укук бузуу кылмыштын белгилерин камтыбаса, –

жеке жактарга 300 эсептик көрсөткүч, юридикалык жактарга 800 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.»;

9) 314-берененин экинчи абзацында «200» жана «650» деген цифралар тиешелүүлүгүнө жараша «300» жана «800» деген цифраларга алмаштырылсын;

10) төмөнкүдөй мазмундагы 316² жана 316³-беренелер менен толукталсын:

(Уландысы 15-бетте)

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН САЛЫК САЛУУ ЧӨЙРӨСҮНДӨГҮ АЙРЫМ МЫЙЗАМ АКТЫЛАРЫНА ӨЗГӨРТҮҮЛӨРДҮ КИРГИЗҮҮ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫ

(Башталышы 14-бетте)

«316²-берене. Навигациялык пломбаларды пайдалануу менен тышкы экономикалык иштин катышуучусу тарабынан навигациялык пломбаларды пайдалануу менен товарларды ташууга байкоо жүргүзүү тутумунун улуттук операторуна маалыматтарды бербөө жана/же берүү тартибин жана мөөнөттөрүн бузуу

Эгерде көрсөтүлгөн маалыматтарды берүү Кыргыз Республикасынын салык мыйзамдарына жана/же ЕАЭБдин укуктарына ылайык милдеттүү болуп саналса, навигациялык пломбаларды пайдалануу менен тышкы экономикалык иштин катышуучулары тарабынан навигациялык пломбаларды пайдалануу менен товарларды ташууларга байкоо жүргүзүү тутумунун улуттук операторуна маалыматтарды бербөө жана/же берүү тартибин жана мөөнөттөрүн бузуу – жеке жактарга 125 эсептик көрсөткүч, юридикалык жактарга 500 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.

316³-берене. Навигациялык пломбаларды пайдалануу менен товарларды ташууларга байкоо жүргүзүү тутумунун улуттук операторунун милдеттерди аткароосу же талаптагыдай эмес аткаруусу

1. Навигациялык пломбаларды пайдалануу менен товарларды ташууларга байкоо жүргүзүү тутумунун улуттук операторунун милдеттерди аткароосу же талаптагыдай эмес аткаруусу – юридикалык жактарга 500 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.

2. Ушул берененин 1-бөлүгүндө каралган, жаза чарасы колдонулгандан кийин жыл ичинде кайра жасалган ошол эле жосун – юридикалык жактарга 650 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.»;

11) 317-берене төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«317-берене. Банктык төлөм карталарын жана/же электрондук акчаларды жана/же улуттук стандарттагы штрихкоддун (QR-кодду) эки өлчөмдүү символдорун пайдалануу менен төлөмдөрдү жүргүзүүгө арналган жабдууларды (программалык-техникалык түзүлүштү) колдонбоо

1. Соода ишин жүзөгө ашырууда, жумуштарды аткарууда жана кызматтарды көрсөтүүдө сатуучуларда (аткаруучуларда) банктык төлөм карталарын жана/же электрондук акчаларды жана/же улуттук стандарттагы штрих-коддун (QR-кодду) эки өлчөмдүү символдорун пайдалануу менен төлөмдөрдү жүргүзүү үчүн арналган жабдуулардын (программалык-техникалык түзүлүштөрдүн) жоктугу, – жеке жактарга 10 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө, юридикалык жактарга 50 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.

2. Соода ишин жүзөгө ашырууда, жумуштарды аткарууда жана кызматтарды көрсөтүүдө аларды кабыл алууга милдеттүү болгон сатуучулар (аткаруучулар) тарабынан банктык төлөм карталарын жана/же электрондук акчаларды жана/же улуттук стандарттагы штрихкоддун (QR-коддун) эки өлчөмдүү символдорун пайдалануу менен төлөмдөрдү кабыл алуудан баш тартуу, – жеке жактарга 10 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө, юридикалык жактарга – 50 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.»;

12) төмөнкүдөй мазмундагы 317¹-берене менен толукталсын:

«317¹-берене. Банктык төлөм карталарын жана/же электрондук акчаларды жана/же улуттук стандарттагы штрихкоддун (QR-кодду) эки өлчөмдүү символдорун пайдалануу менен төлөмдөрдү жүргүзүүгө арналган, башка жактын атына катталган жабдууларды (программалык-техникалык түзүлүштү) субъект тарабынан колдонуу

1. Банктык төлөм карталарын жана/же электрондук акчаларды жана/же улуттук стандарттагы штрихкоддун (QR-кодду) эки өлчөмдүү символдорун пайдалануу менен төлөмдөрдү жүргүзүүгө арналган, башка жактын атына катталган жабдууларды (программалык-техникалык түзүлүштү) субъект тарабынан колдонуу – жеке жактарга жана юридикалык жактарга эскертүү берүүгө алып келет.

2. Ушул берененин 1-бөлүгүндө каралган, жаза чарасы колдонулгандан кийин кайра жасалган ошол эле жосун, – жеке жактарга 200 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө, юридикалык жактарга – 650 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.»;

13) 322-берене күчүн жоготту деп таанылсын;

14) 467-беренедө «282 жана 283-беренелеринде» деген сөздөр «282, 283, 312–314-беренелеринде» деген сөздөргө алмаштырылсын;

15) 470-берене төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«470-берене. Мамлекеттик салык кызматынын ыйгарым укуктуу органы

Мамлекеттик салык кызматынын ыйгарым укуктуу органы ушул Кодекстин 90¹, 308, 308¹, 309–309⁴, 311–316³-беренелеринде, 317-беренесинин 1-бөлүгүндө, 317¹, 318–323 жана 354-беренелеринде каралган укук бузуулар жөнүндө иштерди карайт жана жаза чараларын көрөт.»;

16) 494-берене төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«494-берене. Монополияга каршы жөнгө салуу чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу орган

Монополияга каршы жөнгө салуу чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу орган ушул Кодекстин 76, 286–294-беренелеринде, 317-беренесинин 2-бөлүгүндө, 403, 404, 405-беренелеринде каралган укук бузуулар жөнүндө иштерди карайт жана жаза чараларын көрөт.»;

17) 563-берененин 6-бөлүгү төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«6. Ушул Кодекстин 308, 308¹, 309², 311¹, 317-беренелеринде, 318-беренесинин 2–4²-бөлүктөрүндө, 319, 321 жана 354-беренелеринде каралган укук бузуулар үчүн айып пулдар төлөнгөн учурда, айып пул салуу жөнүндө токтом алынган күндөн тартып отуз календардык күндүн ичинде айып пулдардын өлчөмдөрү 70 пайызга азайтылат.»;

8-берене

Кыргыз Республикасынын Салык кодексине («Эркин-Тоо» гезити, 2022-жылдын 19-январы, №4–9) төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

1) 4-берененин 2-бөлүгүндө:

а) 1-пункт төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«1) **агент** – жарандык-укуктук келишимдердин, анын ичинде тапшырма, комиссия, транспорттук экспедиция келишимдеринин, агенттик келишимдин же болбосо ишенимдүү башкаруу келишиминин негизинде ишти жүзөгө ашыруучу субъект»;»;

б) 15-пункт төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«15) **исламдык каржылоо** – Кыргыз Республикасынын жарандык мыйзамдарында жана Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларында белгиленген банк ишинин жана каржылоонун исламдык принциптерине ылайык банктын жана/же лизингдик компаниянын, баалуу кагаздар рыногунун кесипкөй катышуучусунун, исламдык атайын финансылык компаниянын иши»;»;

в) 17-пункт төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«17) **товарды маркалоо** – Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын жана/же ЕАЭБдин мыйзамдарынын талаптарына ылайык идентификациялоо каражаттарын жана/же акциздик жыйымдын маркасын жана/же эсептик-контролдук марканы товарга же анын таңгагына түшүрүү/бекитүү.

Товарды маркалоо каражаты деп Кыргыз Республикасынын салык мыйзамдарынын жана/же ЕАЭБдин мыйзамдарынын талаптарына ылайык маалыматтарды камтыган идентификациялоо каражаты, акциздик жыйымдын маркасы жана эсептик-контролдук марка таанылат.

Идентификациялоо каражаты деп штрих же башка код түрүндө берилген же радиожыштык белгисине жазылган же өзүнө маалыматты камтыган автоматтык идентификациялоонун башка каражаттарын же технологияларын колдонуу менен берилген машина окуй ала турган формадагы символдордун уникалдуу ырааттуулугу таанылат.

Салык салуу максатында маркаланууга тийиш болгон товарлардын тизмеги, киргизүү мөөнөтү, товарларды маркалоонун тартиби Министрлер Кабинети тарабынан бекитилет.

Идентификациялоо каражаттарында камтылууга тийиш болгон маалыматтын форматы жана курамы, айрым товарлардын товарларын маркалоонун эрежелери

товарларды маркалоо тартибине ылайык ыйгарым укуктуу салык органы тарабынан бекитилет»;»;

г) 20-пункт төмөнкүдөй мазмундагы «д» пунктча менен толукталсын:

«д) салык карызын таануу жөнүндө салык төлөөчүнүн ага карата арызы бар салык кызматынын органынын чечиминин»;»;

д) 28-пункт күчүн жоготту деп таанылсын;

ж) 30-пункт «агенттик келишимдин» деген сөздөрдөн кийин «, ишенимдүү башкаруу келишиминин» деген сөздөр менен толукталсын;

з) 43-пункт төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«43) **фискалдык программалык камсыздоо** – салыктар жана салыктык эмес кирешелер боюнча салык төлөөчүнүн милдеттенмесин аныктоо үчүн колдонулуучу салык төлөөчүнүн активдери, чарбалык жана башка операциялары жөнүндө маалыматты чогултуу, иштеп чыгуу, сактоо жана өткөрүп берүү үчүн салык төлөөчү тарабынан пайдалануучу программалык камсыздоо же аппараттык-программалык каражат»;»;

и) төмөнкүдөй мазмундагы 48–56-пункттар менен толукталсын:

«48) **отунду маркалоо оператору** – Министрлер Кабинети тарабынан аныкталуучу мамлекеттик орган жана/же менчиктин мамлекеттик үлүшү бар уюм;

49) **отун маркери** – отундун молекулярдык курамына кирген, жуулууга туруктуу молекулярдык маркер, анын болушу атайын приборлор менен текшерилет;

50) **жеке маалыматтары көрсөтүлбөгөн субъект** – төмөнкү субъект:

а) аны идентификациялоого мүмкүндүк берүүчү реквизииттерди көрсөтпөстөн же болбосо Салык төлөөчүлөрдүн мамлекеттик реестринде жок болгон же башка салык төлөөчүгө таандык реквизииттерди көрсөтүп, электрондук документ түрүндөгү эсеп-фактурасын тариздөө менен анын дарегине товарды берүү жүзөгө ашырылган субъект;

б) Министрлер Кабинети бекиткен ККМди пайдалануунун типтүү эрежелерин бузуу менен ККМди колдонуу аркылуу анын дарегине товар сатып өткөрүлгөн субъект;

в) анын дарегине товар сатылган аракетсиз жактын белгилери бар;

51) **навигациялык пломбаларды пайдалануу менен товарларды ташууларга байкоо жүргүзүү тутумунун улуттук оператору (мындан ары – Навигациялык пломбанын улуттук оператору)** – Министрлер Кабинети тарабынан аныкталуучу навигациялык пломбаларды колдонуу менен ташууларга байкоо жүргүзүүнү камсыз кылуучу юридикалык жак;

52) **навигациялык пломба** – пломбалоо элементинен жана электрондук блоктон турган, навигациялык спутник тутумдарынын технологияларынын негизинде иштөөчү жана байкоо жүргүзүү объектисине тиешеси бар маалыматты берүүнү камсыз кылуучу техникалык түзүлүш;

53) **Навигациялык пломбанын улуттук операторунун маалымат тутуму** – навигациялык пломбаларды колдонуу менен товарларга байкоо жүргүзүүнүн маалымат тутуму;

54) **байкоо жүргүзүү объектиси** – товарлар жана транспорт каражаттары;

55) **контролдук-кассалык чек** – ыйгарым укуктуу салык органы тарабынан аныкталуучу тартипте ыйгарым укуктуу салык органынын маалымат тутуму менен интеграцияланып иштеген контролдук-кассалык машинада же фискалдык программалык камсыздоодо же маалымат тутумунда түзүлүүчү калк менен эсептешүү жүргүзүүдө берилүүчү алгачкы эсепке алуу документи;

56) **Товарларды эсепке алуу пункту** – Министрлер Кабинети аныктаган ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдардын кызмат адамдары тарабынан салык салуу, товарларга байкоо жүргүзүү жана башка функцияларды ишке ашыруу максатында товарларды жүгүртүүнү эсепке алуу үчүн зарыл техникалык каражаттар жана курулмалар менен жабдылган жер.»;

2) 20-беренедө:

а) 2-бөлүк төмөнкүдөй мазмундагы үчүнчү абзац менен толукталсын:

«Уюмдун аталышы, ИСНи жана уюмдун юридикалык дереги жок жиберилген кайрылуулар каралбайт.»;

б) 3-бөлүктө «кызматынын» деген сөз «жана бажы кызматтарынын» деген сөздөргө алмаштырылсын;

3) 23-берененин 2-бөлүгү төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

««2. Эгерде ушул беренедө башкасы белгиленбесе, ушул Кодекстин максаттарында субъекттин экономикалык иши, ал тутумдуу негизде жүзөгө ашырылган учурда, ишкердик деп таанылат.»;

4) 24-берене төмөнкүдөй мазмундагы 2¹ жана 2²-бөлүктөр менен толукталсын:

«2¹. Кыргыз Республикасынын аймагында иш жүзүндө болгон убакытка жеке жактын Кыргыз Республикасынын аймагында түздөн-түз болгон убактысы, ошондой эле анын Кыргыз Республикасынын аймагынан тышкары дарыланууга, иш сапарга же окууга чыккан жана ал жакта болгон убактысы кирет.

2². Кыргыз Республикасынын аймагында иш жүзүндө болгон убакытка жеке жактын Кыргыз Республикасында төмөнкүлөр катары болгон убактысы кирбейт:

1) дипломатиялык же консулдук статуска ээ адам катары, же анын үй-бүлө мүчөсү катары;

2) Кыргыз Республикасы катышуучу болуп саналган, мамлекеттер аралык макулдашуу боюнча түзүлгөн эл аралык уюмдун кызматкери катары же анын мындай кызматкердин үй-бүлө мүчөсү катары.»;

5) 25-берене төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

(Уландысы 16-бетте)

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН САЛЫК САЛУУ ЧӨЙРӨСҮНДӨГҮ АЙРЫМ МЫЙЗАМ АКТЫЛАРЫНА ӨЗГӨРТҮҮЛӨРДҮ КИРГИЗҮҮ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫ

(<i>Башталышы 15-бетте</i>)	өлкөлүк уюмдун тапшырмасы боюнча анын дарегине же үчүнчү жактын дарегине акча каражаттарын алуу жана которуу.»;
7) 32-берененин 1-бөлүгү төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «1. Маалыматтык-коммуникациялык түйүндөр, анын ичинде Интернет түйүнү (мындан ары – маалымат тармагы), техникалык, уюштуруучулук, маалыматтык, оюн-зоок жана башка мүмкүнчүлүктөр аркылуу жүзөгө ашырылуучу ишкердик иш, анын ичинде төмөнкүлөр электрондук түрдө кызмат көрсөтүү деп таанылат: 1) маалымат тармагы аркылуу электрондук түзүлүштөрдүн ар кандай түрлөрү (компьютердик оюндарды, анын ичинде онлайн-оюндарды кошкондо), маалымат базалары үчүн программалык камсыздоону пайдаланууга укуктарын, анын ичинде аларга аралыктан жеткиликтүүлүктү, аны менен бирге аларды жаңылоону жана кошумча функциялык мүмкүнчүлүктөрдү кошо ыйгаруу аркылуу берүү; 2) электрондук китептерди (басылмаларды) жана башка электрондук жарыялоолорду, маалыматтык, билим берүү материалдарын, графикалык сүрөттөрдү, тексти бар же тексти жок музыкалык чыгармаларды, аудиовизуалдык чыгармаларды маалымат тармагы аркылуу, анын ичинде маалымат тармагы аркылуу көрүү же угуу үчүн аларга аралыктан жеткиликтүүлүктү берүү жолу менен пайдалануу укугун маалымат тармагы аркылуу берүү; 3) маалымат тармагында, анын ичинде электрондук түзүлүштөрдүн жана маалымат тармагында иштеген маалымат базаларынын кандай болбосун түрлөрү үчүн программалык камсыздоону колдонуу менен жарнамалык кызматтарды көрсөтүү, ошондой эле маалымат тармагында жарнамалык аянт (мейкиндик) берүү; 4) товарларды (жумуштарды, кызмат көрсөтүүлөрдү), мүлктүк укуктарды сатып алуу (сатуу) жөнүндө сунуштарды маалымат тармагында жайгаштыруу боюнча кызматтарды көрсөтүү; 5) сатуучулар менен сатып алуучулардын ортосунда байланыштарды орнотуу жана бүтүмдөрдү түзүү үчүн маалыматтык технологияларды жана тутумдарды пайдалануу менен техникалык, уюштуруучулук, маалыматтык жана башка мүмкүнчүлүктөрдү берүү боюнча кызматтарды маалымат тармагы аркылуу көрсөтүү (анын ичинде потенциалдуу сатып алуучулар автоматташтырылган жол-жобо аркылуу өз баасын сунуштаган жана тараптар жиберилүүчү автоматтык түрдө түзүлгөн билдирүүлөр аркылуу сатуу жөнүндө кабарлоо алган маалымат тармагында иштеген соода аянтчасын реалдуу убакыт режиминде берүү); 6) жеке максаттар үчүн же ишкердик (коммерциялык) ишти жүзөгө ашыруу максатында маалымат тармагында болушун камсыз кылуу жана/же колдоо, пайдалануучулардын электрондук ресурстарын (маалыматтык тармактардагы сайттарды жана/же сайттардын барактарын) колдоо, аларга маалымат тармагын башка пайдалануучуларынын жеткиликтүүлүгүн камсыз кылуу, пайдалануучуларга аларды модификациялоо мүмкүнчүлүгүн берүү; 7) маалыматты сактоо жана иштеп чыгуу (бул маалыматты берген жак ага маалымат түйүндөрү аркылуу кире алган шартта); 8) маалымат тутумунда маалыматты жайгаштыруу үчүн эсептөө кубаттуулугун реалдуу убакыт режиминде берүү; 9) доменик аталыштарды берүү, хостинг кызматтарын көрсөтүү; 10) маалымат тутумдарын, маалымат тармагындагы сайттарды башкаруу боюнча кызматтарды көрсөтүү; 11) кызмат көрсөтүүнү сатып алуучу тарабынан маалыматтарды киргизүүдө, маалыматтарды издөө, аларды тандоо жана суроо-талаптар боюнча иргөө, аталган маалыматтарды маалымат тармагы аркылуу пайдалануучуларга берүү боюнча автоматташтырылган кызматтарды көрсөтүүдө маалымат тармагы аркылуу автоматтык ыкма менен ишке ашырылуучу кызматтарды көрсөтүү (анын ичинде реалдуу убакыт режиминде фонддук биржалардын жыйнагы, реалдуу убакыт режиминде автоматташтырылган которууну жүзөгө ашыруу); 12) потенциалдуу сатып алуучулар жөнүндө маалыматты издөө жана/же ага берүү боюнча заказчыга кызматтарды көрсөтүү; 13) маалымат тармагындагы издөө тутумдарына кирүү мүмкүнчүлүгүн берүү; 14) маалымат тармагындагы сайттарда статистиканы жүргүзүү боюнча кызматтарды көрсөтүү.»;	5) башкы кызмат орундарына: 3) башкы кызмат орундарына: а) салык органынын жетекчисине – салык кызматынын 1-рангдагы кеңешчиси атайын наамдары; б) салык органынын жетекчисинин орун басарына – салык кызматынын 2-рангдагы кеңешчиси атайын наамдары. 4 ² . Ыйгарым укуктуу салык органынын кызмат адамдарына атайын наамдар төмөнкүдөй тартипте ыйгарылат: 1) кенже кызмат орундарына – жогорулашы боюнча салык кызматынын 2 жана 1-рангдагы инспектору атайын наамдары; 2) улук кызмат орундарына: а) түзүмдүк бөлүмдөрдүн жетекчилерине – салык кызматынын 2-рангдагы кеңешчиси атайын наамы; б) башка кызмат орундарына – салык кызматынын 3-рангдагы кеңешчиси атайын наамы; 3) башкы кызмат орундарына – салык кызматынын 1-рангдагы кеңешчиси атайын наамдары; 4) ыйгарым укуктуу салык органынын жетекчисинин орун басарларына – салык кызматынын 3-рангдагы мамлекеттик кеңешчиси атайын наамдары; 5) ыйгарым укуктуу салык органынын жетекчисине – салык кызматынын 2-рангдагы мамлекеттик кеңешчиси атайын наамы.»; г) 6 жана 7-бөлүктөр төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «6. Кезектеги атайын наамды ыйгаруу үчүн ар бир атайын наамда болуу мөөнөтү тиешелүү буйрукка кол коюлган учурдан тартып төмөнкүлөрдү түзүүгө тийиш: 1) салык кызматынын кенже инспектору – 1 жыл; 2) салык кызматынын 3, 2 жана 1-рангдагы инспектору – тиешелүү түрдө 2, 3 жана 4 жыл; 3) салык кызматынын 3 жана 2-рангдагы кеңешчиси – тиешелүү түрдө 5 жана 6 жыл. Салык кызматынын 1-рангдагы кеңешчиси атайын наамы мурдагы атайын наамындагы мамлекеттик кызматтын узактыгын эске албастан, ошондой эле салык кызматынын 1-рангдагы инспекторунан төмөн эмес атайын наамы болгондо ырааттуулукту сактабастан ээлеген кызмат ордуна жараша ыйгарылышы мүмкүн. Салык кызматынын 2-рангдагы кеңешчиси атайын наамы мурдагы атайын наамындагы мамлекеттик кызматтын узактыгын эске албастан, ээлеген кызмат ордуна жараша ыйгарылышы мүмкүн. Салык кызматынын 1-рангдагы кеңешчиси, салык кызматынын 1, 2 жана 3-рангдагы мамлекеттик кеңешчиси атайын наамдарында болуу мөөнөтү белгиленбейт. 7. Белгилүү бир мөөнөткө кабыл алынган, ошондой эле тартиптик жазасы бар же аларга карата кызматтык териштирүү жүргүзүлүп жаткан же кылмыш иши козголгон салык органдарынын кызмат адамдарына атайын наамдар ыйгарылбайт. Салык кызматынын органынын кызмат адамы төмөнкүдөй учурларда атайын наамынан ажыратылышы мүмкүн: – ага карата соттун мыйзамдуу күчүнө кирген айыптоочу өкүмү болгондо; – мамлекеттик кызматчы наамына шек келтиргендигине байланыштуу кызматтан бошотулганда; – Кыргыз Республикасынын жарандыгынан ажыраганда. Салык кызматынын органынын кызмат адамы кызматтык милдеттерин одоно бузгандыгы, кадыр-баркына шек келтирген жосун жасагандыгы, ага жүктөлгөн милдеттерди аткарбагандыгы же талаптагыдай аткарбагандыгы үчүн атайын наамынан, бирок андан төмөн бир атайын наамдан ашпаган наамга төмөндөтүлүшү мүмкүн, ошондой эле атайын наамдан ажыратылышы мүмкүн.»; 12) 59-берененин 1-бөлүгүндө: а) 3–5-пункттар төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «3) эгерде ушул Кодекске башкасы белгиленбесе, салык контролун жүзөгө ашырууда салык төлөөчүдөн бюджетке салыктарды эсептөө, кармоо жана төлөө боюнча документтерди берүүнү талап кылууга; 4) эгерде ушул Кодекске башкасы белгиленбесе, салык контролун жүзөгө ашырууда салык төлөөчүдөн салыктарды эсептөө, кармоо жана төлөө боюнча документтерди, ошондой эле салыктарды эсептөөнүн тууралыгын, өз учурунда кармоону жана төлөөнү ырастоочу документтерди толтуруу боюнча түшүндүрмөлөрдү талап кылууга; 5) эгерде ушул Кодекске башкасы белгиленбесе, салык контролун жүзөгө ашыруунун жүрүшүндө ушул Кодекске аныкталган тартипте салык төлөөчүдөн документтердин көчүрмөлөрүн алууга.»; б) 15-пункт төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «15) фискалдык программалык камсыз кылуунун ыйгарым укуктуу салык органы аныктоочу талаптарга ылайык келишине карата текшерүүгө жана салык контролун жүргүзүүдө анда сакталган маалыматтарды пайдаланууга.»; в) 17-пункт төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «17) салык контролун жүргүзүүдө ишти салык каттоосуз жана/же патенттин же өзгөчө режимдеги соода зоналарындагы ишке салыктын негизинде салыкты төлөбөстөн жүзөгө ашырган жана/же Министрлер Кабинети тарабынан аныкталган товардык-материалдык баалуулуктарга баштапкы эсепке алуу документтери жок болгон учурда, салык төлөөчүнүн ишкердик иши менен байланышкан мүлк объекттерин мөөр басып бекитүүгө/пломбалоого.»; г) төмөнкүдөй мазмундагы 22 жана 23-пункттар менен толукталсын: «22) банктык төлөм карталарын, электрондук акчаларды, улуттук стандарттын штрихкодунун (QR-коддун) эки өлчөмдүү символдорун пайдалануу менен төлөмдөрдү жүзөгө ашыруу үчүн багытталган, анын ичинде башка жакка катталган жабдуулардын (программалык-техникалык түзүлүш) болушун жана колдонулушун контролдоого; 23) Министрлер Кабинети аныктаган тартипте товарларды эсепке алуу пункттарында товарлардын жүгүртүлүшүн эсепке алууга жана байкоо жүргүзүүгө.»; 13) 60-берененин 1-бөлүгүнүн 23-пункту төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «23) иши жашыруун мүнөзгө жана улуттук коопсуздукту камсыз кылууга байланышкан аскер кызматчыларын жана укук коргоо органдарынын кызматкерлерин кошпогондо, саясий, атайын, жогорку административдик мамлекеттик кызмат орундарын, саясий жана жогорку административдик муниципалдык кызмат орундарын ээлеп турган же ээлеген жактардын, ошондой эле алардын жакын туугандарынын кирешелери, чыгымдары жана мүлкү жөнүндө жыйынды маалыматтарды ыйгарым укуктуу салык органынын расмий сайтына жайгаштырууга.»; 14) 64-беренедө: а) 1-бөлүктүн биринчи абзацы төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «1. Эгерде ушул Кодекске башкача каралбаса, салык кызматынын органы, Маркалоо оператору, Навигациялык пломбанын улуттук оператору же алардын кызмат адамдары алган салык төлөөчү жөнүндө кандай болбосун маалыматтар салык сырын түзөт, буга төмөнкүдөй маалыматтар кирбейт.»; б) 2-бөлүк төмөнкүдөй мазмундагы 13 жана 14-пункттар менен толукталсын: «13) салык төлөөчү тарабынан таанылган салыктар, салыктык эмес кирешелер жана камсыздандыруу төгүмдөрү боюнча карыздарды аткарууну камсыз кылуу жөнүндө билдирүүнү аткаруу максатында соттук аткаруучуларга; 14) бюджетти болжолдоодо жана аткарууда пайдаланылуучу маалыматтар бөлүгүндө бюджетти болжолдоо жана аткаруу боюнча ыйгарым укуктуу органга.»; в) 3-бөлүк төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «3. Маркалоо оператору, навигациялык пломбанын улуттук оператору салыктык сырды камтыган маалыматтарды салык кызматынын органдарына гана берет.»; г) 5-бөлүктө «жана Маркалоо операторуна» деген сөздөр «, Маркалоо операторуна жана навигациялык пломбанын улуттук операторуна» деген сөздөргө алмаштырылсын; д) 6-бөлүктө «жана Маркалоо операторуна» деген сөздөр «, Маркалоо операторуна жана навигациялык пломбанын улуттук операторуна» деген сөздөргө алмаштырылсын; е) 7-бөлүктүн биринчи сүйлөмү төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «Салыктык сырды түзүүчү маалыматтарга салык кызматынын органынын, Маркалоо операторунун жана навигациялык пломбанын улуттук операторунун жетекчилеринин жазуу жүзүндөгү чечими менен аныкталуучу кызмат адамы жеткиликтүү болууга тийиш.»; ж) 8-бөлүк «Маркалоо оператору» деген сөздөрдөн кийин «, навигациялык пломбанын улут-

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН САЛЫК САЛУУ ЧӨЙРӨСҮНДӨГҮ АЙРЫМ МЫЙЗАМ АКТЫЛАРЫНА ӨЗГӨРТҮҮЛӨРДҮ КИРГИЗҮҮ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫ

тук оператору» деген сөздөр менен толуктал-сын;

з) 10-бөлүк төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«10. Ушул беренедө каралган учурларды кошпогондо, мамлекеттик органдарга салык кызматынын органдарынан, Маркалоо операторунан жана навигациялык пломбанын улуттук операторунан салык сырын түзгөн маалыматтарды жана документтерди талап кылууга тыюу салынат.»;

15) 68-берене төмөнкүдөй мазмундагы 2¹-бөлүк менен толукталсын:

«2¹. Ушул Кодекске ылайык эсептелген туум боюнча доонун эскирүү мөөнөтү төлөбөгөндүгү үчүн бул туум эсептелген өнбөгөн калдык боюнча доонун эскиришине теңдештирилет.»;

16) 72-берене төмөнкүдөй мазмундагы 3¹-бөлүк менен толукталсын:

«3¹. Текшерүүнүн жыйынтыгы боюнча чечимде көрсөтүлгөн салыктын бир же бир нече түрлөрү боюнча салык милдеттенмесин аткаруунун жеңилдетилген режимин жарым-жартылай колдонууга жол берилет.

Салыктын бир түрүнүн мезгили боюнча салык милдеттенмесин аткаруунун жеңилдетилген режимин жарым-жартылай колдонууга жол берилбейт.»;

17) 75-берененин 8-бөлүгү күчүн жоготту деп таанылсын;

18) 79-берене төмөнкүдөй мазмундагы 7-пункт менен толукталсын:

«7) Кыргыз Республикасынын банкроттук жөнүндө мыйзамдарына ылайык атайын башкаруунун алкагында салык төлөөчүнү жоюу жолу менен банкроттук жол-жобосун аяктоо.»;

19) 80-берене төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«80-берене. Салык милдеттенмеси боюнча үмүтсүз карыздарды эсептен чыгаруу

1. Ушул Кодекстин 79-беренесинин 2–5 жана 7-пункттарында көрсөтүлгөн учурларда салык төлөөчүнүн салык карызы үмүтсүз карыз деп таанылат жана Министрлер Кабинети белгилеген тартипте өздүк эсептен салык органы тарабынан эсептен чыгарылат.

2. Доонун эскиришинин ичинде салык карызын өндүрүү боюнча чараларды көрүү мүмкүн болбогон учурларда салык органы доонун эскирүү мөөнөтүн калыбына келтирүү жөнүндө арыз менен сотко кайрылууга укуктуу.

Мындай учурларда салык карызы доонун эскирүү мөөнөтүн калыбына келтирүүдөн баш тартуу жөнүндө сот актысы күчүнө кирген учурдан тартып үмүтсүз карыз деп таанылат жана ушул беренеге ылайык эсептен чыгарылууга тийиш.»;

20) 81-берене төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«81-берене. Салык карызын өндүрүү чаралары жана салык карызын аткарууну камсыз кылуу ыкмалары

1. Салык төлөөчү тарабынан таанылган салыктар, салыктык эмес кирешелер жана камсыздандыруу төгүмдөрү боюнча карыздар (мындан ары – салык төлөөчү тарабынан таанылган салык карызы) төлөнбөгөн же толук эмес төлөнгөн учурда салык органы ушул главага ылайык салык карызын талашсыз тартипте өндүрүүгө жана өндүрүлгөн каражаттарды мындай карыздын суммасын төлөө эсебине жөнөтүүгө укуктуу.

Салык карызын өндүрүү тартиби Министрлер Кабинети тарабынан аныкталат.

2. Салык төлөөчү тарабынан таанылган салык карызы болгон учурда салык төлөөчү тарабынан таанылган салыктар, салыктык эмес кирешелер жана камсыздандыруу төгүмдөрү боюнча карыздын аткарылышын камсыз кылуу жөнүндө билдирүүнү (мындан ары – салык төлөөчү тарабынан таанылган салык карызынын аткарылышын камсыз кылуу жөнүндө билдирүү) жөнөтүү жолу менен салык төлөөчүгө 30 календардык күндүн ичинде салык милдеттенмесин ыктыярдуу тартипте аткаруу сунушталат.

3. Ушул Кодекске каралган учурларда салык төлөөчү тарабынан таанылган салык карызынын аткарылышын камсыз кылуу жөнүндө билдирүү аткаруу документи болуп саналат жана Кыргыз Республикасынын аткаруу өндүрүшү жөнүндө мыйзамдарына ылайык аткарылат.

4. Салык милдеттенмеси ыктыярдуу тартипте аткарылбаган учурда салык органы салык төлөөчү тарабынан таанылган салык карызын мажбурлоо тартибинде өндүрөт.

5. Салык карызын өндүрүү чараларына төмөнкүлөр кирет:

1) банкка салык төлөмүнүн талаптарын (мындан ары – СТТ) коюу;

2) салык төлөөчү тарабынан таанылган салык карызын салык төлөөчүгө карата салык постун орнотуу жолу менен накталай акча каражаттарынын эсебинен өндүрүү;

3) Кыргыз Республикасынын аткаруу өндүрүшү жөнүндө мыйзамдарына ылайык аткаруу документи катары салык төлөөчү тарабынан таанылган салык карызынын аткарылышын камсыз кылуу жөнүндө билдирүүнү аткаруу;

4) салык төлөөчүнүн мүлкүнүн эсебинен өндүрүү.

Ушул бөлүктүн 1 жана 2-пункттарында каралган чаралар аларды колдонууга негиздер болгон учурда колдонулат. Мындай негиздер жок болгон учурда салык карызынын аткарылышын камсыз кылуу жөнүндө билдирүүгө белги коюлат.

6. Эгерде ушул беренедө башкасы каралбаса, салык милдеттенмесин аткаруу жана салык карызын жоюу төмөнкүдөй ыкмалар менен камсыз кылынышы мүмкүн:

1) туумдарды эсептөө;

2) банк кепилдигин берүү;

3) салык төлөөчүнүн салык кызматынын органынын депозиттик эсебине акча каражаттарын салуусу – салык төлөөчүнүн депозити.

7. ЕАЭБдин бажы чек арасы аркылуу товарларды алып өтүүдө пайда болгон салык милдеттенмесин аткарууну жана салык төлөөчү тарабынан таанылган салык карызын жоюуну камсыз кылуу ыкмалары Кыргыз Республикасынын бажы иши чөйрөсүндөгү мыйзамдары менен аныкталат.

8. Салык төлөөчү тарабынан таанылган салык карызын өндүрүү чаралары жана/же салык карызын камсыз кылуу ыкмалары, мындай кезектүүлүк ушул главада түздөн-түз каралган учурларды кошпогондо, кезектүүлүктү сактабастан колдонулат.

9. Салык төлөөчү тарабынан таанылган салык карызынын аткарылышын камсыз кылуу жөнүндө билдирүү кагаз жүзүндө же электрондук түрдө таризделиши мүмкүн.

Салык төлөөчү тарабынан таанылган салык карызынын аткарылышын камсыз кылуу жөнүндө билдирүүнүн формасы ыйгарым укуктуу салык органы тарабынан бекитилет.»;

21) 85-берене төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«85-берене. Салыктык төлөм талабы

1. Салык төлөөчү – уюм же жеке ишкер салык төлөөчү тарабынан ыктыярдуу тартипте таанылган салык карызын төлөбөгөн учурда, салык органы мындай карыздын суммасын ыйгарым укуктуу салык органы бекиткен форма боюнча банктарга СТТ коюу жолу менен өндүрүүгө укуктуу.

2. СТТ салык органдары тарабынан Кыргыз Республикасынын аймагында иштеген бардык банктарга салык төлөөчүнүн эсептеринин бар же жок экендиги жөнүндө сурабастан жиберилет.

3. Салык төлөөчүлөрдүн эсептери болгон учурда СТТ банктар тарабынан биринчи кезектеги тартипте СТТ банктарга келип түшкөн күндөн кийинки бир жумуш күндөн кечиктирбестен салык төлөөчүнүн эсептеринен акча каражаттарын, анын ичинде валюталык каражаттарды анын салык карызын төлөө эсебине эсептен чыгаруу жолу менен аткарылат.

4. СТТ аткарылганга чейин же банк салык кызматынын органынан ушул Кодекстин 79-беренесине ылайык салык милдеттенмесинин токтотулушу жөнүндө маалыматты алганга чейин кайсынысы мурда пайда болгонуна жараша жарактуу болот.

5. Салык төлөөчүнүн жаңы эсептерин ачууда мурда жиберилген СТТ мындай эсеп ачылган учурдан тартып колдонулат.

6. СТТнын аткарылышы, эсептин жоктугуна байланыштуу же акча каражатынын жоктугуна байланыштуу СТТнын аткарылбагандыгы, ошондой эле салык төлөөчүнүн эсебиндеги болгон суммага карата жарым-жартылай аткарылгандыгы жөнүндө маалымат банктар тарабынан 5 жумуш күндүн ичинде СТТны жиберген салык кызматынын органдарына жиберилет.

7. Банк СТТны алган күнү салык төлөөчүнүн эсептеринде акча каражаттары жетишсиз же жок болгон учурда, мындай талап биринчи кезекте бул эсептерге акча каражаттарынын түшүүсүнө жараша ар бир мындай келип түшкөн күндөн кийинки бир жумуш күндөн кечиктирилбестен аткарылат.»;

22) төмөнкүдөй мазмундагы 85¹-берене менен толукталсын:

«85¹-берене. Накталай акча каражаттарынын эсебинен өндүрүп алуу

Салык төлөөчүнүн банктагы эсептеринде акча каражаттары жетишсиз же жок болгон учурда салык органы жазма буйруктун негизинде салык төлөөчү тарабынан таанылган салык кары-

зын ыйгарым укуктуу салык органы бекиткен форма боюнча накталай акча каражаттарын өн-дүрүү жөнүндө акт боюнча накталай акча каражаттарынын эсебинен өндүрүп алууга укуктуу. Ушул бөлүккө ылайык өндүрүлгөн акча каражаттары өндүрүп алуу күнүнөн кийинки эки жу-муш күндөн кечиктирилбестен андан ары бюджетке которуу менен салык төлөөчүнүн эсеби-не чегерүү үчүн, ал эми салык төлөөчүнүн эсеби жок болсо — бюджетке которуу үчүн банк-ка берилет.»; 23) 86-берене төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «86-берене. Салык төлөөчү тарабынан таанылган салык карызын мажбурлап өндүрүп алуу 1. Салык төлөөчү тарабынан таанылган салык карызынын аткарылышын камсыз кылуу жө-нүндө билдирүүнү ыктыярдуу аткаруу мөөнөтү аяктаган учурдан тартып 30 календардык күн өткөндөн кийин салык кызматынын органы салык карызынын аткарылышын камсыз кылуу жө-нүндө билдирүүнү соттук аткаруучуга жөнөтөт. Мындай учурда салык төлөөчү тарабынан таанылган салык карызынын аткарылышын кам-сыз кылуу жөнүндө билдирүү аткаруу документи болуп саналат, ал салык карызын мажбур-лап өндүрүү жөнүндө акт боюнча берилген аткаруу барагына теңдештирилет жана Кыргыз Республикасынын аткаруу өндүрүшү жөнүндө мыйзамдарына ылайык аткарылат. 2. Салык төлөөчү тарабынан таанылган салык карызынын аткарылышын камсыз кылуу жө-нүндө билдирүүнү, анын ичинде электрондук документ түрүндө алгандан кийин соттук атка-руучу Кыргыз Республикасынын аткаруу өндүрүшү жөнүндө мыйзамдарына ылайык бардык аракеттерди жасайт. 3. Салык төлөөчү тарабынан таанылган салык карызынын аткарылышын камсыз кылуу жө-нүндө билдирүүнү аткарууну өзгөртүү тартиби жана ыкмасы Кыргыз Республикасынын жа-рандык процесстик мыйзамдары менен аныкталат.»; 24) 87-берене күчүн жоготту деп таанылсын; 25) 96-берененин 2-бөлүгү күчүн жоготту деп таанылсын; 26) 97-беренедө: а) 1-бөлүктүн 1-пунктунда «кат-кабарда» деген сөз «салык отчетторунда» деген сөздөргө алмаштырылсын; б) төмөнкүдөй мазмундагы 1¹-бөлүк менен толукталсын: «1¹. Эгерде ушул Кодекске башкасы каралбаса, ушул беренедө каралган чечимдердин жана башка документтердин формалары ыйгарым укуктуу салык органы тарабынан бекитилет.»; в) 4-бөлүк төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «4. Чечим же билдирүү ушул Кодекске көрсөтүлгөн талаптар сакталбаганда, ал тургай са-лык төлөөчүгө чечим же билдирүү жөнүндө белгилүү болсо да жарактуу же күчкө ээ деп эсеп-телбейт. Салык төлөөчүгө чечимди талаптагыдай тапшыруу фактысынын далили салык кыз-матынын органынын милдети болуп саналат.»; г) 6-бөлүк төмөнкүдөй мазмундагы 27—29-пункттар менен толукталсын: «27) товарларды баштапкы документтери жок сатып алуу үчүн салык санкциясын колдо-нуу жөнүндө; 28) өзгөчө режимдеги соода зонасындагы ишке салыкты колдонуу жөнүндө же колдонуудан баш тартуу жөнүндө; 29) өзгөчө режимдеги соода зонасындагы ишке салыкты колдонуу жөнүндө же колдонуудан баш тартуу жөнүндө чечимди жокко чыгаруу тууралуу.»; д) 9-бөлүктө «72-беренесинде» деген сөздөр «4-беренесинин 2-бөлүгүнүн 20-пунктунун «д» пунктчасында, ошондой эле 72-беренесинде» деген сөздөргө алмаштырылсын; 27) 99-беренедө: а) 1-бөлүктө «жазуу жүзүндөгү жана/же» деген сөздөр алып салынсын; б) 2-бөлүк төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «2. Ушул берененин 1-бөлүгүндө көрсөтүлгөн маалыматтар жана маалымдоолор жок бол-гон учурда, бирдиктүү салык декларациясын кошпогондо, салык отчетторун түзүү жана бе-рүү талап кылынбайт.»; 28) 100-беренедө: а) 2-бөлүк төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «2. Салык отчеттуулугу мамлекеттик же расмий тилде электрондук документ түрүндө тү-зүлөт.»; б) 3 жана 4-бөлүктөр күчүн жоготту деп таанылсын; в) 7-бөлүк төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «7. Салык төлөөчү, салык өкүлү салык отчеттуулугун Кыргыз Республикасынын электрон-дук башкаруу жана электрондук кол тамга жөнүндө мыйзамдарына ылайык ыйгарым укуктуу салык органынын маалымат тутуму же башка маалымат тутумдары аркылуу электрондук до-кумент түрүндө берет.»; г) 10-бөлүк күчүн жоготту деп таанылсын; 29) 104-берененин 3-бөлүгү төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «3. Такталган салык отчеттуулугу төмөнкү учурларда берилет: 1) ушул Кодекске ылайык төлөнүүгө тийиш болгон салыктын суммасын эсептөө, кармап ка-луу үчүн салыктык базага түзөтүүлөр киргизилген учурда; 2) берилген салык отчеттуулугунда операцияларды чагылдырбоо же толук эмес чагыл-дыруу фактысы, ошондой эле салыктын суммасынын өзгөрүшүнө алып келүүчү каталар та-былган учурда.»; 30) 106-берене төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «106-берене. Бирдиктүү салык декларациясы 1. Бирдиктүү салык декларациясы салык отчеттуулугу болуп саналат, анын максаты — субъ-екттин экономикалык иши тууралуу маалыматты, салыктык милдеттенмелерин эсептөө үчүн зарыл болгон кирешелер, чыгымдар жана мүлк жөнүндө, салыктардын эсептелген жана/же төлөнгөн суммасы жана колдонулуучу салык жеңилдиктери тууралуу маалыматтарды берүү. 2. Бирдиктүү салык декларациясын төмөнкүлөр түзүүгө жана берүүгө милдеттүү: 1) бюджеттен каржылануучу жана отчеттук салык мезгили үчүн мүлк салыгы боюнча салык-тык милдеттенмелери болбогон уюмдарды кошпогондо, ата мекендик уюм; 2) туруктуу мекеме түзүү менен Кыргыз Республикасынын аймагында иш жүргүзүп жаткан чет өлкөлүк уюм; 3) жеке ишкер; 4) патенттин же өзгөчө режимдеги соода зоналарындагы ишке салыктын негизинде иш жүргүзгөн жеке жак; 5) Кыргыз Республикасынын жараны болуп саналган, өз ишин Кыргыз Республикасында жүзөгө ашырган чет мамлекеттердин дипломатиялык өкүлчүлүктөрүндө жана консулдук ме-кемелеринде, эл аралык уюмдарда же алардын өкүлчүлүктөрүндө, ошондой эле Кыргыз Рес-публикасы катышуучу болуп саналган эл аралык келишимдерге ылайык артыкчылыктар жана иммунитеттер берилген башка уюмдарда иштеринен киреше алган жеке жак; б) салык агенти болуп саналбаган же салык агенти катары милдеттенмеси пайда болбогон субъекттен салык салынуучу киреше алган жеке жак; 7) ушул Кодекстин 107-беренесинин 1-бөлүгүндө көрсөтүлгөн жеке жактар. 3. Ушул берененин 2-бөлүгүндө көрсөтүлбөгөн жеке жактар бирдиктүү салык декларация-сын ыктыярдуу негизде, анын ичинде ушул Кодекстин 195 жана 196-беренелеринде карал-ган чыгарып салууларды колдонуу үчүн берүүгө укуктуу. 4. Бирдиктүү салык декларациясында төмөнкүлөр көрсөтүлөт: 1) салык салуу объектиери жөнүндө маалымат; 2) субъекттин, анын филиалдарынын, өкүлчүлүктөрүнүн жана башка обочолонгон бөлүм-дөрүнүн мүлктүк жана финансылык абалы. 5. Субъекттин финансылык абалы жөнүндө маалымат ушул Кодекске жана бухгалтердик эсеп жөнүндө Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык түзүлөт. 6. Бирдиктүү салык декларациясы календардык жыл үчүн түзүлөт жана: 1) уюм тарабынан — отчеттук жылдан кийинки жылдын 1-апрелине чейин берилет; 2) ушул Кодекстин 107-беренесинин 1-бөлүгүндө көрсөтүлгөн жеке жактар тарабынан — от-четтук жылдан кийинки жылдын 1-апрелине чейин берилет; 3) ушул бөлүктүн 2-пунктунда көрсөтүлбөгөн жеке жак, ошондой эле жеке ишкер тарабы-нан — отчеттук жылдан кийинки жылдын 1-ма-йына чейин берилет.
--

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН САЛЫК САЛУУ ЧӨЙРӨСҮНДӨГҮ АЙРЫМ МЫЙЗАМ АКТЫЛАРЫНА ӨЗГӨРТҮҮЛӨРДҮ КИРГИЗҮҮ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫ

(Башталышы 17-бетте)	
8. Кыргыз Республикасынын жарандарынын – жеке жактардын жана мамлекеттик кызматчылардын бирдиктүү салык декларациясын салыктык контролдоо, сактоо жана жок кылуу «Кыргыз Республикасынын жарандарынын бирдиктүү салык декларациясын берүүсүнө даярдык көрүү жөнүндө», «Жеке адамдардын мүлкүн жана кирешелерин ыктыярдуу декларациялоосу жөнүндө», «Жеке жактардын активдерин ыктыярдуу легалдаштыруу жана мунапыс берүү жөнүндө» Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын жоболорун эске алуу менен жүзөгө ашырылат.»;	7. Бирдиктүү салык декларациясынын формасы, аны толтуруу жана берүү тартиби ыйгарым укуктуу салык органы тарабынан бекитилет.
8. Кыргыз Республикасынын жарандарынын – жеке жактардын жана мамлекеттик кызматчылардын бирдиктүү салык декларациясын салыктык контролдоо, сактоо жана жок кылуу «Кыргыз Республикасынын жарандарынын бирдиктүү салык декларациясын берүүсүнө даярдык көрүү жөнүндө», «Жеке адамдардын мүлкүн жана кирешелерин ыктыярдуу декларациялоосу жөнүндө», «Жеке жактардын активдерин ыктыярдуу легалдаштыруу жана мунапыс берүү жөнүндө» Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын жоболорун эске алуу менен жүзөгө ашырылат.»;	7. Бирдиктүү салык декларациясынын формасы, аны толтуруу жана берүү тартиби ыйгарым укуктуу салык органы тарабынан бекитилет.
31) 107-берененин 5 жана 6-бөлүктөрү төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «5. Мамлекеттик жана муниципалдык кызматчылардын декларациясын талдоо жана изилдөө жүргүзүү тартиби жөнүндө жобо, ошондой эле иши жашыруун мүнөздөгү жана улуттук коопсуздукту камсыз кылуу менен байланышкан аскер кызматчыларынын, укук коргоо органдарынын кызматкерлеринин декларациясын тапшыруу жана талдоо жүргүзүү тартиби жөнүндө жобо Министрлер Кабинети тарабынан бекитилет.	
6. Бирдиктүү салык декларациясы өз убагында берилбеген же берилбей калган учурларда, ошондой эле берилген декларацияда толук эмес жана/же так эмес маалыматтар аныкталган учурларда салык кызматынын органдары тийиштүү материалдарды Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган чараларды көрүү үчүн прокуратура органдарына жөнөтүүгө милдеттүү.»;	
32) 108-берененин 4-пунктунун «б» пунктчасы төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «б) программалык камсыздоо болуп саналган контролдук-кассалык машина (мындан ары – программалык ККМ) деп ыйгарым укуктуу салык органы тарабынан аныкталган тартипте ыйгарым укуктуу салык органынын маалымат тутуму менен интеграциялоодо иштеген программалык камсыздоо жана/же маалымат тутуму, анын ичинде фискалдык программалык камсыздоо таанылат.»;	
33) 109-берене төмөнкүдөй мазмундагы 4-бөлүк менен толукталсын: «4. Өзгөчө режимдеги соода зоналарындагы ишке салык төлөөчүнүн иши салыктык текшерүүгө жана рейддик салык контролунун жүрүшүндө товардык-материалдык баалуулуктардын калдыктарын алып салууга жатпайт.»;	
34) 110-берене төмөнкүдөй мазмундагы 6-бөлүк менен толукталсын: «6. Салык органы төмөнкүдөй учурларда салык төлөөчүнү салыктык каттоо процесси менен байланышкан салыктык иш-аракеттерди жүзөгө ашыруудан баш тартууга укуктуу: 1) эгерде арыз ээсинин берилген документтеринин маалыматтарында айырмачылыктар болсо, арыз ээсинин инсандыгын идентификациялоо ырасталбаса, берилген документтерде документти идентификациялоого мүмкүндүк бербеген оңдоолор, механикалык бузуулар болсо; 2) тобокелдиктерди башкаруу тутумунда каралган белгилер болсо.»;	
35) 111-беренедө: а) 1-бөлүктүн 3-пункту төмөнкүдөй мазмундагы абзац менен толукталсын: «Ушул бөлүктүн 2 жана 3-пункттарында каралган учурларда салык милдеттенмесин аткаруу максатында салык төлөөчү анда салык милдеттенмеси пайда болгон салыктык мезгилинен тартып катталган болуп эсептелет.»;	
б) 5 ¹ -бөлүк күчүн жоготту деп таанылсын;	
36) 115-беренедө: а) 1-бөлүк төмөнкүдөй мазмундагы 3 жана 4-пункттар менен толукталсын: «3) жеке ишкер тарабынан салыктык отчеттуулугу бир жылдан ашык берилбегендигине; 4) жасалма документтердин негизинде жеке ишкердик катталганына.»;	
б) 2-бөлүк төмөнкүдөй мазмундагы 4-пункт менен толукталсын: «4) жеке ишкерди каттоону мыйзамсыз жана жасалма документтердин негизинде жүргүзүлгөн деп таануу жөнүндө соттун чечиминин.»;	
37) 117-беренедө: а) 5-бөлүктүн 2-пунктунун «г» пунктчасы төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «г) салык кызматынын органдары төмөнкүлөрдү алганда: – уюмду жана жеке ишкерди банкрот деп таануу жөнүндө арызды кабыл алуу тууралуу соттун аныктамасын; – уюмдун банкроттук процессинин жол-жобосун соттон тышкаркы тартипте козгоо жөнүндө билдирүүнү алганда.	
Юридикалык жак жоюлуу процессинде тургандыгы жөнүндө юридикалык жактарды каттоо чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын билдирүүсүн алган учурда, салык органы 15 календардык күндүн ичинде көрсөтүлгөн ыйгарым укуктуу мамлекеттик органга салык төлөөчүнүн салык милдеттенмесинин болуу тобокелдиги жөнүндө маалымат берүүгө милдеттүү. Салык милдеттенменсинин болуу тобокелдиги жөнүндө маалыматта салыктык текшерүүнү жүргүзүү мөөнөтүнө карата көрсөтмө камтылууга тийиш.	
Юридикалык жак жоюлуу процессинде тургандыгы жөнүндө юридикалык жактарды каттоо чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын билдирүүсүн алган күндөн тартып 15 календардык күн өткөндөн кийин салык органы тарабынан салыктык милдеттенменин болуу тобокелдиги жөнүндө маалыматтын берилбеши, көрсөтүлгөн ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган тарабынан салык төлөөчүдө салык карызынын жок экендигин таануу үчүн негиз болуп саналат.»;	
б) 9-бөлүк төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «9. Салык кызматынын органдары төмөнкүлөрдүн негизинде пландан тышкаркы көчмө текшерүүнү же кайра текшерүүнү дайындоо жөнүндө чечим кабыл алууга укуксуз: – салыкты туура эмес эсептөө фактыларын күбөлөндүрүүчү документтер менен ырасталган маалыматтар жок болгон салык төлөөчүгө карата укук коргоо органдарынын каттарынын жана/же тиешелүү кайрылууларынын, ошондой эле мамлекеттик органдардын кызматтык каттарынын негизинде;	
– даттанууну кароонун натыйжалары боюнча аларга карата мурда ыйгарым укуктуу салык органынын же соттун чечими чыгарылган жана бул чечимдер жокко чыгарылбаган жана/же жараксыз деп таанылган негиздер боюнча.»;	
38) 119-берененин 12-бөлүгү төмөнкүдөй мазмундагы абзац менен толукталсын: «Эгерде ушул Кодекстин 117-беренесинин 5-бөлүгүнүн 2-пунктунун «г» пунктчасында каралган учурлар пландан тышкаркы текшерүү жүргүзүү үчүн негиз болуп саналса, салык кызматынын органы мындай негизди алган күндөн кийинки күндөн тартып 5 календардык күндүн ичинде салык кызматынын органы пландан тышкаркы текшерүү жүргүзүү жөнүндө чечим кабыл алууга жана пландан тышкаркы текшерүү жүргүзүү жөнүндө чечим кабыл алынган күндөн тартып 5 календардык күндөн кечиктирбестен пландан тышкаркы текшерүүгө киришүүгө милдеттүү.»;	
39) мамлекеттик тилдеги 123-берененин 7-бөлүгүндө «Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында» деген сөздөр «мамлекеттик жарандык кызмат жөнүндө мыйзамдарда» деген сөздөргө алмаштырылсын;	
40) 124-берененин 1-бөлүгү төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «1. Уюмду жоюуда же жеке ишкердин ишин токтотууда салык төлөөчүнү иликтөө ушул Кодекстин 118-беренесинде белгиленген салыктарды төлөөбөөнүн тобокелдик факторлору жок болгон жана салык төлөөчү каттоонун бардык мезгилинде нөлдүк көрсөткүчтөр менен салык отчетун берген учурда жүргүзүлөт.	
Юридикалык жак жоюлуу процессинде тургандыгы жөнүндө юридикалык жактарды каттоо чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын билдирүүсүн алган учурда салык органы 15 календардык күндүн ичинде юридикалык жактарды каттоо чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органга салык төлөөчүнүн салыктык милдеттенмесинин болуу тобокелдиги жөнүндө маалымат берүүгө милдеттүү. Салыктык милдеттенменин болуу тобокелдиги жөнүндө маалыматта иликтөөнү жүргүзүү мөөнөтүнө карата көрсөтмө камтылууга тийиш.	
Юридикалык жак жоюлуу процессинде тургандыгы жөнүндө юридикалык жактарды каттоо чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын билдирүүсүн алган күндөн тартып 15 календардык күн өткөндөн кийин салык органы тарабынан салыктык милдеттенмесинин болуу тобокелдиги жөнүндө маалыматтын берилбеши, юридикалык жактарды каттоо чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган тарабынан салык төлөөчүдө салык карызы жок экендигин таануу үчүн негиз болуп саналат.»;	
41) 125-беренедө:	

а) 4 жана 5-бөлүктөр төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «4. Эгерде салык органы камералдык текшерүүнүн жыйынтыгы боюнча салыктык милдеттенмелерин туура эсептөө бөлүгүндө салык төлөөчүнүн ишинин көрсөткүчтөрүнүн шайкеш эместигин, ошондой эле салык төлөөчү салык отчетторун толтурууда жол берген башка каталарды аныктаса, салык органынын кызмат адамы ыйгарым укуктуу салык органы тарабынан белгиленген форма боюнча камералдык текшерүүнүн маалымкатын түзөт.	
Камералдык текшерүүнүн маалымкатында төмөнкүлөр чагылдырылууга тийиш: – салык төлөөчү тарабынан бузулган Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын талабына көрсөтмө;	
– алардын негизинде салыктык милдеттенмелерин туура эсептөө боюнча салык төлөөчүнүн ишинин көрсөткүчтөрүнүн шайкеш эместиги жана/же катанын болушу жөнүндө тыянак чыгарылган документтер, отчеттор жана маалымат булактары;	
– эгерде ал жүргүзүлсө, салык төлөөчүнүн ишинин көрсөткүчтөрүнүн шайкеш эместиги белгиленген учурда салык милдеттенмесин эсептөөнүн эсеби;	
– Кыргыз Республикасынын салык мыйзамдарын бузууларды четтетүү жөнүндө талап. Камералдык текшерүүнүн маалымкаты эки нускада түзүлөт жана ага бул текшерүүнү жүргүзгөн адам кол коёт.	
5. Салык органы салык төлөөчүгө камералдык текшерүүнүн жыйынтыгы боюнча маалымкатты тапшыруу жана салык төлөөчүнүн ишинин көрсөткүчтөрүнүн шайкеш эместиги аныкталгандыгы жөнүндө кабарлоо жолу менен салык төлөөчүнүн ишинин көрсөткүчтөрүнүн аныкталган шайкеш эместиги, ошондой эле башка каталары жөнүндө аларды четтетүү талабы менен камералдык текшерүүнүн маалымкаты түзүлгөн күндөн кийинки 3 жумуш күндөн кечиктирбестен кабарлайт.»;	
б) 6-бөлүктө «фактылар» деген сөз «салык органынын жүйөлөрү» деген сөздөргө алмаштырылсын;	
в) 8-бөлүктө «салыктардын азайтылган же жогорулатылган суммаларынын» деген сөздөр «салык төлөөчүнүн ишинин көрсөткүчтөрүнүн шайкеш эместигинин» деген сөздөргө алмаштырылсын;	
42) 127-берененин 2-бөлүгү төмөнкүдөй мазмундагы 13-пункт менен толукталсын: «13) банктык төлөм карталарын, электрондук акчаларды, улуттук стандарттын стрих кодунун (QR-коддун) эки өлчөмдүү символдорун пайдалануу менен операцияларды жүргүзүү үчүн багытталган, анын ичинде башка жакка катталган жабдуунун (программалык-техникалык түзүлүштүн) болушу жана колдонулушу.»;	
43) 128-беренедө: а) 1-бөлүктө «акчалай» деген сөз алып салынсын;	
б) 3-бөлүктүн 2-пункту төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «2) ККМ техникалык тейлөө борборлоруна карата талаптарды;»;	
в) 5-бөлүктүн биринчи абзацы төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «5. Эгерде ушул беренедө башкасы белгиленбесе, ККМ байланыш, маалыматташтыруу жана электрондук башкаруу жаатындагы жана электрондук кол тамганы пайдалануу чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган тарабынан берилүүчү техникалык корутундунун негизинде ККМ реестрине киргизилет жана андан чыгарылат.»;	
г) төмөнкүдөй мазмундагы 5 ¹ -бөлүк менен толукталсын: «5 ¹ . Калк менен эсептешүүдө салык төлөөчү тарабынан колдонулуучу маалымат тутуму жана ыйгарым укуктуу салык органы аныктаган тартипте ыйгарым укуктуу салык органынын маалымат тутуму менен интеграциялоодо иштеген фискалдык программалык камсыздоо ККМге теңештирилет жана ушул берененин 5-бөлүгүндө көрсөтүлгөн техникалык корутунду-суз ККМ реестрине киргизилет.»;	
44) 129-берененин 1-бөлүгүнүн 5-пунктунда «жана/же ФМО» деген сөздөр алып салынсын;	
45) 130-берененин 4-бөлүгүндө «жана/же ФМО» деген сөздөр алып салынсын;	
46) 139-берененин 2-бөлүгүндө: а) 1-пункт төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «1) өз ара көз каранды жактардын ортосундагы зайым келишимдерин кошпогондо, өз ара көз каранды жактардын ортосундагы бүтүмдөрдө;»;	
б) 5-пункту төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «5) аракетсиз жактын белгилери бар субъекттер же жеке маалыматтары көрсөтүлбөгөн субъекттер менен бүтүм түзүлгөндө;»;	
47) төмөнкүдөй мазмундагы 144 ¹ -берене менен толукталсын: «144 ¹ -берене. Салык кызматынын органдарынын Навигациялык пломбанын улуттук оператору менен өз ара аракеттенүүсү	
1. Салык кызматынын органдарынын Навигациялык пломбанын улуттук оператору менен өз ара аракеттенүүсү Министрлер Кабинети аныктаган тартипте жүзөгө ашырылат.	
2. Салык кызматынын органдары Навигациялык пломбанын улуттук оператору менен өз ара аракеттенүүнү Навигациялык пломбанын улуттук операторунун маалымат тутуму аркылуу жүзөгө ашырат.	
3. Навигациялык пломбанын улуттук оператору Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына жана ЕАЭБ укугуна ылайык төмөнкүлөрдү камсыз кылат: 1) мүчө мамлекеттердин аймактары боюнча ташууларды көзөмөлдөө үчүн колдонулуучу маалымат тутумунун ишин суткасына 24 саат бою, жумасына 7 күн туруктуу негизде;	
2) маалымат тутуму аркылуу навигациялык пломбаларды колдонуу менен мүчө мамлекеттердин аймактары боюнча ташууларды көзөмөлдөөнү;	
3) программалык камсыздоонун пайдалануу менен маалыматты чогултууну, кайра иштетүүнү, берүүнү жана сактоону;	
4) ташууларды көзөмөлдөө менен байланышкан маалымат тутумдарынын иштөөсүнө карата ченемдик укуктук актылардын долбоорлорун иштеп чыгуу боюнча ыйгарым укуктуу салык органына көмөктөшүүнү;	
5) маалымат тутумдарын даярдоо жана аларды техникалык коштоо боюнча техникалык тапшырмаларды/талаптарды өз убагында иштеп чыгууну, ыйгарым укуктуу салык органы менен макулдашуу боюнча толуктап иштеп чыгууну жана өркүндөтүүнү;	
6) контролдоочу органга өзүнүн маалымат тутумуна кирүү мүмкүнчүлүгүн берүүнү.	
4. Навигациялык пломбанын улуттук оператору Навигациялык пломбанын улуттук операторунун милдеттерин аткаргандыгы же талаптагыдай эмес аткаргандыгы үчүн Кыргыз Республикасынын Укук бузуулар жөнүндө кодексине ылайык жоопкерчилик тартат.	
5. Эгерде Навигациялык пломбанын улуттук операторуна карата укук бузуулардын эки факты боюнча жаза чарасы колдонулган жыл ичинде Кыргыз Республикасынын Укук бузуулар жөнүндө кодексине ылайык кайталап укук бузуу белгиленсе, анда ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган тарабынан Навигациялык пломбанын улуттук операторун алмаштыруу жөнүндө маселе демилгеленет.»;	
48) 145-берененин 1–3-бөлүктөрү төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «1. Салык кызматынын органдары жана кыймылсыз мүлккө укуктарды мамлекеттик каттоону жана транспорт каражаттарын каттоону жүзөгө ашырууга ыйгарым укуктуу органдар төмөнкүдөй маалымат алмашуу максатында маалымат тутумдары аркылуу өз ара аракеттенишет: 1) мүлк жөнүндө – катталган же каттоодон чыгарылган салык салуу объектери, алардын параметрлери жөнүндө;	
2) мүлктүн менчик ээси болуп саналган субъекттер жөнүндө;	
3) мүлк салыгы боюнча салык карызынын бар же жок экендиги жөнүндө.	
Көрсөтүлгөн органдардын өз ара аракеттенүүсүнүн, маалымат алмашуусунун, маалыматка жол берүүнүн жана маалымат тутумдарын интеграциялоонун тартиби Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан аныкталат.	
2. Ушул берененин 1-бөлүгүндө көрсөтүлгөн органдар маалымат тутумдары интеграцияланбаган учурда менчик укугун же салык салуу объектисин мамлекеттик каттоо жөнүндө маалыматты өзү жайгашкан жердеги салык органына ай сайын, отчеттук айдан кийинки айдын 20сынан кечиктирбеген мөөнөттө берүүгө милдеттүү.	
3. Кыймылсыз мүлккө укуктарды каттоодо жана транспорт каражаттарын каттоодо 1-бөлүктө көрсөтүлгөн органдар төмөнкүлөргө милдеттүү: – мүлк салыгы боюнча салык карызынын бар же жок экендиги жөнүндө маалыматты маалымат тутумунда текшерүүгө;	
– мүлк салыгы боюнча 5 же андан көп эсептик көрсөткүчтөн ашкан салык карызы болсо, са-	

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН САЛЫК САЛУУ ЧӨЙРӨСҮНДӨГҮ АЙРЫМ МЫЙЗАМ АКТЫЛАРЫНА ӨЗГӨРТҮҮЛӨРДҮ КИРГИЗҮҮ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫ

(*Башталышы 18-бетте*)

Банкрот деп таанылган (жарыяланган) субъекттердин кыймылсыз мүлккө укуктарын каттоодо жана транспорт каражаттарын каттоодо жогоруда көрсөтүлгөн маалыматтарды алуу талап кылынбайт.»;
49) 146-беренедө:
а) 1-бөлүктө:
– 1-пунктта:
«а» пунктчасында «ачылышы, жабылышы жана болуусу» деген сөздөр «болуусу» деген сөзгө алмаштырылсын;

төмөнкүдөй мазмундагы «д» пунктчасы менен толукталсын:
«д) мүлктүк чыгарып салууларды алууга арыз берген жеке жактын тиешелүү жыл үчүн турак жай фондуна тиешелүү кыймылсыз мүлктү сатып алууга жана/же курууга алынган, кайтарылган кредиттин жана алар боюнча төлөнгөн пайыздардын суммалары жөнүндө»;
– 8-пункт төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:
«8) QR-төлөмдөрдү, POS-терминалдарды, идентификацияланган электрондук капчыкты жана Кыргыз Республикасынын банктык мыйзамдарына ылайык башка аралыктан төлөө формаларын пайдалануу менен электрондук акча аркылуу жүргүзүлгөн эсептешүүлөр жөнүндө маалыматты реалдуу убакыт режиминде берүүгө.»;
б) төмөнкүдөй мазмундагы 1¹-бөлүк менен толукталсын:
«1¹. Салык кызматынын органдары менен өз ара аракеттенүү максатында банктар салык төлөөчүлөрдүн эсептерин ачуу жана/же жабуу жөнүндө маалыматты эсеп ачылган жана/же жабылган учурдан тартып үч жумуш күндүн ичинде алардын номерлерин көрсөтүү менен берүүгө милдеттүү.»;
50) төмөнкүдөй мазмундагы 152¹-берене менен толукталсын:

«152¹-берене. Салык кызматынын органдарынын уюмдар жана жеке жактар жөнүндө маалыматтары бар башка субъекттер менен өз ара аракеттенүүсү

1. Салык кызматынын органдары салыктык башкаруу максатында уюмдар жана жеке жактар жөнүндө маалыматтарды алуу үчүн ушул главада каралбаган башка субъекттер менен өз ара аракеттенүүнү жүзөгө ашырат.
2. Салык кызматынын органдары менен өз ара аракеттенүүнү камсыз кылуу максатында субъекттер өздөрүнүн маалымат тутумдарын ыйгарым укуктуу салык органы аныктаган тартипте ыйгарым укуктуу салык органынын маалымат тутуму менен интеграциялоого милдеттүү.»;
51) төмөнкүдөй мазмундагы 153¹-берене менен толукталсын:

«153¹-берене. Мобилдик уюлдук байланыш операторлору менен өз ара аракеттенүү
Мобилдүү уюлдук байланыш операторлору салык карызынын абалы, салыктык башкаруунун жүрүшүндө көрүлүп жаткан чаралар жөнүндө салык төлөөчүлөргө кабарлоо максатында салык кызматынын органдары менен өз ара аракеттенишет.
Ушул беренени ишке ашыруу максатында:
1) мобилдик уюлдук байланыш операторлору акысыз негизде:
а) салык кызматынын органдарына абоненттин фамилиясы, аты, атасынын аты, абонент-юридикалык жактын толук аталышын, абоненттик номерлерин берет;
б) салык төлөөчүлөрдүн абоненттик номерлерине билдирүүлөрдү жөнөтүү үчүн салык кызматынын органдары менен техникалык өз ара аракеттенүүнү жүзөгө ашырат;
2) салык кызматынын органдары:
а) алынган маалыматтарды жана техникалык мүмкүнчүлүктөрдү ушул берененин алкагында гана колдонот;
б) алынган маалыматтардын купуялуулугун камсыз кылышат.»;
52) 160-берененин 4-бөлүгү төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:
«4. Салык санкциясын колдонуу жөнүндө чечим ушул Кодекстин 163-беренесинин 1¹ жана 1²-бөлүктөрүндө каралган учурларды кошпогондо, ушул Кодексте белгиленген тартипте салык кызматынын органы тарабынан кабыл алынат жана салык төлөөчүгө тапшырылат.
Ушул Кодекстин 163-беренесинин 1¹ жана 1²-бөлүктөрүндө каралган учурларда салык санкциясы ыйгарым укуктуу салык органынын автоматташтырылган тутуму тарабынан эсептелет.»;
53) 162-берене күчүн жоготту деп таанылсын;
54) 163-беренедө:

а) төмөнкүдөй мазмундагы 1¹ жана 1²-бөлүктөр менен толукталсын:
«1¹. Ушул Кодексте каралган отчетторду белгиленген мөөнөттө бербегендиги үчүн салык төлөөчүгө төмөнкүдөй өлчөмдө салык санкциясы колдонулат:
1) жеке жактар үчүн 10 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө;
2) жеке ишкерлер үчүн 30 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө;
3) уюмдар үчүн 70 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө.
1². Ушул Кодекстин 107-беренесинде каралган декларацияны кошпогондо, белгиленген мөөнөттө бирдиктүү салык декларациясын тапшырбагандыгы үчүн салык төлөөчүгө 70 эсептик көрсөткүч өлчөмүндө салык санкциясы колдонулат.
Ушул берененин 1¹ жана 1²-бөлүктөрүндө каралган учурларда салык отчету өз убагында берилбеген ар бир факт үчүн санкция колдонулат.»;
б) 2¹-бөлүгү күчүн жоготту деп таанылсын;
в) төмөнкүдөй мазмундагы 4-бөлүк менен толукталсын:
«4. Эгерде салык кызматынын органы тарабынан салык контролунун жүрүшүндө соода ишин жүргүзгөн салык төлөөчүдө баштапкы эсептик документтери жок сатып алынган товардын бар экендиги аныкталса, ал салык төлөөчүгө киреше салыгы боюнча мындай товардын рыноктук наркынын 5 пайызы өлчөмүндө салык санкциясы колдонулат.»;
55) 164-берененин 1¹ жана 1²-бөлүктөрү күчүн жоготту деп таанылсын;
56) 167-берененин 6-бөлүгү төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«6. Ушул берененин 1, 2 жана 5-бөлүктөрүндө белгиленген мөөнөттү жүйөлүү себептер боюнча өткөрүп жиберген учурда даттануу мөөнөтү салык кызматынын органынын чечими-не даттануу менен бир убакта берилген салык төлөөчүнүн тиешелүү арызы боюнча ыйгарым укуктуу салык органы тарабынан калыбына келтирилиши мүмкүн. Даттануунун өткөрүлүп жиберилген мөөнөтүн калыбына келтирүү жөнүндө арыз жүйөлүү себептердин негиздери жоюлган күндөн тартып 10 жумушчу күндүн ичинде берилиши мүмкүн. Даттануу мөөнөтүн калыбына келтирүү жөнүндө арыз канааттандырылганда даттануу кароого кабыл алынды деп эсептелет, бул салык кызматынын органынын даттанылып жаткан чечимин аткарууну токтотот.
Даттануу мөөнөтүн өткөрүп жиберүүнүн жүйөлүү себептери болуп төмөнкүлөр саналат:
1) салык төлөөчүнүн–жеке жактын же салык төлөөчүнүн–юридикалык жактын кызмат адамынын ооруп калуусу;
2) чечимди жеткирүү учурунда салык төлөөчүнүн–жеке жактын же салык төлөөчүнүн–юридикалык жактын кызмат адамынын Кыргыз Республикасынын чегинен тышкары болушу;
3) салык төлөөчүнүн–жеке жактын же салык төлөөчүнүн–юридикалык жактын кызмат адамынын жакын тууганы каза болгондо.»;
57) 168-берененин 1-бөлүгү төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:
«1. Салык төлөөчүнүн даттануусу жазуу жүзүндө кол менен же заказды кат менен почта аркылуу же электрондук документ түрүндө салык төлөөчүнүн кабинети аркылуу же электрондук кайрылуу түрүндө электрондук кайрылууларды кабыл алуу үчүн арналган ыйгарым укуктуу салык органынын электрондук почтасынын расмий дарегине электрондук почта аркылуу берилет.»;
58) 169-беренедө:

а) 2-бөлүк төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:
«2. Эгерде даттанууну кароо мезгилинде салык төлөөчүдөн өз ара байланышкан салыктар жана төлөмдөр боюнча баштапкы даттанууга толуктоолор келип түшсө, негизги жана кошумча даттануулар боюнча кароо мөөнөтү толуктоо келип түшкөн күндөн кийинки күндөн башталат. Даттанууну кароо мөөнөтү көмө текшерүү дайындалган, тиешелүү органдарга, анын ичинде эл аралык келишимдерге ылайык башка мамлекеттердин ыйгарым укуктуу органдарына суроо-талаптар жөнөтүлгөн учурларда токтотулат.
Ыйгарым укуктуу салык органы салык төлөөчүгө даттануу боюнча акыркы чечим ушул бөлүктө каралган жол-жоболор аткарылгандан кийин кабыл алына тургандыгы тууралуу кабарлайт. Ушул бөлүктө каралган мөөнөттөрдү узартуу жана токтотуу күндөрүн кошкондо, датта-

нууну кароо мөөнөтү даттануу берилген күндөн кийинки күндөн тартып 90 календардык күндөн ашпоого тийиш.»;

б) 6-бөлүк төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:
«6. Эгерде даттанууда мурда жиберилген даттанууларга байланыштуу арыз ээсине маңызы боюнча чечимдер же жазуу жүзүндөгү жооптор бир нече жолу жөнөтүлгөн маселе камтылса жана мында даттанууда жаңы жүйөлөр же жагдайлар келтирилбесе, ыйгарым укуктуу салык органы көрсөтүлгөн даттануу жана мурда жиберилген даттануулар бир эле органга жиберилген шартта, ошол маселе боюнча кат алышууну токтотууга укуктуу, ал жөнүндө салык төлөөчүгө жазуу жүзүндө билдирилет.»;

59) 174-беренедө:
а) 4-пунктта «жеке жана/же юридикалык жактардын» деген сөздөр «жеке жактын жана/же уюмдун» деген сөздөргө алмаштырылсын;

б) төмөнкүдөй мазмундагы 10¹-пункт менен толукталсын:

«10¹) **товарларга жана/же кызмат көрсөтүүлөргө максаттуу микрокредиттерди берүү боюнча иш** – төмөнкүдөй шарттар сакталган учурда маалыматтык-телекоммуникациялык технологияларды колдонуунун негизинде максаттуу микрокредиттерди берүү жана алардын пайдаланылышына мониторинг жүргүзүү боюнча тутумдун алкагындагы иш:

а) төмөнкүлөргө карата Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын лицензиясы же күбөлүгүнүн болушу:

– жеке жактарды жана ишкердик субъекттерин микрокаржылоо боюнча ишти жүргүзүүгө;

– маалыматтык технологияларга жана электрондук каражаттарга, төлөмдөрдү жүргүзүү ыкмаларына негизделген төлөм тутумдары аркылуу үчүнчү жактардын пайдасына өз ишинин натыйжасы болуп саналбаган товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөмдөрдү кабыл алуу жана жүргүзүү жана эсептешүүлөрдү жүргүзүү боюнча кызматтарды көрсөтүүгө;

– үчүнчү жактардын төлөмдөрү жана эсептешүүлөрү боюнча финансылык маалыматтарды (процессинг, клиринг) кабыл алуу, иштеп чыгуу жана ошол процессинг, клиринг борборунун төлөм тутумунун катышуучуларына берүү боюнча кызматтарды көрсөтүүгө;

б) товарларды жана/же кызмат көрсөтүүлөрдү сатуучу тарабынан ачык офертада сунуш кылынуучу баалардын преysкурантынан жогору эмес баалар боюнча сатууга;

в) товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөмдөрдү жана эсептешүүлөрдү кабыл алууну жана жүргүзүүнү камсыз кылуучу микрокредиттерди берүүнүн маалымат тутумдарын жана төлөм системаларын ыйгарым укуктуу салык органынын маалымат тутуму менен интеграциялоого.»;

в) 11-пунктутун «б» пунктчасы төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«б) жеке ишкердин пайда салыгын же башка салыктардын ордуна белгиленген атайын салык режими боюнча төлөнүүчү салыкты төлөгөндөн кийин анын карамагында калган пайдасы»;»;

г) 17-пунктта:
– «л» пунктчасы төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«л) пайыздар, роялти, пенсия жана техникалык, консультациялык, башкаруучулук кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөнүүчү акы же төмөнкүлөр тарабынан төлөнүүчү ар кандай башка киреше:

– ата мекендик уюм же жеке ишкер тарабынан, Кыргыз Республикасынын чегинен тышкары жайгашкан туруктуу мекеме аркылуу ата мекендик уюм тарабынан жүргүзүлүүчү ишкердик иш менен байланышкан чыгашалардан тышкары;

– чет өлкөлүк уюм тарабынан өзүнүн туруктуу мекемеси же иши Кыргыз Республикасынын мамлекеттик каттоо жөнүндө мыйзамдарына ылайык катталган туруктуу мекеме түзүүгө алып келбеген өкүлчүлүгү аркылуу аталган уюм жүргүзүүчү ишкердик ишке байланыштуу чыгымдар катары төлөнгөн»;»;

– төмөнкүдөй мазмундагы «м», «н», «о» пунктчалары менен толукталсын:

«м) чет өлкөлүк уюм же чет өлкөлүк жеке жак тарабынан ата мекендик уюмдагы капиталдагы үлүштү же катышуунун башка үлүшүн сатуудан алынган киреше, мындай сатып жөнүндө чечим кабыл алынган датага карата түзүлгөн уюмдун балансындагы активдердин жана милдеттенмелердин оң айырмасы катары аныкталган, сатылган үлүшкө пропорциялуу өлчөмдө;

н) Кыргыз Республикасынын мамлекеттик каттоо жөнүндө мыйзамдарына ылайык катталган өкүлчүлүгү же өзүнүн туруктуу мекемеси аркылуу чет өлкөлүк уюм алган жана анын тапшырмасы боюнча ушундай туруктуу мекеме тарабынан анын дарегине же үчүнчү жактын дарегине которулган киреше;

о) чет өлкөлүк субъекттин ошол субъекттин тапшырмасы боюнча салык төлөөчүнүн эсебинен анын дарегине же үчүнчү жактын дарегине алынган жана которулган акча каражаттарынын суммасынан келип чыккан кирешеси.»;

д) 28 жана 29-пункттар төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«28) **нактайал эмес формада төлөө** – төлөөчүнүн эсебинен акча каражаттарын эсептен чыгаруу жана анын алуучунун эсебине чегерүү жолу менен нактайал акча каражаттарын колдонбостон төлөө, ошондой эле Кыргыз Республикасынын банктык мыйзамдарына ылайык QR-төлөмдөрдү, POS-терминалды, идентификацияланган электрондук капчыкты жана башка аралыктан төлөө формаларын пайдалануу менен электрондук акча аркылуу төлөө, ошондой эле товар алмашуу (бартердик) операциясын жүргүзүү жолу менен төлөмдү жүзөгө ашыруу;

29) **нактайал формада төлөө** – салык төлөөчүнүн кассасына нактайал акча каражаттарын төлөө жана/же салык төлөөчүнүн банкагы эсебине же төлөм терминалы жана башка төлөм инструменттери аркылуу нактайал акча каражаттарын салуу»;»;

е) 41 жана 41¹-пункттар төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«41) **айыл чарба өндүрүүчүсү** – айыл чарба продукциясын, ошондой эле акциздик товарлардан тышкары өз өндүрүшүндөгү айыл чарба продукциясын кайра иштетүү продукттарын, мында бул уюмга же жеке адамга таандык негизги каражаттарды сатуудан түшкөн акчаны эске албастан, айыл чарба продукциясын жана анын кайра иштелтилген продукттарын сатуудан түшкөн каражат календардык жылдын ичинде товарларды, жумуштарды, кызмат көрсөтүүлөрдү сатуунун жалпы көлөмүнүн 75 пайызынан кем эмести түзгөн шартта өндүрүүчү уюм же жеке ишкер;

41¹) **айыл чарба даярдоочусу** – төмөнкүлөрдү жүзөгө ашыруучу субъект:

а) аны баштапкы кайра иштетүүнү жүзөгө ашыруучу субъекттин дарегине сатуу үчүн ата мекендик айыл чарба продукциясын чогултууну;

б) кайра иштетүүчү ишкананын жана/же соода-логистикалык борбордун дарегине сатуу/берүү үчүн ата мекендик айыл чарба продукциясын чогултууну жана/же баштапкы кайра иштетүүнү, анын ичинде иштетип алма схемасы боюнча жүзөгө ашыруучу»;»;

ж) төмөнкүдөй мазмундагы 43¹-пункт менен толукталсын:

«43¹) **социалдык инфратүзүм** – билим берүү, медициналык, маданий, спорттук, социалдык багыттагы объекттер, транспорттук камсыздоо объекттери, ошондой эле мамлекеттик жана муниципалдык органдардын объекттери»;»;

з) төмөнкүдөй мазмундагы 58¹-пункт менен толукталсын:

«58¹) **товарларга жана/же кызмат көрсөтүүлөргө максаттуу микрокредиттерди берүү жана маалыматтык-телекоммуникациялык технологияларды колдонуунун негизинде алардын пайдаланылышына мониторинг жүргүзүү боюнча тутумдагы төлөмдөрдүн жана эсептешүүлөрдүн катышуучулары** – төмөнкүлөр болуп саналган салык төлөөчүлөр:

а) финансы-кредиттик уюмдар, адистештирилген финансы-кредиттик мекемелер;

б) төлөм тутумунун оператору жана/же төлөм уюму;

в) микрокредит же жөлөкпүл алуучу субъект;

г) ушул пункттун 1 жана 2-пунктчаларында көрсөтүлгөн катышуучулар менен түзүлгөн келишимдин негизинде товарды жана/же кызмат көрсөтүүнү сатуучу уюм же жеке ишкер.

Товарларга жана/же кызмат көрсөтүүлөргө максаттуу микрокредиттерди берүү жана маалыматтык-телекоммуникациялык технологияларды колдонуунун негизинде алардын пайдаланылышына мониторинг жүргүзүү боюнча тутумда төлөмдөрдүн жана эсептешүүлөрдүн катышуучусу Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген жөлөкпүлдарды, ошондой эле Министрлер Кабинетинин чечими боюнча гранттарды жана/же кредиттерди төлөө жүзөгө ашырылуучу мамлекеттик мекеме болушу мүмкүн»;»;

и) 60-пунктта:

– «к» – «н» пунктчалары төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«к) банктын ислам каржылоосуна ылайык келишим боюнча акча каражаттарын тартуу жана жайгаштыруу боюнча операциялары;

л) Улуттук банктын лицензиясында көрсөтүлгөн банктын башка операциялары;

(*Уландысы 20-бетте*)

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН САЛЫК САЛУУ ЧӨЙРӨСҮНДӨГҮ АЙРЫМ МЫЙЗАМ АКТЫЛАРЫНА ӨЗГӨРТҮҮЛӨРДҮ КИРГИЗҮҮ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫ

(Башталышы 19-бетте)

м) баалуу кагаздар рыногундагы кесиптик иш-тин тиешелүү түрү үчүн – баалуу кагаздар рыногунун кесипкөй катышуучусу үчүн Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган операциялар;

н) соодалашууну уюштуруу боюнча кызматтарды көрсөтүү – товардык жана валюталык биржалар үчүн;»;

– төмөнкүдөй мазмундагы «о» пунктчасы менен толукталсын:

«о) ушул берененин 10¹-пунктунун «а» пунктчасында көрсөтүлгөн кызматтарды көрсөтүү;»;

к) төмөнкүдөй мазмундагы 64-пункт менен толукталсын:

«64) **уюлдук байланыш чөйрөсүндөгү иш** – байланыш боюнча ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган тарабынан ушул кызматтарды көрсөтүүчү лицензиятка берилген лицензияда көрсөтүлгөн көчмө радиотелефон байланыш же спутниктик байланыш кызматтарын көрсөтүү боюнча иш.»;

60) 178-берененин 8-бөлүгү төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«8. Мурда таризделген эсеп-фактуранын реквизиттерин оңдоо ушул Кодексте белгиленген учурларда ыйгарым укуктуу салык органы аныктаган тартипте кошумча эсеп-фактураны тариздөө, ошондой эле каталарды оңдоо аркылуу ишке ашырылат.»;

61) 179-берене күчүн жоготту деп таанылсын;

62) 180-берене төмөнкүдөй мазмундагы 5 жана 6-бөлүктөр менен толукталсын:

«5. Бирдиктүү салыктын негизинде салык салуунун жөнөкөйлөтүлгөн тутумун колдонгон субъект, анын катары менен келген акыркы 12 ай үчүн түшкөн акчасынын суммасы:

1) 15 000 000 сомдон ашпаса, кирешелердин жана чыгашалардын эсебин кассалык методго ылайык жүргүзүүгө укуктуу;

2) 15 000 000 сомдон ашып кетсе, ушул ашып кетүүгө жол берилген календардык жылдан кийинки жылдын биринчи күнүнөн тартып эсепке алуунун кассалык методун колдонуу укугун жоготот.

6. Ушул берененин 5-бөлүгүнүн 2-пунктунда көрсөтүлгөн субъект, катары менен келген акыркы 12 айда түшкөн акчасынын суммасы 15 000 000 сомдон ашпаса, ал кийинки календардык жылдын биринчи күнүнөн тартып эсепке алуунун кассалык методуна кайрадан өтүүгө укуктуу.»;

63) 183-берене төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«183-берене. Жеңилдетилген салык салынууга тийиш болгон иштин түрлөрү

1. Министрлер Кабинети Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык өзгөчө статуска ээ болгон административдик-аймактык бирдиктин аймагынын чегинде жүзөгө ашырылуучу, жеңилдетилген салык салынууга тийиш болгон иштин түрлөрүнүн тизмегин бекитет.

Ушул бөлүктө каралган иштин түрлөрүнүн тизмегин кайрадан бекитүү берилген жеңилдиктердин натыйжалуулугун талдоонун негизинде жүзөгө ашырылат.

2. Ушул берененин 1-бөлүгүндө каралган аймактын чегиндеги салыктар боюнча жеңилдиктер Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык өзгөчө статуска ээ болгон административдик-аймактык бирдиктин салык органдарында салыктык каттоосу бар жана ошол административдик-аймактык бирдиктин аймагында ушул берененин 1-бөлүгүндө каралган ишти жүзөгө ашыруучу салык төлөөчүлөргө берилет.

3. Салыктар боюнча берилүүчү жеңилдиктер салык төлөөчүлөргө жайылтылат жана ушул берененин 1-бөлүгүндө каралган аймактын чегинен тышкары жайгашкан алардын обочолонгон бөлүмдөрүнө жайылтылбайт.

4. Министрлер Кабинети пайда салыгы, КНС, анын ичинде импортко КНС жана товарларга, жумуштарга жана кызмат көрсөтүүлөргө сатуудан алынуучу салык боюнча жеңилдетилген салык салынууга тийиш болгон, ушул Кодексте белгиленген салыктардын ставкаларынын чегинде улуттук инвестициялык долбоор же мамлекеттик маанидеги долбоор статусуна ээ болгон долбоорлорду ишке ашыруучу уюмдардын тизмегин, ошондой эле салык жеңилдиктерин берүү тартибин бекитет.

5. Салыктар боюнча жеңилдиктер ушул берененин 4-бөлүгүндө каралган уюмдарга 5 жылдык мөөнөткө берилет.

Министрлер Кабинети берилген жеңилдиктердин натыйжалуулугун талдоонун негизинде ушул бөлүктө көрсөтүлгөн салыктар боюнча жеңилдиктерди берүү мөөнөтүн кийинки 5 жылга чейин узартууга укуктуу.»;

64) 21-глава төмөнкүдөй мазмундагы 183¹-берене менен толукталсын:

«183¹-берене. Жөнөкөй шериктик келишиминин катышуучулары

1. Жөнөкөй шериктик деп биргелешкен иш-аракет жөнүндө келишим, ошондой эле исламдык каржылоого ылайык түзүлгөн өнөктөштүк жөнүндө келишим түшүнүлөт.

2. Жөнөкөй шериктик келишиминин катышуучулары салык төлөөчүлөр боло алышат, эгерде:

1) бардык катышуучулар салыкты жалпы салык режиминде төлөшсө;

2) бардык катышуучулар салык салуунун жөнөкөйлөтүлгөн тутумунун негизинде салык төлөшсө;

3) катышуучулардын бир бөлүгү салыкты жалпы салыктык режимде төлөшсө, экинчи бөлүгү салык салуунун жөнөкөйлөтүлгөн тутумунун негизинде төлөшсө.

3. Ушул берененин 2-бөлүгүндө көрсөтүлбөгөн башка салыктык режимде салык төлөгөн, ошондой эле ушул Кодекстин 423-беренесинин 1-бөлүгүнүн 1-пунктунун «а» пунктчасына, 2, 3, 5, 6, 8, 13-бөлүктөрүнө ылайык салык салуунун жөнөкөйлөтүлгөн тутумунун негизинде салыктарды төлөгөн салык төлөөчү жөнөкөй шериктик келишиминин катышуучусу болууга укугу жок.

4. Жөнөкөй шериктештикти эсепке алууну жүргүзүү милдети жүктөлгөн субъект ушул берененин 2-бөлүгүндө көрсөтүлгөн учурларда катышуучулар дайындаган катышуучулардын бири болушу мүмкүн.

5. Келишимге ылайык жөнөкөй шериктиктин эсебин жүргүзүү милдети жүктөлгөн субъект негизги иш жана жөнөкөй шериктиктин иши боюнча өз-өзүнчө эсеп жүргүзүүгө милдеттүү.

6. Катышуучулардын мүлкүн жөнөкөй шериктикке салым катары өткөрүп берүү сатуу болуп саналбайт.

7. Жөнөкөй шериктик келишиминин шарттары аткарылгандан кийин салымдар катышуучуларга акчалай же натуралай түрдө кайтарылат. Кошулган салымдын өлчөмүндөгү кайтарым катышуучунун кирешеси болуп таанылбайт.»;

65) 186-берененин 3-бөлүгү күчүн жоготту деп таанылсын;

66) 187-беренеде:

а) 2-бөлүк төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«2. Эгерде жумуш берүүчү тарабынан иштелген календардык айы үчүн төлөнүүчү эмгек акынын өлчөмү ушул беренеге ылайык белгиленген орточо айлык эмгек акынын өлчөмүнөн ашпаса, салыктык база катары орточо айлык эмгек акынын суммасына жараша эсептелген салыктык база колдонулат.»;

б) төмөнкүдөй мазмундагы 8-бөлүк менен толукталсын:

«8. Жеке жактар үчүн киреше салыгы боюнча салыктык база болуп жүргүнчүлөрдү жана жүктөрдү ташууну, такси кызматынын жана курьердик кызматтын кызмат көрсөтүүлөрүн заказ кылуу үчүн колдонулуучу салык агентинин маалымат тутумун пайдалануу менен иш жүргүзүүдөн алынган түшкөн акча эсептелет.»;

67) 189-берененин 1-бөлүгүндө:

а) 4-пункт төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«4) эл аралык облигациялар боюнча пайыздык кирешени кошпогондо, Кыргыз Республикасындагы киреше булагынан салык салынбай турган кирешелерден жана мурда салынган салыктардан тышкары пайыздык киреше, камсыздандыруу, анын ичинде ислам принциптери боюнча камсыздандыруу келишимдери боюнча киреше;»;

б) 6 жана 7-пункттар төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«6) ушул Кодекстин 225-беренесинин 2-бөлүгүндө каралган мүлктү кошо алганда, кыймылдуу жана кыймылсыз мүлктү сатып алуунун же куруунун наркын кемитүү менен, ошондой эле оңдоого жана/же жасалгалоого кеткен чыгымдарды кемитүү менен жана/же салык төлөөчү «Жеке жактардын активдерин ыктыярдуу легалдаштыруу жана мунапыс берүү жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ылайык ыктыярдуу декларациялоо жол-жобосунан өткөндө атайын декларацияда чыгылдырылган наркты кемитүү менен аны сатуудан түшкөн каражат;

7) эл аралык облигацияларды сатуудан түшкөн каражаттарды кошпогондо, баалуу кагаздарды, уюмдагы үлүштөрдү, исламдык каржылоого ылайык шарик/кемүүчү мушарак келишими боюнча өнөктөштүк үлүшүн сатуудан түшкөн акча, аларды сатып алуу наркын кемитүүдөн кийин;»;

68) 191-беренеде: а) 2-бөлүктүн 2-пункту «кесиптик бирлик органдарынан» деген сөздөрдөн кийин «, коммер-циялык эмес уюмдардан» деген сөздөр менен толукталсын; б) 3-бөлүктө: – төмөнкүдөй мазмундагы 1 ¹ -пункт менен толукталсын: «1 ¹) товарларга жана/же кызмат көрсөтүүлөргө максаттуу микрокредиттерди берүү боюнча тутумда кредит алуудан материалдык пайда – 2030-жылдын 1-январына чейин;»; – 2-пункт төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «2) Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген стипендиялар жана пенсиялар, ошондой эле коммерциялык эмес уюмдар тарабынан төлөнүүчү стипендиялар жана Кыргыз Республикасында жана чет өлкөлөрдө окуу үчүн төлөмдөр;»; – 7-пункт төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «7) гуманитардык жардамдар, мүмкүнчүлүгү чектелүү адамдарды колдоо максатында чет өлкөдөн сатылып алынган атайын товарлар жана тетиктер;»; – мамлекеттик тилдеги 8-пункт төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «8) наркы 50 эсептик көрсөткүчтөн ашпаган утуштар, ошондой эле кумар оюндарына, ый-гарым укуктуу мамлекеттик органдар тарабынан өткөрүлүүчү жарандардын акчалай эсепте-шүүлөрдү жүргүзүүдө контролдук-кассалык чектерди талап кылуусуна дем берүүгө багыттал-ган кызыктыруучу лотереяга/акцияга катышуудан утуштар;»; – 16-пункт «тегерек столду» деген сөздөрдөн кийин «, конференцияны» деген сөздөр ме-нен толукталсын; – төмөнкүдөй мазмундагы 19-пункт менен толукталсын: «19) башка салыктардын ордуна белгиленген атайын салык режими боюнча төлөнүүчү салык-ты же пайда салыгын төлөгөндөн кийин анын карамагында калган жеке ишкердин пайдасы;»; в) 6-бөлүктүн 4-пункту төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «4) автомобилотранспорт каражаттарын кошпогондо, өз муктаждыктары үчүн сатып алын-ган жана пайдаланылган кыймылдуу мүлктү, ошондой эле металл сыныктарын, айнекти, ай-нек идиштерди, айнек камтыган буюмдарды, макулатураны, полипропиленди, полиэтиленди, пластикти жана полиэтилентерефталатты.»; г) 7-бөлүктө: – 1–2-пункттар төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «1) аманат, депозит боюнча пайыздык киреше, ошондой эле салык төлөөчүнүн банктагы эсептешүү, карталык жана башка банктык эсебиндеги акча каражаттарынын калдыгына эсеп-телген пайыздык киреше; 2) киреше алуу күнүнө карата листингдин эң жогорку жана эң жогоркудан кийинки катего-риясы боюнча Кыргыз Республикасынын фондулук биржасынын листингинде же Министр-лер Кабинети тарабынан бекитилген тизмеге киргизилген чет өлкөлүк биржанын листингин-де болгон, баалуу кагаздардын жана/же глобалдык депозитардык тил каттардын ээси тара-бынан алынган баалуу кагаздардын жана/же глобалдык депозитардык тил каттардын өсүшү-нөн киреше жана пайыздык киреше;»; – төмөнкүдөй мазмундагы 2 ¹ -пункт менен толукталсын: «2 ¹) эгерде мындай баалуу кагаздар же баалуу кагаздардын ушул тибине карата чыгарыл-ган глобалдык депозитардык тил каттар сатуу күнүнө карата листингдин эң жогорку жана эң жогоркудан кийинки категориясы боюнча Кыргыз Республикасынын фондулук биржасынын листингинде же Министрлер Кабинети тарабынан бекитилген тизмеге киргизилген чет өлкө-лүк биржанын листингинде болсо, баалуу кагаздардын наркынын өсүшүнөн алынган киреше;»; – 4-пункт төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «4) чет өлкөлүк уюмга катышуудан алынган дивидендди кошпогондо, Кыргыз Республика-сынын жараны резидент – жеке жак тарабынан алынган, ошондой эле ушул Кодекстин 240-бе-ренесинин 5-бөлүгүнө ылайык 3 пайыздык ставка боюнча салык салынуучу пайданын бөлүгү түрүндө Кыргыз Республикасынын резиденти эмес – жеке жак тарабынан алынган дивиденд;»; – 7-пункт күчүн жоготту деп таанылсын; 69) 195-беренеде: а) 2-бөлүк төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «2. Билим алууга чыгарып салуунун өлчөмү билим берүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын мектептик билим берүүгө, башталгыч, орто жана жогорку кесиптик би-лим берүүгө лицензиясы бар же болбосо билим берүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мам-лекеттик органга Кыргыз Республикасынын билим берүү жөнүндө мыйзамдарында каралган тартипте мектепке чейинки билим берүү чөйрөсүндө иш жүргүзгөндүгү жөнүндө кабарлаган Кыргыз Республикасынын билим берүү уюмунун дарегине салык төлөөчү тарабынан төлөн-гөн жана документтер менен ырасталган суммага барабар, бирок билим алууга чыгарып са-лууларды эсепке албастан салык төлөөчүнүн салык базасынын өлчөмүнүн 10 пайызынан аш-паган өлчөмдө, ал эми багуусунда үч же андан көп адам турган салык төлөөчүлөр үчүн – би-лим алууга чыгарып салууларды эсепке албастан, салык төлөөчүнүн салыктык базасынын өлчөмүнүн 25 пайызынан ашпаган өлчөмдө белгиленет.»; б) 3-бөлүктүн биринчи абзацында «жазуу жүзүндөгү» деген сөздөр алып салынсын; 70) 196-берененин 3-бөлүгүнүн биринчи абзацында «жазуу жүзүндөгү» деген сөздөр алып салынсын; 71) 197-беренеде: а) 2-бөлүгүнүн 4-пунктунун экинчи сүйлөмү алып салынсын; б) төмөнкүдөй мазмундагы 3-бөлүк менен толукталсын: «3. Жүргүнчүлөрдү жана жүктөрдү ташууга, такси кызматына жана курьердик кызматтын кызмат көрсөтүүлөрүн заказ кылуу үчүн колдонулуучу, салык агентинин маалымат тутумун пайдалануу менен иш жүргүзгөн жеке жактар үчүн киреше салыгынын ставкасы төмөнкүдөй өлчөмдө белгиленет: 1) 2025-жылдан 2028-жылга чейин – 1 пайыз; 2) 2028-жылдан 2030-жылга чейин – 2 пайыз; 3) 2030-жылдан тартып – 5 пайыз.»; 72) 199-берененин 1-бөлүгүнүн биринчи сүйлөмү төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «Ки-реше салыгын төлөөчү бирдиктүү салык декларациясын берүү үчүн ушул Кодексте белгилен-ген датага чейин акыркы эсептөөлөрдү жүргүзөт жана киреше салыгын төлөйт.»; 73) 201-берене төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «201-берене. Салык агенти менен эмгек мамилесинде турбаган жеке жакка кирешелерди төлөп берүүдө салык агентинин салыктык милдеттенмеси 1. Аны менен эмгек мамилесинде турбаган жеке жакка кирешенин төлөнүшү салык агенти-нин киреше булагы катары мындай төлөмдүн суммасынан киреше салыгын төлөө милдеттен-месинин пайда болушуна алып келет, буга төмөнкү кирешелер кирбейт: 1) кыймылсыз мүлктү же транспорт каражаттарын сатып алууда төлөнгөн; 2) ушул бөлүмгө ылайык салык салынбай тургандарга кирген; 3) жеке ишкерге төлөнгөн; 4) патенттин негизинде жеке эмгек ишин жүзөгө ашыруучу жеке жакка төлөнгөн. 2. Салык агентине таандык, бирок аны менен эмгек мамилесинде турбаган, жүргүнчүлөр-дү жана жүктөрдү ташууга, такси кызматына жана курьердик кызматка тапшырык берүү үчүн колдонулуучу салык агентинин маалыматтык тутумун пайдалануу менен иш жүргүзүүдөн же-ке жак тарабынан алынган киреше салык агентинде киреше салыгын төлөө милдетинин пай-да болушуна алып келет.»; 74) 202-беренеде: а) 1 жана 2-бөлүктөр төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: «1. Салык агенти тарабынан кармалуучу киреше салыгы төмөнкү айдан кийинки айдын 20сынан кечиктирбестен бюджетке төлөнүүгө тийиш: 1) киреше төлөнгөн; 2) киреше алынган. 2. Салык агенти тарабынан кармалуучу киреше салыгы агентинин учурдагы салык-тык каттоо орду боюнча төлөнөт, ал эми обочолонгон бөлүмдөр болгон учурда – обочолон-гон бөлүмүнүн эсептик каттоо орду боюнча төлөнөт. Обочолонгон бөлүмүнүн жайгашкан орду боюнча бюджетке төлөнүүгө тийиш салыктын суммасы ушул обочолонгон бөлүмүнүн кызмат-
--

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН САЛЫК САЛУУ ЧӨЙРӨСҮНДӨГҮ АЙРЫМ МЫЙЗАМ АКТЫЛАРЫНА ӨЗГӨРТҮҮЛӨРДҮ КИРГИЗҮҮ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫ

(*Башталышы 20-бетте*)

керлерине төлөнгөн жана/же жеке жак алган ки-
решенин жана/же түшкөн акчасынын суммасы-
на жараша аныкталат.»;

б) 4-бөлүк төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:
«4. Эгерде жеке ишкерге төлөнгөн төлөмдөрдөн жана/же жеке ишкердин түшкөн акчасы-
нан жана/же патенттин негизинде жеке эмгек ишин жүзөгө ашырган жеке жактын түшкөн ак-
часынан тышкары, салык агенти жеке жакка төлөнгөн жана/же жеке жак алган кирешеден са-
лыкты кармабай же толук кармабай калса, анда салык агентине ушул салыктык милдеттен-
мелерди аткаруу боюнча милдеттер жана алардын аткарылбагандыгы үчүн ушул Кодекске
ылайык жоопкерчилик жүктөлөт.»;
75) мамлекеттик тилдеги 206-берененин 2-пунктунун «а» пунктчасынын үчүнчү абзачы «берүү
учурунда» деген сөздөрдөн кийин «кырдалган дөбөлөргө» деген сөздөр менен толукталсын;
76) төмөнкүдөй мазмундагы 208¹-берене менен толукталсын:

«208¹-берене. Чет өлкөлүк субъекттин тапшырмасы боюнча салык төлөөчүнүн
эсебинен алынган жана которулуучу акча каражаттарынын суммасынан
пайда салыгын эсептөөнүн жана төлөөнүн өзгөчөлүктөрү

Чет өлкөлүк субъекттин тапшырмасы боюнча салык төлөөчүнүн эсебинен алынган жана
каторулган акча каражаттарынын суммасынан Кыргыз Республикасындагы булактан келип
чыгуучу чет өлкөлүк субъекттин кирешесине салык боюнча милдеттенмени салык агенти бо-
луп саналган мындай салык төлөөчү аткарат.»;

77) 210-берененин 3-бөлүгү күчүн жоготту деп таанылсын;

78) 213-берененин 1-бөлүгүндө:

а) 11-пункт төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«11) уюмдун катышуучусу тарабынан кошумча алынган, жалпы чогулуштун чечими боюнча
уюмдун катышуучуларынын ортосунда бөлүштүрүлгөн акциялардын (үлүштөрдүн) наркы, же
болбосо ушул уюмдун уставдык капиталынын көбөйүшүнө байланыштуу, анын ичинде уюм-
дун мүлкүнүн эсебинен акцияларды (үлүштөрдү) уюмдун катышуучуларынын ортосунда бө-
лүштүрүүдө алгачкы акциялардын ордуна алынган жаңы акциялардын номиналдык наркы-
нын жана акционердин алгачкы акцияларынын номиналдык наркынын ортосундагы айырма
– 2030-жылдын 1-январына чейин;»;

б) 13-пункт төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«13) сатылуучу күнүнө карата листингдин эң жогорку жана эң жогоркудан кийинки категория-
сы боюнча Кыргыз Республикасынын фонддук биржасынын листингинде же Министрлер Ка-
бинети тарабынан бекитилген тизмеге киргизилген чет өлкөлүк биржанын листингинде болгон
баалуу кагаздардын жана/же глобалдык депозитардык тил каттардын өсүшүнөн киреше жана
пайыздык киреше, ошондой эле эл аралык облигациялардан киреше жана пайыздык киреше;»;

в) төмөнкүдөй мазмундагы 15 жана 16-пункттары менен толукталсын:

«15) эгерде мындай баалуу кагаздар же баалуу кагаздардын ушул тибине карата чыгарыл-
ган глобалдык депозитардык тил каттар сатуу күнүнө карата листингдин эң жогорку жана эң
жогоркудан кийинки категориясы боюнча Кыргыз Республикасынын фонддук биржасынын
листингинде же Министрлер Кабинети тарабынан бекитилген тизмеге киргизилген чет өлкө-
лүк биржанын листингинде болсо, баалуу кагаздардын наркынын өсүшүнөн алынган киреше;
16) топтолмо пенсиялык фонддун катышуучусу болгон жарандардын пенсиялык топтооло-
рун (активдерин) Кыргыз Республикасынын финансы-кредиттик уюмдарынын депозиттерине
инвестициялоодон алынган киреше – 2030-жылдын 1-январына чейин.»;

79) 214-берененин 1-бөлүгү төмөнкүдөй мазмундагы 3-пункт менен толукталсын:

«3) бүтүмдүн шарттарын толук же жарым-жартылай аткарбаганда.»;

80) 216-берене төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«216-берене. Узак мөөнөттүү контракттар же келишимдер боюнча
кирешелер жана чыгарып салуулар

1. Бул берененин максаттары үчүн узак мөөнөттүү контракт деп контракт же келишим боюн-
ча каралган иш же кызмат көрсөтүү башталган салыктык мезгилдин ичинде бүтпөй калган
өндүрүшкө, орнотууга же курууга же коштоочу кызматтарды көрсөтүүгө контракт, ошондой
эле камсыздандыруу келишими түшүнүлөт, буга баалоолор боюнча контрактта же келишим-
де каралган иш башталган датадан тартып 12 айдын ичинде бүткөрүлүүгө тийиш болгон конт-
ракт же келишим кирбейт.

2. Салык төлөөчү тарабынан кирешелерди жана чыгымдарды аныктоо үчүн эсептөө мето-
дун колдонууда узак мөөнөттүү контракттарга же келишимдерге тийиштүү кирешелер жана
чыгарып салуулар контракттын же келишимдин пайыздык аткарылышынын негизинде салык-
тык жылдын ичинде эсепке алынат.

Контрактты же келишимди аткаруу бөлүгүнүн чоңдугу салыктык жылдын аягына чейин тарт-
кан чыгымдар менен бул контракт же келишим боюнча жыйынды чыгымдарын салыштырып
текшерүү аркылуу аныкталат.

3. Салык төлөөчү тарабынан кирешелер менен чыгымдарын аныктоо үчүн эсепке алуунун
жөнөкөйлөтүлгөн методу пайдаланылган учурда узак мөөнөттүү контракттарга же келишим-
дерге тийиштүү кирешелер жана чыгарып салуулар салыктык жылдын ичинде иш жүзүндө
аткарылган жана төлөнгөн иштер, кызмат көрсөтүүлөр боюнча аныкталат.»;

81) 217-берененин 1-бөлүгү төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«1. Эгерде бул Кодекске башкача каралбаса, чет өлкөлүк валютаны кайра баалоодон жана
валюталык операциялардан түшкөн кирешеден чыгашанын суммасынын ашып кетишин, ошон-
дой эле өнбөй турган карыздын суммасын кошкондо, салык төлөөчү ушул Кодекске ылайык
киреше алуу менен байланышкан документтик түрдө гана ырасталган чыгымдарды жылдык
жыйынды кирешеден чыгарып салуу (мындан ары бул бөлүмдө – чыгарып салуу) укугуна ээ.»;

82) 225-берененин 2-бөлүгү төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«2. Милдеттүү мамлекеттик каттоого жаткан, ишкердик иш жүргүзүү үчүн арналбаган жа-
на жеке ишкер болуп саналган жеке жактын менчик укугуна таандык болгон мүлк амортиза-
цияланууга жатпайт.

Катерлерди, кемелерди жана теплоходдорду кошпогондо, кыймылсыз мүлккө укуктарды
мамлекеттик каттоонун бирдиктүү тутумунун органынын маалыматтарына ылайык турак жай
фондуна киргизилген кыймылсыз мүлк объекттери, жеңил автомобилдер, ошондой эле ушул
Кодекстин 405-беренесинин 2-бөлүгүнүн алтынчы, жетинчи таблицаларында көрсөтүлгөн
транспорт каражаттары, алар ишкердик иште колдонуларына же колдонулбасына караба-
стан ишкердик ишти жүргүзүү үчүн арналган мүлк объекттери деп таанылбайт.»;

83) төмөнкүдөй мазмундагы 230¹-берене менен толукталсын:

«230¹-берене. Топтомо пенсиялык фонддордун кошумча пенсиялык программалары
боюнча пенсиялык төгүмдөрдүн суммасын чыгарып салуу

Корпоративдик жана/же кесиптик кошумча топтомо пенсиялык программаларга катышкан
салык төлөөчүнүн жылдык жыйынды кирешеси мамлекеттик эмес пенсиялык камсыз кылуу
боюнча ыктыярдуу пенсиялык программалар боюнча кызматкерлердин пайдасына жүргү-
зүлгөн пенсиялык төгүмдөрдүн суммасына азайтылат – 2030-жылдын 1-январына чейин.»;

84) 234-беренеде:

а) 1-бөлүк төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«1. Кайрымдуулук уюмдарына, ошондой эле менчигинин түрүнө карабастан маданият жана
спорт уюмдарына кайтарымысыз берилген мүлктүн наркы, анын ичинде акча каражаттары бул
мүлк аны өткөрүп берген салык төлөөчүнүн пайдасына пайдаланылбаган шартта 2030-жыл-
дын 1-январына чейин чыгарып салынууга тийиш.»;

б) 2-бөлүктөгү «Ушул беренеде» деген сөздөр «Ушул берененин 1-бөлүгүндө» деген сөз-
дөргө алмаштырылсын;

85) 235-берененин биринчи абзачы төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«Эгерде ушул бөлүмдө башкасы каралбаса, 2030-жылдын 1-январына чейин Кыргыз Рес-
публикасынын салык мыйзамдарында белгиленген салыктарды жана башка төлөмдөрдү эсеп-
тен чыгарууга байланыштуу төмөнкү чыгымдардын суммасы эсептен чыгарылууга тийиш;»;

86) 238-берене төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«238-берене. Жөнөкөй шериктик келишиминин катышуучуларынын
салыктык базасын аныктоонун өзгөчөлүктөрү

Эгерде жөнөкөй шериктештик келишиминин бардык катышуучулары салыкты жалпы салык-
тык режимде төлөшсө, салыктык база төмөнкүдөй тартипте аныкталат:

1) эсепке алуу милдети жүктөлгөн жөнөкөй шериктештиктин катышуучусу пайда салыгын
кошпогондо, ушул Кодекстин талаптарына ылайык салык милдеттенмелерин эсептөөнү жа-
на төлөөнү жүргүзүүгө милдеттүү;

2) салык салууга чейинки пайда жана чыгашалар келишимге ылайык катышуучулардын ор-
тосунда бөлүштүрүлөт жана алардын ар биринде өзүнчө эсепке алынат.»;

87) 239-берененин 1-бөлүгүндө:

а) 5-пункт төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«5) кредиттик бирликтер – 2027-жылдын 1-январына чейин;»;

б) 8-пункт төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«8) жеке менчик формасында түзүлгөн жалпы билим берүү уюмдары – 2030-жылдын 1-ян-
варына чейин;»;

в) 10 жана 11-пункттар төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«10) энергиянын кайра жаралуучу булактарын пайдалануунун негизинде энергетикалык ор-
нотмолордун мүлк объекттерин пайдаланууга киргизген учурдан тартып 5 жыл ичинде энер-
гиянын кайра жаралуучу булактарын пайдалануунун негизинде алынган электр жана жылуулук
энергиясын, газды жана газ абалында кайра жаралуучу отундун, суюк биологиялык отундун
жаңы өндүрүүчүлөрү – 2030-жылдын 1-январына чейин;

11) айыл чарба багытындагы соода-логистикалык борбору – 2030-жылдын 1-январына че-
йин;»;

88) 240-берененин 3-бөлүгү төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«3. Тоо-кен кайра иштетүүчү, тоо-кен казып алуучу ишканаларды, ошондой эле акциздик то-
варларды өндүрүүнү жүзөгө ашыруучу субъекттерди кошпогондо, ушул Кодексстин 183-бере-
несинин 1-бөлүгүндө белгиленген жеңилдетилген салык салынууга тийиш болгон иштин түр-
лөрүнө кирген ишканалар үчүн пайда салыгынын ставкасы 0 пайыз өлчөмүндө белгиленет.»;

89) 242-берене төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«242-берене. Пайда салыгын аныктоонун тартиби, төлөөнүн мөөнөтү жана орду

1. Пайда салыгын төлөөчү акыркы эсептешүүнү жүргүзөт жана ушул Кодекске белгиленген
бирдиктүү салык декларациясын берүү мөөнөтүнө чейин салыкты төлөйт.

2. Салыктын акыркы суммасы салыктын эсептелген суммасынын жана төмөнкүдөй сумма-
нын ортосундагы айырма катары аныкталат:

1) отчеттук салык мезгилиндеги пайда салыгына алдын ала кошуп эсептелген суммасынын;

2) ушул Кодекстин 246-беренесинин талаптарына ылайык салык төлөөчү тарабынан чет
мамлекетте төлөнгөн салыктын суммасынын.

3. Пайда салыгы салык төлөөчүнүн учурдагы салыктык каттоого алынган жери боюнча тө-
лөнөт.»;

90) 243-беренеде:

а) 3-бөлүктүн экинчи абзачы күчүн жоготту деп таанылсын;

б) төмөнкүдөй мазмундагы 3¹-бөлүк менен толукталсын:

«3¹. Пайда салыгынын алдын ала суммасын эсептөөдө төмөнкү кирешелер эсепке алынбайт:

1) ушул Кодекске ылайык пайда салыгы салынбаган;

2) чет мамлекеттин аймагында катталган жана иш жүргүзгөн ата мекендик уюмдун филиа-
лынын кирешеси.

Мындай филиалдын ишинин финансылык натыйжалары жыл жыйынтыгы боюнча уюмдун
ишинин натыйжаларына киргизилет.»;

91) төмөнкүдөй мазмундагы 244¹-берене менен толукталсын:

«244¹-берене. Топтолмо пенсиялык фонддор тарабынан түзүлүүчү резервдик
фондо чегерүүлөр боюнча эсептен чыгаруулар

Салыктык базаны эсептөөдө пенсиялык камсыздоо менен алектенген ата мекендик уюм
топтолмо пенсиялык фонддордун камсыздандырылган аманатчыларынын алдында милдет-
тенмелерди аткаруунун туруктуулугун камсыз кылуу үчүн түзүлүүчү резервдик фондго жибе-
рилген пенсиялык резервдердин суммасын Министрлер Кабинети бекиткен ченемдерге ыла-
йык 2030-жылдын 1-январына чейин чыгарып салууга укуктуу.»;

92) 245-берененин 6-бөлүгү төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«6. Кирешелерге салыктын ставкасы төмөнкүдөй өлчөмдөрдө белгиленет:

1) алтын камтылган кенге жана алтын камтылган концентратка:

Бир троя- лык унция үчүн алтын- дын баасы АКШ долла- рында	1301ге чейин	1301ден 1401ге чейин	1401ден 1501ге чейин	1501ден 1601ге чейин	1601ден 1701ге чейин	1701ден 1801ге чейин	1801ден 1901ге чейин	1901ден 2001ге чейин	2001ден 2101ге чейин	2101ден 2201ге чейин	2201ден 2301ге чейин	2301ден 2401ге чейин	2401ден 2501ге чейин	2501ден жана андан жогору
Киреше салыгынын ставкасы, 2023-жылга чейин % менен	8	10	12	14	16	18	20	21	22	23	24	25	26	27
Киреше салыгынын ставкасы, 2023-жылдан тартып % менен	11	13	15	17	19	21	23	24	25	26	27	28	29	30

2) алтын эритмесине жана аффинаждалган алтынга:

Бир троялык унция үчүн алтындын баасы АКШ долларында	1301 чейин	1301ден 1401ге чейин	1401ден 1501ге чейин	1501ден 1601ге чейин	1601ден 1701ге чейин	1701ден 1801ге чейин	1801ден 1901ге чейин	1901ден 2001ге чейин	2001ден 2101ге чейин	2101ден 2201ге чейин	2201ден 2301ге чейин	2301ден 2401ге чейин	2401ден 2501ге чейин	2501ден жана андан жогору
Киреше салыгынын ставкасы, % менен	1	3	5	7	9	11	13	14	15	16	17	18	19	20

3) күмүш камтылган кенге жана концентратка:

Бир троялык унция үчүн күмүштүн баасы АКШ долларында	11ге чейин	11ден 15ке чейин	15тен 21ге чейин	21ден 25ке чейин	25тен 31ге чейин	31ден 35ке чейин	35тен 41ге чейин	41ден 45ке чейин	45тен 51ге чейин	51ден 55ке чейин	55тен 61ге чейин	61ден 65ке чейин	65тен 71ге чейин	71ден жана андан жогору
Киреше салыгынын ставкасы, % менен	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

4) күмүштүн даяр продукциясына:

Бир троялык унция үчүн күмүштүн баасы АКШ долларында	11ге чейин	11 ден 15ке чейин	15тен 21ге чейин	21ден 25ке чейин	25тен 31ге чейин	31ден 35ке чейин	35тен 41ге чейин	41ден 45ке чейин	45ден 51ге чейин	51ден 55ке чейин	55тен 61ге чейин	61ден 65ке чейин	65тен 71ге чейин	71ден жана андан жогору
Киреше салыгынын ставкасы, % менен	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

(*Уландысы 22-бетте*)

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН САЛЫК САЛУУ ЧӨЙРӨСҮНДӨГҮ АЙРЫМ МЫЙЗАМ АКТЫЛАРЫНА ӨЗГӨРТҮҮЛӨРДҮ КИРГИЗҮҮ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫ

(Башталышы 22-бетте)

б) 3-бөлүктүн 1-пунктунун «в» пунктчасы төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:
«в) Министрлер Кабинети тарабынан анык-талган учурларда контролдук-кассалык жана товардык чектер алынсa»;»;

107) 322-беренедө:
а) 1-бөлүк төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:
«1. Эгерде ушул бөлүмдө башкасы каралбаса, ушул беренеге ылайык иштин төмөнкүдөй түрлөрүнө КНС салынууга тийиш:
1) ата мекендик өндүрүштүн чийки затынан айыл чарба продукциясын өнөр жайлык кай-ра иштетүү;
2) ата мекендик өндүрүштөгү баалуу металлдардан жана сыныктардан жасалган зер буюм-дарын өндүрүү – 2027-жылдын 1-январына чейин;
3) салык төлөөчүдөн сатып алынган ата мекендик айыл чарба продукциясын сатуу боюнча соода тармагына кирген, айыл чарба өндүрүүчүсү же айыл чарба кооперативи же айыл чар-ба багытындагы соода-логистикалык борбору катары салыктык каттоодон өткөн КНС төлөө-чүнүн соода иши – 2030-жылдын 1-январына чейин. Ата мекендик айыл чарба продукциясы-нын тизмеги Министрлер Кабинети тарабынан бекитилет.
Ушул бөлүктө көрсөтүлгөн иштин түрлөрүнүн тизмеги ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган-дын сунушу боюнча Министрлер Кабинети тарабынан белгиленет.»;

б) 2-бөлүктүн 4-пункту күчүн жоготту деп таанылсын;
108) 324-берене төмөнкүдөй мазмундагы 5-бөлүк менен толукталсын:
«5. Ушул берененин 1 жана 4-бөлүктөрүндө белгиленген режимди колдонгон салык төлөө-чү ушул бөлүмгө ылайык жеңилдиктерди жана бошотууларды эске алуу менен бюджетке им-портко КНС төлөө менен Кыргыз Республикасынын аймагында негизги каражаттарды, товар-ларды жана материалдык эмес активдерди түздөн-түз өзү пайдалануу үчүн сатып алууга жа-на/же импорттоону жүзөгө ашырууга укуктуу.
Ушул бөлүккө ылайык алып келинген активдер импорттун датасынан тартып 60 айлык мез-гил өткөнгө чейин ээликтен ажыратылган учурда, салык төлөөчү мындай актив ээликтен ажы-ратылган айдан кийинки айдын 1-күнүнөн тартып жалпы салыктык режим боюнча салыктар-ды эсептөөгө жана төлөөгө өтүүгө милдеттүү.»;

109) 329-берененин 4-бөлүгү төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:
«4. КНСтин ашкан суммасынын ордун толтуруу жана кайтаруу республикалык бюджеттин чыгаша бөлүгүнүн, анын ичинде санариптик казыналык милдеттенмелердин эсебинен жүзө-гө ашырылат.»;

110) 333-берене төмөнкүдөй мазмундагы абзац менен толукталсын:
«Ушул берененин максатында өндүрүү өзүнө мунайды жана мунай продуктуларын аралаш-тырууну жана кошумчаларды кошууну (компаундаштырууну) камтыйт.»;

111) 334-берененин 1-бөлүгүндө:
а) 9-пункт «2710» деген цифралардан кийин «, 3403» деген цифралар менен толукталсын;
б) 10-пункт төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:
«10) ТЭИ ТН 2711 11 0000-2711 19 0000, 2901 10 0001 товардык позицияларында класси-фикациялануучу автомобиль күйүүчү майы катары пайдаланылуучу суюлтулган көмүрсуутек газы (СКГ).»;

112) 336-беренедө:
а) 1-бөлүктө:
– 12-пункттун 4-пунктчасы төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:
«

4)	Түтүктүү, чегүүчү, кальяндык тамеки (та-меки продукциясын өндүрүү үчүн чий-ки зат катарында пайдаланылуучу та-мекини кошпогондо): 2025-жылдын 1-январынан тартып 2025-жылдын 31-декабрын камтуу менен 2026-жылдын 1-январынан тартып 2026-жылдын 31-декабрын камтуу менен	2403	килограмм	4000 сом 4250 сом
	2027-жылдын 1-январынан тартып			4500 сом

»;

– 13-пунктта:
4-пунктча төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:
«

4)	мотор бензиндери, атайын, жеңил жа-на орто дистилляттар, башка бензин-дер, дистилляттар жана компоненттер	2710 12 110- 2710 12 900; 2710 19 110 0- 2710 19 150 0; 2710 19 250 0- 2710 19 290 0; 2902 70 000 0-2902 60 000 0; 2909 19 900 0; 2921 42 000 1	тонна	10000 сом
----	---	--	-------	-----------

»;

9-пунктчада «тонна» деген сөз «1000 литр» деген сөздөргө алмаштырылсын;
11-пунктчада «тонна» деген сөз «1000 литр» деген сөздөргө алмаштырылсын;
12-пунктча «2711 19 0000» деген цифралардан кийин «; 2901 10 0001» деген цифралар ме-нен толукталсын;
б) 3-бөлүк төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:
«3. Этил спиртин атайын керектөөчүлөр болуп этил спиртин медициналык, ветеринардык максаттарда жана этил спиртин, алкогольдуу жана спиртни камтыган продукцияны өндүрүү жана жүгүртүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу орган тарабынан бекитилген ченемдердин че-гинде дезинфекциялоочу каражаттарды жана парфюмердик-косметикалык продукцияларды өндүрүү үчүн пайдалануучу жактар саналат.»;

в) төмөнкүдөй мазмундагы 5-бөлүк менен толукталсын:
«5. Ушул берененин 1-бөлүгүнүн 12-пунктунун 4-пунктчасында акциз ставкасы керектөө таңгагында (идишинде) тамеки чийки затынын массасы көрсөтүлгөн шартта тамеки продук-циясындагы тамеки чийки затынын массасына карата колдонулат. Эгерде кальян үчүн тамеки боюнча тамекинин чийки затынын массасы нетто салмагынын 20 пайызынан аз болсо, анда салык нетто салмагынын 20 пайызынан эсептелет. Керектөө таңгагында (идишинде) тамеки-нин чийки затынын салмагы жөнүндө маалымат жок болгон учурда акциздин ставкасы нетто салмагына карата колдонулат.»;

113) 344-беренедө:
а) 1 жана 2-бөлүктөр төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:
«1. Эгерде аталган товарлар Кыргыз Республикасынын аймагында сатылуучу акциздик то-варларды өндүрүү үчүн негизги чийки зат катары пайдаланылган болсо, акциз салыгын тө-лөөчү акциздин суммасын акциздик товарларды Кыргыз Республикасынын аймагында са-тып алууда же Кыргыз Республикасынын аймагына импорттоодо төлөнгөн акциздин сумма-сына азайтууга укуктуу.
2. Ушул берененин 1-бөлүгүнө ылайык эсептен чыгаруу салык мезгилинин ичинде Кыргыз Республикасынын аймагында сатылуучу акциздик товарды өндүрүүгө акциздик чийки заттын иш жүзүндө пайдаланылган акциздик чийки заттын саны боюнча акциздин салык төлөөчүнүн салык саясатында каралган акциздик чийки заттан акциздик товарды чыгаруу ченемдеринин негизинде аныкталган суммасына жүргүзүлөт.»;

б) төмөнкүдөй мазмундагы 4-бөлүк менен толукталсын:
«4. Эгерде аталган товарлар экспорттолуучу акциздик товарды өндүрүү үчүн чийки зат ка-тары пайдаланылган болсо, акциздик товарларды Кыргыз Республикасынын аймагында са-тып алууда же Кыргыз Республикасынын аймагына импорттоодо төлөнгөн акциздик чийки зат үчүн акциздин суммасы чыгарып салынууга тийиш эмес.»;

114) 345-берененин 2-бөлүгү төмөнкүдөй мазмундагы 3-пункт менен толукталсын:
«3) эгерде ушул бөлүмдө башкасы каралбаса, акциз бюджеттин кирешесине төлөнгөндү-гүн ырастоочу отун маркерин акциздик товардын курамына кошуу.»;

115) 349-берененин 2-бөлүгү төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:
«2. Бонус төлөөдөн төмөнкүлөр бошотулат:
1) ушул Кодекстин 351-беренесинин 2-бөлүгүндө көрсөтүлгөн салык салуу объекти боюн-ча фонддук биржаларда листингден өткөн салык төлөөчү;
2) жер астындагы сууларды айыл чарба муктаждыктары үчүн пайдаланууда аларды алуу (жер алдынан чыгаруу) боюнча айыл чарба өндүрүүчүсү.»;

116) 352-берене төмөнкүдөй мазмундагы 11-пункт менен толукталсын:
«11) кум-шагыл аралашмасын жана суглинокторду казып алууда – арыз берүүчү тарабы-нан бекитилген жумуштардын программасында көрсөтүлгөн казып алуунун көлөмү, анын не-гизинде жергиликтүү мамлекеттик администрацияларда мамлекеттик каттоо жолу менен ка-зып алууга укук берилет;»;

117) 356-берене төмөнкүдөй мазмундагы 5-пункт менен толукталсын:
«5) жер казынасын пайдалануу укугуна ээ болгон мезгилде казылып алынган пайдалуу кен-дердин калдыктарын сатууну.»;

118) 358-берененин 1-бөлүгүнүн 1-пункту төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:
«1) КНСти, сатуудан алынуучу салыкты эсепке албастан жана пайдалуу кендерди жетки-рүүгө/ташууга чыгымдарды кошпостон түшкөн акча же алтынды, күмүштү жана платинаны кошпогондо, пайдалуу кендердин аларды кайра иштетүүгө чейинки өздүк наркы;»;

119) 364-беренедө:
а) 1-бөлүктө:
– 5-пункт төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:
«5) иши ушул Кодекстин 183-беренесинин 1-бөлүгүндө белгиленген жеңилдетилген салык салууга тийиш болгон иштин түрлөрүнө кирген өнөр жай ишканалары (тоо-кен кайра иште-түүчү, тоо-кен казып алуучу ишканаларды, ошондой эле акциздик товарларды чыгаруучу иш-каналарды кошпогондо);»;

– төмөнкүдөй мазмундагы 11 жана 12-пункттар менен толукталсын:
«11) юридикалык жактардын бирикмеси, иш берүүчүлөр бирикмеси, коомдук бирикме тара-бынан өз мүчөлөрүнүн жана/же катышуучуларынын дарегине;
12) пенсиялык камсыздоо боюнча кызмат көрсөтүүлөрдү, пенсияларды жана жөлөкпулдарды төлөө менен байланышкан кызмат көрсөтүүлөрдү жана почта байланышы тармагында лицен-зиянын негизинде иш жүргүзгөн, мамлекеттин акциялары 50 %дан ашыгын түзгөн акционер-лердин саны бар дайындалган почта операторлорунун салттуу почта кызмат көрсөтүүлөрү.»;

б) 2-бөлүк төмөнкүдөй мазмундагы 3-пункт менен толукталсын:
«3) турак жай менчик ээлеринин шериктиктери тарабынан көп батирлүү үйдүн жашоочула-рынын жалпы үлүштүк менчиги болуп саналган мүлктү ижарага берүү боюнча.»;

120) 366-берененин 1-бөлүгү төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:
«1. Эгерде бул беренедө башкасы каралбаса, салыктык база болуп КНС жана сатуудан алы-нуучу салыкты эсепке албаганда ишкердик иштен товарларды, жумуштарды, кызмат көрсө-түүлөрдү сатуудан түшкөн акча саналат.»;

121) 368-беренедө:
а) 1-бөлүктө:
– 1-пункттун «а» пунктчасында «өндүрүш чөйрөсү» деген сөздөр «товарларды өндүрүү чөй-рөсү» деген сөздөргө алмаштырылсын;
– 2-пункттун «а» пунктчасында «өндүрүш чөйрөсү» деген сөздөр «товарларды өндүрүү чөй-рөсү» деген сөздөргө алмаштырылсын;
б) 2-бөлүк күчүн жоготту деп таанылсын;
в) 3-бөлүк төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:
«3. Эгерде ушул бөлүктө башкасы белгиленбесе, сатуудан алынуучу салыктын ставкасы банк үчүн – 2 пайыз, уюлдук байланыш чөйрөсүндөгү иш үчүн жана виртуалдык активди са-тууда – 5 пайыз, жаңыдан курулган турак жана турак эмес жайларды сатуу боюнча ишкер-дик субъекттеринин иши үчүн – 2 пайыз, камсыздандыруу (кайра камсыздандыруу) уюмда-ры үчүн – 2 пайыз, топтолмо пенсиялык фонддор үчүн – 1 пайыз өлчөмүндө белгиленет.»;

г) 4-бөлүктө:
– 1-пунктта «же өзгөчө режимдеги соода зоналарындагы ишке салыктын» деген сөздөр алып салынсын;
– төмөнкүдөй мазмундагы 3-пункт менен толукталсын:
«3) өзгөчө режимдеги соода зоналарында ишке салыктын негизинде иш жүргүзгөн субъ-екттин – төлөө учурунда төмөнкүлөр белгиленет:
а) накталай эмес формада – 1 пайыз өлчөмүндө;
б) накталай формада – 3 пайыз өлчөмүндө.»;

д) 5-бөлүк күчүн жоготту деп таанылсын;
122) төмөнкүдөй мазмундагы 370¹-берене менен толукталсын:
«370¹-берене. Жөнөкөй шериктик келишимине ылайык товарларды, жумуштарды, кызмат көрсөтүүлөрдү сатууда сатуудан алынуучу салыкты төлөөнүн өзгөчөлүктөрү

Жөнөкөй шериктиктин ишинин алкагында жүзөгө ашырылуучу товарларды, жумуштарды, кызмат көрсөтүүлөрдү сатуу мындай шериктик келишимине ылайык эсепке алууну жүргүзүү боюнча милдет жүктөлгөн салык төлөөчүнүн сатуусу деп таанылат.»;

123) 371-берененин 4-бөлүгүндө «же орто» деген сөздөр алып салынсын;
124) 373-берененин 1-бөлүгүнүн 1-пунктунун «в» пунктчасы төмөнкүдөй редакцияда баян-далсын:
«в) ипотечалык кредиттөө келишими боюнча сатып алынган;»;

125) 374-беренедө:
а) төмөнкүдөй мазмундагы 1¹-бөлүк менен толукталсын:
«1¹. Мүлк объекттерин финансылык ижарага берүүдө лизинг берүүчү мүлк салыгын төлөө-чү болуп саналат.»;

б) 2-бөлүктө:
– «1-бөлүгүндө» деген сөздөр «1 жана 1¹-бөлүктөрүндө» деген сөздөргө алмаштырылсын;
– төмөнкүдөй мазмундагы 1¹-пункт менен толукталсын:
«1¹) келишимде лизинг берүүчү тарабынан бюджетке төлөнүүчү салыктын суммасын бө-лүп берүү менен мүлк объектин финансылык ижарага алуу келишиминин алкагында лизинг алуучудан лизинг берүүчү тарабынан;»;

126) 376-берененин 1-бөлүгүнүн 2-пунктунун «в» пунктчасында «белгиленген тартипте анык-талуучу» деген сөздөр «белгиленүүчү» деген сөзгө алмаштырылсын;
127) 379-беренедө:
а) 1-бөлүктүн 1-пункту төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:
«1) турак жай имараттары жана жайлары үчүн ыйгарым укуктуу салык органынын сунушу боюнча жергиликтүү кеңештер тарабынан бекитилүүчү ставкаларга ылайык;»;

б) төмөнкүдөй мазмундагы 3-бөлүк менен толукталсын:
«3. Турак жай имараттары жана жайлары үчүн салыктын ставкаларын бекитүү үч жылда бир жолу учурдагы салык мезгилинин 1-октябрынан кечиктирилбеген мөөнөттө жүзөгө ашы-рылат жана кийинки салык мезгилинин биринчи айынын 1инен тартып колдонулат. Ставка-лардын өлчөмү 1 квадрат метр үчүн 100 сомдон ашпоого тийиш.»;

128) 380-берене төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:
«380-берене. Мүлк салыгын эсептөө үчүн формула

1. Эгерде ушул беренедө башкасы каралбаса, мүлк салыгынын суммасын эсептөө төмөн-күдөй формула боюнча жүргүзүлөт:
C = CB x CH x CC,

мында:
C – мүлк салыгынын суммасы;
CB – салык базасы;
CH – мүлк объектинин бирдигинин салыктык наркы;
CC – салыктын ставкасы.

2. Турак жай имаратына мүлк салыгынын суммасын эсептөө төмөнкүдөй формула боюн-ча жүргүзүлөт:
C = CB x CC,

мында:

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН САЛЫК САЛУУ ЧӨЙРӨСҮНДӨГҮ АЙРЫМ МЫЙЗАМ АКТЫЛАРЫНА ӨЗГӨРТҮҮЛӨРДҮ КИРГИЗҮҮ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫ

(Башталышы 23-бетте)

С – мүлк салыгынын суммасы;
СБ – салык базасы;
СС – салыктын ставкасы.»;

129) 381-беренедө:
а) 2-бөлүктүн 1 жана 2-пункттары төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:
«1) ишкердик ишти жүзөгө ашыруу үчүн пайдаланылбаган, үйдүн жанындагы, короонун жанындагы же багбанчылык-чарбак жер участоктору, айыл чарба жерлерине таандык болгон жер участогу, турак жай имараты жана жайы, ошондой эле базардын/кичи базардын аймагында жайгашкан жана кыймылсыз мүлккө укуктарды мамлекеттик каттоону жүзөгө ашыруучу органда каттоодон өтпөгөн турак жай эмес курулма жайгашкан жер;
2) транспорт каражатынын менчик ээси болуп саналган жеке жактын паспортунун маалыматтарына ылайык Кыргыз Республикасында катталган жери.»;
б) төмөнкүдөй мазмундагы 2¹ жана 2²-бөлүктөр менен толукталсын:
«2¹. Салык органдары тарабынан базардын/кичи базардын аймагында жайгашкан турак жай эмес курулмага мүлк салыгын эсептөө учурдагы жылдын 1-февралына чейинки мөөнөттө базардын/кичи базардын ээси (дирекциясы) тарабынан берилүүчү маалыматтардын негизинде жүзөгө ашырылат.
Маалыматтарды берүүнүн формасы жана тартиби ыйгарым укуктуу салык органы тарабынан аныкталат.
2². Салык төлөөчүдө бирден ашык мүлк объектиси болгон учурда жеке жактардын турак жай имаратына, жайына жана транспорт каражатына мүлк салыгын эсептөөдө салык органы төмөнкүлөргө карата жеңилдикти колдонууга укуктуу:
1) ушул Кодекстин 409-беренесинин 1-бөлүгүнүн 1-пунктуна ылайык салыктын эсептелген суммасынын эң чоң өлчөмүндөгү турак жай имаратына же жайга карата;
2) ушул Кодекстин 409-беренесинин 1-бөлүгүнүн 1-пунктуна жана 2-бөлүгүнүн 1-пунктуна ылайык салыктын эсептелген суммасынын эң чоң өлчөмүндөгү турак жай мүлкүнүн салык салынуучу бир объектинге карата;
3) төмөнкү учурларда жеңилдиктер берилүүгө тийиш болгон ар кандай мүлк объекттерине карата, эгерде:
– ушул бөлүктүн 1-пунктунда көрсөтүлгөн турак жай мүлкүнүн эки жана андан ашык объекттерине салыктын эсептелген суммасы бирдей эң көп мааниге ээ болсо;
– ушул Кодекстин 409-беренесинин 2-бөлүгүнүн 1-пунктунда көрсөтүлгөн жактардын менчигинде турган эки же андан ашык транспорт каражаттарынын ичинен күйүүчү кыймылдаткычынын көлөмүнүн же баланстык наркынын мааниси бирдей эң көп мааниге ээ болсо.»;
в) 3-бөлүк төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:
«3. Салык органынын ушул берененин 2-бөлүгүндө көрсөтүлгөн салыктын суммасын эсептөө жөнүндө билдирүүсү айыл чарба жерлерине тиешелүү жер участогуна мүлк салыгын кошпогондо, ушул Кодексте белгиленген салыкты төлөө мөөнөтүнө чейин 30 календардык күндөн кечиктирилбестен салык төлөөчүгө тапшырылат, ал салык төлөөчүгө учурдагы салык мезгилинин 1-апрелинен кечиктирилбестен тапшырылат жана төмөнкүлөрдү камтыйт:
1) салык органынын реквизиттерин;
2) салык төлөөчүнүн реквизиттерин;
3) салыкты эсептөө үчүн негизди;
4) салык базасынын өлчөмүн жана эсептелген салыктын суммасын;
5) салыкты төлөөнүн белгиленген мөөнөтүн.»;
130) 382-берене төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:
«382-берене. Салыкты төлөө орду
Мүлк салыгы төмөнкүдөй орду боюнча төлөнөт:
1) имараттын, жайдын, курулманын жана жер участогунун жайгашкан жери боюнча;
2) транспорт каражаттарынын ээлери болуп саналган уюмдун же паспортунун маалыматтарына ылайык жеке жактын Кыргыз Республикасындагы салыктык каттоо жери боюнча.
Бишкек шаарынын чегинде мүлк объектин каттоодо мүлк салыгы салык төлөөчүнүн учурдагы салыктык катталган жери боюнча төлөнүшү мүмкүн.»;
131) 384-беренедө:
а) 1-бөлүк төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:
«1. Эгерде ушул беренедө башкасы белгиленбесе, салык төлөөчү базарлардын/кичи базарлардын аймагында жайгашкан турак жай эмес курулмаларды кошпогондо, учурдагы салык мезгили үчүн калктуу конуштардын жерлерине жана айыл чарба багытындагы эмес жерлерге, турак жай эмес имараттарга, жайларга жана курулмаларга, ошондой эле юридикалык жактардын транспорт каражаттарына мүлк салыгынын маалыматтык эсебин төмөнкүдөй берүүгө милдеттүү:
1) уюм – учурдагы жылдын 1-апрелине чейин;
2) жеке жак, анын ичинде жеке ишкер – учурдагы жылдын 1-майына чейин.»;
б) 4-бөлүк күчүн жоготту деп таанылсын;
132) 386-берене төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:
«386-берене. Турак эмес имараттар, курулмалар жана жайлар үчүн базалык салык наркы
1. Турак эмес имараттын, курулманын же жайдын бир чарчы метр аянтынын базалык салыктык наркы дубалынын материалына жана мүлк объектисин пайдаланууга берген жылга жараша төмөнкүдөй өлчөмдөрдө белгиленет:

Дубалдардын материалы	Эксплуатациялоо мөөнөтү	Базалык салыктык наркы, сом
Кыш	5 жылга чейин 5–15 жыл 15–30 жыл 30–45 жыл 45 жылдан ашык	15000 14000 13000 12000 10000
Жыгач	5 жылга чейин 5–15 жыл 15–30 жыл 30–45 жыл 45 жылдан ашык	13000 12000 11000 10000 8000
Курама же монолиттүү бетон, темир бетон, бетон блоктор, кум блок, пеноблок, пенобетон, айнек, сэндвич-панель	5 жылга чейин 5–15 жыл 15–30 жыл 30–45 жыл 45 жылдан ашык	14000 13000 12000 11000 10000
Чийки топо (саман, гуваляк, сокмо)	5 жылга чейин 5–15 жыл 15–30 жыл 30–45 жыл 45 жылдан ашык	10000 9000 8000 6000 5000
Шлакоблок, полистиролдук курулуш блогу	5 жылга чейин 5–15 жыл 15–30 жыл 30–45 жыл 45 жылдан ашык	9000 8000 7000 6000 5000
Металл	Эксплуатациялоо мөөнөтүнө карабастан	10000
Башка материалдар жана убактылуу жайлар үчүн материалдар	Эксплуатациялоо мөөнөтүнө карабастан	8000

2. Турак эмес имараттын, курулманын же жайдын бир чарчы метринин базалык салыктык наркын аныктоо үчүн турак эмес имараттын, курулманын же жайдын дубалдарындагы басымдуулук кылган материалдар негиз катары кабыл алынат. Дубалдардагы басымдуулук кылган материалды аныктоо тартиби Министрлер Кабинети тарабынан аныкталат.»;
133) 387-берененин аталышында жана биринчи абзацында ар түрдүү жөндөмөлөрдөгү жана сандагы «имарат» деген сөз тийиштүү жөндөмөлөрдөгү жана сандагы «турак эмес имарат» деген сөздөргө алмаштырылсын;

134) 388-беренедө:
а) аталышында жана 2-бөлүгүндө «Имараттар», «имараттар» деген сөздөр «Турак эмес имараттар», «турак эмес имараттар» деген сөздөргө алмаштырылсын;
б) 1-бөлүк төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:
«1. Турак эмес имараттар, курулмалар жана жайлар үчүн зоналык коэффициент Кз калктуу конуш боюнча турак эмес имараттын, курулманын жана жайдын салыктык наркынын 1,0 барабар болгон орточо маанисине карата турак эмес имараттын, курулманын жана жайдын салыктык наркынын калктуу конушта – административдик райондо жайгашканына жараша өзгөрүшүн мүнөздөйт. Бишкек, Ош жана Жалал-Абад шаарларын кошпогондо, турак эмес имараттар, курулмалар жана жайлар үчүн зоналык коэффициент Кз 1,0 барабар белгиленет.»;
135) 390-берене күчүн жоготту деп таанылсын;
136) 391-беренедө:
а) 1-бөлүктө «курорттук-ден соолукту чыңдоочу субъекттин» деген сөздөр «курорттук-рекреациялык зоналардын» деген сөздөргө алмаштырылсын;
б) 3-бөлүк күчүн жоготту деп таанылсын;
137) 395-беренедө:
а) 1-бөлүктөгү «курорттук-ден соолукту чыңдоочу субъекттин» деген сөздөр «курорттук-рекреациялык зоналардын» деген сөздөргө алмаштырылсын;
б) 2-бөлүк төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:
«2. Турак жай эмес имараттар, курулмалар жана жайлар, турак жай имараттары, курулмалар жана жайлар же ишкердик максаттарда колдонулган анын бөлүктөрү, ошондой эле курорттук-рекреациялык зоналардын аймагында жайгашкан имараттар, жайлар, курулмалар үчүн мүлк салыгын эсептөө үчүн салыктык база ишкердик иште пайдалануу үчүн колдонулуучу жана/же бөлүнгөн жана/же багытталган, кыймылсыз мүлккө укуктарды каттоону ишке ашырган мамлекеттик орган тарабынан берилүүчү салык төлөөчүнүн кыймылсыз мүлкүнүн бирдигинин техникалык паспортунда көрсөтүлгөн мекемелик, административдик, соода, кампа, өндүрүш, маданий-тиричилик, кызматтык жана башка жайларын ички өлчөө боюнча жалпы аянтынын өлчөмү тууралуу маалыматтардын негизинде аныкталат.
Ушул главанын максатында турак жай имараты, курулма же жай, же ишкердик максаттарда колдонулган анын бөлүгү, ошондой эле курорттук-рекреациялык мекеменин аймагында жайгашкан турак жай имараты же жай боюнча салык базасы ушул Кодекстин 376-беренесинде жана 392-беренесинин 2-бөлүгүндө каралган тартипте аныкталат.»;
138) 398-берене төмөнкүдөй мазмундагы 6-бөлүк менен толукталсын:
«6. Көп батирлүү үйлөрдүн жанындагы, короосунун жанындагы же багбанчылык-чарбак жер участогуна мүлк салыгын төлөө боюнча милдеттенме турак жана турак эмес жайлардын менчик ээлерине алардын турак жана турак эмес жайлардын менчик ээлеринин жалпы мүлкүндөгү үлүшүнө пропорциялуу түрдө жүктөлөт.
Көп батирлүү үйдүн турак жана турак эмес жайларынын менчик ээлеринин мүлкүн башкарууну башкаруучу компанияларга, башкаруучуларга, турак жай менчик ээлеринин шериктиктерине, кондоминиумдарга же турак жай-эксплуатациялык кооперативдерге өткөрүп берүүдө үйдүн жанындагы, короонун жанындагы же багбанчылык-чарбак жер участогуна мүлк салыгын төлөө боюнча милдеттенме башкаруучу компанияларга, башкаруучуларга, турак жай менчик ээлеринин шериктиктерине, кондоминиумдарга же турак жай-эксплуатациялык кооперативдерге жүктөлөт.»;
139) 401-берененин 2-бөлүгү төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:
«2. Айыл чарба жерлерине таандык болгон жер участогунун бир чарчы метринин базалык салыктык наркы БСН, эгерде ушул беренедө башкасы каралбаса, участоктун багытына жараша төмөнкү өлчөмдөрдө белгиленет:

Облустарда жана райондордун аталышы	Базалык салык наркы (сом/чарчы метр)				
	Сугат айдоо жери	Кайрак айдоо жер	Көп жылдык өсүмдүктөр	Чабындылар	Жайыттар, кысыр аңыздар
1	2	3	4	5	6
Баткен облусу					
Баткен району	402	61,95	223,5	-	11,55
Лейлек району	402	61,95	223,5	36,45	11,55
Кадамжай району	412,5	61,95	225	36,45	19,05
Жалал-Абад облусу					
Аксы району	459	85,05	289,5	23,85	20,4
Ала-Бука району	459	61,95	306	33,75	14,85
Базар-Коргон району	621	61,95	330	46,35	23,1
Ноокен району	621	61,95	289,5	36,6	23,1
Сузак району	621	61,95	330	46,35	23,1
Тогуз-Торо району	334,5	93,45	-	49,5	19,35
Токтогул району	358,5	93,45	301,5	45,6	19,35
Чаткал району	291	93,45	-	39,75	19,35
Ысык-Көл облусу					
Ак-Суу району	559,5	131,25	259,5	45,6	15,9
Жети-Өгүз району	457,5	112,35	252	35,7	11,55
Ысык-Көл району	420	102,9	232,5	35,7	11,55
Тоң району	354	58,8	178,5	30,6	10,65
Түп району	568,5	131,25	261	43,65	22,5
Нарын облусу					
Ак-Талаа району	307,5	55,5	-	37,65	6,75
Ат-Башы району	286,5	81,45	-	32,55	6,75
Жумгал району	294	55,5	-	37,65	6,75
Кочкор району	322,5	55,5	-	37,65	6,75
Нарын району	294	81,45	-	31,65	7,95
Ош облусу					
Алай району	348	93,45	-	41,55	7,95
Араван району	654	61,95	339	22,8	19,05
Кара-Кулжа району	348	93,45	175,5	41,55	7,95
Кара-Суу району	679,5	61,95	369	41,85	18
Ноокат району	619,5	93,45	349,5	41,7	19,05
Өзгөн району	619,5	93,45	352,5	50,55	20,85
Чоң-Алай району	274,5	-	-	31,65	8,25
Талас облусу					
Бакай-Ата району	477	78,75	246	-	11,1
Айтматов району	525	54,6	247,5	16,8	7,2
Манас району	496,5	54,6	249	16,8	7,2
Талас району	445,5	78,75	246	16,5	7,2
Чүй облусу					
Аламүдүн району	600	84,75	313,5	34,65	16,2

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН САЛЫК САЛУУ ЧӨЙРӨСҮНДӨГҮ АЙРЫМ МЫЙЗАМ АКТЫЛАРЫНА ӨЗГӨРТҮҮЛӨРДҮ КИРГИЗҮҮ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫ

(Башталышы 24-бетте)					
Жайыл району					
1) Чүй зонасы	493,5	101,85	319,5	30,6	16,2
2) Суусамыр зонасы	283,5	51,75	-	16,95	15
Ысык-Ата району	600	111,3	319,5	44,55	16,2
Кемин району	531	120,75	316,5	44,55	16,2
Москва району	588	100,8	322,5	44,55	11,7
Панфилов району	543	100,8	322,5	34,65	11,7
Сокулук району	610,5	100,8	316,5	20,85	11,7
Чүй району	600	112,35	316,5	48,6	16,2

140) 402-берене төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«402-берене. Айыл чарба жерлерине таандык болгон жер участогуна салыкты төлөөнүн мөөнөтү

Айыл чарба жерлерине таандык болгон жер участогуна мүлк салыгы учурдагы салык мезгилинин 1-ноябрынан кечиктирилбестен төлөнөт.»;

141) 406-берененин 1-бөлүгүндө «эсепке алуу» деген сөздөр «баланстык» деген сөзгө алмаштырылсын;

142) 407-берене төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«407-берене. Ичинен күйүүчү кыймылдаткычы жана баланстык наркы жок транспорт каражатына мүлк салыгын эсептөө

Ичинен күйүүчү кыймылдаткычы жана баланстык наркы жок транспорт каражатына мүлк салыгынын суммасы салык базасынын ушул Кодекстин 379-беренесинин 1-бөлүгүнүн 5-пунктунда белгиленген салыктын ставкасына көбөйтүндү катары эсептелет.»;

143) 409-беренеде:

а) 2-бөлүктө:

– 1-пункт «I жана II топтогу майыптын» деген сөздөрдөн кийин «, ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген балдардын ата-энелеринин жана камкорчуларынын» деген сөздөр менен толукталсын;

– расмий тилдеги 3-пунктта «энерго- и ресурсоэффективности» деген сөздөр «энерго-(ресурсо-) эффективности» деген сөздөргө алмаштырылсын;

б) 4-бөлүк «Салык төлөөчү» деген сөздөрдөн кийин «турак жай эмес» деген сөздөр менен толукталсын;

144) 411-берененин 2-бөлүгүнүн 2-пункту күчүн жоготту деп таанылсын;

145) 412-берененин 1-пунктунун «в» пунктчасы төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«в) иши ушул Кодекстин 183-беренесинин 1-бөлүгүндө белгиленген жеңилдетилген салык салууга тийиш болгон иштин түрлөрүнө кирген ишканалар үчүн имараттарга, курулмаларга жана жайларга мүлк салыгын жана/же калктуу конуштардын жерлерине жана айыл чарба багытындагы эмес жерлерге мүлк салыгын төлөөдөн толук бошотуу.»;

146) 416-берененин 3-бөлүгү төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«3. Патенттин негизинде салык төлөгөн жеке ишкер жалданган кызматкерлердин эмгек акысынан киреше салыгын эсептөөнүн жана төлөөнүн ордуна ар бир жалданган кызматкерге Министрлер Кабинети аныктаган өлчөмдө патент сатып алууга укуктуу.

Жумушчуларга жарандык-укуктук келишим (контракт, жалдоо) боюнча бир жолку жумуштар, кызмат көрсөтүүлөр үчүн акы төлөөдө алардын ишинин алкагында бюджетке киреше салыгын эсептөө, кармап калуу жана которуу ушул Кодекстин талаптарына ылайык жүзөгө ашырылат.»;

147) 418-берене төмөнкүдөй мазмундагы 5 жана 6-бөлүктөр менен толукталсын:

«5. Чет өлкөлүк уюмдун бирдиктүү салыкты төлөөчү болуп саналган, иши туруктуу мекемени түзүүгө алып келбеген туруктуу мекеме же өкүлчүлүк аркылуу Кыргыз Республикасындагы булактан алынган кирешесине ушул Кодекстин 249¹-беренесине ылайык мындай туруктуу мекемеде же өкүлчүлүктө салык салынууга тийиш.

6. Чет өлкөлүк субъекттин бирдиктүү салыкты төлөөчү болуп саналган салык төлөөчүнүн эсебинен мындай субъекттин тапшырмасы боюнча алынган жана которулган акча каражаттарынын суммасынан келип чыккан кирешесине ушул Кодекстин 249²-беренесине ылайык мындай салык төлөөчүдө салык салынууга тийиш.»;

148) 419-берененин 2-бөлүгүнүн 2-пункту төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«2) камсыздандыруу кызматтарын көрсөткөн банкка жана субъектке.»;

149) 422-беренеде:

а) төмөнкүдөй мазмундагы 1¹-бөлүк менен толукталсын:

«1¹. Салык төлөөчү бир эле учурда иштин бир нече түрүн жүзөгө ашырууда салык базасы болуп иштин ар бир түрү боюнча өзүнчө товарларды, жумуштарды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатуудан түшкөн акча эсептелет.»;

б) 2-бөлүк төмөнкүдөй мазмундагы 5-пункт менен толукталсын:

«5) электрондук соода аянтчасында жүргүзүлүүчү соода иши болуп салык төлөөчүнүн эсебине түшкөн акча саналат.»;

в) төмөнкүдөй мазмундагы 4-бөлүк менен толукталсын:

«4. Товарларды, жумуштарды, кызмат көрсөтүүлөрдү сатуудан түшкөн акча төмөнкү учурларда түзөтүлүүгө тийиш:

1) товарлар толук же жарым-жартылай кайтарылып берилгенде;

2) бүтүмдүн шарттары өзгөргөндө;

3) бүтүмдүн шарттары толук же жарым-жартылай аткарылбаганда.

Түшкөн акчаны түзөтүү товарлар кайтарылып берилген же бүтүмдүн шарттары өзгөргөн салык мезгилинин салыктык базасынын өлчөмүн өзгөртөт.»;

150) 423-беренеде:

а) 1-бөлүктө:

– 1-пунктта:

«а» пунктчасынын төртүнчү абзацында «ТЭИ ТН 2710197100-2710199800 коддорундагы» деген сөздөр алып салынсын;

«б» пунктчасынын төртүнчү абзацы күчүн жоготту деп таанылсын;

– 2-пункттин биринчи абзацында «өндүрүштүк чөйрө» деген сөздөр «товарларды өндүрүү чөйрөлөрү» деген сөздөргө алмаштырылсын;

б) 14-бөлүк күчүн жоготту деп таанылсын;

в) төмөнкүдөй мазмундагы 15 жана 16-бөлүктөр менен толукталсын:

«15. Ушул берененин 1, 2¹, 3, 8, 13-бөлүктөрүндө каралган ставка боюнча салыкты төлөөчү субъект жеке маалыматтары көрсөтүлбөгөн субъекттин дарегине товарларды сатууда салыкты 6 пайыздык ставка боюнча төлөйт.

16. Ушул Кодекстин 422-беренесинин 3-бөлүгүндө каралган кирешелер боюнча салык төлөөчү ушул берененин 1-бөлүгүнүн 3-пунктунда белгиленген ставкалар боюнча салыкты эсептейт жана төлөйт.»;

151) 424-беренедеги «жана ири» деген сөздөр «орто жана ири» деген сөздөргө алмаштырылсын;

152) төмөнкүдөй мазмундагы 425¹-берене менен толукталсын:

«425¹-берене. Жөнөкөй шериктик келишиминин катышуучулары тарабынан бирдиктүү салыкты төлөөнүн өзгөчөлүктөрү

1. Эгерде жөнөкөй шериктик келишиминин бардык катышуучулары салык салуунун жөнөкөйлөтүлгөн тутумунун негизинде салык төлөсө, мындай шериктик келишимине ылайык эсепке алууну жүргүзүү милдети жүктөлгөн жөнөкөй шериктиктин катышуучусу төмөнкүлөргө милдеттүү:

1) салык милдеттенмелерин эсептөөнү жана төлөөнү ушул Кодекстин талаптарына ылайык жүргүзүүгө;

2) пайданы жана чыгашаны кассалык метод боюнча эсептөөгө, аларды келишимге ылайык катышуучулардын ортосунда бөлүштүрүүгө, алар катышуучулардын ар биринде өзүнчө эсепке алынууга тийиш жана эсепке алууну жүргүзүү милдети жүктөлбөгөн катышуучулардын бирдиктүү салыгынын салыктык базасына киргизилбейт.

2. Эгерде жөнөкөй шериктик келишиминин катышуучуларынын бир бөлүгү жалпы салык режиминде, экинчи бөлүгү – салык салуунун жөнөкөйлөтүлгөн тутумунун негизинде салык төлөсө, эсепке алууну жүргүзүү милдети жүктөлгөн жөнөкөй шериктик келишиминин катышуучусу төмөнкүлөргө милдеттүү:

1) салык милдеттенмелерин эсептөөнү жана төлөөнү ушул Кодекстин талаптарына ылайык жүргүзүүгө;

2) пайданы жана чыгымды кассалык усул боюнча эсептөөгө, аларды келишимге ылайык катышуучулардын ортосунда бөлүштүрүүгө, алар катышуучулардын ар биринде өзүнчө эсепке алынууга тийиш жана эсепке алууну жүргүзүү милдети жүктөлбөгөн катышуучулардын пайда салыгынын/бирдиктүү салыгынын салыктык базасына киргизилбейт.»;

153) 426-берененин 6-бөлүгү төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«6. Ушул Кодекстин 423-беренесинин 1-бөлүгүнүн 1-пунктунун «а» пунктчасында, 8, 13-бөлүктөрүндө көрсөтүлгөн жеке ишкер жалданма кызматкерлердин эмгек акысынан киреше салыгын эсептөөнүн жана төлөөнүн ордуна ар бир жалданма кызматкерге Министрлер Кабинети аныктаган өлчөмдө патент сатып алууга укуктуу.»;

154) 430-беренеде:

а) 5-бөлүк төмөнкүдөй мазмундагы абзацтар менен толукталсын:

«Ушул бөлүккө ылайык товарларды ЭЭЗдин аймагына импорттоодо жана аларды ташып чыгарууда товардын бажы наркынан бирдиктүү салыкты төмөнкүдөй өлчөмдө төлөйт:

– жарым-жартылай кайра иштетилген товарларды ЭЭЗ аймагынан ташып чыгарууда 1 пайыз;

– товарларды ЭЭЗ аймагынан өзгөртүлбөгөн түрдө алып чыгууда 3 пайыз.»;

б) төмөнкүдөй мазмундагы 9 жана 10-бөлүктөр менен толукталсын:

«9. Чет өлкөлүк уюмдун ЭЭЗ субъекти болуп саналган, иши туруктуу мекемени түзүүгө алып келбеген туруктуу мекеме же өкүлчүлүк аркылуу Кыргыз Республикасындагы булактан алынган кирешесине ушул Кодекстин 249¹-беренесине ылайык мындай туруктуу мекемеде же өкүлчүлүктө салык салынууга тийиш.

10. Чет өлкөлүк субъекттин ЭЭЗ субъекти болуп саналган салык төлөөчүнүн эсебинен мындай субъекттин тапшырмасы боюнча алынган жана которулган акча каражаттарынын суммасынан келип чыккан кирешесине ушул Кодекстин 249²-беренесине ылайык мындай салык төлөөчүдө салык салынууга тийиш.»;

155) 436-берене төмөнкүдөй мазмундагы 4¹ жана 4²-бөлүктөр менен толукталсын:

«4¹. Чет өлкөлүк уюмдун майнингге салыкты төлөөчү болуп саналган, иши туруктуу мекемени түзүүгө алып келбеген туруктуу мекеме же өкүлчүлүк аркылуу Кыргыз Республикасындагы булактан алынган кирешесине ушул Кодекстин 249¹-беренесине ылайык мындай туруктуу мекемеде же өкүлчүлүктө салык салынууга тийиш.

4². Чет өлкөлүк субъекттин майнингге салыкты төлөөчү болуп саналган салык төлөөчүнүн эсебинен мындай субъекттин тапшырмасы боюнча алынган жана которулган акча каражаттарынын суммасынан келип чыккан кирешесине ушул Кодекстин 249²-беренесине ылайык мындай салык төлөөчүдө салык салынууга тийиш.»;

156) 443-беренеде:

а) 1-бөлүк төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«1. Ушул главанын жоболору төмөнкүдөй болуп саналган салык төлөөчүнүн ишине карата колдонулат:

1) домениди аталышты же Кыргыз Республикасында катталган IP-дарегин пайдалануунун негизинде товарларды сатуу боюнча электрондук түрдө кызмат көрсөтүү боюнча уюм жана жеке ишкер;

2) Кыргыз Республикасынын товарларды сатуу боюнча электрондук соода жөнүндө мыйзамдарына ылайык соода платформасынын оператору;

3) ушул Кодекстин 174-беренесинин 58¹-пунктунун 1 жана 2-пунктчаларында көрсөтүлгөн, маалыматтык-телекоммуникациялык технологияларды колдонуунун негизинде товарларга жана/же кызмат көрсөтүүлөргө максаттуу микрокредиттерди берүү жана алардын пайдаланылышына мониторинг жүргүзүү боюнча тутумдагы төлөмдөрдүн жана эсептешүүлөрдүн катышуучусу.»;

б) төмөнкүдөй мазмундагы 4¹ жана 4²-бөлүктөр менен толукталсын:

«4¹. Чет өлкөлүк уюмдун электрондук соода чөйрөсүндөгү ишке салыкты төлөөчү болуп саналган, иши туруктуу мекемени түзүүгө алып келбеген туруктуу мекеме же өкүлчүлүк аркылуу Кыргыз Республикасындагы булактан алынган кирешесине ушул Кодекстин 249¹-беренесине ылайык мындай туруктуу мекемеде же өкүлчүлүктө салык салынууга тийиш.

4². Чет өлкөлүк субъекттин электрондук соода чөйрөсүндөгү ишке салыкты төлөөчү болуп саналган салык төлөөчүнүн эсебинен мындай субъекттин тапшырмасы боюнча алынган жана которулган акча каражаттарынын суммасынан келип чыккан кирешесине ушул Кодекстин 249²-беренесине ылайык мындай салык төлөөчүдө салык салынууга тийиш.»;

в) 5-бөлүктүн 2-пункту «ишке карата» деген сөздөрдөн кийин «жалпы салык режимин кошпогондо,» деген сөздөр менен толукталсын;

157) 444-берене «Электрондук соода чөйрөсүндөгү» деген сөздөрдөн кийин «, ошондой эле товарларга жана/же кызмат көрсөтүүлөргө максаттуу микрокредиттерди берүү боюнча» деген сөздөр менен толукталсын;

158) 446-берененин 2-бөлүгү күчүн жоготту деп таанылсын;

159) 450-берене төмөнкүдөй мазмундагы 4¹ жана 4²-бөлүктөр менен толукталсын:

«4¹. Чет өлкөлүк уюмдун оюн-зоок ишине салыкты төлөөчү болуп саналган, иши туруктуу мекемени түзүүгө алып келбеген туруктуу мекеме же өкүлчүлүк аркылуу Кыргыз Республикасындагы булактан алынган кирешесине ушул Кодекстин 249¹-беренесине ылайык мындай туруктуу мекемеде же өкүлчүлүктө салык салынууга тийиш.

4². Чет өлкөлүк субъекттин оюн-зоок ишине салыкты төлөөчү болуп саналган салык төлөөчүнүн эсебинен мындай субъекттин тапшырмасы боюнча алынган жана которулган акча каражаттарынын суммасынан келип чыккан кирешесине ушул Кодекстин 249²-беренесине ылайык мындай салык төлөөчүдө салык салынууга тийиш.»;

160) 457-беренеде:

а) 2-бөлүк төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«2. Өзгөчө режимдеги соода зонасындагы ишке салык акциздик товарларды (ТЭИ ТН 2710197100-2710199800, 3403 19 900 0, 3811 90 0000, 3811 21 000 0, 3811 19 000 0 товардык позицияларында классификацияланган товарлардан тышкары) – мотор майларын, жуучу каражатты, автомобильди жана кошундуларды, ошондой эле сатып өткөрүүгө атайын лицензияларды же уруксаттарды талап кылган товарларды сатып өткөрүүнү кошпогондо, соода ишине карата колдонулат.»;

б) төмөнкүдөй мазмундагы 5¹ жана 5²-бөлүктөр менен толукталсын:

«5¹. Чет өлкөлүк уюмдун өзгөчө режимдеги соода зонасындагы ишке салыкты төлөөчү болуп саналган, иши туруктуу мекемени түзүүгө алып келбеген туруктуу мекеме же өкүлчүлүк аркылуу Кыргыз Республикасындагы булактан алынган кирешесине ушул Кодекстин 249¹-беренесине ылайык мындай туруктуу мекемеде же өкүлчүлүктө салык салынууга тийиш.

5². Чет өлкөлүк субъекттин өзгөчө режимдеги соода зонасындагы ишке салык төлөөчү болуп саналган салык төлөөчүнүн эсебинен мындай субъекттин тапшырмасы боюнча алынган жана которулган акча каражаттарынын суммасынан келип чыккан кирешесине ушул Кодекстин 249²-беренесине ылайык мындай салык төлөөчүдөн салык алынууга тийиш.»;

161) 459-беренеде:

а) расмий тилдеги 1-бөлүктө «зонах» деген сөз «зоне» деген сөзгө алмаштырылсын;

б) 2-бөлүк төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«2. Салык төлөөчү өзгөчө режимдеги соода зонасындагы ишке салык төлөөчү катары арызды өзгөчө режимдеги соода зонасынын жайгашкан жери боюнча салык органына мындай иш башталганга чейин берүүгө милдеттүү.

Салык органы арызды карагандан кийин өзгөчө режимдеги соода зонасында салык төлөөнү колдонуу же колдонуудан баш тартуу жөнүндө тиешелүү чечимди чыгарат.

Ушул беренеде белгиленген шарттарга шайкеш келбеген учурларда салык органы өзгөчө режимдеги соода зонасында салык төлөөнү колдонуу же колдонуудан баш тартуу жөнүндө чечимди жокко чыгаруу тууралуу чечимди чыгарат.

Арыздын жана чечимдин формасы ыйгарым укуктуу салык органы тарабынан бекитилет.

Эгерде салык төлөөчүдө эки же андан көп соода орундары болсо, анда өзгөчө режимдеги соода зонасындагы ишке салык төлөөчүнүн арызында түшкөн акчанын көлөмү ар бир соода орду боюнча өзүнчө көрсөтүлөт.

Арызда төмөнкү маалымат көрсөтүлүүгө тийиш:

– салык төлөөчүнүн аталышы;

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН САЛЫК САЛУУ ЧӨЙРӨСҮНДӨГҮ АЙРЫМ МЫЙЗАМ АКТЫЛАРЫНА ӨЗГӨРТҮҮЛӨРДҮ КИРГИЗҮҮ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫ

(Башталышы 25-бетте)

- салык төлөөчүнүн юридикалык дареги;
- идентификациялык салык номери;
- өткөн календардык жылдагы финансылык

иштин натыйжалары;

- учурдагы же алдыдагы календардык жылда алуу пландалган түшкөн акчанын көлөмү;
- учурдагы же алдыдагы календардык жылда алуу пландалган түшкөн акчанын көлөмүнө ылайык аныкталган салыктын суммасы.»;
- в) төмөнкүдөй мазмундагы 2¹-бөлүк менен толукталсын:
- «2¹. Эгерде салык төлөөчү учурдагы календардык жылдын 20-декабрына чейин өзгөчө ре-жимдеги соода зонасындагы ишке салык төлөөчү катары кийинки календардык жылга арыз бербесе, салык кызматынын органы салык төлөөчүнүн жеке кабинетине өзгөчө режимдеги соода зонасында салык төлөөнү колдонуу же колдонуудан баш тартуу жөнүндө чечимди ки-йинки календардык жылга автоматтык түрдө узартуу жөнүндө билдирүү жиберет.»;
- г) 4-бөлүк төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:
- «4. Жеке ишкер жалданма кызматкерлердин эмгек акысынан киреше салыгын эсептөөнүн жана төлөөнүн ордуна ар бир жалданма кызматкерге Министрлер Кабинети тарабынан анык-талуучу өлчөмдө патент сатып алууга укуктуу.».

9-берене

«Керектөөчүлөрдүн укуктарын коргоо жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамына (Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин Ведомосттору, 1998-ж., №2, 5-ст.) төмөнкү-дөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

1) 4-берене төмөнкүдөй мазмундагы 7-пункт менен толукталсын:

«7. Сатуучу (даярдоочу, аткаруучу) төлөмдү накталай эмес формада жүзөгө ашыруу үчүн банктык төлөм карталарын жана/же электрондук акчаларды жана/же улуттук стандарттагы штрихкоддун (QR-коддун) эки өлчөмдүү символдорун пайдалануу менен төлөмдөрдү жүргүзүү үчүн багытталган жабдууларды (программалык-техникалык түзүлүштү) колдонууга милдеттүү.»;

2) 17-берененин 5-пунктунун биринчи жана экинчи абзацтары төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«5. Керектөөчүнүн талаптары керектөөчү тарабынан контролдук-кассалык чек, ал эми ке-пилдик мөөнөттөрү белгиленген товарларга карата, – анын ичинде техникалык паспорту же башка аны алмаштырган документи көрсөтүлгөндө каралат.

Сатуучу керектөөчүгө контролдук-кассалык чеки же сатып алуу фактысын күбөлөндүргөн башка документти берүүгө милдеттүү.»;

3) 24-берененин 1-пунктунун үчүнчү абзацында «товарды чеги же кассалык чеги» деген сөздөр «контролдук-кассалык чеги» деген сөздөргө алмаштырылсын;

4) 27-беренеде:

а) он бешинчи абзац төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«Товарлар (иштер, кызмат көрсөтүүлөр) үчүн эсептешүүдө төлөм тутуму чөйрөсүндөгү Кыр-гыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте банктык төлөм карталарын жа-на/же электрондук акчаларды жана/же улуттук стандарттагы штрихкоддун (QR-коддун) эки өлчөмдүү символдорун пайдалануу менен операцияларды жүргүзүү үчүн багытталган жаб-дууларды (программалык-техникалык түзүлүштү) колдонуу менен сатып алуучунун накта-лай эмес формада төлөө ыкмасын тандоосун чектөөгө. Сатуучулардын (аткаруучулардын) тизмеги, ошондой эле ага ылайык сатуучулар (аткаруучулар) банктык төлөм карталарын жа-на/же электрондук акчаларды жана/же улуттук стандарттагы штрихкоддун (QR-коддун) эки өлчөмдүү символдорун кабыл алуу жана тейлөө үчүн жабдууну (программалык-техникалык түзүлүштү) өздөрүндө орнотууга милдеттүү болгон критерийлер Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы менен макулдашуу боюнча Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан аныкталат.»;

б) төмөнкүдөй мазмундагы абзацтар менен толукталсын:

«Кыргыз Республикасынын салык мыйзамдарында белгиленген тартипте контролдук-кас-салык чеки бербестен продукцияны сатууга;

банктык төлөм карталарын жана/же электрондук акчаларды жана/же улуттук стандарт-тагы штрих-коддун (QR-коддун) эки өлчөмдүү символдорун пайдалануу менен төлөмдөрдү жүргүзүү үчүн багытталган, башка жакка катталган жабдууну (программалык-техникалык тү-зүлүштү) колдонууга.».

10-берене

«Мамлекеттик социалдык камсыздандыруу боюнча камсыздандыруу төгүмдөрүнүн тариф-тери жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамына (Кыргыз Республикасынын Жогорку Ке-ңешинин Жарчысы, 2004-ж, №5, 229-ст.) төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

1) 2²-статьянын 3-пунктунун үчүнчү абзацы төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«– жалпы мамлекеттик маанидеги жер казынасынын участокторун иштеткен жана/же пай-далуу кендерди иштетүү максатында жалпы мамлекеттик маанидеги жер казынасын пайда-лануу укугуна ээ болгон тоо-кен казып алуучу ишканаларга.»;

2) 7-статья төмөнкүдөй мазмундагы 5-пункт менен толукталсын:

«5. Субъекттерди жүргүнчүлөрдү жана жүктөрдү ташууга, такси кызматына жана курье-рдик кызматка тапшырык берүү үчүн колдонулуучу маалыматтык тутумуна кошуу кызматта-рын көрсөткөн, уюштуруу-укуктук түрүнө жана менчик түрүнө карабастан юридикалык жак-тар, анын ичинде чет өлкөлүк жактар, алардын обочолонгон бөлүмдөрү (филиалдары жана өкүлчүлүктөрү), жеке ишкерлер жеке жактын жүргүнчүлөрдү жана жүктөрдү ташууга, такси кызматына жана курьердик кызматка заказ берүү үчүн колдонулуучу маалымат тутумун пай-далануу менен иш жүргүзүүдөн алган кирешесинен камсыздандыруу төгүмдөрүн ошол жеке жактын пайдасына төмөнкүдөй кармап калышат жана төлөшөт:

2025-жылдын сентябрынан 2028-жылга чейин – 1 пайыздан кем эмес өлчөмдө;

2028-жылдан тартып 2030-жылга чейин – 2 пайыздан кем эмес өлчөмдө;

2030-жылдан тартып – 5 пайыздан кем эмес өлчөмдө.

Камсыздандыруу төгүмдөрүнүн суммаларын фонддор боюнча бөлүштүрүү төмөнкүдөй өл-чөмдөрдө жүргүзүлөт:

Пенсиялык фондго – 90 пайыз;

Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондуна – 10 пайыз.

Камсыздандыруу төгүмдөрүн төлөө Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тара-бынан белгиленген тартипте жүзөгө ашырылат.»;

3) 9-статьянын 6-пунктунун «в» пунктчасынын биринчи абзацында «7-статьянын 4-пункту-на» деген сөздөр «7-статьянына» деген сөздөргө алмаштырылсын;

4) 10-статьянын 1¹-пункту төмөнкүдөй мазмундагы «в» пунктчасы менен толукталсын:

«в» жүргүнчүлөрдү жана жүктөрдү ташууга, такси кызматына жана курьердик кызматка за-каз берүү үчүн колдонулуучу маалымат тутумун пайдалануу менен иш жүргүзгөн жана кире-ше алган жеке жактар.»;

5) 13-статьянын 3-пункту төмөнкүдөй мазмундагы абзац менен толукталсын:

«– турак жай менчик ээлеринин шериктиктери.».

11-берене

«Жарандардын кайрылууларын кароо тартиби жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мый-замына (Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин Жарчысы, 2007-ж., №5, 458-ст.) тө-мөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

5-статья төмөнкүдөй мазмундагы 6-пункт менен толукталсын:

«6) салыктык укук мамилелерин жөнгө салуу үчүн зарыл болгон Кыргыз Республикасынын салык мыйзамдарынын ченемдерин пайдалануу жөнүндө, ошондой эле аларды кароонун тартиби Кыргыз Республикасынын Салык кодекси менен регламенттелүүчү салыктык мил-деттенмелерди аткаруу тартиби жана жол-жоболору боюнча түшүндүрмө менен байланыш-кан кайрылуулардан.».

12-берене

«Административдик иштин негиздери жана административдик жол-жоболор жөнүндө» Кыр-гыз Республикасынын Мыйзамына (Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин Жарчысы, 2015-ж., №7, 1045-ст.) төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

2-берененин 4-бөлүгү төмөнкүдөй мазмундагы 17-пункт менен толукталсын:

«17) Кыргыз Республикасынын салык мыйзамдары менен жөнгө салынуучу мамилелерге.».

13-берене

«Сот аткаруучулардын статусу жөнүндө жана аткаруу өндүрүшү тууралуу» Кыргыз Респу-бликасынын Мыйзамына (Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин Жарчысы, 2017-ж., №1 (2), 15-ст.) төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

1) 17-берененин 1-бөлүгү төмөнкүдөй мазмундагы 3¹-пункт менен толукталсын:

«3¹) салыктар, салыктык эмес кирешелер жана камсыздандыруу төгүмдөрү боюнча салык тө-

лөөчү тарабынан таанылган карыздын аткарылышын камсыз кылуу жөнүндө салык кызматынын органдарынын, анын ичинде электрондук документтер түрүндө таризделген билдирүүлөрү;»;

2) 18-берене төмөнкүдөй мазмундагы 7-бөлүк менен толукталсын:

«7. Салыктар, салыктык эмес кирешелер жана камсыздандыруу төгүмдөрү боюнча салык төлөөчү тарабынан таанылган карыздын аткарылышын камсыз кылуу жөнүндө билдирүүнүн формасы жана мазмуну салык мыйзамдары менен аныкталат.»;

3) 37-берененин 1-бөлүгү төмөнкүдөй мазмундагы 4¹-пункт менен толукталсын:

«4¹) салыктар, салыктык эмес кирешелер жана камсыздандыруу төгүмдөрү боюнча салык төлөөчү тарабынан таанылган карыздын аткарылышын камсыз кылуу жөнүндө салык кызма-тынын органдарынын билдирүүлөрү, – алар тапшырылган учурдан тартып үч жыл;»;

4) 49-берененин 1-бөлүгү төмөнкүдөй мазмундагы 12-пункт менен толукталсын:

«12) салык карызын камсыз кылуу жөнүндө аткаруу документи Кыргыз Республикасынын салык мыйзамдарында белгиленген талаптарга ылайык келбесе.»;

5) 50-берененин 5-бөлүгүнүн 5-пунктунда «3-пунктунда» деген сөздөр «3 жана 3¹-пунктта-рында» деген сөздөргө алмаштырылсын;

6) 51-берененин 1-бөлүгү төмөнкүдөй мазмундагы абзац менен толукталсын:

«Карызкордун Кыргыз Республикасынан чыгуусуна ушул бөлүктө каралган убактылуу чек-төөлөр өндүрүп алуучунун арызы болгон учурда салык кызматынын органдарынын аткаруу документтери боюнча колдонулат.»;

7) 52-берененин 1-бөлүгү төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«1. Аткаруу документинде камтылган талаптарды ыктыярдуу аткаруу үчүн мөөнөт аякта-гандан кийин, ал эми ыктыярдуу аткаруу жөнүндө сунуш тапшырылбаган аткаруу документ-тери боюнча – токтоосуз сот аткаруучу карызкор – жеке жактын, ошондой эле карызкор – мен-чигинин түрүнө карабастан юридикалык жактын жетекчисинин Кыргыз Республикасынан чы-гуусун убактылуу чектөө жөнүндө токтом чыгарат, ал ушул Мыйзамда белгиленген тартипте даттанылышы мүмкүн.»;

8) 64-берененин 2-бөлүгү төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

«2. Эгерде ушул Мыйзамда башкасы каралбаса, мажбурлап аткартуучу чаралар аткаруу документи кабыл алынгандан жана аткаруу документин ыктыярдуу аткаруу мөөнөтү аякта-гандан кийин сот аткаруучу тарабынан колдонулат.»;

9) 129-берененин 2-бөлүгүнүн 3-пункту төмөнкүдөй мазмундагы абзац менен толукталсын: «Өндүрүп алуучулар – салык кызматынын органдары ушул бөлүктө каралган учурларда аткаруу жыйымын төлөөдөн бошотулат.».

14-берене

«Кыргыз Республикасынын укук коргоо органдарында кызмат өтөө жөнүндө» Кыргыз Рес-публикасынын Мыйзамына («Эркин-Тоо» гезити, 2019-жылдын 2-августу, №64) төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

1-берененин 1-бөлүгүнүн 15-пункту «салык кызматынын органдары» деген сөздөрдөн му-рун «сотко чейинки өндүрүштү жүзөгө ашыруучу» деген сөздөр менен толукталсын.

15-берене

«Кыргыз Республикасынын Салык кодексин колдонууга киргизүү жөнүндө» Кыргыз Рес-публикасынын Мыйзамына («Эркин-Тоо» гезити, 2022-жылдын 19-январы, №4–9) төмөнкү-дөй өзгөртүү киргизилсин:

4-берене төмөнкүдөй мазмундагы 14–18-пункттар менен толукталсын:

«14) 2025–2027-жылдардагы салык мезгилдери үчүн турак имаратка жана жайга мүлк салы-гын эсептөө үчүн Кыргыз Республикасынын Салык кодексинин 379-беренесинин 1-бөлүгүнүн 1-пунктунда каралган ставка 2025-жылдын 1-мартынан кечиктирилбестен бекитилүүгө тийиш;

15) жеке ишкерлерди кошпогондо, жеке жактар сатып алган күндөн тартып бир жылдан кем эмес жеке менчик укугунда таандык болгон автотранспорт каражаттарын импорттоодо жа-на сатууда 2022-жылдын 1-январынан тартып 2025-жылдын 1-январына чейинки мезгилде алынган кирешеден салыктар боюнча, анын ичинде пайыздардын жана туумдардын сумма-лары боюнча жоопкерчиликтен жана милдеттенмени аткаруудан бошотулат.

Ушул пунктта каралган бошотуу төмөнкүлөргө жайылтылбайт:

а) аткарылган салык милдеттенмесине;

б) ага карата соттун өндүрүп алуу жөнүндө чечими бар салык карызына;

16) салык төлөөчү баштапкы эсепке алуу документтери жок товарлар жөнүндө маалымат-тарды ыйгарым укуктуу салык органынын маалымат тутумуна 2025-жылдын 1-апрелине че-йин киргизген шартта, төмөнкүлөрдү кошпогондо, мындай товарларга карата салык агентин-нин жоопкерчилигинен жана милдеттеринен бошотулат:

а) алкоголдук продукциялар, тамеки буюмдары, дары-дармек каражаттары, медициналык буюмдар, баалуу металлдардан жасалган зер буюмдары;

б) ТЭИ ТН 2710197100-2710199800 коддорундагы майлоочу майларды жана башка майлар-ды кошпогондо, мунай жана мунай продуктулары;

в) салыктык текшерүүнүн натыйжалары жөнүндө салык кызматынын органынын чечимдери бар, аларга карата соттун мыйзамдуу күчүнө кирген чечимдери бар товарлар;

17) турак жай жана турак эмес имараттарды куруу чөйрөсүндө иш жүргүзгөн, ошондой эле бирдиктүү салыктын негизинде салык салуунун жөнөкөйлөтүлгөн тутумун колдонууга же сал-лык салуунун бул тутумунан чыгууга ниеттенген, атайын курулуш иштерин аткарган субъект-тер учурдагы салыктык эсепке алуу орду боюнча салык органына 2025-жылдын 1-июлуна че-йинки мезгилдин ичинде салык салуунун башка режимине өтүү жөнүндө арыз берүүгө укук-туу. Тандалган салыктык режим боюнча салыктарды төлөө арыз берилген айдан кийинки ай-дын 1инен тартып салык төлөөчү тарабынан жүргүзүлөт.

18) салык төлөөчүнүн – жеке жактын мүлк салыгын эсептөө боюнча салык отчеттуулугу жок болгон учурда, салык органы 2026-жылдын 1-январына чейин доонун эскирүү мөөнөтүнүн чегинде төмөнкүлөргө карата мүлк салыгын эсептөөгө укуктуу:

а) ишкердик иш максатында пайдаланылбаган жана курорттук-ден соолукту чыңдоочу зо-нанын аймагында жайгашпаган турак жай имаратына, жайга;

б) транспорт каражатына;

в) үйдүн жанындагы, короонун жанындагы жана багбанчылык-чарбак жер участогуна;

г) айыл чарба жерлерине таандык болгон жер участогуна.».

16-берене

1. Ушул Мыйзам расмий жарыяланууга тийиш жана 2025-жылдын 1-январынан тартып кү-чүнө кирет, буга төмөнкүлөр кирбейт:

1) расмий жарыяланган учурдан тартып күчүнө кирүүчү 4 жана 5-беренелер, 8-берененин 5, 6, 10, 54, 94-пункттары, 121-пунктунун «в» пунктчасы, 150-пунктунун «в» пунктчасынын экинчи абзацы, 154-пункту жана 10-берененин 1-пункту;

2) төмөнкүлөрдү кошпогондо, расмий жарыяланган учурдан тартып күчүнө кирүүчү 7-берене: а) 2025-жылдын 1-июлунан тартып күчүнө кирүүчү 2-пункт;

б) 2025-жылдын 1-сентябрынан тартып күчүнө кирүүчү 6-пункттун экинчи, үчүнчү жана төртүнчү абзацтары;

3) 2022-жылдын 1-январынан тартып күчүнө кирүүчү 8-берененин 102-пунктунун «а» пункт-часы;

4) 2024-жылдын 1-январынан тартып күчүнө кирүүчү 8-берененин 101-пунктунун «б» пункт-часы, 161-пунктунун «в» пунктчасы, 13-беренесинин 9-пункту;

5) 2025-жылдын 1-июлунан тартып күчүнө кирүүчү 3-берене, 8-берененин 14-пунктунун «б» пунктчасынын экинчи абзацы, 20–24, 123, 151-пункттары жана 13-берененин 1–8-пункттары;

6) 2025-жылдын 1-сентябрынан тартып күчүнө кирүүчү 8-берененин 10-пунктунун «б» пункт-часы, 66-пунктунун «б» пунктчасы, 71-пунктунун «б» пунктчасы, 73-пунктунун сегизинчи абзацы;

7) 2026-жылдын 1-январынан тартып күчүнө кирүүчү 8-берененин 139-пункту, 143-пункту-нун «а» пунктчасынын экинчи абзацы;

8) «Кыргыз Республикасынын баалуу кагаздар рыногу чөйрөсүндөгү айрым мыйзам акты-ларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамы күчүнө кирген күндөн тартып күчүнө кирүүчү 8-берененин 67-пунктунун «а» пунктчасы жана «б» пунктчасы-нын үчүнчү абзацы, 68-пунктунун «г» пунктчасынын төртүнчү, алтынчы абзацтары, 78-пунк-тунун «б» пунктчасынын экинчи абзацы, «в» пунктчасынын экинчи абзацы жана 93-пункту-нун бешинчи абзацы.

2. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети ушул Мыйзам күчүнө кирген күндөн тартып алты айлык мөөнөттө өзүнүн ченемдик укуктук актыларын ушул Мыйзамга ылайык келтирсин.

**Кыргыз Республикасынын
Президенти**

Бишкек ш., 2025-жылдын 12-февралы, №37

С.ЖАПАРОВ

ЗАКОН КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ В НЕКОТОРЫЕ ЗАКОНОДАТЕЛЬНЫЕ АКТЫ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ В СФЕРЕ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ

Принят Жогорку Кенешем Кыргызской Республики 26 декабря 2024 года

Статья 1

Внести в часть I Гражданского кодекса Кыргызской Республики (Ведомости Жогорку Кенеша Кыргызской Республики, 1996 г., №6, ст. 80) следующие изменения:

1) абзацы четвертый – шестой пункта 1 статьи 99 изложить в следующей редакции:

«в третью очередь – удовлетворяются требования по основным суммам и процентам по ним не обеспеченных залогом кредиторов, а также по налоговым обязательствам и обязательствам по уплате неналоговых доходов;

в четвертую очередь – производятся расчеты по основным суммам обязательных платежей в бюджет и внебюджетные фонды, за исключением основных сумм платежей по обязательно-му государственному социальному страхованию и основных сумм налогового обязательства, обязательства по уплате неналоговых доходов;

в пятую очередь – удовлетворяются требования по выплате неустойки (пени и штрафа) кредиторов третьей и четвертой очереди, включая проценты по основным суммам обязательных платежей в бюджет и внебюджетные фонды.»;

2) статью 219¹ дополнить частью следующего содержания:

«Порядок восстановления срока исковой давности по взысканию налоговой задолженности устанавливается налоговым законодательством Кыргызской Республики.».

Статья 2

Внести в часть II Гражданского кодекса Кыргызской Республики (Ведомости Жогорку Кенеша Кыргызской Республики, 1998 г., №6, ст. 226) следующее изменение:

пункт 4 статьи 724 изложить в следующей редакции:

«4. Не являются профессиональной деятельностью по предоставлению займов:

предоставление физическим лицом беспроцентного займа физическому лицу;

предоставление займов работодателем работнику, за исключением работодателя, деятель-ность которого регулируется положениями параграфа 2 настоящей главы;

предоставление фондом, созданным в соответствии с решением Кабинета Министров Кыр-гызской Республики, займов для развития предпринимательской деятельности без взимания процентов и комиссий;

предоставление займов брокером клиенту для совершения сделок купли-продажи ценных бумаг;

иные случаи, предусмотренные законом.».

Статья 3

Внести в Гражданский процессуальный кодекс Кыргызской Республики (Ведомости Жогорку Кенеша Кыргызской Республики, 2017 г., №1 (2), ст. 14) следующее изменение:

пункт 5 статьи 246 изложить в следующей редакции:

«5) заявлено требование о взыскании задолженности без учета неустойки по обязательным платежам, за исключением налогов, страховых взносов;»;

Статья 4

Внести в Кодекс Кыргызской Республики о неналоговых доходах (Ведомости Жогорку Кене-ша Кыргызской Республики, 2018 г., №7–8, ст. 490) следующее изменение:

статью 50 дополнить абзацем следующего содержания:

«От уплаты сбора за первичную регистрацию освобождаются владельцы транспортных средств, собранных и/или произведенных в Кыргызской Республике.».

Статья 5

Внести в Уголовный кодекс Кыргызской Республики (газета «Эркин-Тоо» от 16 ноября 2021 года №122–133) следующие изменения:

1) в статье 65:

а) в части 3 слова «преступления, предусмотренного статьей 225» заменить словами «прес-туплений, предусмотренных статьями 225, 238, 239, частями 2–4 статьи 240»;

б) в части 4 слова «преступления, предусмотренного статьей 225» заменить словами «прес-туплений, предусмотренных статьями 225, 238, 239, частями 2–4 статьи 240»;

2) статьи 238–240 изложить в следующей редакции:

«Статья 238. Подделка акционных марок и/или средств идентификации

1. Изготовление поддельных акционных марок и/или средств идентификации (кодов марки-ровки) с целью сбыта, а равно хранение с целью сбыта или использование поддельных акциз-ных марок и/или средств идентификации в крупном размере либо группой лиц по предвари-тельномуговору –

наказываются штрафом от 3000 до 5000 расчетных показателей или лишением свободы на срок до трех лет.

2. Те же деяния, совершенные в особо крупном размере, –

наказываются штрафом от 5000 до 7000 расчетных показателей или лишением свободы на срок до пяти лет.

Примечание. В настоящей статье:

– крупным размером признается двести или более поддельных акцизных марок или средств идентификации;

– особо крупным размером признается пятьсот или более поддельных акцизных марок или средств идентификации.

Статья 239.оборот продукции, подлежащей обязательному акцизному обложению, без ак-цизных марок и/или средств идентификации, и/или топливного маркера

1. Производство, хранение, импорт или реализация продукции, подлежащей обязательной маркировке, без акцизных марок и/или средств идентификации, и/или топливного маркера, а равно нарушение установленного порядка и/или правил применения средств идентификации, совершенные в крупном размере, –

наказываются штрафом от 3000 до 5000 расчетных показателей или лишением свободы на срок до трех лет.

2. Те же деяния, совершенные в особо крупном размере –

наказываются штрафом от 5000 до 7000 расчетных показателей или лишением свободы на срок до пяти лет.

Примечание. В настоящей статье:

– крупным размером признается размер продукции, стоимость которой в пятьсот раз превы-шает расчетный показатель, установленный законодательством Кыргызской Республики на мо-мент совершения преступления, или количество продукции без акцизной марки и/или средств идентификации, и/или топливного маркера двести или более единиц;

– особо крупным размером признается размер продукции, стоимость которой в тысячу раз превышает расчетный показатель, установленный законодательством Кыргызской Республи-ки на момент совершения преступления или количество продукции без акцизной марки и/или средств идентификации, и/или топливного маркера пятьсот или более единиц.

Статья 240. Незаконное производство спирта и алкогольной продукции

1. Незаконное производство или хранение с целью сбыта, а равно сбыт незаконно произве-денных либо не отвечающих требованиям, установленным законодательством Кыргызской Рес-публики, спирта или алкогольной продукции в крупном размере –

наказываются штрафом в размере 2000 расчетных показателей или лишением свободы на срок до двух лет.

2. Те же деяния, совершенные в особо крупном размере, –

наказываются штрафом в размере 5000 расчетных показателей или лишением свободы на срок до пяти лет.

3. Деяния, предусмотренные частями 1 и 2 настоящей статьи, повлекшие по неосторожно-сти тяжкий вред, –

наказываются штрафом в размере 7000 расчетных показателей или лишением свободы на срок до пяти лет.

4. Деяния, предусмотренные частями 1, 2 и 3 настоящей статьи, совершенные ответствен-ными лицами юридических лиц в особо крупном размере, –

наказываются штрафом в размере 10000 расчетных показателей или лишением свободы на срок от пяти до десяти лет с лишением права занимать определенные должности либо зани-маться определенной деятельностью на срок до трех лет.

Примечание. Крупным размером в настоящей статье признается количество спирта и алко-гольной продукции сто и более литров, особо крупным размером признается двести и более литров спирта и алкогольной продукции.»;

3) в пункте 2 примечания статьи 243 слова «30 календарных дней» заменить словами «трех месяцев».

Статья 6

Внести в Уголовно-процессуальный кодекс Кыргызской Республики (газета «Эркин-Тоо» от 16 ноября 2021 года №122–133) следующее изменение:

пункт 11 части 1 статьи 39 изложить в следующей редакции:

«11) органы налоговой службы, осуществляющие досудебное производство».

Статья 7

Внести в Кодекс Кыргызской Республики о правонарушениях (газета «Эркин-Тоо» от 16 нояб-ря 2021 года №122–133) следующие изменения:

1) части 3 и 4 статьи 31 изложить в следующей редакции:

«3. Минимальный размер штрафа, налагаемого на физических лиц, не может быть менее 10 расчетных показателей, за исключением штрафов, налагаемых за правонарушения, пре-дусмотренные статьей 318 настоящего Кодекса, размер которых не может составлять менее 5 расчетных показателей.

Максимальный размер штрафа, налагаемого на физическое лицо, не может превышать 200 расчетных показателей, за исключением штрафов, налагаемых за правонарушения, предус-мотренные статьями 76, 77, 77¹, 149, 284¹, 284², 312, 313, 314, 372¹ и 373 настоящего Кодекса, размер которых не может превышать 1000 расчетных показателей.

4. Минимальный размер штрафа, налагаемого на юридическое лицо, не может быть менее 50 расчетных показателей.

Максимальный размер штрафа, налагаемого на юридическое лицо, не может превышать 650 расчетных показателей, за исключением штрафов, налагаемых за правонарушения, предус-мотренные статьями 76, 77, 77¹, 144, 149, 284¹, 284², 312, 313, 314 и 346 настоящего Кодекса, размер которых не может превышать 2000 расчетных показателей, статьями 309¹ и 318 настоя-щего Кодекса, размер которых не может превышать 10000 расчетных показателей, и статьями 372¹ и 373 настоящего Кодекса, размер которых не может превышать 1500 расчетных показате-лей, или может выражаться в кратной величине, порядок определения которой предусмот-рен в части 6 настоящей статьи.»;

2) дополнить статьей 90¹ следующего содержания:

«Статья 90¹. Невыполнение требования по выплате заработной платы в безналичной форме

Невыполнение требования работодателем – юридическим лицом по выплате заработной платы в безналичной форме –

влечет наложение штрафа на юридических лиц в размере 50 расчетных показателей.»;

3) в статье 282:

а) в абзаце втором части 1 цифры «30» заменить цифрами «45»;

б) в абзаце втором части 2 цифры «55» заменить цифрами «75»;

в) в абзаце втором части 3 цифры «100» заменить цифрами «150»;

4) в статье 283:

а) в абзаце первом слова «(с объемным содержанием доли спирта этилового свыше 40 про-центов)» исключить;

б) в абзаце втором цифры «30» заменить цифрами «45»;

5) статью 308 изложить в следующей редакции:

«Статья 308. Уклонение от налогообложения

1. Отсутствие, непредставление или нарушение сроков представления документов, связан-ных с исчислением и уплатой налогов в бюджет, за исключением налоговых отчетов, –

влечет наложение штрафа на физических лиц в размере 30 расчетных показателей, на юри-дических лиц – 130 расчетных показателей.

2. Уклонение от налогообложения, выразившееся в сокрытии (занижении) прибыли, дохода или иных объектов налогообложения, за исключением сокрытия (занижения), выявленного в ходе налоговой проверки, –

влечет наложение штрафа на физических лиц в размере 75 расчетных показателей, на юри-дических лиц – 230 расчетных показателей.»;

6) дополнить статьями 309³ и 309⁴ следующего содержания:

«Статья 309³. Нарушение требований, предъявляемых к налогоплательщику, обеспечиваю-щему подключение субъектов к информационной системе, применяемой для заказа перевозки пассажиров и грузов, услуг службы такси и курьерской услуги

Нарушение требований, предъявляемых к налогоплательщику, обеспечивающему подклю-чение субъектов к информационной системе, применяемой для заказа перевозки пассажиров и грузов, услуг службы такси и курьерской услуги, –

влечет наложение штрафа на физических лиц в размере 75 расчетных показателей, на юри-дических лиц – 230 расчетных показателей.

Статья 309⁴. Непредставление и/или нарушение порядка и сроков представления владель-цами (дирекцией) торговых рынков/мини-рынков сведений об объектах нежи-лого имущества органам налоговой службы

Непредставление и/или нарушение порядка и сроков представления владельцами (дирек-цией) торговых рынков/мини-рынков сведений об объектах нежилого имущества, расположен-ных на территориях рынков/мини-рынков, не прошедших регистрацию в органе, осуществляю-щем государственную регистрацию прав на недвижимое имущество, –

влечет наложение штрафа на юридических лиц в размере 650 расчетных показателей.»;

7) в статье 312 цифры «100» и «280» заменить соответственно цифрами «300» и «800»;

8) статью 313 изложить в следующей редакции:

«Статья 313. Производство, импорт и реализация товаров, подлежащих обязательной мар-кировке, без топливного маркера или без нанесения на товар и/или его упаков-ку средств маркировки

Производство, импорт, ввоз, хранение и реализация товаров, подлежащих маркировке, без топливного маркера или без нанесения на товар и/или его упаковку акцизных марок или средств идентификации, а равно нарушение установленного порядка и/или правил применения средств идентификации, если такое правонарушение не содержит признаков преступления –

влекут наложение штрафа на физических лиц в размере 300 расчетных показателей, на юри-дических лиц – 800 расчетных показателей.»;

9) в абзаце втором статьи 314 цифры «200» и «650» заменить соответственно цифрами «300» и «800»;

10) дополнить статьями 316² и 316³ следующего содержания:

«Статья 316². Непредставление и/или нарушение порядка и сроков представления сведе-ний участником внешнеэкономической деятельности с использованием навигационных пломб национальному оператору системы отслеживания перево-зок товаров с использованием навигационных пломб

Непредставление и/или нарушение порядка и сроков представления сведений участником внешнеэкономической деятельности с использованием навигационных пломб национальному оператору системы отслеживания перевозок товаров с использованием навигационных пломб, если представление указанных сведений является обязательным в соответствии с налоговым законодательством Кыргызской Республики и/или правом ЕАЭС –

(Продолжение на 28-ой стр.)

ЗАКОН КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ В НЕКОТОРЫЕ ЗАКОНОДАТЕЛЬНЫЕ АКТЫ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ В СФЕРЕ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ

(Начало на 27-ой стр.)

влечет наложение штрафа на физических лиц в размере 125 расчетных показателей, на юридических лиц – 500 расчетных показателей.

Статья 316³. Неисполнение или ненадлежащее исполнение обязанностей национального оператора системы отслеживания перевозок товаров с использованием навигационных пломб

1. Неисполнение или ненадлежащее исполнение обязанностей национального оператора системы отслеживания перевозок товаров с использованием навигационных пломб – влечет наложение штрафа на юридических лиц в размере 500 расчетных показателей.
2. То же деяние, предусмотренное частью 1 настоящей статьи, совершенное повторно в течение года после применения меры взыскания, – влечет наложение штрафа на юридических лиц в размере 650 расчетных показателей.»;
11) статью 317 изложить в следующей редакции:

«Статья 317. Неприменение оборудования (программно-технического устройства), предназначенного для совершения платежей с использованием банковских платежных карт и/или электронных денег, и/или двухмерных символов штрихкода (QR-кода) национального стандарта

1. Отсутствие у продавцов (исполнителей), обязанных принимать платежи при осуществлении торговой деятельности, выполнении работ и оказании услуг, оборудования (программно-технического устройства), предназначенного для осуществления платежей с использованием банковских платежных карт и/или электронных денег, и/или двухмерных символов штрихкода (QR-кода) национального стандарта, –

влечет наложение штрафа на физических лиц в размере 10 расчетных показателей, на юридических лиц – 50 расчетных показателей.

2. Отказ в принятии платежей с использованием банковских платежных карт и/или электронных денег, и/или двухмерных символов штрихкода (QR-кода) национального стандарта продавцами (исполнителями), обязанными принимать их при осуществлении торговой деятельности, выполнении работ и оказании услуг, – влечет наложение штрафа на физических лиц в размере 10 расчетных показателей, на юридических лиц – 50 расчетных показателей.»;
12) дополнить статьей 317¹ следующего содержания:

«Статья 317¹. Применение субъектом оборудования (программно-технического устройства), предназначенного для осуществления платежей с использованием банковских платежных карт и/или электронных денег, и/или двухмерных символов штрихкода (QR-кода) национального стандарта, зарегистрированного на иное лицо

1. Применение субъектом оборудования (программно-технического устройства), предназначенного для осуществления платежей с использованием банковских платежных карт и/или электронных денег, и/или двухмерных символов штрихкода (QR-кода) национального стандарта, зарегистрированного на иное лицо, – влечет предупреждение на физических или юридических лиц.

2. То же действие, предусмотренное частью 1 настоящей статьи, совершенное повторно после применения мер взыскания, – влечет наложение штрафа на физических лиц в размере 200 расчетных показателей, на юридических лиц – 650 расчетных показателей.»;

13) статью 322 признать утратившей силу;
14) в статье 467 слова «статьями 282 и 283» заменить словами «статьями 282, 283, 312–314»;
15) статью 470 изложить в следующей редакции:

«Статья 470. Уполномоченный орган государственной налоговой службы

Уполномоченный орган государственной налоговой службы рассматривает дела о правонарушениях и налагает взыскания, предусмотренные статьями 90¹, 308, 308¹, 309–309⁴, 311–316³, частью 1 статьи 317, статьями 317¹, 318–323 и 354 настоящего Кодекса.»;

16) статью 494 изложить в следующей редакции:

«Статья 494. Уполномоченный орган в сфере антимонопольного регулирования

Уполномоченный орган в сфере антимонопольного регулирования рассматривает дела о правонарушениях и налагает взыскания, предусмотренные статьями 76, 286–294, частью 2 статьи 317, статьями 403, 404, 405 настоящего Кодекса.»;

17) часть 6 статьи 563 изложить в следующей редакции:

«6. В случае уплаты штрафов за правонарушения, предусмотренные статьями 308, 308¹, 309², 311¹, 317, частями 2–4² статьи 318, статьями 319, 321 и 354 настоящего Кодекса, в течение тридцати календарных дней со дня получения постановления о наложении штрафа размеры штрафов уменьшаются на 70 процентов.».

Статья 8

Внести в Налоговый кодекс Кыргызской Республики (газета «Эркин-Тоо» от 19 января 2022 года №4–9) следующие изменения:

1) в части 2 статьи 4:

а) пункт 1 изложить в следующей редакции:

«1) **агент** – субъект, осуществляющий деятельность на основе гражданско-правовых договоров, в том числе договоров поручения, комиссии, транспортной экспедиции, агентского договора либо договора доверительного управления.»;

б) пункт 15 изложить в следующей редакции:

«15) **исламское финансирование** – деятельность банка и/или лизинговой компании, профессионального участника рынка ценных бумаг, исламской специальной финансовой компании в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, установленными гражданским законодательством Кыргызской Республики и нормативными правовыми актами Кыргызской Республики.»;

в) пункт 17 изложить в следующей редакции:

«17) **маркировка товара** – нанесение/прикрепление к товар или его упаковку средства идентификации и/или марки акцизного сбора, и/или учетно-контрольной марки в соответствии с требованиями законодательства Кыргызской Республики и/или законодательства ЕАЭС.

Средством маркировки товара признается средство идентификации, марка акцизного сбора и учетно-контрольная марка, содержащие информацию в соответствии с требованиями налогового законодательства Кыргызской Республики и/или законодательства ЕАЭС.

Средством идентификации признается уникальная последовательность символов в машиночитаемой форме, представленная в виде штрихового или иного кода или записанная на радиочастотную метку, или представленная с использованием иного средства или технологии автоматической идентификации, содержащая в себе информацию.

Перечень товаров, подлежащих маркировке в целях налогообложения, срок введения, порядок маркировки товаров утверждаются Кабинетом Министров.

Формат и состав информации, которая должна содержаться в средствах идентификации, и правила маркировки товаров отдельных товаров утверждаются уполномоченным налоговым органом в соответствии с порядком маркировки товаров.»;

г) пункт 20 дополнить подпунктом «д» следующего содержания:

«д) решения органа налоговой службы, в отношении которого имеется заявление налогоплательщика о признании налоговой задолженности.»;

д) пункт 28 признать утратившим силу;

ж) пункт 30 после слов «агентского договора» дополнить словами «, договора доверительного управления.»;

з) пункт 43 изложить в следующей редакции:

«43) **фискальное программное обеспечение** – программное обеспечение или аппаратно-программное средство, применяемое налогоплательщиком для сбора, обработки, хранения и передачи информации об активах, хозяйственных и других операциях налогоплательщика, используемое для определения обязательства налогоплательщика по налогам и неналоговым доходам.»;и) дополнить пунктами 48–56 следующего содержания:

«48) **оператор маркировки топлива** – государственный орган и/или организация с государственной долей собственности, определяемые Кабинетом Министров;

49) **топливный маркер** – молекулярный маркер, проникающий в молекулярный состав топлива, устойчивый к вымыванию, наличие которого проверяется специальными приборами;

50) **обезличенный субъект** – субъект:

а) в адрес которого осуществлена поставка товара с оформлением счета-фактуры в виде электронного документа без указания реквизитов, позволяющих идентифицировать его, либо с указанием реквизитов, отсутствующих в Государственном реестре налогоплательщиков или принадлежащих другому налогоплательщику;

б) в адрес которого реализован товар с применением ККМ с нарушением типовых правил эксплуатации ККМ, утвержденных Кабинетом Министров;

в) обладающий признаками бездействующего лица, в адрес которого реализован товар;

51) **национальный оператор системы отслеживания перевозок товаров с использованием навигационных пломб (далее – Национальный оператор навигационной пломбы)** – юридическое лицо, обеспечивающее отслеживание перевозок с использованием навигационных пломб, определяемое Кабинетом Министров;

52) **навигационная пломба** – техническое устройство, состоящее из элемента пломбирования и электронного блока, функционирующее на основе технологий навигационных спутниковых систем и обеспечивающее передачу информации, имеющей отношение к объекту отслеживания;

53) **информационная система Национального оператора навигационной пломбы** – информационная система отслеживания товаров с применением навигационных пломб;

54) **объект отслеживания** – товары и транспортные средства;

55) **контрольно-кассовый чек** – первичный учетный документ, выдаваемый при осуществлении расчета с населением, формируемый контрольно-кассовой машиной, или фискальным программным обеспечением, или информационной системой, работающими в интеграции с информационной системой уполномоченного налогового органа в порядке, определяемым уполномоченным налоговым органом;

56) **пункт учета товаров** – место, оснащенное необходимыми техническими средствами и сооружениями, для осуществления учета оборота товаров в целях налогообложения, прослеживаемости товаров и иных функций должностными лицами уполномоченных государственных органов, определяемых Кабинетом Министров.»;

2) в статье 20:

а) часть 2 дополнить абзацем третьим следующего содержания:

«Обращения, направленные без наименования организации, ИНН и юридического адреса организации, не рассматриваются.»;

б) в части 3 слово «службы» заменить словами «и таможенной служб»;

3) часть 2 статьи 23 изложить в следующей редакции:

«2. В целях настоящего Кодекса экономическая деятельность субъекта признается предпринимательской в случае, когда она осуществляется на систематической основе, если иное не установлено настоящей статьей.»;

4) статью 24 дополнить частями 2¹ и 2² следующего содержания:

«2¹. Временем фактического нахождения на территории Кыргызской Республики считается время непосредственного пребывания физического лица на территории Кыргызской Республики, а также время его выезда и пребывания за пределами территории Кыргызской Республики на лечении, в командировке или на учебе.

2². Не относится ко времени фактического нахождения на территории Кыргызской Республики время, в течение которого физическое лицо пребывало в Кыргызской Республике:

1) в качестве лица, имеющего дипломатический или консульский статус, или в качестве члена его семьи;

2) в качестве сотрудника международной организации, созданной по межгосударственному соглашению, участницей которого является Кыргызская Республика, или в качестве члена семьи такого сотрудника.»;

5) статью 25 изложить в следующей редакции:

«Статья 25. Организация

Для целей настоящего Кодекса под организацией понимается:

1) юридическое лицо, созданное в соответствии с гражданским законодательством Кыргызской Республики (далее – отечественная организация);

2) корпорация, компания, фирма, фонд, учреждение или иное образование, созданные в соответствии с законодательством страны учреждение, или международная организация (далее – иностранная организация). Международной организацией является субъект международного права, созданный на основании международного договора или соглашения;

3) филиал, представительство иностранной организации, зарегистрированные в Кыргызской Республике в соответствии с законодательством Кыргызской Республики о государственной регистрации.»;

6) в части 3 статьи 28:

а) пункт 4 изложить в следующей редакции:

«4) содержание постоянного места деятельности исключительно с целью закупки товаров либо для сбора, обработки и/или распространения информации, ведения бухгалтерского учета, маркетинга, рекламы или изучения рынка товаров (работ, услуг), реализуемых иностранной организацией, если такая деятельность не является основной (обычной) деятельностью этой организации.»;

б) дополнить пунктом 4¹ следующего содержания:

«4¹) содержание постоянного места деятельности исключительно для целей простого подписания контрактов от имени этой организации, если подписание контрактов происходит в соответствии с детальными письменными инструкциями нерезидента.»;

в) пункт 5 изложить в следующей редакции:

«5) содержание постоянного места деятельности исключительно с целью осуществления нерезидентом любой другой деятельности подготовительного или вспомогательного характера.

В целях настоящего пункта под деятельностью:

– подготовительного характера понимается деятельность, которая направлена на создание условий для ведения основной деятельности, включая исследование рынка, взаимодействие с государственными органами для получения документов разрешительного характера, сертификации продукции;

– вспомогательного характера понимается деятельность в рамках деятельности филиала/представительства нерезидента с целью создания условий для осуществления основной деятельности нерезидента, основным критерием для которой является то, что выпускаемая в результате такой деятельности продукция всегда предназначена для промежуточного потребления нерезидентом, за исключением получения и перечисления денежных средств по поручению иностранной организации, учредившей такой филиал (представительство), зарегистрированный в Кыргызской Республике в соответствии с законодательством о государственной регистрации, в ее адрес или в адрес третьего лица.»;

г) дополнить пунктом 12 следующего содержания:

«12) получение и перечисление денежных средств по поручению иностранной организации, учредившей такой филиал (представительство), зарегистрированный в Кыргызской Республике в соответствии с законодательством о государственной регистрации, в ее адрес или в адрес третьего лица.»;

7) часть 1 статьи 32 изложить в следующей редакции:

«1. Оказанием услуги в электронной форме признается предпринимательская деятельность, осуществляемая посредством информационно-коммуникационных сетей, в том числе сети Интернет (далее – информационные сети), технических, организационных, информационных, развлекательных и иных возможностей, включая:

1) предоставление через информационные сети прав на использование программного обеспечения для любых видов электронных устройств (включая компьютерные игры, в том числе онлайн-игры), баз данных, в том числе путем предоставления удаленного доступа к ним, включая обновления к ним и дополнительные функциональные возможности;

(Продолжение на 29-ой стр.)

ЗАКОН КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ В НЕКОТОРЫЕ ЗАКОНОДАТЕЛЬНЫЕ АКТЫ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ В СФЕРЕ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ

(Начало на 28-ой стр.)

2) предоставление через информационные сети прав на использование электронных книг (изданий) и других электронных публикаций, информационных, образовательных материалов, графических изображений, музыкальных произведений с текстом или без текста, аудиовизуальных произведений через информационные сети, в том числе путем предоставления удаленного доступа к ним для просмотра или прослушивания через информационные сети;

3) оказание рекламных услуг в информационных сетях, в том числе с использованием программного обеспечения для любых видов электронных устройств и баз данных, функционирующих в информационных сетях, а также предоставление в информационных сетях рекламной площади (пространства);

4) оказание услуг по размещению в информационных сетях предложений о приобретении (реализации) товаров (работ, услуг), имущественных прав;

5) оказание через информационные сети услуг по предоставлению технических, организационных, информационных и иных возможностей с использованием информационных технологий и систем для установления контактов и заключения сделок между продавцами и покупателями (включая предоставление торговой площадки, функционирующей в информационных сетях, в режиме реального времени, на которой потенциальные покупатели предлагают свою цену посредством автоматизированной процедуры и стороны извещаются о продаже путем отправляемого автоматически создаваемого сообщения);

6) обеспечение и/или поддержание присутствия в информационных сетях для личных целей или в целях осуществления предпринимательской (коммерческой) деятельности, поддержка электронных ресурсов пользователей (сайтов и/или страниц сайтов в информационных сетях), обеспечение доступа к ним других пользователей информационных сетей, предоставленные пользователям возможности их модификации;

7) хранение и обработка информации (при условии, что лицо, представившее эту информацию, имеет к ней доступ через информационные сети);

8) предоставление в режиме реального времени вычислительной мощности для размещения информации в информационной системе;

9) предоставление доменных имен, оказание услуг хостинга;

10) оказание услуг по администрированию информационных систем, сайтов в информационных сетях;

11) оказание услуг, осуществляемых автоматическим способом через информационные сети при вводе данных покупателем услуги, автоматизированных услуг по поиску данных, их отбору и сортировке по запросам, предоставлению указанных данных пользователям через информационные сети (включая сводки фондовых бирж в режиме реального времени, осуществление в режиме реального времени автоматизированного перевода);

12) оказание услуг заказчику по поиску и/или предоставлению ему информации о потенциальных покупателях;

13) предоставление доступа к поисковым системам в информационных сетях;

14) оказание услуг по ведению статистики на сайтах в информационных сетях.»;

8) в статье 48:

а) предложение третье пункта 3 части 3 изложить в следующей редакции: «Настоящий пункт не распространяется на организации, финансируемые из государственного бюджета, а также на субъекты, указанные в части 2 статьи 47 настоящего Кодекса.»;

б) дополнить частью 4 следующего содержания:

«4. Уполномоченный налоговый орган обязан обеспечить доступность кабинета для лиц с инвалидностью, адаптируя его интерфейс и функционал в соответствии с международными и национальными стандартами цифровой доступности.»;

9) предложение второе пункта 3¹ части 1 статьи 51 изложить в следующей редакции: «Настоящий пункт не распространяется на организации, финансируемые из государственного бюджета, а также на субъекты, указанные в части 2 статьи 47 настоящего Кодекса.»;

10) в статье 53:

а) часть 2 дополнить пунктами 2¹ и 2² следующего содержания:

«2¹) налога от дохода иностранной организации или иностранного физического лица от реализации доли в капитале или иной доли участия в отечественной организации, в качестве источника дохода;

2²) налога от дохода иностранного субъекта, возникающего от суммы денежных средств, полученных и перечисленных по поручению такого субъекта со счета налогоплательщика.»;

б) дополнить частью 2¹ следующего содержания:

«2¹. Налоговый агент исполняет свои обязанности в отношении подоходного налога от дохода физического лица, полученного им от осуществления деятельности с использованием информационной системы налогового агента, применяемой для заказа перевозки пассажиров и грузов, услуг службы такси и курьерской услуги, и подлежащего налогообложению в соответствии с настоящим Кодексом.»;

11) в статье 56:

а) часть 2 изложить в следующей редакции:

«2. Должностным лицом органа налоговой службы не может быть лицо, имеющее судимость, не снятую или не погашенную в установленном законодательством порядке, или лицо, имеющее судимость за совершение коррупционного и/или иного преступления против интересов государственной и муниципальной службы, независимо от того, погашена или снята судимость.

Должностным лицам органов налоговой службы, осуществляющим досудебное производство, предъявляются требования, установленные законодательством Кыргызской Республики о прохождении службы в правоохранительных органах.

Прохождение службы государственными гражданскими служащими в органах налоговой службы регулируется законодательством Кыргызской Республики о государственной гражданской службе и муниципальной службе в части, не противоречащей настоящему Кодексу.»;

б) части 3 и 4 изложить в следующей редакции:

«3. Если иное не предусмотрено настоящей статьёй, при прохождении службы должностному лицу органов налоговой службы присваиваются специальные звания в соответствии с занимаемой должностью в пределах группы и категории должностей с соблюдением последовательности присвоения, а также с учетом выслуги лет на государственной службе в предыдущем специальном звании и занимаемой государственной должности.

4. Первым специальным званием является звание «младший инспектор налоговой службы», которое присваивается должностным лицам, имеющим стаж работы в системе органов налоговой службы не менее одного года.

При назначении на старшую или главную административные должности, по которым предусмотрено присвоение специального звания от советника налоговой службы 3 ранга и выше, может быть присвоено первое специальное звание не выше советника налоговой службы 3 ранга.»;

в) дополнить частями 4¹ и 4² следующего содержания:

«4¹. Специальные звания присваиваются должностным лицам налоговых органов в следующем порядке:

1) младшим должностям – специальные звания инспектора налоговой службы 3 и 2 ранга по нарастающей;

2) старшим должностям:

а) руководителям структурных подразделений – специальное звание советника налоговой службы 3 ранга;

б) другим должностям – специальное звание инспектора налоговой службы 1 ранга;

3) главным должностям:

а) руководителю налогового органа – специальные звания советника налоговой службы 1 ранга;

б) заместителю руководителя налогового органа – специальные звания советника налоговой службы 2 ранга.

4². Специальные звания присваиваются должностным лицам уполномоченного налогового органа в следующем порядке:

1) младшим должностям – специальные звания инспектора налоговой службы 2 и 1 ранга по нарастающей;

2) старшим должностям:

а) руководителям структурных подразделений – специальное звание советника налоговой службы 2 ранга;

б) другим должностям – специальное звание советника налоговой службы 3 ранга;

3) главным должностям – специальные звания советника налоговой службы 1 ранга;

4) заместителям руководителя уполномоченного налогового органа – специальные звания

государственного советника налоговой службы 3 ранга;

5) руководителю уполномоченного налогового органа – специальное звание государственного советника налоговой службы 2 ранга.»;

г) части 6 и 7 изложить в следующей редакции:

«6. Сроки пребывания в каждом специальном звании для присвоения очередного специального звания должны составлять с момента подписания соответствующего приказа:

1) младший инспектор налоговой службы – 1 год;

2) инспектор налоговой службы 3, 2 и 1 ранга – 2, 3 и 4 года соответственно;

3) советник налоговой службы 3 и 2 ранга – 5 и 6 лет соответственно.

Специальное звание советника налоговой службы 1 ранга может быть присвоено согласно занимаемой должности без учета продолжительности государственной службы в предыдущем специальном звании, а также без соблюдения последовательности при наличии специального звания не ниже инспектора налоговой службы 1 ранга.

Специальное звание советника налоговой службы 2 ранга может быть присвоено без учета продолжительности государственной службы в предыдущем специальном звании согласно занимаемой должности.

Срок пребывания в специальных званиях советника налоговой службы 1 ранга, государственного советника налоговой службы 1, 2 и 3 ранга не устанавливается.

7. Должностным лицам органов налоговой службы, принятым на определенный срок, а также имеющим дисциплинарные взыскания или в отношении которых проводится служебное расследование или возбуждено уголовное дело, специальные звания не присваиваются.

Должностное лицо органа налоговой службы может быть лишено специального звания в следующих случаях:

– в силу состоявшегося в отношении него обвинительного приговора суда, вступившего в законную силу;

– увольнения в связи с дискредитацией звания государственного служащего;

– утраты гражданства Кыргызской Республики.

Должностное лицо органа налоговой службы за грубое нарушение служебного долга, совершение порочащего поступка, неисполнение или ненадлежащее исполнение возложенных на него обязанностей может быть понижено в специальном звании, но не более чем на одно специальное звание ниже того, которое оно имеет, а также может быть лишено специального звания.»;

12) в части 1 статьи 59:

а) пункты 3–5 изложить в следующей редакции:

«3) при осуществлении налогового контроля требовать от налогоплательщика представления документов по исчислению, удержанию и уплате налогов в бюджет, если иное не установлено настоящим Кодексом;

4) при осуществлении налогового контроля требовать от налогоплательщика пояснений по заполнению документов по исчислению, удержанию и уплате налогов, а также документов, подтверждающих правильность исчисления и своевременность удержания и уплаты налогов, если иное не установлено настоящим Кодексом;

5) в ходе осуществления налогового контроля в порядке, определенном настоящим Кодексом, получать у налогоплательщика копии документов, если иное не установлено настоящим Кодексом.»;

б) пункт 15 изложить в следующей редакции:

«15) осуществлять проверку фискального программного обеспечения на предмет соответствия его требованиям, определяемым уполномоченным налоговым органом, и использовать хранящиеся в нем данные при проведении налогового контроля.»;

в) пункт 17 изложить в следующей редакции:

«17) при проведении налогового контроля опечатывать/опломбировать объекты имущества, связанные с предпринимательской деятельностью налогоплательщика, в случае осуществления деятельности без налоговой регистрации и/или без уплаты налога на основе патента или налога на деятельность в зонах торговли с особым режимом, и/или в случае отсутствия первичных учетных документов на товарно-материальные ценности, определенных Кабинетом Министров.»;

г) дополнить пунктами 22 и 23 следующего содержания:

«22) осуществлять контроль на наличие и применение оборудования (программно-технического устройства), предназначенного для осуществления платежей с использованием банковских платежных карт, электронных денег, двухмерных символов штрихкода (QR-кода) национально-го стандарта, в том числе зарегистрированного на иное лицо;

23) осуществлять учет и прослеживаемость оборота товаров в пунктах учета товаров в порядке, определенном Кабинетом Министров.»;

13) пункт 23 части 1 статьи 60 изложить в следующей редакции:

«23) публиковать на официальном сайте уполномоченного налогового органа сводные сведения о доходах, расходах и имуществе лиц, занимающих или замещающих политические, специальные, высшие административные государственные должности, политические и высшие административные муниципальные должности, а также их близких родственников, за исключением военнослужащих и сотрудников правоохранительных органов, чья деятельность связана с негласным характером и обеспечением национальной безопасности.»;

14) в статье 64:

а) абзац первый части 1 изложить в следующей редакции:

«1. Если иное не предусмотрено настоящим Кодексом, налоговую тайну составляют любые полученные органом налоговой службы, Оператором маркировки, Национальным оператором навигационной пломбы или их должностными лицами сведения о налогоплательщике, за исключением сведений.»;

б) часть 2 дополнить пунктами 13 и 14 следующего содержания:

«13) судебным исполнителям в целях исполнения извещения об обеспечении исполнения задолженности по налогам, неналоговым доходам и страховым взносам, признанной налогоплательщиком;

14) уполномоченному органу по прогнозированию и исполнению бюджета в части сведений, используемых при прогнозировании и исполнении бюджета.»;

в) часть 3 изложить в следующей редакции:

«3. Оператор маркировки, Национальный оператор навигационной пломбы передают сведения, содержащие налоговую тайну, только органам налоговой службы.»;

г) в части 5 слова «и Оператору маркировки» заменить словами «, Оператору маркировки и Национальному оператору навигационной пломбы»;

д) в части 6 слова «и Оператору маркировки» заменить словами «, Оператору маркировки и Национальному оператору навигационной пломбы»;

е) предложение первое части 7 изложить в следующей редакции: «Доступ к сведениям, составляющим налоговую тайну, должны иметь должностные лица, определяемые письменными решениями руководителей органа налоговой службы, Оператора маркировки и Национального оператора навигационной пломбы.»;

ж) часть 8 после слов «Оператор маркировки» дополнить словами «, Национальный оператор навигационной пломбы»;

з) часть 10 изложить в следующей редакции:

«10. Запрещается государственным органам истребовать от органов налоговой службы, Оператора маркировки и Национального оператора навигационной пломбы информацию и документы, составляющую налоговую тайну, за исключением случаев, предусмотренных настоящей статьёй.»;

15) статью 68 дополнить частью 2¹ следующего содержания:

«2¹. Срок исковой давности пени, начисленной в соответствии с настоящим Кодексом, приравнивается к исковой давности недоимки, за неуплату которой начислена данная пеня.»;

16) статью 72 дополнить частью 3¹ следующего содержания:

(Продолжение на 30-ой стр.)

ЗАКОН КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ В НЕКОТОРЫЕ ЗАКОНОДАТЕЛЬНЫЕ АКТЫ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ В СФЕРЕ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ

(Начало на 29-ой стр.)

«3¹. Допускается частичное применение льготного режима исполнения налогового обязатель-
ства по одному или нескольким видам налога, указанным в решении по результатам проверки.
Частичное применение льготного режима исполнения налогового обязательства по перио-
дам одного вида налога не допускается.»;

17) часть 8 статьи 75 признать утратившей силу;
18) статью 79 дополнить пунктом 7 следующего содержания:
«7) завершение процедуры банкротства путем ликвидации налогоплательщика в рамках спе-
циального администрирования в соответствии с законодательством Кыргызской Республики о
банкротстве.»;

19) статью 80 изложить в следующей редакции:
«Статья 80. Списание безнадежных долгов по налоговому обязательству
1. Налоговая задолженность налогоплательщика признается безнадежным долгом в случаях,
указанных в пунктах 2–5 и 7 статьи 79 настоящего Кодекса, и списывается налоговым органом
с лицевого счета в порядке, установленном Кабинетом Министров.
2. В случаях, когда принятие мер по взысканию налоговой задолженности не представилось
возможным в течение исковой давности, налоговый орган вправе обратиться в суд с заявлени-
ем о восстановлении срока исковой давности.
В таких случаях налоговая задолженность признается безнадежной с момента вступления в
силу судебного акта об отказе в восстановлении срока исковой давности и подлежит списанию
в соответствии с настоящей статьей.»;

20) статью 81 изложить в следующей редакции:
«Статья 81. Меры взыскания налоговой задолженности и способы обеспечения исполнения
налоговой задолженности
1. В случае неуплаты или неполной уплаты задолженности по налогам, неналоговым дохо-
дам и страховым взносам, признанной налогоплательщиком (далее – налоговая задолжен-
ность, признанная налогоплательщиком), налоговый орган вправе в бесспорном порядке взыс-
кивать налоговую задолженность в соответствии с настоящей главой и направлять взысканные
средства в счет уплаты суммы такой задолженности.
Порядок взыскания налоговой задолженности определяется Кабинетом Министров.
2. При наличии налоговой задолженности, признанной налогоплательщиком, налогоплатель-
щику путем направления извещения об обеспечении исполнения задолженности по налогам,
неналоговым доходам и страховым взносам, признанной налогоплательщиком (далее – изве-
щение об обеспечении исполнения налоговой задолженности, признанной налогоплательщи-
ком), предлагается в добровольном порядке исполнить налоговое обязательство в течение 30
календарных дней.
3. В случаях, предусмотренных настоящим Кодексом, извещение об обеспечении исполне-
ния налоговой задолженности, признанной налогоплательщиком, является исполнительным
документом и исполняется в соответствии с законодательством Кыргызской Республики об ис-
полнительном производстве.
4. В случае неисполнения налогового обязательства в добровольном порядке налоговый орган
взыскивает налоговую задолженность, признанную налогоплательщиком, в принудитель-
ном порядке.
5. К мерам взыскания налоговой задолженности относятся:
1) выставление в банк налогового платежного требования (далее – НПТ);
2) взыскание налоговой задолженности, признанной налогоплательщиком, за счет нали-
чных денежных средств путем установления налогового поста в отношении налогоплательщика;
3) исполнение извещения об обеспечении исполнения налоговой задолженности, признан-
ной налогоплательщиком, в качестве исполнительного документа в соответствии с законо-
дательством Кыргызской Республики об исполнительном производстве;
4) взыскание за счет имущества налогоплательщика.
Меры, предусмотренные пунктами 1 и 2 настоящей части, применяются в случае наличия ос-
нований их применения. В случае отсутствия таких оснований делается отметка в извещении
об обеспечении исполнения налоговой задолженности.
6. Если иное не предусмотрено настоящей статьей, исполнение налогового обязательства и
погашение налоговой задолженности может обеспечиваться следующими способами:
1) начисление пеней;
2) предоставление банковской гарантии;
3) внесение налогоплательщиком денежных средств на депозитный счет органа налоговой
службы – депозит налогоплательщика.
7. Способы обеспечения исполнения налогового обязательства и погашения налоговой за-
долженности, признанной налогоплательщиком, возникшей при перемещении товаров через
таможенную границу ЕАЭС, определяются законодательством Кыргызской Республики в сфе-
ре таможенного дела.
8. Меры взыскания налоговой задолженности и/или способы обеспечения налоговой за-
долженности, признанной налогоплательщиком, применяются без соблюдения очередности,
за исключением случаев, когда такая очередность прямо предусмотрена настоящей главой.
9. Извещение об обеспечении исполнения налоговой задолженности, признанной налогоп-
лательщиком, может быть оформлено в бумажном или электронном виде.
Форма извещения об обеспечении исполнения налоговой задолженности, признанной нало-
гоплательщиком, утверждается уполномоченным налоговым органом.»;

21) статью 85 изложить в следующей редакции:
«Статья 85. Налоговое платежное требование
1. В случае неуплаты налогоплательщиком – организацией или индивидуальным предприни-
мателем налоговой задолженности, признанной налогоплательщиком, в добровольном поряд-
ке налоговый орган вправе взыскать сумму такой задолженности путем выставления в банки
НПТ по форме, утвержденной уполномоченным налоговым органом.
2. НПТ направляется налоговыми органами во все банки, функционирующие на территории
Кыргызской Республики, без запроса о наличии или отсутствии счетов налогоплательщика.
3. При наличии счетов налогоплательщика НПТ исполняется банками в первоочередном по-
рядке путем списания денежных средств со счетов налогоплательщика, включая валютный,
в счет уплаты его налоговой задолженности не позднее одного рабочего дня, следующего за
днем поступления в банки НПТ.
4. НПТ действует до его исполнения или до получения банком информации органа налого-
вой службы о прекращении налогового обязательства в соответствии со статьей 79 настояще-
го Кодекса в зависимости от того, что имело место ранее.
5. При открытии новых счетов налогоплательщика направленное ранее НПТ действует с мо-
мента открытия такого счета.
6. Информация об исполнении НПТ, неисполнении НПТ в связи с отсутствием счета или в
связи с отсутствием денежных средств, а также частичном исполнении на имеющуюся на сче-
те налогоплательщика сумму направляется банками в органы налоговой службы, направившие
НПТ, в течение 5 рабочих дней.
7. При недостаточности или отсутствии денежных средств на счетах налогоплательщика в
день получения банком НПТ такое требование в первоочередном порядке исполняется по ме-
ре поступления денежных средств на эти счета не позднее одного рабочего дня, следующего
за днем каждого такого поступления.»;

22) дополнить статьей 85¹ следующего содержания:
«Статья 85¹. Взыскание за счет наличных денежных средств
При недостаточности или отсутствии денежных средств на счетах налогоплательщика в банке
налоговый орган имеет право на основании предписания взыскать налоговую задолженность,
признанную налогоплательщиком, за счет наличных денежных средств по акту о взыскании
наличных денежных средств по форме, утверждаемой уполномоченным налоговым органом.
Имеющиеся денежные средства, взысканные в соответствии с настоящей частью, передают-
ся в банк не позднее двух рабочих дней, следующих за днем взыскания, для их зачисления на
счета налогоплательщика с последующим перечислением в бюджет, а при отсутствии счета
налогоплательщика – для перечисления в бюджет.»;

23) статью 86 изложить в следующей редакции:

«Статья 86. Принудительное взыскание налоговой задолженности, признанной налогоплат-
ельщиком
1. По истечении 30 календарных дней с момента завершения срока на добровольное испол-
нение извещения об обеспечении исполнения налоговой задолженности, признанной налогоп-
лательщиком, орган налоговой службы направляет извещение об обеспечении исполнения на-
логовой задолженности судебному исполнителю.
В таком случае извещение об обеспечении исполнения налоговой задолженности, признан-
ной налогоплательщиком, является исполнительным документом, который приравняется к
исполнительному листу, выданному по акту о принудительном взыскании налоговой задолжен-
ности, и исполняется в соответствии с законодательством Кыргызской Республики об испол-
нительном производстве.
2. После получения извещения об обеспечении исполнения налоговой задолженности, при-
знанной налогоплательщиком, в том числе в виде электронного документа, судебный исполни-
тель осуществляет все действия в соответствии с законодательством Кыргызской Республики
об исполнительном производстве.
3. Порядок и способ изменения исполнения извещения об обеспечении налоговой задолжен-
ности, признанной налогоплательщиком, определяется гражданским процессуальным законо-
дательством Кыргызской Республики.»;

24) статью 87 признать утратившей силу;
25) часть 2 статьи 96 признать утратившей силу;
26) в статье 97:
а) в пункте 1 части 1 слово «корреспонденции» заменить словами «налоговой отчетности»;
б) дополнить частью 1¹ следующего содержания:
«1¹. Формы решений и других документов, предусмотренных настоящей статьей, утверждают-
ся уполномоченным налоговым органом, если иное не предусмотрено настоящим Кодексом.»;
в) часть 4 изложить в следующей редакции:
«4. Решение или извещение не будет считаться действительным или имеющим силу при не-
соблюдении требований, указанных в настоящем Кодексе, даже если налогоплательщику было
известно о решении или извещении. Доказательство факта надлежащего вручения налогоплат-
ельщику решения является задачей органа налоговой службы.»;

г) часть 6 дополнить пунктами 27–29 следующего содержания:
«27) о применении налоговой санкции за приобретение товаров без первичных документов;
28) о применении или об отказе в применении налога на деятельность в зоне торговли с осо-
бым режимом;
29) об аннулировании решения о применении или об отказе в применении налога на деятель-
ность в зоне торговли с особым режимом.»;
д) в части 9 слова «статьей 72» заменить словами «подпунктом «д» пункта 20 части 2 статьи
4, а также статьей 72»;

27) в статье 99:
а) в части 1 слова «бумажном и/или» исключить;
б) часть 2 изложить в следующей редакции:
«2. В случае отсутствия информации и сведений, указанных в части 1 настоящей статьи,
составление и представление налоговой отчетности, за исключением единой налоговой дек-
ларации, не требуется.»;
28) в статье 100:
а) часть 2 изложить в следующей редакции:
«2. Налоговая отчетность составляется в виде электронного документа на государственном
или официальном языке.»;

б) части 3 и 4 признать утратившими силу;
в) часть 7 изложить в следующей редакции:
«7. Налогоплательщик, налоговый представитель представляют налоговую отчетность в виде
электронного документа через информационную систему уполномоченного налогового органа
или иные информационные системы в соответствии с законодательством Кыргызской Респу-
блики об электронном управлении и электронной подписи.»;

г) часть 10 признать утратившей силу;
29) часть 3 статьи 104 изложить в следующей редакции:
«3. Уточненная налоговая отчетность представляется:
1) в случае корректировки налоговой базы для исчисления, удержания суммы налога, под-
лежащей оплате в соответствии с настоящим Кодексом;
2) в случае обнаружения в представленной налоговой отчетности факта неотражения или
неполного отражения операции, а также ошибок, приводящих к изменению суммы налога.»;

30) статью 106 изложить в следующей редакции:
«Статья 106. Единая налоговая декларация
1. Единая налоговая декларация является налоговой отчетностью, цель которой – предос-
тавление информации об экономической деятельности субъекта, сведений о доходах, расхо-
дах и имуществе, необходимых для исчисления налогового обязательства, об исчисленной
и/или уплаченной сумме налогов и применяемых налоговых льготах.
2. Единую налоговую декларацию обязаны составлять и представлять:
1) отечественная организация, за исключением организаций, финансируемых из бюджета и
не имеющих налоговых обязательств по налогу на имущество за отчетный налоговый период;
2) иностранная организация, осуществляющая деятельность на территории Кыргызской Рес-
публики с образованием постоянного учреждения;
3) индивидуальный предприниматель;
4) физическое лицо, осуществляющее деятельность на основе патента или налога на дея-
тельность в зонах торговли с особым режимом;
5) физическое лицо, являющееся гражданином Кыргызской Республики, получившее доход
от деятельности в дипломатических представительствах и консульских учреждениях иностран-
ных государств, международных организациях или их представительствах, осуществляющих
свою деятельность в Кыргызской Республике, а также иных организациях, которым предостав-
ляются привилегии и иммунитеты в соответствии с международными договорами, участницей
которых является Кыргызская Республика;
6) физическое лицо, получившее налогооблагаемый доход от субъекта, не являющегося на-
логовым агентом или у которого не возникает обязательства в качестве налогового агента;
7) физические лица, указанные в части 1 статьи 107 настоящего Кодекса.
3. Физические лица, не указанные в части 2 настоящей статьи, вправе представлять единую
налоговую декларацию на добровольной основе, в том числе для применения вычетов, пре-
дусмотренных статьями 195 и 196 настоящего Кодекса.
4. В единой налоговой декларации указывается:
1) информация об объектах налогообложения;
2) имущество и финансовое положение субъекта, его филиалов, представительств и
иных обособленных подразделений.
5. Информация о финансовом состоянии субъекта формируется в соответствии с настоящим
Кодексом и законодательством Кыргызской Республики о бухгалтерском учете.
6. Единая налоговая декларация составляется за календарный год и представляется:
1) организацией – до 1 апреля года, следующего за отчетным годом;
2) физическими лицами, указанными в части 1 статьи 107 настоящего Кодекса, – до 1 апре-
ля года, следующего за отчетным годом;
3) физическим лицом, не указанным в пункте 2 настоящей части, а также индивидуальным
предпринимателем – до 1 мая года, следующего за отчетным годом.
7. Форма, порядок заполнения и представления единой налоговой декларации утверждаются
уполномоченным налоговым органом.
8. Налоговый контроль, хранение и уничтожение единых налоговых деклараций граждан
Кыргызской Республики – физических лиц и государственных служащих осуществляется с уче-
том положений законов Кыргызской Республики «О подготовке к представлению единой нало-

(Продолжение на 31-ой стр.)

ЗАКОН КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ В НЕКОТОРЫЕ ЗАКОНОДАТЕЛЬНЫЕ АКТЫ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ В СФЕРЕ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ

(Начало на 30-ой стр.)

говой декларации гражданами Кыргызской Республики», «О добровольном декларировании имущества и доходов физическими лицами», «О добровольной легализации и амнистии активов физических лиц.»;

31) части 5 и 6 статьи 107 изложить в следующей редакции:

«5. Положение о порядке проведения анализа и изучения декларации государственных и муниципальных служащих, а также положение о порядке предоставления и проведения анализа декларации военнослужащих, сотрудников правоохранительных органов, деятельность которых связана с негласным характером и с обеспечением национальной безопасности, утверждаются Кабинетом Министров.

6. В случаях несвоевременного представления или непредставления единой налоговой декларации, а также в случаях выявления в представленной декларации неполных и/или недостоверных сведений органы налоговой службы обязаны направлять в органы прокуратуры соответствующие материалы для принятия мер, предусмотренных законодательством Кыргызской Республики.»;

32) подпункт «б» пункта 4 статьи 108 изложить в следующей редакции:

«б) контрольно-кассовой машиной, являющейся программным обеспечением (далее – программная ККМ), признается программное обеспечение и/или информационная система, в том числе фискальное программное обеспечение, работающие в интеграции с информационной системой уполномоченного налогового органа в порядке, определяемом уполномоченным налоговым органом;»;

33) статью 109 дополнить частью 4 следующего содержания:

«4. Деятельность налогоплательщика налога на деятельность в зонах торговли с особым режимом не подлежит налоговой проверке и снятию остатков товарно-материальных ценностей в ходе рейдового налогового контроля.»;

34) статью 110 дополнить частью 6 следующего содержания:

«6. Налоговый орган имеет право отказать в осуществлении налоговых действий, связанных с процессом налоговой регистрации налогоплательщика в случаях:

1) если имеются расхождения в данных представленных документов заявителя, не подтверждается идентификация личности заявителя, в представленных документах имеются помарки, механические повреждения, не позволяющие идентифицировать документ;

2) наличия признаков, предусмотренных системой управления рисками.»;

35) в статье 111:

а) пункт 3 части 1 дополнить абзацем следующего содержания:

«В случаях, предусмотренных в пунктах 2 и 3 настоящей части, в целях исполнения налогового обязательства налогоплательщик считается зарегистрированным с того налогового периода, в котором у него возникло налоговое обязательство.»;

б) часть 5¹ признать утратившей силу;

36) в статье 115:

а) часть 1 дополнить пунктами 3 и 4 следующего содержания:

«3) с непредставлением индивидуальным предпринимателем налоговой отчетности более одного года;

4) с регистрацией индивидуального предпринимателя на основании поддельных документов.»;

б) часть 2 дополнить пунктом 4 следующего содержания:

«4) решения суда о признании регистрации индивидуального предпринимателя незаконной и произведенной на основании поддельных документов.»;

37) в статье 117:

а) подпункт «г» пункта 2 части 5 изложить в следующей редакции:

«г) при получении органами налоговой службы:

– определения суда о принятии заявления о признании организации и индивидуального предпринимателя банкротом;

– извещения о возбуждении процедуры процесса банкротства организации во внесудебном порядке.

При получении извещения уполномоченного государственного органа в сфере регистрации юридических лиц о том, что юридическое лицо находится в процессе ликвидации, налоговый орган обязан в течение 15 календарных дней представить указанному уполномоченному государственному органу информацию о риске наличия налогового обязательства налогоплательщика. Информация о риске наличия налогового обязательства должна содержать указание относительно срока проведения налоговой проверки.

Непредставление налоговым органом информации о риске наличия налогового обязательства по истечении 15 календарных дней со дня получения извещения уполномоченного государственного органа в сфере регистрации юридических лиц о том, что юридическое лицо находится в процессе ликвидации, является основанием для признания указанным уполномоченным государственным органом отсутствия у налогоплательщика налоговой задолженности.»;

б) часть 9 изложить в следующей редакции:

«9. Органы налоговой службы не вправе принимать решение о назначении выездной внеплановой проверки или перепроверки:

– на основании писем и/или соответствующих обращений правоохранительных органов, а также служебных записок государственных органов в отношении налогоплательщика, по которому отсутствуют документально подтвержденные сведения, свидетельствующие о фактах неправильного исчисления налога;

– по основаниям, в отношении которых ранее было вынесено решение уполномоченного налогового органа по результатам рассмотрения жалобы или суда, и эти решения не были отменены и/или признаны недействительными.»;

38) часть 12 статьи 119 дополнить абзацем следующего содержания:

«Если основанием для проведения внеплановой проверки являются случаи, предусмотренные подпунктом «г» пункта 2 части 5 статьи 117 настоящего Кодекса, орган налоговой службы обязан принять решение о проведении внеплановой проверки в течение 5 календарных дней со дня, следующего за днем получения органом налоговой службы такого основания, и приступить к внеплановой проверке не позднее 5 календарных дней со дня принятия решения о проведении внеплановой проверки.»;

39) в части 7 статьи 123 на государственном языке слова «Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында» заменить словами «мамлекеттик жарандык кызмат жөнүндө мыйзамдарда»;

40) часть 1 статьи 124 изложить в следующей редакции:

«1. Обследование налогоплательщика при ликвидации организации или прекращении деятельности индивидуального предпринимателя проводится в случае отсутствия факторов риска неуплаты налогов, установленных статьей 118 настоящего Кодекса, и представления налогоплательщиком налоговой отчетности с нулевыми показателями в течение всего периода регистрации.

При получении извещения уполномоченного государственного органа в сфере регистрации юридических лиц о том, что юридическое лицо находится в процессе ликвидации, налоговый орган обязан в течение 15 календарных дней представить уполномоченному государственному органу в сфере регистрации юридических лиц информацию о риске наличия налогового обязательства налогоплательщика. Информация о риске наличия налогового обязательства должна содержать указание относительно срока проведения обследования.

Непредставление налоговым органом информации о риске наличия налогового обязательства по истечении 15 календарных дней со дня получения извещения уполномоченного государственного органа в сфере регистрации юридических лиц о том, что юридическое лицо находится в процессе ликвидации, является основанием для признания уполномоченным государственным органом в сфере регистрации юридических лиц отсутствия у налогоплательщика налоговой задолженности.»;

41) в статье 125:

а) части 4 и 5 изложить в следующей редакции:

«4. Если по результатам камеральной проверки налоговый орган выявляет несоответствие показателей деятельности налогоплательщика в части правильности исчисления налоговых обязательств, а также другие ошибки, допущенные налогоплательщиком при заполнении нало-

говой отчетности, должностное лицо налогового органа составляет справку камеральной проверки по форме, установленной уполномоченным налоговым органом.

В справке камеральной проверки должны быть отражены:

– указание на требование законодательства Кыргызской Республики, которое было нарушено налогоплательщиком;

– документы, отчеты и источники информации, на основании которых был сделан вывод о несоответствии показателей деятельности налогоплательщика по правильности исчисления налогового обязательства и/или наличия ошибки;

– расчет исчисления налогового обязательства в случаях установления несоответствия показателей деятельности налогоплательщика, если он был произведен;

– требование об устранении выявленных нарушений налогового законодательства Кыргызской Республики.

Справка камеральной проверки составляется в двух экземплярах и подписывается лицом, проводившим данную проверку.

5. Налоговый орган извещает налогоплательщика о выявленных несоответствиях показателей деятельности налогоплательщика, а также других ошибках путем вручения справки по результатам камеральной проверки и извещения о выявлении несоответствия показателей деятельности налогоплательщика не позднее 3 рабочих дней, следующих за днем составления справки камеральной проверки, с требованием их устранения.»;

б) в части 6 слово «фактами» заменить словами «доводами налогового органа»;

в) в части 8 слова «заниженных или завышенных сумм налогов» заменить словами «несоответствий показателей деятельности налогоплательщика»;

42) часть 2 статьи 127 дополнить пунктом 13 следующего содержания:

«13) наличие и применение оборудования (программно-технического устройства), предназначенного для совершения операций с использованием банковских платежных карт, электронных денег, двухмерных символов штрихкода (QR-кода) национального стандарта, в том числе зарегистрированного на иное лицо.»;

43) в статье 128:

а) в части 1 слово «денежные» исключить;

б) пункт 2 части 3 изложить в следующей редакции:

«2) требования к центрам технического обслуживания ККМ;»;

в) абзац первый части 5 изложить в следующей редакции:

«15. Если иное не установлено настоящей статьей, ККМ включается и исключается из Реестра ККМ на основании технического заключения, выдаваемого уполномоченным государственным органом в области связи, информатизации и электронного управления и в сфере использования электронной подписи.»;

г) дополнить частью 5¹ следующего содержания:

«5¹. Информационная система, применяемая налогоплательщиком при расчете с населением, и фискальное программное обеспечение, работающие в интеграции с информационной системой уполномоченного налогового органа в порядке, определяемым уполномоченным налоговым органом, приравниваются к ККМ и включаются в Реестр ККМ без технического заключения, указанного в части 5 настоящей статьи.»;

44) в пункте 5 части 1 статьи 129 слова «и/или ОФД» исключить;

45) в части 4 статьи 130 слова «и/или ОФД» исключить;

46) в части 2 статьи 139:

а) пункт 1 изложить в следующей редакции:

«1) при сделках между взаимозависимыми лицами за исключением договора займа между взаимозависимыми лицами;»;

б) пункт 5 изложить в следующей редакции:

«5) при сделках с субъектами, обладающими признаками бездействующего лица, или обезличенными субъектами;»;

47) дополнить статьей 144¹ следующего содержания:

«Статья 144¹. Взаимодействие органов налоговой службы с Национальным оператором навигационной пломбы

1. Взаимодействие органов налоговой службы с Национальным оператором навигационной пломбы осуществляется в порядке, определяемом Кабинетом Министров.

2. Органы налоговой службы осуществляют взаимодействие с Национальным оператором навигационной пломбы посредством информационной системы Национального оператора навигационной пломбы.

3. Национальный оператор навигационной пломбы в соответствии с законодательством Кыргызской Республики и правом ЕАЭС обеспечивает:

1) работу информационной системы, применяемой для отслеживания перевозок по территориям государств-членов, на постоянной основе в течение 24 часов в сутки, 7 дней в неделю;

2) отслеживание перевозок по территориям государств-членов с применением навигационных пломб посредством информационной системы;

3) сбор, обработку, передачу и хранение информации с использованием программного обеспечения;

4) содействие уполномоченному налоговому органу по разработке проектов нормативных правовых актов по функционированию информационных систем, связанных с отслеживанием перевозок;

5) своевременную разработку технических заданий/требований по подготовке информационных систем, их техническое сопровождение и совершенствование по согласованию с уполномоченным налоговым органом;

6) предоставление доступа контролирующему органу к своей информационной системе.

4. Национальный оператор навигационной пломбы за неисполнение или ненадлежащее исполнение обязанностей Национального оператора навигационной пломбы несет ответственность в соответствии с Кодексом Кыргызской Республики о правонарушениях.-

5. Если в течение года, в котором к Национальному оператору навигационной пломбы были применены меры взыскания по двум фактам правонарушения в соответствии с Кодексом Кыргызской Республики о правонарушениях, устанавливается повторное правонарушение, то уполномоченным государственным органом инициируется вопрос о смене Национального оператора навигационной пломбы.»;

48) части 1–3 статьи 145 изложить в следующей редакции:

«1. Органы налоговой службы и органы, уполномоченные осуществлять государственную регистрацию прав на недвижимое имущество и регистрацию транспортных средств, взаимодействуют между собой через информационные системы в целях обмена информацией:

1) об имуществе – объектах налогообложения, зарегистрированных или снятых с регистрации, их параметрах;

2) о субъектах, являющихся собственниками имущества;

3) о наличии или отсутствии налоговой задолженности по налогу на имущество.

Порядок взаимодействия, обмена информацией, допуска к информации и интеграции информационных систем указанных органов определяется Кабинетом Министров Кыргызской Республики.

2. При отсутствии интеграции информационных систем органы, указанные в части 1 настоящей статьи, обязаны передавать информацию о государственной регистрации права собственности или объекта налогообложения в налоговый орган по месту своего нахождения ежемесячно, в срок не позднее 20 числа месяца, следующего за отчетным месяцем.

3. При регистрации прав на недвижимое имущество и регистрации транспортных средств органы, указанные в части 1, обязаны:

– проверять в информационной системе информацию о наличии или отсутствии налоговой задолженности по налогу на имущество;

– при наличии налоговой задолженности, превышающей 5 и более расчетных показателей по налогу на имущество, отказать в государственной регистрации прав на недвижимое имущество и регистрацию транспортных средств до погашения налоговой задолженности.

При регистрации прав на недвижимое имущество и регистрации транспортных средств субъектов, признанных (объявленных) банкротами, получение вышеуказанной информации не требуется.»;

(Продолжение на 32-ой стр.)

ЗАКОН КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ В НЕКОТОРЫЕ ЗАКОНОДАТЕЛЬНЫЕ АКТЫ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ В СФЕРЕ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ

(Начало на 31-ой стр.)

49) в статье 146:
а) в части 1:
– в пункте 1:
в подпункте «а» слова «об открытии, закрытии и наличии» заменить словами «о наличии»;
дополнить подпунктом «д» следующего содержания:
«д) о суммах полученного, возвращенного кредита и выплаченных по ним процентах на приобретение и/или строительство недвижимого имущества, относящегося к жилому фонду, за соответствующий год физического лица, заявившего на получение имущественного вычета;»;
– пункт 8 изложить в следующей редакции:
«8) предоставлять в режиме реального времени информацию о расчетах, совершенных посредством электронных денег с использованием QR-платежей, POS-терминала, идентифицированного электронного кошелька и иных дистанционных форм оплаты в соответствии с банковским законодательством Кыргызской Республики.»;
б) дополнить частью 1^а следующего содержания:
«1^а. В целях взаимодействия с органами налоговой службы банки обязаны предоставлять информацию об открытии и/или закрытии счетов налогоплательщиков с указанием их номеров в течение трех рабочих дней с момента открытия и/или закрытия счетов.»;
50) дополнить статьей 152¹ следующего содержания:
«Статья 152¹. Взаимодействие органов налоговой службы с иными субъектами, располагающими информацией об организациях и физических лицах

1. Органы налоговой службы осуществляют взаимодействие с иными субъектами, не предусмотренными в настоящей главе, для получения информации об организациях и физических лицах в целях налогового администрирования.

2. В целях обеспечения взаимодействия с органами налоговой службы субъекты обязаны интегрировать свои информационные системы с информационной системой уполномоченного налогового органа в порядке, определенном уполномоченным налоговым органом.»;

51) дополнить статьей 153¹ следующего содержания:
«Статья 153¹. Взаимодействие с операторами мобильной сотовой связи

Операторы мобильной сотовой связи взаимодействуют с органами налоговой службы в целях уведомления налогоплательщиков о состоянии налоговой задолженности, принимаемых мерах в ходе налогового администрирования.

В целях реализации настоящей статьи:

а) операторы мобильной сотовой связи на безвозмездной основе:
1) предоставляют органам налоговой службы фамилию, имя, отчество абонента, полное наименование абонента – юридического лица, абонентские номера;
б) осуществляют техническое взаимодействие с органами налоговой службы для отправления уведомлений на абонентские номера налогоплательщиков;

2) органы налоговой службы:
а) применяют полученные данные и технические возможности исключительно в рамках настоящей статьи;
б) обеспечивают конфиденциальность полученных данных.»;

52) часть 4 статьи 160 изложить в следующей редакции:
«4. Решение о применении налоговой санкции принимается органом налоговой службы и вручается налогоплательщику в порядке, установленном настоящим Кодексом, за исключением случаев, предусмотренных частями 1^а и 1^б статьи 163 настоящего Кодекса.

В случаях, предусмотренных частями 1^а и 1^б статьи 163 настоящего Кодекса, налоговая санкция начисляется автоматизированной системой уполномоченного налогового органа.»;

53) статью 162 признать утратившей силу;

54) в статье 163:
а) дополнить частями 1^а и 1^б следующего содержания:
«1^а. За непредставление отчетов, предусмотренных настоящим Кодексом, в установленные сроки к налогоплательщику применяется налоговая санкция:
1) для физических лиц в размере 10 расчетных показателей;
2) для индивидуальных предпринимателей в размере 30 расчетных показателей;
3) для организаций в размере 70 расчетных показателей.

1^б. За непредставление единой налоговой декларации, за исключением декларации, предусмотренной статьей 107 настоящего Кодекса, в установленные сроки к налогоплательщику применяется налоговая санкция в размере 70 расчетных показателей.

В случаях, предусмотренных частями 1^а и 1^б настоящей статьи, санкция применяется за каждый факт несвоевременного предоставления налоговой отчетности.»;

б) часть 2^а признать утратившей силу;

в) дополнить частью 4 следующего содержания:
«4. Если в ходе налогового контроля органом налоговой службы у налогоплательщика, осуществляющего торговую деятельность, устанавливается наличие товара, приобретенного без первичных учетных документов, к данному налогоплательщику применяется налоговая санкция по подоходному налогу в размере 5 процентов от рыночной стоимости такого товара.»;

55) части 1^а и 1^б статьи 164 признать утратившими силу;

56) часть 6 статьи 167 изложить в следующей редакции:
«6. В случае пропуска по уважительным причинам срока, установленного частями 1, 2 и 5 настоящей статьи, срок обжалования может быть восстановлен уполномоченным налоговым органом по соответствующему заявлению налогоплательщика, поданному одновременно с жалобой на решение органа налоговой службы. Заявление о восстановлении пропущенного срока на обжалование может быть подано в течение 10 рабочих дней со дня, когда отпали основания уважительной причины. При удовлетворении заявления о восстановлении срока на обжалование жалоба считается принятой к рассмотрению, что приостанавливает исполнение обжалуемого решения органа налоговой службы.

Уважительными причинами пропуска срока для обжалования являются:

1) болезнь налогоплательщика – физического лица или должностного лица налогоплательщика – юридического лица;

2) нахождение налогоплательщика – физического лица или должностного лица налогоплательщика – юридического лица за пределами Кыргызской Республики в момент доставки решения;

3) смерть близкого родственника налогоплательщика – физического лица или должностного лица налогоплательщика – юридического лица.»;

57) часть 1 статьи 168 изложить в следующей редакции:
«1. Жалоба налогоплательщика подается в письменной форме нарочно или по почте заказным письмом или в виде электронного документа через кабинет налогоплательщика или в виде электронного обращения по электронной почте на официальный адрес электронной почты уполномоченного налогового органа, предназначенный для приема электронных обращений.»;

58) в статье 169:
а) часть 2 изложить в следующей редакции:
«2. Если в период рассмотрения жалобы от налогоплательщика поступили дополнения к первоначальной жалобе по взаимосвязанным налогам и платежам, срок рассмотрения по основной и дополнительной жалобам начинается со дня, следующего за днем поступления дополнений.

Срок рассмотрения жалобы прерывается в случаях назначения выездной проверки, направления запросов в соответствующие органы, в том числе уполномоченные органы других государств в соответствии с международными договорами.

Уполномоченный налоговый орган извещает налогоплательщика о том, что окончательное решение по жалобе будет принято после выполнения процедур, предусмотренных настоящей частью.

Срок рассмотрения жалобы, включая дни продления и прерывания сроков, предусмотренных настоящей частью, не может превышать 90 календарных дней со дня, следующего за днем подачи жалобы.»;

б) часть 6 изложить в следующей редакции:
«6. Если в жалобе содержится вопрос, по которому заявителю неоднократно направлялись решения по существу или письменные ответы в связи с ранее направляемыми жалобами, и при

этом в жалобе не приводятся новые доводы или обстоятельства, уполномоченный налоговый орган вправе прекратить переписку по данному вопросу при условии, что указанная жалоба и ранее направляемые жалобы направлялись в один и тот же орган, о чем налогоплательщик уведомляется письменно.»;

59) в статье 174:
а) в пункте 4 слова «физического и/или юридического лица» заменить словами «физическое-го лица и/или организации»;

б) дополнить пунктом 10¹ следующего содержания:
«10¹) **деятельность по выдаче целевых микрокредитов на товары и/или услуги** – деятельность в рамках системы по выдаче целевых микрокредитов и мониторингу их использования на основе применения информационно-телекоммуникационных технологий при соблюдении условий:
а) наличия лицензии или свидетельства Национального банка Кыргызской Республики на:
– осуществление деятельности по микрофинансированию физических лиц и субъектов предпринимательства;
– оказание услуг по приему и проведению платежей и расчетов за товары и услуги, не являющиеся результатом своей деятельности, в пользу третьих лиц посредством платежных систем, основанных на информационных технологиях и электронных средствах и способах проведения платежей;
– оказание услуг по приему, обработке и выдаче финансовой информации (процессинг, клиринг) по платежам и расчетам третьих лиц участникам платежной системы, данного процессингового, клирингового центра;

б) реализации товаров и/или услуг по ценам не выше прейскуранта цен, предлагаемых продавцом в публичной оферте;

в) интеграции информационных систем предоставления микрокредитов и платежных систем, обеспечивающих прием и проведение платежей и расчетов за товары и услуги, с информационной системой уполномоченного налогового органа.»;

в) подпункт «б» пункта 11 изложить в следующей редакции:
«б) прибыль индивидуального предпринимателя, оставшуюся в его распоряжении после уплаты налога на прибыль или налога, уплачиваемого по специальному налоговому режиму, который установлен взамен других налогов;»;

г) в пункте 17:
– подпункт «л» изложить в следующей редакции:
«л) проценты, роялти, пенсия, плата за технические, консультационные, управленческие услуги или любой другой доход, выплачиваемый:
– отечественной организацией или индивидуальным предпринимателем, кроме расходов, связанных с предпринимательской деятельностью, осуществляемой отечественной организацией через постоянное учреждение, расположенное за пределами Кыргызской Республики;
– иностранной организацией как расходы, связанные с предпринимательской деятельностью, осуществляемой указанной организацией через свое постоянное учреждение или представительство, деятельность которого не приводит к образованию постоянного учреждения, зарегистрированного в соответствии с законодательством Кыргызской Республики о государственной регистрации;»;

– дополнить подпунктами «м», «н», «о» следующего содержания:
«м) доход, полученный иностранной организацией или иностранным физическим лицом от реализации доли в капитале или иной доли участия в отечественной организации в размере, определяемом как положительная разница активов и обязательств в балансе организации, составленном на дату принятия решения о такой реализации, пропорциональном реализованной доле) доход, полученный иностранной организацией через свое постоянное учреждение или представительство, зарегистрированное в соответствии с законодательством Кыргызской Республики о государственной регистрации, и по ее поручению перечисленный таким постоянным учреждением в ее адрес или адрес третьего лица;

о) доход иностранного субъекта, возникающий от суммы денежных средств, полученных и перечисленных по поручению такого субъекта со счета налогоплательщика в его адрес или в адрес третьего лица;»;

д) пункты 28 и 29 изложить в следующей редакции:
«28) **оплата в безналичной форме** – оплата без применения наличных денежных средств путем списания денежных средств со счета плательщика и зачисления их на счет получателя, а также оплата посредством электронных денег с использованием QR-платежей, POS-терминала, идентифицированного электронного кошелька и иных дистанционных форм оплаты в соответствии с банковским законодательством Кыргызской Республики, а также осуществление оплаты путем проведения товарообменной (бартерной) операции;

29) **оплата в наличной форме** – оплата наличными денежными средствами в кассу налогоплательщика и/или внесение наличных денежных средств на счет налогоплательщика в банке или через платежный терминал и иные платежные инструменты;»;

е) пункты 41 и 41¹ изложить в следующей редакции:
«41) **сельскохозяйственный производитель** – организация или индивидуальный предприниматель, производящий сельскохозяйственную продукцию, а также продукты переработки сельскохозяйственной продукции собственного производства, кроме подакцизных товаров, при условии, что выручка от реализации сельскохозяйственной продукции и продуктов ее переработки составляет не менее 75 процентов от общего объема реализации товаров, работ, услуг в течение календарного года, без учета выручки от реализации основных средств, принадлежащих данной организации или физическому лицу;

41¹) **сельскохозяйственный заготовитель** – субъект, осуществляющий:
а) сбор отечественной сельскохозяйственной продукции для реализации в адрес субъекта, осуществляющего ее первичную переработку;

б) сбор и/или первичную переработку отечественной сельскохозяйственной продукции для реализации/передачи в адрес перерабатывающего предприятия и/или торгово-логистического центра, в том числе по давальческой схеме;»;

ж) дополнить пунктом 43¹ следующего содержания:
«43¹) **социальная инфраструктура** – объекты образовательного, медицинского, культурного, спортивного, социального назначения, объекты транспортного обеспечения, а также объекты государственных и муниципальных органов;»;

з) дополнить пунктом 58¹ следующего содержания:
«58¹) **участники платежей и расчетов в системе по выдаче целевых микрокредитов на товары и/или услуги и мониторингу их использования на основе применения информационно-телекоммуникационных технологий** – налогоплательщики, являющиеся:
а) финансово-кредитной организацией, специализированным финансово-кредитным учреждением;

б) оператором платежной системы и/или платежной организацией;

в) субъектом, получающим микрокредит или пособие;

г) организацией или индивидуальным предпринимателем, реализующим товар и/или услугу на основании договора, заключенного с участниками, указанными в подпунктах 1 и 2 настоящей пункта.

Участником платежей и расчетов в системе по выдаче целевых микрокредитов на товары и/или услуги и мониторингу их использования на основе применения информационно-телекоммуникационных технологий может являться государственное учреждение, через которое осуществляется выплата пособий, установленных законодательством Кыргызской Республики, а также грантов и/или кредитов по решению Кабинета Министров;»;

и) в пункте 60:
– подпункты «к» – «н» изложить в следующей редакции:
«к) операции банка по привлечению и размещению денежных средств по договору в соответствии с исламским финансированием;

л) другие операции банка, указанные в лицензии Национального банка;

м) операции, предусмотренные законодательством Кыргызской Республики для соответст-

(Продолжение на 33-ой стр.)

ЗАКОН КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ В НЕКОТОРЫЕ ЗАКОНОДАТЕЛЬНЫЕ АКТЫ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ В СФЕРЕ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ

(Начало на 32-ой стр.)

вующего вида профессиональной деятельности на рынке ценных бумаг, – для профессионального участника рынка ценных бумаг;

н) оказание услуг по организации торгов – для товарных и валютных бирж»;;

– дополнить подпунктом «о» следующего содержания:

«о) оказание услуг, указанных в подпункте «а» пункта 10¹ настоящей статьи»;;

к) дополнить пунктом 64 следующего содержания:

«64) **деятельность в сфере сотовой связи** – деятельность по оказанию услуг подвижной радиотелефонной связи или спутниковой связи, перечисленных в лицензии, выдаваемой уполномоченным государственным органом по связи лицензиату, оказывающему данные услуги.»;

60) часть 8 статьи 178 изложить в следующей редакции:

«8. Корректировка реквизитов ранее оформленного счета-фактуры осуществляется оформлением дополнительного счета-фактуры в порядке, определенном уполномоченным налоговым органом в случаях, установленных настоящим Кодексом, а также исправления ошибок.»;

61) статью 179 признать утратившей силу;

62) статью 180 дополнить частями 5 и 6 следующего содержания:

«5. Субъект, применяющий упрощенную систему налогообложения на основе единого налога, у которого сумма выручки за последние 12 месяцев, следующих подряд, имеет право вновь перейти на кассовый метод учета с первого числа следующего календарного года.»;

1) не превышает 15 000 000 сомов, имеет право вести учет доходов и расходов в соответствии с кассовым методом;

2) превысила 15 000 000 сомов, утрачивает право применения кассового метода учета с первого числа года, следующего за календарным годом, в котором допущено данное превышение.

6. Субъект, указанный в пункте 2 части 5 настоящей статьи, не превысивший сумму выручки 15 000 000 сомов за последние 12 месяцев, следующих подряд, имеет право вновь перейти на кассовый метод учета с первого числа следующего календарного года.»;

63) статью 183 изложить в следующей редакции:

«Статья 183. Виды деятельности, подлежащие льготному налогообложению

1. Кабинет Министров утверждает перечень видов деятельности, осуществляемых в пределах территории административно-территориальной единицы, имеющей в соответствии с законодательством Кыргызской Республики особый статус, подлежащих льготному налогообложению.

Переутверждение перечня видов деятельности, предусмотренных настоящей частью, осуществляется на основании анализа эффективности предоставленных льгот.

2. Льготы по налогам в пределах территории, предусмотренной частью 1 настоящей статьи, предоставляются налогоплательщикам, имеющим налоговую регистрацию в налоговых органах административно-территориальной единицы, имеющей особый статус в соответствии с законодательством Кыргызской Республики, и осуществляющим деятельность, предусмотренную частью 1 настоящей статьи, на территории данной административно-территориальной единицы.

3. Предоставляемые льготы по налогам распространяются на налогоплательщиков и не распространяются на их обособленные подразделения, расположенные за пределами территории, предусмотренной частью 1 настоящей статьи.

4. Кабинет Министров утверждает перечень организаций, подлежащих льготному налогообложению по налогу на прибыль, НДС, в том числе НДС на импорт, и налогу с продаж на товары, работы и услуги, реализующих проекты, имеющие статус национального инвестиционного проекта или проекта государственного значения, в пределах ставок налогов, установленных настоящим Кодексом, а также порядок предоставления налоговых льгот.

5. Льготы по налогам предоставляются организациям, предусмотренным частью 4 настоящей статьи сроком на 5 лет.

Кабинет Министров имеет право на продление срока предоставления льгот по налогам, указанного в настоящей части, на последующий срок до 5 лет на основании анализа эффективности предоставленных льгот.»;

64) главу 21 дополнить статьей 183¹ следующего содержания:

«Статья 183¹. Участники договора простого товарищества

1. Под простым товариществом понимается договор о совместной деятельности, а также договор о партнерстве, заключенный в соответствии с исламским финансированием.

2. Участниками договора простого товарищества могут быть налогоплательщики, если:

1) все участники уплачивают налог в общем налоговом режиме;

2) все участники уплачивают налог на основе упрощенной системы налогообложения;

3) часть участников осуществляет уплату налога в общем налоговом режиме, другая – на основе упрощенной системы налогообложения.

3. Налогоплательщик, осуществляющий уплату налога в ином налоговом режиме, не указанном в части 2 настоящей статьи, а также уплачивающий налоги на основе упрощенной системы налогообложения в соответствии с подпунктом «а» пункта 1 части 1, частями 2, 3, 5, 6, 8, 13 статьи 423 настоящего Кодекса, не имеют права быть участником договора простого товарищества.

4. Субъектом, на которого возложена обязанность ведения учета простого товарищества, может быть в случаях, указанных в части 2 настоящей статьи, любой из участников, назначенный участниками.

5. Субъект, на которого возложена обязанность ведения учета простого товарищества в соответствии с договором, обязан вести раздельный учет по основной деятельности и деятельности простого товарищества.

6. Передача имущества участников в качестве вклада в простое товарищество не является реализацией.

7. После выполнения условий договора простого товарищества вклады возвращаются участникам либо в денежном выражении, либо в натуральном виде. Возврат в размере внесенного вклада не признается доходом участника.»;

65) часть 3 статьи 186 признать утратившей силу;

66) в статье 187:

а) часть 2 изложить в следующей редакции:

«2. Если размер заработной платы, выплачиваемой работодателем за отработанный календарный месяц, не превышает размера среднемесячной заработной платы, установленного в соответствии с настоящей статьей, в качестве налоговой базы принимается налоговая база, исчисленная исходя из суммы среднемесячной заработной платы.»;

б) дополнить частью 8 следующего содержания:

«8. Налоговой базой по подоходному налогу для физических лиц является выручка, полученная им от осуществления деятельности с использованием информационной системы налогового агента, применяемой для заказа перевозки пассажиров и грузов, услуг службы такси и курьерской услуги.»;

67) в части 1 статьи 189:

а) пункт 4 изложить в следующей редакции:

«4) процентный доход, доход по договору страхования, в том числе по исламским принципам страхования, кроме необлагаемых доходов и ранее обложенных налогом у источника дохода в Кыргызской Республике, за исключением процентного дохода по международным облигациям»;;

б) пункты 6 и 7 изложить в следующей редакции:

«6) выручку от реализации движимого и недвижимого имущества, включая имущество, предусмотренное в части 2 статьи 225 настоящего Кодекса, за минусом стоимости его приобретения или строительства, а также за минусом расходов на ремонт и/или отделку и/или за минусом стоимости, отраженной в специальной декларации при прохождении налогоплательщиком процедуры добровольного декларирования в соответствии с Законом Кыргызской Республики «О добровольной легализации и амнистии активов физических лиц»;

7) выручку от реализации ценной бумаги, доли в организации, доли партнера по договору шарика/убывающая мушарака в соответствии с исламским финансированием, за минусом стоимости их приобретения, за исключением выручки от реализации международных облигаций»;;

68) в статье 191:

а) пункт 2 части 2 после слов «профсоюзных органов» дополнить словами «, некоммерческих организаций»;

б) в части 3:

– дополнить пунктом 1¹ следующего содержания:

«1¹) материальной выгоды от получения кредита в системе по выдаче целевых микрокредитов на товары и/или услуги – до 1 января 2030 года»;;

– пункт 2 изложить в следующей редакции:

«2) стипендии и пенсии, установленных законодательством Кыргызской Республики, а также стипендии и оплаты за обучение в Кыргызской Республике и зарубежных странах, выплачиваемых некоммерческими организациями»;;

– пункт 7 изложить в следующей редакции:

«7) гуманитарной помощи, специальных товаров и деталей, приобретенных из-за границы в целях поддержки людей с ограниченными возможностями»;;

– пункт 8 на государственном языке изложить в следующей редакции:

«8) наркы 50 эсептик көрсөткүчтөн ашпаган утуштар, ошондой эле кумар оюндарына, ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдар тарабынан өткөрүлүүчү жарандардын акчалай эсептешүүлөрдү жүргүзүүдө контролдук-кассалык чектерди талап кылуусуна дем берүүгө багытталган кызыктыруучу лотереяга/акцияга катышуудан утуштар»;;

– пункт 16 после слов «круглого стола,» дополнить словами «конференции.»;

– дополнить пунктом 19 следующего содержания:

«19) прибыли индивидуального предпринимателя, оставшейся в его распоряжении после уплаты налога на прибыль или налога, уплачиваемого по специальному налоговому режиму, который установлен взамен других налогов»;;

в) пункт 4 части 6 изложить в следующей редакции:

«4) движимого имущества, приобретенного и использованного для собственных нужд, а также металлолома, стекла, стеклопосуды, стеклосодержащих изделий, макулатуры, полипропилена, полиэтилена, пластика и полиэтилентерефталата, за исключением автототтранспортного средства.»;

г) в части 7:

– пункты 1–2 изложить в следующей редакции:

«1) процентный доход по вкладу, депозиту, а также процентный доход, начисленный на остаток денежных средств на расчетном, карточном и другом банковском счету налогоплательщика в банке;

2) процентный доход и доход от прироста ценных бумаг и/или глобальных депозитарных расписок, полученные владельцем ценных бумаг и/или глобальных депозитарных расписок, находящихся на день получения дохода в листинге фондовой биржи Кыргызской Республики по наивысшей и следующей за наивысшей категории листинга или листинге иностранной биржи, включенной в Перечень, утвержденный Кабинетом Министров»;;

– дополнить пунктом 2¹ следующего содержания:

«2¹) доход от прироста стоимости ценных бумаг в случае, если такие ценные бумаги или выпущенные в отношении данного типа ценных бумаг глобальные депозитарные расписки находятся на день реализации в листинге фондовой биржи Кыргызской Республики по наивысшей и следующей за наивысшей категории листинга или листинге иностранной биржи, включенной в Перечень, утвержденный Кабинетом Министров»;;

– пункт 4 изложить в следующей редакции:

«4) дивиденд, полученный физическим лицом – резидентом, гражданином Кыргызской Республики, за исключением дивиденда, полученного от участия в иностранной организации, а также полученный физическим лицом – нерезидентом Кыргызской Республики в виде части прибыли, облагаемой по ставке 3 процента согласно части 5 статьи 240 настоящего Кодекса»;;

– пункт 7 признать утратившим силу;

69) в статье 195:

а) часть 2 изложить в следующей редакции:

«2. Размер вычета на образование устанавливается равным сумме оплаты, произведенной налогоплательщиком в адрес организации образования Кыргызской Республики, имеющей лицензию уполномоченного государственного органа в сфере образования на школьное образование, начальное, среднее и высшее профессиональное образование либо уведомившей уполномоченный государственный орган в сфере образования об осуществлении деятельности в сфере дошкольного образования в порядке, предусмотренном законодательством Кыргызской Республики об образовании, и подтвержденной документами, но не более 10 процентов от размера налоговой базы налогоплательщика без учета вычетов на образование, а для налогоплательщиков, содержащих троих и более иждивенцев, – не более 25 процентов от размера налоговой базы налогоплательщика без учета вычетов на образование.»;

б) в абзаце первом части 3 слово «письменного» исключить;

70) в абзаце первом части 3 статьи 196 слово «письменного» исключить;

71) в статье 197:

а) предложение второе пункта 4 части 2 исключить;

б) дополнить частью 3 следующего содержания:

«3. Ставка подоходного налога для физических лиц, осуществляющих деятельность с использованием информационной системы налогового агента, применяемой для заказа перевозок пассажиров и грузов, услуг службы такси и курьерской услуги, устанавливается в размере:

1) 1 процента – с 2025 года до 2028 года;

2) 2 процентов – с 2028 года по 2030 год;

3) 5 процентов – с 2030 года.»;

72) предложение первое части 1 статьи 199 изложить в следующей редакции: «Налогоплательщик подоходного налога производит окончательный расчет и уплачивает подоходный налог до даты, установленной настоящим Кодексом для представления единой налоговой декларации.»;

73) статью 201 изложить в следующей редакции:

«Статья 201. Налоговое обязательство налогового агента при выплате дохода физическому лицу, не находящемуся с ним в трудовых отношениях

1. Выплата дохода физическому лицу, не находящемуся с ним в трудовых отношениях, приводит к возникновению у налогового агента обязанности уплаты подоходного налога им как источником дохода от суммы такой выплаты, за исключением дохода:

1) выплаченного при приобретении недвижимого имущества или транспортного средства;

2) отнесенного к необлагаемым в соответствием с настоящим разделом;

3) выплаченного индивидуальному предпринимателю;

4) выплаченного физическому лицу, осуществляющему индивидуальную трудовую деятельность на основе патента.

2. Доход, полученный физическим лицом от осуществления деятельности с использованием информационной системы налогового агента, применяемой для заказа перевозки пассажиров и грузов, услуг службы такси и курьерской услуги, принадлежащей налоговому агенту, но не находящимся с ним в трудовых отношениях, приводит к возникновению у налогового агента обязанности уплаты подоходного налога.»;

74) в статье 202:

а) части 1 и 2 изложить в следующей редакции:

«1. Подоходный налог, удерживаемый налоговым агентом, подлежит уплате в бюджет не позднее 20 числа месяца, следующего за месяцем:

1) выплаты дохода;

2) получения дохода.

2. Подоходный налог, удерживаемый налоговым агентом, уплачивается по месту текущего налогового учета налогового агента, а при наличии обособленных подразделений – по месту учетной регистрации обособленного подразделения.

Сумма налога, подлежащая уплате в бюджет по месту нахождения обособленного подразделения, определяется исходя из суммы дохода и/или выручки, выплаченных работникам и/или полученных физическим лицом этого обособленного подразделения.»;

б) часть 4 изложить в следующей редакции:

«4. Если налоговый агент не удержал или не полностью удержал налог с доходов, выплаченных физическому лицу и/или полученных физическим лицом, за исключением выплат индивидуальному предпринимателю и/или выручки индивидуального предпринимателя, и/или выручки физического лица, осуществляющего индивидуальную трудовую деятельность на основе

(Продолжение на 34-ой стр.)

ЗАКОН КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ В НЕКОТОРЫЕ ЗАКОНОДАТЕЛЬНЫЕ АКТЫ

КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ В СФЕРЕ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ

(Начало на 33-ой стр.)

патента, то на налогового агента возлагается обязанность по исполнению данного налогового обязательства и ответственность за его неисполнение в соответствии с настоящим Кодексом.»;
75) абзац третий подпункта «а» пункта 2 статьи 206 на государственном языке после слов «берүү учурунда» дополнить словами «кырдалган дебелерге»;
76) дополнить статьей 208¹ следующего содержания:

«Статья 208¹. Особенности исчисления и уплаты налога на прибыль с суммы денежных средств, полученных и перечисляемых со счета налогоплательщика по поручению иностранного субъекта

Обязательства по налогу на доход иностранного субъекта, возникающий из источника в Кыргызской Республике от суммы денежных средств, полученных и перечисленных по поручению такого субъекта со счета налогоплательщика, исполняет такой налогоплательщик, являющийся налоговым агентом.»;

77) часть 3 статьи 210 признать утратившей силу;

78) в части 1 статьи 213:

а) пункт 11 изложить в следующей редакции:

«11) стоимость дополнительно полученных участником организации акций (долей), распределенных между участниками организации по решению общего собрания, либо разницы между номинальной стоимостью новых акций, полученных взамен первоначальных, и номинальной стоимостью первоначальных акций акционера при распределении между участниками организации акций (долей) в связи с увеличением уставного капитала этой организации, в том числе и за счет имущества организации – до 1 января 2030 года.»;

б) пункт 13 изложить в следующей редакции:

«13) процентный доход и доход от прироста стоимости ценных бумаг и/или глобальных депозитарных расписок, находящихся на день реализации в листинге фондовой биржи Кыргызской Республики по наивысшей и следующей за наивысшей категории листинга или листинге иностранной биржи, включенной в Перечень, утвержденный Кабинетом Министров, а также процентный доход и доход от международных облигаций.»;

в) дополнить пунктами 15 и 16 следующего содержания:
«15) доход от прироста стоимости ценных бумаг в случае, если такие ценные бумаги или выпущенные в отношении данного типа ценных бумаг глобальные депозитарные расписки находятся на день реализации в листинге фондовой биржи Кыргызской Республики по наивысшей и следующей за наивысшей категории листинга или листинге иностранной биржи, включенной в Перечень, утвержденный Кабинетом Министров;

16) доход, полученный от инвестирования пенсионных накоплений (активов) граждан – участников накопительного пенсионного фонда в депозиты финансово-кредитных организаций Кыргызской Республики, – до 1 января 2030 года.»;

79) часть 1 статьи 214 дополнить пунктом 3 следующего содержания:

«3) полного или частичного неисполнения условий сделки.»;

80) статью 216 изложить в следующей редакции:

«Статья 216. Доходы и вычеты по долгосрочному контракту или договору

1. В целях настоящей статьи под долгосрочным контрактом понимается контракт на производство, установку или строительство, или оказание сопутствующих услуг, а также договор страхования, который не завершен в пределах налогового периода, в котором была начата предусмотренная по контракту или договору работа или услуга, за исключением контракта или договора, который по оценкам должен быть завершен в пределах 12 месяцев с даты начала работ, предусмотренных по контракту или договору.

2. При применении налогоплательщиком метода начисления для определения доходов и расходов доходы и вычеты, касающиеся долгосрочных контрактов или договоров, учитываются в течение налогового года на основе процентного исполнения контракта или договора.

Величина части исполнения контракта или договора определяется посредством сопоставления расходов, понесенных до конца налогового года, с совокупными расходами по данному контракту или договору.

3. При применении налогоплательщиком упрощенного метода учета для определения доходов и расходов доходы и вычеты, касающиеся долгосрочного контракта или договора, определяются по фактически выполненным и оплаченным работам, услугам в течение налогового года.»;

81) часть 1 статьи 217 изложить в следующей редакции:

«1. Если иное не предусмотрено настоящим Кодексом, налогоплательщик имеет право вычесть из совокупного годового дохода (далее в настоящем разделе – вычет) только документально подтвержденные расходы, связанные с получением дохода в соответствии с настоящим Кодексом, включая превышение суммы убытка над доходом от переоценки иностранной валюты и от валютных операций, а также суммы безнадежных долгов.»;

82) часть 2 статьи 225 изложить в следующей редакции:

«2. Не подлежит амортизации имущество, подлежащее обязательной государственной регистрации, не предназначенное для ведения предпринимательской деятельности, и принадлежащее на праве собственности физическому лицу, являющемуся индивидуальным предпринимателем.

Объектами имущества, предназначенными для ведения предпринимательской деятельности, не признаются объекты недвижимого имущества, отнесенные к жилищному фонду в соответствии с данными органа единой системы государственной регистрации прав на недвижимое имущество, легковые автомобили, а также транспортные средства, указанные в строках шестой, седьмой таблицы части 2 статьи 405 настоящего Кодекса, вне зависимости от того, используются ли они в предпринимательской деятельности или нет, за исключением катеров, кораблей и теплоходов.»;

83) дополнить статьей 230¹ следующего содержания:

«Статья 230¹. Вычет суммы пенсионных взносов по дополнительным пенсионным программам накопительных пенсионных фондов

Совокупный годовой доход налогоплательщика, участвующего в корпоративных и/или профессиональных дополнительных накопительных пенсионных программах, уменьшается на сумму произведенных пенсионных взносов в пользу работников по добровольным пенсионным программам по негосударственному пенсионному обеспечению – до 1 января 2030 года.»;

84) в статье 234:

а) часть 1 изложить в следующей редакции:

«1. Стоимость имущества, включая денежные средства, безвозмездно переданного благотворительным организациям, а также организациям культуры и спорта вне зависимости от форм собственности при условии, что это имущество не используется в пользу налогоплательщика, его передавшего, подлежит вычету до 1 января 2030 года.»;

б) в части 2 слова «в настоящей статье» заменить словами «в части 1 настоящей статьи»;

85) абзац первый статьи 235 изложить в следующей редакции:

«Если иное не предусмотрено настоящим разделом, подлежат вычету следующие суммы расходов, связанные с начислением налогов и других платежей, установленных налоговым законодательством Кыргызской Республики, – до 1 января 2030 года, включая.»;

86) статью 238 изложить в следующей редакции:

«Статья 238. Особенности определения налоговой базы участников договора простого товарищества

Если все участники договора простого товарищества осуществляют уплату налога в общем налоговом режиме, налоговая база определяется в следующем порядке:

1) участник простого товарищества, на которого возложена обязанность ведения учета, обязан производить исчисление и уплату налоговых обязательств в соответствии с требованиями настоящего Кодекса, за исключением налога на прибыль;

2) прибыль и убытки до налогообложения распределяются между участниками согласно договору и учитываются у каждого из них отдельно.»;

87) в части 1 статьи 239:

а) пункт 5 изложить в следующей редакции:

«5) кредитного союза – до 1 января 2027 года.»;

б) пункт 8 изложить в следующей редакции:

«8) общеобразовательных организаций, созданных на основе частной формы собственности, – до 1 января 2030 года.»;

в) пункты 10 и 11 изложить в следующей редакции:

«10) новых производителей электрической и тепловой энергии, газа и возобновляемого топлива в газообразном состоянии, жидкого биологического топлива, полученных в результате использования возобновляемых источников энергии в течение 5 лет с момента ввода в эксплуатацию объектов имущества энергетических установок на основе использования возобновляемых источников энергии, – до 1 января 2030 года;

11) торгово-логистического центра сельскохозяйственного назначения – до 1 января 2030 года.»;

88) часть 3 статьи 240 изложить в следующей редакции:

«3. Ставка налога на прибыль для предприятий, деятельность которых относится к видам деятельности, подлежащим льготному налогообложению, установленным частью 1 статьи 183 настоящего Кодекса, за исключением горно-перерабатывающих, горнодобывающих предприятий, а также субъектов, осуществляющих производство подакцизных товаров, устанавливается в размере 0 процентов.»;

89) статью 242 изложить в следующей редакции:

«Статья 242. Порядок определения, срок и место уплаты налога на прибыль

1. Налогоплательщик налога на прибыль производит окончательный расчет и уплачивает налог до срока представления единой налоговой декларации, установленного настоящим Кодексом.

2. Окончательная сумма налога определяется как разница между исчисленной суммой налога и: 1) предварительно начисленной суммой налога на прибыль за отчетный налоговый период; 2) суммой налога, уплаченной налогоплательщиком в иностранном государстве в соответствии с требованиями статьи 246 настоящего Кодекса.

3. Налог на прибыль уплачивается по месту текущего налогового учета налогоплательщика.»;

90) в статье 243:

а) абзац второй части 3 признать утратившим силу;

б) дополнить частью 3¹ следующего содержания:

«3¹. При исчислении предварительной суммы налога на прибыль не учитываются доходы: 1) не облагаемые налогом на прибыль в соответствии с настоящим Кодексом;

2) филиала отечественной организации, зарегистрированного и осуществляющего деятельность на территории иностранного государства.

Финансовые результаты деятельности такого филиала включаются в результаты деятельности организации по итогам года.»;

91) дополнить статьей 244¹ следующего содержания:

«Статья 244¹. Вычеты по отчислениям в резервный фонд, формируемый накопительными пенсионными фондами

При расчете налоговой базы отечественная организация, занимающаяся пенсионным обеспечением, имеет право на вычет сумм пенсионных резервов, направляемых в резервный фонд, формируемый для обеспечения устойчивости исполнения обязательств перед застрахованными вкладчиками накопительных пенсионных фондов в соответствии с нормативами, утвержденными Кабинетом Министров, до 1 января 2030 года.»;

92) часть 6 статьи 245 изложить в следующей редакции:

«6. Ставка налога на доходы устанавливается в следующих размерах:

1) на золотосодержащую руду и золотосодержащий концентрат:

Цена золота за одну тройскую унцию в долларах США																
	до 1301	с 1301 до 1401	с 1401 до 1501	с 1501 до 1601	с 1601 до 1701	с 1701 до 1801	с 1801 до 1901	с 1901 до 2001	с 2001 до 2101	с 2101 до 2201	с 2201 до 2301	с 2301 до 2401	с 2401 до 2501	с 2501 и выше		
Ставка налога на доход, в % до 2023 года	8	10	12	14	16	18	20	21	22	23	24	25	26	27		
Ставка налога на доход, в % с 2023 года	11	13	15	17	19	21	23	24	25	26	27	28	29	30		

2) на золотой сплав и аффинированное золото:

Цена золота за одну тройскую унцию в долларах США																
	до 1301	с 1301 до 1401	с 1401 до 1501	с 1501 до 1601	с 1601 до 1701	с 1701 до 1801	с 1801 до 1901	с 1901 до 2001	с 2001 до 2101	с 2101 до 2201	с 2201 до 2301	с 2301 до 2401	с 2401 до 2501	с 2501 и выше		
Ставка налога на доход, в %	1	3	5	7	9	11	13	14	15	16	17	18	19	20		

3) на руду и концентрат, содержащие серебро:

Цена серебра за одну тройскую унцию в долларах США																
	до 11	с 11 до 15	с 15 до 21	с 21 до 25	с 25 до 31	с 31 до 35	с 35 до 41	с 41 до 45	с 45 до 51	с 51 до 55	с 55 до 61	с 61 до 65	с 65 до 71	с 71 и выше		
Ставка налога на доход, в %	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21		

4) на готовую продукцию серебра:

Цена серебра за одну тройскую унцию в долларах США																
	до 11	с 11 до 15	с 15 до 21	с 21 до 25	с 25 до 31	с 31 до 35	с 35 до 41	с 41 до 45	с 45 до 51	с 51 до 55	с 55 до 61	с 61 до 65	с 65 до 71	с 71 и выше		
Ставка налога на доход, в %	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16		

5) на руду и концентрат, содержащие медь:

Цена меди за одну тонну в долларах США																
	до 7001	с 7001 до 8001	с 8001 до 9001	с 9001 до 10001	с 10001 до 11001	с 11001 до 12001	с 12001 до 13001	с 13001 до 14001	с 14001 до 15001	с 15001 до 16001	с 16001 до 17001	с 17001 до 18001	с 18001 до 19001	с 19001 и выше		
Ставка налога на доход, в %	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21		

(Продолжение на 35-ой стр.)

ЗАКОН КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ
О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ В НЕКОТОРЫЕ ЗАКОНОДАТЕЛЬНЫЕ АКТЫ
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ В СФЕРЕ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ

(Начало на 34-ой стр.)

6) на готовую продукцию меди:

Цена меди за одну тонну в долларах США	до 7001	с 7001 до 8001	с 8001 до 9001	с 9001 до 10001	с 10001 до 11001	с 11001 до 12001	с 12001 до 13001	с 13001 до 14001	с 14001 до 15001	с 15001 до 16001	с 16001 до 17001	с 17001 до 18001	с 18001 до 19001	с 19001 и выше
Ставка налога на доход, в %	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

7) на руду и концентрат, содержащие сурьму:

Цена сурьмы за одну тонну в долларах США	до 7001	с 7001 до 8001	с 8001 до 9001	с 9001 до 10001	с 10001 до 11001	с 11001 до 12001	с 12001 до 13001	с 13001 до 14001	с 14001 до 15001	с 15001 до 16001	с 16001 до 17001	с 17001 до 18001	с 18001 до 19001	с 19001 и выше
Ставка налога на доход, в %	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

8) на готовую продукцию сурьмы:

Цена сурьмы за одну тонну в долларах США	до 7001	с 7001 до 8001	с 8001 до 9001	с 9001 до 10001	с 10001 до 11001	с 11001 до 12001	с 12001 до 13001	с 13001 до 14001	с 14001 до 15001	с 15001 до 16001	с 16001 до 17001	с 17001 до 18001	с 18001 по 19001	с 19001 и выше
Ставка налога на доход, в %	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

9) на готовую продукцию, а также руду и концентрат, содержащие ртуть:

Цена ртuti за один килограмм в долларах США	до 11	с 11 до 15	с 15 до 21	с 21 до 25	с 25 до 31	с 31 до 35	с 35 до 41	с 41 до 45	с 45 до 51	с 51 до 55	с 55 до 61	с 61 до 65	с 65 до 71	с 71 и выше
Ставка налога на доход, в %	1	1,5	2	2,5	3	3,5	4	4,5	5	5,5	6	6,5	7	8

10) на готовую продукцию, а также руду и концентрат, содержащие олово:

Цена олова за одну тонну в долларах США	до 10001	с 10001 до 14001	с 14001 до 18001	с 18001 до 22001	с 22001 до 26001	с 26001 до 30001	с 30001 до 34001	с 34001 до 38001	с 38001 до 42001	с 42001 до 46001	с 46001 до 50001	с 50001 до 54001	с 54001 до 58001	с 58001 и выше
Ставка налога на доход, в %	1	3	5	7	9	11	13	14	15	16	17	18	19	20

11) на готовую продукцию, а также руду и концентрат, содержащие вольфрам:

Цена вольфрама за одну тонну в долларах США	до 20001	с 20001 до 25001	с 25001 до 30001	с 30001 до 35001	с 35001 до 40001	с 40001 до 45001	с 45001 до 50001	с 50001 до 55001	с 55001 до 60001	с 60001 до 65001	с 65001 до 70001	с 70001 до 75001	с 75001 до 80001	с 80001 и выше
Ставка налога на доход, в %	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

93) статью 249 изложить в следующей редакции:

«Статья 249. Налоговая база и ставки налога на доход из источника в Кыргызской Республике иностранной организации, не связанной с постоянным учреждением в Кыргызской Республике

1. Налоговой базой по налогу на доход из источника в Кыргызской Республике иностранной организации, не связанной с постоянным учреждением в Кыргызской Республике, является доход с учетом данного налога без осуществления вычетов.

2. Доход из источников в Кыргызской Республике иностранной организации, не связанной с постоянным учреждением в Кыргызской Республике, подлежит налогообложению у налогового агента по следующим ставкам:

- 1) дивиденды, процентные доходы, кроме процентных доходов по международным облигациям и дивидендов, полученных от ценных бумаг, находящихся в листинге фондовой биржи Кыргызской Республики по наивысшей и следующей за наивысшей категории листинга или листинге иностранной биржи, включенной в Перечень, утвержденный Кабинетом Министров, доходы, выплачиваемые по договорам, заключенным в соответствии с исламским финансированием, – 10 процентов;
- 2) страховые премии, выплаченные:
 - а) по договорам страхования или перестрахования рисков, за исключением выплат по договорам обязательного страхования, – 5 процентов;
 - б) по договорам обязательного страхования или перестрахования по обязательному страхованию рисков – 10 процентов;
- 3) авторские гонорары, роялти – 10 процентов;
- 4) работы, услуги, выполненные и оказанные иностранной организацией на территории Кыргызской Республики, – 10 процентов;
- 5) телекоммуникационные или транспортные услуги в международной связи и перевозках между Кыргызской Республикой и другими государствами – 5 процентов.

Под перевозками между Кыргызской Республикой и другими государствами понимаются любые перевозки морским, речным или воздушным судном, автотранспортным средством или железнодорожным транспортом, за исключением случаев, когда перевозка осуществляется исключительно между пунктами, находящимися за пределами или на территории Кыргызской Республики.

3. Дивиденды иностранной организации, не связанной с постоянным учреждением в Кыргызской Республике, полученные в виде части прибыли, облагаемой налогом на прибыль по ставке 3 процента, согласно части 5 статьи 240 настоящего Кодекса, подлежат налогообложению у источника выплаты по ставке 0 процентов.»;

94) главу 34 дополнить статьями 249¹ и 249² следующего содержания:

«Статья 249¹. Налоговая база и ставка налога на доход иностранной организации из источника в Кыргызской Республике, деятельность которой не приводит к образованию постоянного учреждения

1. Налоговой базой по налогу на доход иностранной организации из источника в Кыргызской Республике является сумма полученных и перечисленных в ее адрес или в адрес третьего лица денежных средств без осуществления вычетов.

2. Доход иностранной организации из источника в Кыргызской Республике, указанной в части 1 настоящей статьи, подлежит налогообложению у такого постоянного учреждения или представительства по ставке в размере 1 процента.

Статья 249². Налоговая база и ставка налога на доход иностранного субъекта, возникающий от суммы денежных средств, полученных и перечисленных со счета налогоплательщика по поручению такого субъекта

1. Налоговой базой по налогу на доход иностранного субъекта, возникающий от суммы денежных средств, полученных и перечисленных со счета налогоплательщика по поручению такого субъекта, является сумма полученных и перечисленных в его адрес или в адрес третьего лица денежных средств без осуществления вычетов.

2. Доход иностранного субъекта, возникающий от суммы денежных средств, полученных и перечисленных по поручению такого субъекта со счета налогоплательщика, подлежит налогообложению у такого налогоплательщика по ставке в размере 1 процента.»;

95) часть 7 статьи 258 изложить в следующей редакции:

«7. При ликвидации организации или прекращении деятельности индивидуального предпринимателя, банкротстве путем ликвидации или реструктуризации остатки товарно-материальных запасов, основных средств и нематериальных активов, приобретенных в течение периода уплаты налогов в соответствии с общим налоговым режимом, признаются реализованными по их учетной стоимости.

При переходе налогоплательщика с общего налогового режима на специальный налоговый режим признаются реализованными по их учетной стоимости:

1) остатки товарно-материальных запасов, приобретенные в течение периода применения общего налогового режима, по которым был ранее принят НДС к зачету;

2) основные средства и нематериальные активы, приобретенные в течение периода применения общего налогового режима, по которым был ранее принят НДС к зачету.»;

96) часть 4 статьи 261 изложить в следующей редакции:

«4. В случаях, когда счет-фактура выписан или же оплата получена до даты облагаемой поставки, то датой возникновения налогового обязательства является дата выписки счета-фактуры или дата получения оплаты в зависимости от того, что имеет место ранее, если иное не предусмотрено частью 3 настоящей статьи.»;

97) часть 6 статьи 266 изложить в следующей редакции:

«6. Поставка кормов, произведенных налогоплательщиком для сельскохозяйственной птицы и рыбы, в адрес сельскохозяйственного производителя, осуществляющего деятельность по разведению сельскохозяйственной птицы и рыбы, является поставкой, освобожденной от НДС.»;

98) статью 276 изложить в следующей редакции:

«Статья 276. Поставка учебных пособий и школьных принадлежностей, научных изданий, литературно-художественных книг на государственном языке

Поставка учебников, хрестоматий, научных, литературно-художественных книг, изданий для детей, журналов на государственном языке является поставкой, освобожденной от НДС.»;

99) часть 1 статьи 287 дополнить пунктами 4 и 5 следующего содержания:

«4) консультационно-правовых услуг объединения юридических лиц, объединения работодателей, общественного объединения в адрес своих членов и/или участников;

5) по предоставлению товариществами собственников жилья в аренду имущества, являющегося общей долевой собственностью жильцов многоквартирного дома.»;

100) статью 289 изложить в следующей редакции:

«Статья 289. Поставки минеральных удобрений и средств химической защиты растений

Поставки минеральных удобрений, средств химической защиты растений, перечень которых определен Кабинетом Министров, являются поставками, освобожденными от НДС до 1 января 2030 года.»;

101) в части 2 статьи 295:

а) предложение второе подпункта «в» пункта 1 исключить;

б) подпункт «а» пункта 3 после слова «культуры,» дополнить словом «религии,»;

102) в части 1 статьи 297:

а) пункт 2 изложить в следующей редакции:

«2) специализированные товары для лиц с ограниченными возможностями здоровья, импортируемые некоммерческими организациями, республиканским учреждением протезно-ортопедических изделий или физическими лицами для личного пользования.»;

б) пункт 8 изложить в следующей редакции:

«8) в качестве гуманитарной помощи и/или грантов в порядке, определяемом Кабинетом Министров, – до 1 января 2030 года.»;

в) пункт 20 изложить в следующей редакции:

«20) специализированные товары и оборудование, предназначенные для строительства энергетических установок на основе использования возобновляемых источников энергии и гидроэлектростанций.»;

г) дополнить пунктами 27 и 28 следующего содержания:

«27) металлосодержащие руды, концентраты, сплавы и аффинированные металлы, предназначенные для производства ювелирных изделий, импортируемые производителем таких изделий для собственных производственных целей;

28) геосинтетические цементные композитные маты, сертифицированные по стандарту ASTM D8364, предназначенные для строительства или реабилитации ирригационных каналов, классифицируемые кодом ТН ВЭД ЕАЭС 5603 14 900 0, – до 1 января 2027 года.»;

103) часть 1 статьи 298 изложить в следующей редакции:

«1. Освобождаются от уплаты НДС импортируемые на территорию Кыргызской Республики племенные сельскохозяйственные животные и семенные материалы, минеральные удобрения и средства химической защиты растений до 1 января 2030 года.»;

104) пункт 1 части 2 статьи 301 изложить в следующей редакции:

«1) ТН ВЭД 7308, 7326, 8401–8406, 840710, 8410–8414, 8416–8447, 8449–8465, 8471, 8474, 8475, 8477–8480, 8502, 8504, 8505, 8514, 8515, 8525, 8526, 8529, 8530, 8601–8606, 8608, 8609, 8701, 8702 (за исключением микроавтобусов), 8704, 8705, 8709, 8716, 8802, 9018, 9022, 9027, 9406 90 310 0.»;

105) в части 7 статьи 309 слово «части» заменить словом «статье»;

106) в статье 315:

а) в части 1 слова «и необлагаемых» исключить;

б) подпункт «в» пункта 1 части 3 изложить в следующей редакции:

«в) полученные контрольно-кассовые и товарные чеки в случаях, определенных Кабинетом Министров.»;

107) в статье 322:

а) часть 1 изложить в следующей редакции:

«1. Если иное не предусмотрено настоящим разделом, подлежат обложению НДС в соответствии с настоящей статьей следующие виды деятельности:

1) промышленная переработка сельскохозяйственной продукции из сырья отечественного производства;

2) производство ювелирных изделий из драгоценных металлов отечественного производства и лома – до 1 января 2027 года;

3) торговая деятельность налогоплательщика НДС, входящего в торговую сеть, по реализации отечественной сельскохозяйственной продукции, приобретенной у налогоплательщика, прошедшего налоговую регистрацию в качестве сельскохозяйственного производителя или сельскохозяйственного кооператива или торгово-логистического центра сельскохозяйственного назначения, – до 1 января 2030 года. Перечень отечественной сельскохозяйственной продукции утверждается Кабинетом Министров.

(Продолжение на 36-ой стр.)

ЗАКОН КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ В НЕКОТОРЫЕ ЗАКОНОДАТЕЛЬНЫЕ АКТЫ

КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ В СФЕРЕ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ

(Начало на 35-ой стр.)

Перечень видов деятельности, указанных в настоящей части, устанавливается Кабинетом Министров по представлению уполномоченного государственного органа.»;

б) пункт 4 части 2 признать утратившим силу;
108) статью 324 дополнить частью 5 следующего содержания:
«5. Налогоплательщик, применяющий режим, установленный частями 1 и 4 настоящей статьи, вправе приобретать на территории Кыргызской Республики и/или осуществлять импорт основных средств, товаров и нематериальных активов непосредственно для собственного использования с уплатой НДС на импорт в бюджет с учетом льгот и освобождений в соответствии с настоящим разделом.

В случае отчуждения активов, ввезенных в соответствии с настоящей частью до истечения 60-месячного периода с даты импорта, налогоплательщик обязан перейти на исчисление и уплату налогов по общему налоговому режиму с 1 числа месяца, следующего за месяцем, в котором такой актив был отчужден.»;

109) часть 4 статьи 329 изложить в следующей редакции:
«4. Возмещение и возврат суммы превышения НДС осуществляются за счет расходной части республиканского бюджета, в том числе цифровыми казначейскими обязательствами.»;

110) статью 333 дополнить абзацем следующего содержания:
«В целях настоящей статьи производство включает в себя смешивание нефти и нефтепродуктов и добавление присадок (компаундирование).»;

111) в части 1 статьи 334:

а) пункт 9 после цифр «2710,» дополнить цифрами «3403,»;
б) пункт 10 изложить в следующей редакции:
«10) сжиженный углеводородный газ (СУГ), используемый в качестве автомобильного топлива, классифицируемый в товарных позициях ТН ВЭД 2711 11 0000-2711 19 0000, 2901 10 0001.»;

112) в статье 336:

а) в части 1:
– подпункт 4 пункта 12 изложить в следующей редакции:
«

4)	Табак трубочный, курительный, кальянный (за исключением табака, используемого в качестве сырья для производства табачной продукции): с 1 января 2025 года по 31 декабря 2025 года включительно с 1 января 2026 года по 31 декабря 2026 года включительно с 1 января 2027 года	2403	килограмм	4000 сомов 4250 сомов 4500 сомов
----	--	------	-----------	--

– в пункте 13:
подпункт 4 изложить в следующей редакции:
«

4)	бензины моторные, специальные, легкие и средние дистилляты, прочие бензины, дистилляты и компоненты	2710 12 110– 2710 12 900; 2710 19 110 0– 2710 19 150 0; 2710 19 250 0– 2710 19 290 0; 2902 70 000 0– 2902 60 000 0; 2909 19 900 0; 2921 42 000 1	тонна	10000 сомов
----	---	---	-------	-------------

в подпункте 9 слово «тонна» заменить словами «1000 литров»;

в подпункте 11 слово «тонна» заменить словами «1000 литров»;

подпункт 12 после цифр «2711 19 0000» дополнить цифрами «; 2901 10 0001»;

б) часть 3 изложить в следующей редакции:

«3. Специальными потребителями этилового спирта являются лица, использующие этиловый спирт в медицинских, ветеринарных целях и для производства дезинфицирующих средств и парфюмерно-косметической продукции в пределах норм, утверждаемых уполномоченным органом в сфере производства и оборота этилового спирта, алкогольной и спиртосодержащей продукции.»;

в) дополнить частью 5 следующего содержания:

«5. В подпункте 4 пункта 12 части 1 настоящей статьи ставка акциза применяется в отношении массы табачного сырья в табачной продукции при условии, что на потребительской упаковке (таре) указана масса табачного сырья. Если масса табачного сырья по табаку для кальяна составляет менее 20 процентов веса нетто, то налог исчисляется от 20 процентов веса нетто. В случае отсутствия на потребительской упаковке (таре) информации о массе табачного сырья ставка акциза применяется к весу нетто.»;

113) в статье 344:

а) части 1 и 2 изложить в следующей редакции:

«1. Налогоплательщик акциза имеет право уменьшить сумму акциза на сумму акциза, уплаченную при приобретении на территории Кыргызской Республики или при импорте подакцизных товаров на территорию Кыргызской Республики, если указанные товары использованы в качестве основного сырья для производства подакцизных товаров, реализуемых на территории Кыргызской Республики.

2. В соответствии с частью 1 настоящей статьи вычет производится на сумму акциза по фактически использованному за налоговый период количеству подакцизного сырья на производство подакцизного товара, реализуемого на территории Кыргызской Республики, определенной на основе норм выхода подакцизного товара из подакцизного сырья, предусмотренных в налоговой политике налогоплательщика.»;

б) дополнить частью 4 следующего содержания:

«4. Не подлежит вычету сумма акциза за подакцизное сырье, уплаченная при приобретении на территории Кыргызской Республики или при импорте подакцизных товаров на территорию Кыргызской Республики, если указанные товары использованы в качестве сырья для производства экспортируемого подакцизного товара.»;

114) часть 2 статьи 345 дополнить пунктом 3 следующего содержания:

«3) добавление в состав подакцизного товара топливного маркера, подтверждающего, что акциз уплачен в доход бюджета, если иное не предусмотрено настоящим разделом.»;

115) часть 2 статьи 349 изложить в следующей редакции:

2. Освобождается от уплаты бонуса:
1) налогоплательщик, прошедший листинг на фондовых биржах по объекту налогообложения, указанному в части 2 статьи 351 настоящего Кодекса;

2) сельскохозяйственный производитель по отбору (извлечению из недр) подземных вод при их использовании для сельскохозяйственных нужд.»;

116) статью 352 дополнить пунктом 1¹ следующего содержания:

«1¹) при добыче песчано-гравийной смеси и суглинков – объем добычи, указанный в программе работ, утвержденной заявителем, на основе которой предоставляется право на добычу путем государственной регистрации в местных государственных администрациях.»;

117) статью 356 дополнить пунктом 5 следующего содержания:

«5) реализацию остатков полезных ископаемых, добытых в период обладания правом пользования недрами.»;

118) пункт 1 части 1 статьи 358 изложить в следующей редакции:

«1) выручка без учета НДС, налога с продаж и без включения затрат на доставку/перевозку полезных ископаемых или себестоимость полезных ископаемых до их переработки, за исключением золота, серебра и платины.»;

119) в статье 364:

а) в части 1:
– пункт 5 изложить в следующей редакции:

«5) промышленными предприятиями, деятельность которых относится к видам деятельности, подлежащим льготному налогообложению, установленным частью 1 статьи 183 настоящего Кодекса (за исключением горно-перерабатывающих, горнодобывающих предприятий, а также предприятий, выпускающих подакцизные товары);»;

– дополнить пунктами 11 и 12 следующего содержания:

«11) объединением юридических лиц, объединением работодателей, общественным объединением в адрес своих членов и/или участников;

12) поставка услуг по пенсионному обеспечению, услуг связанных с выплатой пенсий и пособий, и традиционные почтовые услуги назначенных почтовых операторов с числом акционеров более 50% акций государства, осуществляющих свою деятельность на основании лицензии в области почтовой связи.»;

б) часть 2 дополнить пунктом 3 следующего содержания:

«3) по предоставлению товариществами собственников жилья в аренду имущества, являющегося общей долевой собственностью жильцов многоквартирного дома.»;

120) часть 1 статьи 366 изложить в следующей редакции:

«1. Если иное не предусмотрено настоящей статьей, налоговой базой является выручка от реализации товаров, работ, услуг от предпринимательской деятельности без учета НДС и налога с продаж.»;

121) в статье 368:

а) в части 1:
– в подпункте «а» пункта 1 слова «производственной сферы» заменить словами «сферы производства товаров»;

– в подпункте «а» пункта 2 слова «производственной сферы» заменить словами «сферы производства товаров»;

б) часть 2 признать утратившей силу;

в) часть 3 изложить в следующей редакции:

«3. Ставка налога с продаж устанавливается в размере 2 процентов – для банков, 5 процентов – для деятельности в сфере сотовой связи и при реализации виртуального актива, 2 процентов – для деятельности субъектов предпринимательства по реализации вновь построенных жилых и нежилых помещений, 2 процентов – для страховых (перестраховочных) организаций, 1 процента – для накопительных пенсионных фондов, если иное не установлено настоящей частью.»;

г) в части 4:
– в пункте 1 слова «или налога на деятельность в зонах торговли с особым режимом» исключить»;

– дополнить пунктом 3 следующего содержания:

«3) субъекта, осуществляющего деятельность на основе налога на деятельность в зонах торговли с особым режимом, устанавливается при оплате:

а) в безналичной форме – в размере 1 процента;

б) в наличной форме – в размере 3 процентов.»;

д) часть 5 признать утратившей силу;

122) дополнить статьей 370¹ следующего содержания:

«Статья 370¹. Особенности уплаты налога с продаж при реализации товаров, работ, услуг в соответствии с договором простого товарищества

Реализация товаров, работ, услуг, осуществляемая в рамках деятельности простого товарищества, признается реализацией налогоплательщика, на которого возложены обязанности по ведению учета в соответствии с договором такого товарищества.»;

123) в части 4 статьи 371 слова «или среднего» исключить»;

124) подпункт «в» пункта 1 части 1 статьи 373 изложить в следующей редакции:

«в) приобретаемого по договору ипотечного кредитования.»;

125) в статье 374:

а) дополнить частью 1¹ следующего содержания:

«1¹. При передаче в финансовую аренду объектов имущества налогоплательщиком налога на имущество является лизингодатель.»;

б) в части 2:
– слова «в части 1» заменить словами «в частях 1 и 1¹»;

– дополнить пунктом 1¹ следующего содержания:

«1¹) лизингодателем с лизингополучателем в рамках договора финансовой аренды объекта имущества с выделением в договоре суммы налога, которая уплачивается лизингодателем в бюджет.»;

126) в подпункте «в» пункта 2 части 1 статьи 376 слова «определяемая в порядке, установленном» заменить словом «устанавливаемая»;

127) в статье 379:

а) пункт 1 части 1 изложить в следующей редакции:

«1) для жилых зданий и помещений согласно ставкам, утверждаемым местными кенешами по предложению уполномоченного налогового органа.»;

б) дополнить частью 3 следующего содержания:

«3. Утверждение ставок налога для жилых зданий и помещений осуществляется один раз в три года в срок не позднее 1 октября текущего налогового периода и действует с 1 числа первого месяца следующего налогового периода. Размер ставок не должен превышать 100 сомов за 1 квадратный метр.»;

128) статью 380 изложить в следующей редакции:

«Статья 380. Формула для исчисления налога на имущество

1. Если иное не предусмотрено настоящей статьей, исчисление суммы налога на имущество производится по формуле:

$$H = HБ \times HС \times C,$$

где:
H – сумма налога на имущество;

HБ – налоговая база;

HС – налоговая стоимость единицы объекта имущества;

C – ставка налога.

2. Исчисление суммы налога на имущество на жилое здание, помещение производится по формуле:

$$H = HБ \times C,$$

где:
H – сумма налога на имущество;

HБ – налоговая база;

C – ставка налога.»;

129) в статье 381:

а) пункты 1 и 2 части 2 изложить в следующей редакции:

«1) нахождения придомового, приусадебного или садово-огородного земельного участка, не используемого для осуществления предпринимательской деятельности, земельного участка, относящегося к сельскохозяйственным угодьям, жилого здания и помещения, а также нежилого сооружения, расположенного на территории рынка/мини-рынка и не прошедшего регистрацию в органе, осуществляющем государственную регистрацию прав на недвижимое имущество;

2) регистрации физического лица в соответствии с данными паспорта в Кыргызской Республике, являющегося собственником транспортного средства.»;

б) дополнить частями 2¹ и 2² следующего содержания:

«2¹. Исчисление налоговыми органами налога на имущество на нежилое сооружение, расположенное на территории рынка/мини-рынка, осуществляется на основании сведений, предоставляемых владельцем (дирекцией) рынка/мини-рынка в срок до 1 февраля текущего года.

Форма и порядок предоставления сведений определяются уполномоченным налоговым органом.

(Продолжение на 37-ой стр.)

ЗАКОН КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ
О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ В НЕКОТОРЫЕ ЗАКОНОДАТЕЛЬНЫЕ АКТЫ
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ В СФЕРЕ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ

(Начало на 36-ой стр.)

2². При исчислении налога на имущество на жилое здание, помещение и транспортное средство физических лиц при наличии у налогоплательщика более одного объекта имущества, налоговый орган вправе применить льготу:

- 1) в соответствии с пунктом 1 части 1 статьи 409 настоящего Кодекса в отношении жилого здания или помещения с наибольшим размером исчисленной суммы налога;
- 2) в соответствии с пунктом 1 части 1 и пунктом 1 части 2 статьи 409 настоящего Кодекса в отношении одного облагаемого объекта жилого имущества с наибольшим размером исчисленной суммы налога;
- 3) в отношении любого из подлежащих льготе объектов имущества в случаях, если:

- исчисленная сумма налога двух и более объектов жилого имущества, указанных в пункте 1 настоящей части, имеют одинаковое наибольшее значение;
- значения объема двигателя внутреннего сгорания или балансовой стоимости двух и более транспортных средств, находящихся в собственности лиц, указанных в пункте 1 части 2 статьи 409 настоящего Кодекса, имеют одинаковое наибольшее значение.»;
- в) часть 3 изложить в следующей редакции:

«3. Извещение налогового органа о начислении суммы налога, указанного в части 2 настоящей статьи, вручается налогоплательщику не позднее 30 календарных дней до срока уплаты налога, установленного настоящим Кодексом, за исключением налога на имущество на земельный участок, относящийся к сельскохозяйственным угодьям, которое вручается налогоплательщику не позднее 1 апреля текущего налогового периода и содержит:

- 1) реквизиты налогового органа;
- 2) реквизиты налогоплательщика;
- 3) основание для начисления налога;
- 4) размер налоговой базы и сумму исчисленного налога;
- 5) установленный срок уплаты налога.»;
- 130) статью 382 изложить в следующей редакции:

«Статья 382. Место уплаты налога
Налог на имущество уплачивается по месту:
1) нахождения здания, помещения, сооружения и земельного участка;
2) налоговой регистрации организации или регистрации физического лица в соответствии с данными паспорта в Кыргызской Республике, являющихся владельцами транспортных средств.
При регистрации объекта имущества в пределах города Бишкек налог на имущество может уплачиваться по месту текущего налогового учета налогоплательщика.»;

- 131) в статье 384:
 - а) часть 1 изложить в следующей редакции:
«1. Если иное не установлено настоящей статьей, налогоплательщик обязан представлять информационный расчет налога на имущество на земли населенных пунктов и земли несельскохозяйственного назначения, нежилые здания, помещения, сооружения, за исключением нежилых сооружений, расположенных на территории рынков/мини-рынков, а также на транспортные средства юридических лиц за текущий налоговый период:
 - 1) организация – до 1 апреля текущего года;
 - 2) физическое лицо, в том числе индивидуальный предприниматель – до 1 мая текущего года.»;
- б) часть 4 признать утратившей силу;
- 132) статью 386 изложить в следующей редакции:

«Статья 386. Базовая налоговая стоимость для нежилых зданий, сооружений и помещений
1. Базовая налоговая стоимость одного квадратного метра площади нежилого здания, сооружения или помещения устанавливается в зависимости от материала стен и года ввода объекта имущества в эксплуатацию в следующих размерах:

Материал стен	Срок эксплуатации	Базовая налоговая стоимость, сомов
Кирпич	До 5 лет	15000
	5–15 лет	14000
	15–30 лет	13000
	30–45 лет	12000
	более 45 лет	10000
Дерево	До 5 лет	13000
	5–15 лет	12000
	15–30 лет	11000
	30–45 лет	10000
	более 45 лет	8000
Сборный или монолитный бетон и железобетон, бетонные блоки, пескоблок, пеноблок, пенобетон, стекло, сэндвич-панель	До 5 лет	14000
	5–15 лет	13000
	15–30 лет	12000
	30–45 лет	11000
	более 45 лет	10000
Сырцовая глина (саман, гуваляк, сокмо)	До 5 лет	10000
	5–15 лет	9000
	15–30 лет	8000
	30–45 лет	6000
	более 45 лет	5000
Шлакоблок, полистирольный строительный блок	До 5 лет	9000
	5–15 лет	8000
	15–30 лет	7000
	30–45 лет	6000
	более 45 лет	5000
Металл	Вне зависимости от срока эксплуатации	10000
Прочие материалы и материалы для временных помещений	Вне зависимости от срока эксплуатации	8000

2. Для определения базовой налоговой стоимости одного квадратного метра нежилого здания, сооружения или помещения за основу принимается материал стен, который преобладает в стенах нежилого здания, сооружения или помещения. Порядок определения преобладающего материала стен устанавливается Кабинетом Министров.»;

133) в наименовании и абзаце первом статьи 387 слово «здание» в различных падежах и числах заменить словами «нежилое здание» в соответствующих падежах и числах;

- 134) в статье 388:
 - а) в наименовании и части 2 слово «зданий» заменить словами «нежилых зданий»;
 - б) часть 1 изложить в следующей редакции:
«1. Зональный коэффициент Кз для нежилых зданий, сооружений и помещений характеризует изменение налоговой стоимости нежилого здания, сооружения и помещения в зависимости от его месторасположения в населенном пункте – административном районе относительно среднего значения налоговой стоимости нежилого здания, сооружения и помещения по населенному пункту, равного 1,0. Зональный коэффициент Кз для нежилых зданий, сооружений и помещений устанавливается равным 1,0, за исключением городов Бишкек, Ош и Джалал-Абад.»;
- 135) статью 390 признать утратившей силу;
- 136) в статье 391:

- а) в части 1 слова «курортно-оздоровительного субъекта» заменить словами «курортно-рекреационных зон»;
- б) часть 3 признать утратившей силу;
- 137) в статье 395:
 - а) в части 1 слова «курортно-оздоровительного субъекта» заменить словами «курортно-рекреационных зон»;
 - б) часть 2 изложить в следующей редакции:

«2. Для исчисления налога на имущество для нежилых зданий, сооружений и помещений, жилых зданий, помещений, сооружений или их части, используемой в предпринимательских целях, а также для зданий, помещений, сооружений, расположенных на территории курортно-рекреационных зон, налоговая база определяется на основании данных о размере общей площади по внутреннему замеру учрежденческих, административных, торговых, складских, производственных, культурно-бытовых, служебных и прочих помещений, указанных в техническом паспорте единицы недвижимого имущества налогоплательщика, выдаваемом государственным органом, осуществляющим регистрацию прав на недвижимое имущество, используемых и/или выделенных, и/или предназначенных для использования в предпринимательской деятельности.

В целях настоящей главы налоговая база по жилому зданию, сооружению или помещению или его части, используемой в предпринимательских целях, а также по жилому зданию или помещению, расположенному на территории курортно-рекреационного учреждения, определяется в порядке, предусмотренном статьей 376 и частью 2 статьи 392 настоящего Кодекса.»;

138) статью 398 дополнить частью 6 следующего содержания:
«6. Обязательство по уплате налога на имущество на придомовой, приусадебный или садово-огородный земельный участок многоквартирных домов возлагается на собственников жилых и нежилых помещений пропорционально их доле в общем имуществе собственников жилых и нежилых помещений.

При передаче управления имуществом собственников жилых и нежилых помещений многоквартирного дома управляющим компаниям, управляющим, товариществам собственников жилья, condominiumам или жилищно-эксплуатационным кооперативам обязательство по уплате налога на имущество на придомовой, приусадебный или садово-огородный земельный участок возлагается на управляющие компании, управляющих, товарищества собственников жилья, condominiumы или жилищно-эксплуатационные кооперативы.»;

- 139) часть 2 статьи 401 изложить в следующей редакции:
«2. Базовая налоговая стоимость БНС одного квадратного метра земельного участка, относящегося к сельскохозяйственным угодьям, устанавливается, если иное не предусмотрено настоящей статьей, в зависимости от назначения участка в следующих размерах:

Наименование областей и районов	Базовая налоговая стоимость (сом/кв. м)				
	Пашня орошаемая	Пашня богарная	Многолетние насаждения	Сенокосы	Пастбища, залежи
1	2	3	4	5	6
Баткенская область					
Баткенский район	402	61,95	223,5	-	11,55
Лейлекский район	402	61,95	223,5	36,45	11,55
Кадамжайский район	412,5	61,95	225	36,45	19,05
Джалал-Абадская область					
Аксыский район	459	85,05	289,5	23,85	20,4
Ала-Букинский район	459	61,95	306	33,75	14,85
Базар-Коргонский район	621	61,95	330	46,35	23,1
Ноокенский район	621	61,95	289,5	36,6	23,1
Сузакский район	621	61,95	330	46,35	23,1
Тогуз-Тороуский район	334,5	93,45	-	49,5	19,35
Токтогульский район	358,5	93,45	301,5	45,6	19,35
Чаткальский район	291	93,45	-	39,75	19,35
Иссык-Кульская область					
Ак-Суйский район	559,5	131,25	259,5	45,6	15,9
Джети-Огузский район	457,5	112,35	252	35,7	11,55
Иссык-Кульский район	420	102,9	232,5	35,7	11,55
Тонский район	354	58,8	178,5	30,6	10,65
Тюпский район	568,5	131,25	261	43,65	22,5
Нарынская область					
Ак-Талинский район	307,5	55,5	-	37,65	6,75
Ат-Башинский район	286,5	81,45	-	32,55	6,75
Джумгалский район	294	55,5	-	37,65	6,75
Кочкорский район	322,5	55,5	-	37,65	6,75
Нарынский район	294	81,45	-	31,65	7,95
Ошская область					
Алайский район	348	93,45	-	41,55	7,95
Араванский район	654	61,95	339	22,8	19,05
Кара-Кульджинский район	348	93,45	175,5	41,55	7,95
Кара-Суйский район	679,5	61,95	369	41,85	18
Ноокатский район	619,5	93,45	349,5	41,7	19,05
Узгенский район	619,5	93,45	352,5	50,55	20,85
Чон-Алайский район	274,5	-	-	31,65	8,25
Таласская область					
Бакай-Атинский район	477	78,75	246	-	11,1
Айтматовский район	525	54,6	247,5	16,8	7,2
Манасский район	496,5	54,6	249	16,8	7,2
Таласский район	445,5	78,75	246	16,5	7,2
Чуйская область					
Аламундунский район	600	84,75	313,5	34,65	16,2
Жайылский район					
1) Чуйская зона	493,5	101,85	319,5	30,6	16,2
2) Суусамырская зона	283,5	51,75	-	16,95	15
Ысык-Атинский район	600	111,3	319,5	44,55	16,2
Кеминский район	531	120,75	316,5	44,55	16,2
Московский район	588	100,8	322,5	44,55	11,7
Панфиловский район	543	100,8	322,5	34,65	11,7
Сокулукский район	610,5	100,8	316,5	20,85	11,7
Чуйский район	600	112,35	316,5	48,6	16,2

»;

(Продолжение на 38-ой стр.)

ЗАКОН КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ В НЕКОТОРЫЕ ЗАКОНОДАТЕЛЬНЫЕ АКТЫ

КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ В СФЕРЕ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ

(Начало на 37-ой стр.)

140) статью 402 изложить в следующей редакции:

«Статья 402. Срок уплаты налога на земельный участок, относящийся к сельскохозяйственным угодьям

Налог на имущество на земельный участок, относящийся к сельскохозяйственным угодьям, уплачивается не позднее 1 ноября текущего налогового периода.»;

141) в части 1 статьи 406 слово «учетная» заменить словом «балансовая»;

142) статью 407 изложить в следующей редакции:

«Статья 407. Исчисление налога на имущество на транспортное средство, не имеющее двигателя внутреннего сгорания и балансовой стоимости

Сумма налога на имущество на транспортное средство, не имеющее двигателя внутреннего сгорания и балансовой стоимости, исчисляется как произведение налоговой базы на ставку налога, установленную пунктом 5 части 1 статьи 379 настоящего Кодекса.»;

143) в статье 409:

а) в части 2:

– пункт 1 после слов «а также инвалида I и II групп» дополнить словами «, родителей или опекунов детей с ограниченными возможностями здоровья»;

– в пункте 3 на официальном языке слова «энерго- и ресурсоэффективности» заменить словами «энерго-(ресурсо-) эффективности»;

б) часть 4 после слов «сумму налога на» дополнить словом «нежилое»;

144) пункт 2 части 2 статьи 411 признать утратившим силу;

145) подпункт «в» пункта 1 статьи 412 изложить в следующей редакции:

«в) полное освобождение от уплаты налога на имущество на здания, сооружения и помещения и/или налога на имущество на земли населенных пунктов и земли несельскохозяйственного назначения для предприятий, деятельность которых относится к видам деятельности, подлежащим льготному налогообложению, установленным частью 1 статьи 183 настоящего Кодекса.»;

146) часть 3 статьи 416 изложить в следующей редакции:

«3. Индивидуальный предприниматель, уплачивающий налог на основе патента, взамен исчисления и уплаты подоходного налога с заработной платы наемных работников вправе приобретать патент на каждого наемного работника в размере, определяемом Кабинетом Министров.

При выплате платы работникам за разовые работы, услуги по гражданско-правовому договору (контракту, найму) в рамках их деятельности исчисление, удержание и перечисление подоходного налога в бюджет осуществляются в соответствии с требованиями настоящего Кодекса.»;

147) статью 418 дополнить частями 5 и 6 следующего содержания:

«5. Доход иностранной организации из источника в Кыргызской Республике, полученный через постоянное учреждение или представительство, деятельность которого не приводит к образованию постоянного учреждения, являющегося налогоплательщиком единого налога, подлежит налогообложению у такого постоянного учреждения или представительства в соответствии со статьей 249¹ настоящего Кодекса.

6. Доход иностранного субъекта, возникающий от суммы денежных средств, полученных и перечисленных по поручению такого субъекта со счета налогоплательщика, являющегося налогоплательщиком единого налога, подлежит налогообложению у такого налогоплательщика в соответствии со статьей 249² настоящего Кодекса.»;

148) пункт 2 части 2 статьи 419 изложить в следующей редакции:

«2) банк и субъект, оказывающие страховые услуги.»;

149) в статье 422:

а) дополнить частью 1¹ следующего содержания:

«1¹. При осуществлении налогоплательщиком одновременно нескольких видов деятельности налоговой базой является выручка от реализации товаров, работ и услуг отдельно по каждому виду деятельности.»;

б) часть 2 дополнить пунктом 5 следующего содержания:

«5) торговой деятельности, осуществляемой на электронной торговой площадке, является выручка, поступившая на счет налогоплательщика.»;

в) дополнить частью 4 следующего содержания:

«4. Выручка от реализации товаров, работ, услуг подлежит корректировке в случаях:

1) полного или частичного возврата товаров;

2) изменения условий сделки;

3) полного или частичного неисполнения условий сделки.

Корректировка выручки изменяет размер налоговой базы того налогового периода, в котором произошел возврат товаров или изменились условия сделки.»;

150) в статье 423:

а) в части 1:

– в пункте 1:

в абзаце четвертом подпункта «а» слова «под кодами ТНВЭД 2710197100-2710199800» исключить;

абзац четвертый подпункта «б» признать утратившим силу;

– в абзаце первом пункта 2 слова «производственной сферы» заменить словами «сферы производства товаров»;

б) часть 14 признать утратившей силу;

в) дополнить частями 15 и 16 следующего содержания:

«15. Субъект, уплачивающий налог по ставке, предусмотренной частями 1, 2¹, 3, 8, 13 настоящей статьи, при реализации товаров в адрес обезличенного субъекта уплачивает налог по ставке 6 процентов.

16. По доходам, предусмотренным в части 3 статьи 422 настоящего Кодекса, налогоплательщик исчисляет и уплачивает налог по ставкам, установленным пунктом 3 части 1 настоящей статьи.»;

151) в статье 424 слова «и крупного» заменить словами «, среднего и крупного»;

152) дополнить статьей 425¹ следующего содержания:

«Статья 425¹. Особенности уплаты единого налога участниками договора простого товарищества

1. Если все участники договора простого товарищества осуществляют уплату налога на основе упрощенной системы налогообложения, участник простого товарищества, на которого возложена обязанность ведения учета в соответствии с договором такого товарищества, обязан:

1) производить исчисление и уплату налоговых обязательств в соответствии с требованиями настоящего Кодекса;

2) исчислить прибыль и убытки по кассовому методу, распределить их между участниками согласно договору, которые подлежат учету у каждого из участников отдельно и не включаются в налоговую базу единого налога участников, на которых не возложена обязанность ведения учета.

2. Если часть участников договора простого товарищества осуществляет уплату налога в общем налоговом режиме, другая часть – на основе упрощенной системы налогообложения, участник договора простого товарищества, на которого возложена обязанность ведения учета, обязан:

1) производить исчисление и уплату налоговых обязательств в соответствии с требованиями настоящего Кодекса;

2) исчислить прибыль и убытки по кассовому методу, распределить их между участниками согласно договору, которые подлежат учету у каждого из участников отдельно и не включаются в налоговую базу налога на прибыль/единого налога участников, на которых не возложена обязанность ведения учета.»;

153) часть 6 статьи 426 изложить в следующей редакции:

«6. Индивидуальный предприниматель, указанный в подпункте «а» пункта 1 части 1, частях 8, 13 статьи 423 настоящего Кодекса, взамен исчисления и уплаты подоходного налога с заработной платы наемных работников вправе приобретать патент на каждого наемного работника в размере, определяемом Кабинетом Министров.»;

154) в статье 430:

а) часть 5 дополнить абзацами следующего содержания:

«При импорте товаров на территорию СЭЗ и вывозе их в соответствии с данной частью, уплачивает единый налог от таможенной стоимости товара, в размере:

– 1 процента при вывозе с территории СЭЗ товаров с частичной переработкой;

– 3 процентов при вывозе товаров с территории СЭЗ в неизменном виде.»;

б) дополнить частями 9 и 10 следующего содержания:

«9. Доход иностранной организации из источника в Кыргызской Республике, полученный через постоянное учреждение или представительство, деятельность которого не приводит к образованию постоянного учреждения, являющееся субъектом СЭЗ, подлежит налогообложению у такого постоянного учреждения или представительства в соответствии со статьей 249¹ настоящего Кодекса.

10. Доход иностранного субъекта, возникающий от суммы денежных средств, полученных и перечисленных по поручению такого субъекта со счета налогоплательщика, являющегося субъектом СЭЗ, подлежит налогообложению у такого налогоплательщика в соответствии со статьей 249² настоящего Кодекса.»;

155) статью 436 дополнить частями 4¹ и 4² следующего содержания:

«4¹. Доход иностранной организации из источника в Кыргызской Республике, полученный через постоянное учреждение или представительство, деятельность которого не приводит к образованию постоянного учреждения, являющееся налогоплательщиком налога на майнинг, подлежит налогообложению у такого постоянного учреждения или представительства в соответствии со статьей 249¹ настоящего Кодекса.

4². Доход иностранного субъекта, возникающий от суммы денежных средств, полученных и перечисленных по поручению такого субъекта со счета налогоплательщика, являющегося налогоплательщиком налога на майнинг, подлежит налогообложению у такого налогоплательщика в соответствии со статьей 249² настоящего Кодекса.»;

156) в статье 443:

а) часть 1 изложить в следующей редакции:

«1. Положения настоящей главы применяются в отношении деятельности налогоплательщика, являющегося:

1) организацией и индивидуальным предпринимателем по оказанию услуг в электронной форме по реализации товаров на основе использования доменного имени или IP-адреса, зарегистрированного в Кыргызской Республике;

2) оператором торговой платформы в соответствии с законодательством Кыргызской Республики об электронной торговле по реализации товаров;

3) участником платежей и расчетов в системе по выдаче целевых микрокредитов на товары и/или услуги и мониторингу их использования на основе применения информационно-телекоммуникационных технологий, указанным в подпунктах 1 и 2 пункта 58¹ статьи 174 настоящего Кодекса.»;

б) дополнить частями 4¹ и 4² следующего содержания:

«4¹. Доход иностранной организации из источника в Кыргызской Республике, полученный через постоянное учреждение или представительство, деятельность которого не приводит к образованию постоянного учреждения, являющееся налогоплательщиком налога на деятельность в сфере электронной торговли, подлежит налогообложению у такого постоянного учреждения или представительства в соответствии со статьей 249¹ настоящего Кодекса.

4². Доход иностранного субъекта, возникающий от суммы денежных средств, полученных и перечисленных по поручению такого субъекта со счета налогоплательщика, являющегося налогоплательщиком налога на деятельность в сфере электронной торговли, подлежит налогообложению у такого налогоплательщика в соответствии со статьей 249² настоящего Кодекса.»;

в) пункт 2 части 5 после слов «по иному налоговому режиму» дополнить словами «, за исключением общего налогового режима.».

157) статью 444 после слов «в сфере электронной торговли» дополнить словами «, а также деятельности по выдаче целевых микрокредитов на товары и/или услуги»;

158) часть 2 статьи 446 признать утратившей силу;

159) статью 450 дополнить частями 4¹ и 4² следующего содержания:

«4¹. Доход иностранной организации из источника в Кыргызской Республике, полученный через постоянное учреждение или представительство, деятельность которого не приводит к образованию постоянного учреждения, являющееся налогоплательщиком налога на игорную деятельность, подлежит налогообложению у такого постоянного учреждения или представительства в соответствии со статьей 249¹ настоящего Кодекса.

4². Доход иностранного субъекта, возникающий от суммы денежных средств, полученных и перечисленных по поручению такого субъекта со счета налогоплательщика, являющегося налогоплательщиком налога на игорную деятельность, подлежит налогообложению у такого налогоплательщика в соответствии со статьей 249² настоящего Кодекса.»;

160) в статье 457:

а) часть 2 изложить в следующей редакции:

«2. Налог на деятельность в зоне торговли с особым режимом применяется в отношении торговой деятельности, за исключением реализации подакцизных товаров (кроме товаров, классифицируемых в товарных позициях ТН ВЭД 2710197100-2710199800, 3403 19 900 0, 3811 90 0000, 3811 21 000 0, 3811 19 000 0) – моторные масла, промывка, автохимия и присадки, а также товаров, реализация которых требует специальных лицензий или разрешений.»;

б) дополнить частями 5¹ и 5² следующего содержания:

«5¹. Доход иностранной организации из источника в Кыргызской Республике, полученный через постоянное учреждение или представительство, деятельность которого не приводит к образованию постоянного учреждения, являющееся налогоплательщиком налога на деятельность в зоне торговли с особым режимом, подлежит налогообложению у такого постоянного учреждения или представительства в соответствии со статьей 249¹ настоящего Кодекса.

5². Доход иностранного субъекта, возникающий от суммы денежных средств, полученных и перечисленных по поручению такого субъекта со счета налогоплательщика, являющегося налогоплательщиком налога на деятельность в зоне торговли с особым режимом, подлежит налогообложению у такого налогоплательщика в соответствии со статьей 249² настоящего Кодекса.»;

161) в статье 459:

а) в части 1 на официальном языке слово «зонах» заменить словом «зоне»;

б) часть 2 изложить в следующей редакции:

«2. Налогоплательщик обязан подать заявление как плательщик налога на деятельность в зоне торговли с особым режимом в налоговый орган по месту расположения зоны торговли с особым режимом до начала такой деятельности.

После рассмотрения заявления налоговый орган выносит соответствующее решение о применении или об отказе в применении уплаты налога в зоне торговли с особым режимом.

В случаях несоответствия условиям, установленным настоящей статьей, налоговый орган выносит решение об аннулировании решения о применении или об отказе в применении уплаты налога в зоне торговли с особым режимом.

Форма заявления и решения утверждается уполномоченным налоговым органом.

Если у налогоплательщика имеются два или более торговых мест, то в заявлении плательщика налога на деятельность в зоне торговли с особым режимом указывается объем выручки отдельно по каждому торговому месту.

В заявлении должна быть указана следующая информация:

– наименование налогоплательщика;

– юридический адрес налогоплательщика;

– идентификационный налоговый номер;

– результаты финансовой деятельности за предыдущий календарный год;

– объем выручки, планируемой к получению за текущий или предстоящий календарный год; – сумма налога, определенная в соответствии с объемом выручки, планируемой к получению за текущий или предстоящий календарный год.»;

в) дополнить частью 2¹ следующего содержания:

(Продолжение на 39-ой стр.)

ЗАКОН КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ В НЕКОТОРЫЕ ЗАКОНОДАТЕЛЬНЫЕ АКТЫ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ В СФЕРЕ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ

(Начало на 38-ой стр.)

«2¹. Если налогоплательщик до 20 декабря текущего календарного года не представил заявление на следующий календарный год, как плательщик налога на деятельность в зоне торговли с особым режимом, орган налоговой службы направляет в личный кабинет налогоплательщика извещение об автоматическом продлении решения о применении или об отказе в применении уплаты налога в зоне торговли с особым режимом на следующий календарный год.»;
г) часть 4 изложить в следующей редакции:
«4. Индивидуальный предприниматель взамен исчисления и уплаты подоходного налога с заработной платы наемных работников вправе приобрести патент на каждого наемного работника в размере, определяемом Кабинетом Министров.».

Статья 9

Внести в Закон Кыргызской Республики «О защите прав потребителей» (Ведомости Жогорку Кенеша Кыргызской Республики, 1998 г., №2, ст. 5) следующие изменения:

1) статью 4 дополнить пунктом 7 следующего содержания:
«7. Продавец (изготовитель, исполнитель) для осуществления оплаты в безналичной форме обязан применять оборудование (программно-техническое устройство), предназначенное для осуществления платежей с использованием банковских платежных карт и/или электронных денег и/или двухмерных символов штрихкода (QR-кода) национального стандарта.»;
2) абзацы первый и второй пункта 5 статьи 17 изложить в следующей редакции:
«5. Требования потребителя рассматриваются при предъявлении потребителем контрольно-кассового чека, а в отношении товаров, на которые установлены гарантийные сроки, – в том числе технический паспорт или иной заменяющий его документ.
Продавец обязан выдать потребителю контрольно-кассовый чек или иной документ, удостоверяющий факт покупки.»;
3) в абзаце третьем пункта 1 статьи 24 слова «товарный чек или кассовый чек» заменить словами «контрольно-кассовый чек»;
4) в статье 27:
а) абзац пятнадцатый изложить в следующей редакции:
«ограничивать покупателя в выборе способа оплаты при расчете за товары (работы, услуги) в безналичной форме с использованием оборудования (программно-технического устройства), предназначенного для совершения операций с использованием банковских платежных карт и/или электронных денег, и/или двухмерных символов штрихкода (QR-кода) национального стандарта в порядке, установленном законодательством Кыргызской Республики в сфере платежной системы. Перечень продавцов (исполнителей), а также критерии, в соответствии с которыми продавцы (исполнители) обязаны установить у себя оборудование (программно-техническое устройство) для приема и обслуживания банковских платежных карт и/или электронных денег, и/или двухмерных символов штрихкода (QR-кода) национального стандарта, определяются Кабинетом Министров Кыргызской Республики по согласованию с Национальным банком Кыргызской Республики»;
б) дополнить абзацами следующего содержания:
«реализовывать продукцию без выдачи контрольно-кассового чека в порядке, установленном налоговым законодательством Кыргызской Республики;
применять оборудование (программно-техническое устройство), предназначенное для осуществления платежей с использованием банковских платежных карт и/или электронных денег, и/или двухмерных символов штрихкода (QR-кода) национального стандарта, зарегистрированное на иное лицо.».

Статья 10

Внести в Закон Кыргызской Республики «О тарифах страховых взносов по государственному социальному страхованию» (Ведомости Жогорку Кенеша Кыргызской Республики, 2004 г., №5, ст. 229) следующие изменения:

1) абзац третий пункта 3 статьи 2² изложить в следующей редакции:
«– горнодобывающие предприятия, осуществляющие разработку участков недр общегосударственного значения и/или владеющие правом пользования недрами общегосударственного значения с целью разработки полезных ископаемых»;
2) статью 7 дополнить пунктом 5 следующего содержания:
«5. Юридические лица, в том числе иностранные, независимо от организационно-правовых форм и форм собственности, их обособленные подразделения (филиалы и представительства), индивидуальные предприниматели, предоставляющие услуги подключения субъектов к информационной системе, применяемой для заказа перевозки пассажиров и грузов, услуг службы такси и курьерской услуги, удерживают и уплачивают страховые взносы от дохода, полученного физическим лицом от осуществления деятельности с использованием информационной системы, применяемой для заказа перевозки пассажиров и грузов, услуг службы такси и курьерской услуги, в пользу этого физического лица:
с сентября 2025 года до 2028 года – в размере не менее 1 процента;
с 2028 года по 2030 год – в размере не менее 2 процентов;
с 2030 года – в размере не менее 5 процентов.
Распределение сумм страховых взносов по фондам производится в следующих размерах:
в Пенсионный фонд - 90 процентов;
в Фонд обязательного медицинского страхования - 10 процентов.
Уплата страховых взносов осуществляется в порядке, устанавливаемом Кабинетом Министров Кыргызской Республики.»;
3) в абзаце первом подпункта «в» пункта 6 статьи 9 слова «с пунктом 4 статьи 7» заменить словами «с пунктами 4, 5 статьи 7».»;
4) пункт 1¹ статьи 10 дополнить подпунктом «в» следующего содержания:
«в) физические лица, осуществляющие деятельность и получающие доход от использования информационной системы, применяемой для заказа перевозки пассажиров и грузов, услуг службы такси и курьерской услуги.».
5) пункт 3 статьи 13 дополнить абзацем следующего содержания:
«– товарищества собственников жилья.».

Статья 11

Внести в Закон Кыргызской Республики «О порядке рассмотрения обращений граждан» (Ведомости Жогорку Кенеша Кыргызской Республики, 2007 г., №5, ст. 458) следующее изменение:
статью 5 дополнить пунктом 6 следующего содержания:
«6) обращений, связанных с разъяснением о применении норм налогового законодательства Кыргызской Республики, необходимых для регулирования налоговых правоотношений, а также по порядку и процедурам исполнения налогового обязательства, порядок рассмотрения которых регламентируется Налоговым кодексом Кыргызской Республики.»

Статья 12

Внести в Закон Кыргызской Республики «Об основах административной деятельности и административных процедурах» (Ведомости Жогорку Кенеша Кыргызской Республики, 2015 г., №7, ст. 1013) следующее изменение:
часть 4 статьи 2 дополнить пунктом 17 следующего содержания:
«17) отношения, регулируемые налоговым законодательством Кыргызской Республики.».

Статья 13

Внести в Закон Кыргызской Республики «О статусе судебных исполнителей и об исполнительном производстве» (Ведомости Жогорку Кенеша Кыргызской Республики, 2017 г., №1 (2), ст. 15) следующие изменения:

1) часть 1 статьи 17 дополнить пунктом 3¹ следующего содержания:
«3¹) извещения органов налоговой службы об обеспечении исполнения задолженности по налогам, неналоговым доходам и страховым взносам, признанной налогоплательщиком, в том числе оформленные в виде электронных документов»;
2) статью 18 дополнить частью 7 следующего содержания:
«7. Форма и содержание извещения об обеспечении исполнения задолженности по налогам,

неналоговым доходам и страховым взносам, признанной налогоплательщиком, определяются налоговым законодательством.»;

3) часть 1 статьи 37 дополнить пунктом 4¹ следующего содержания:
«4¹) извещения органов налоговой службы об обеспечении исполнения задолженности по налогам, неналоговым доходам и страховым взносам, признанной налогоплательщиком, – три года с момента их вручения.»;
4) часть 1 статьи 49 дополнить пунктом 12 следующего содержания:
«12) исполнительный документ об обеспечении налоговой задолженности не соответствует требованиям, установленным налоговым законодательством Кыргызской Республики.»;
5) в пункте 5 части 5 статьи 50 слова «пункте 3» заменить словами «пунктах 3 и 3¹»;
6) часть 1 статьи 51 дополнить абзацем следующего содержания:
«Временные ограничения на выезд должника из Кыргызской Республики, предусмотренные настоящей частью, применяются по исполнительным документам органов налоговой службы при наличии заявления взыскателя.»;
7) часть 1 статьи 52 изложить в следующей редакции:
«1. По истечении срока для добровольного исполнения требований, содержащихся в исполнительном документе, а по исполнительным документам, по которым предложение о добровольном исполнении не вручается, – немедленно, судебный исполнитель выносит постановление о временном ограничении на выезд должника – физического лица, а также на руководителя должника – юридического лица, независимо от форм собственности, из Кыргызской Республики, которое может быть обжаловано в порядке, установленном настоящим Законом.»;
8) часть 2 статьи 64 изложить в следующей редакции:
«2. Если иное не предусмотрено настоящим Законом, меры принудительного исполнения применяются судебным исполнителем после принятия исполнительного документа и истечения срока для добровольного исполнения исполнительного документа.»;
9) пункт 3 части 2 статьи 129 дополнить абзацем следующего содержания:
«Взыскатели – органы налоговой службы освобождаются от уплаты исполнительского сбора в случаях, предусмотренных настоящей частью.».

Статья 14

Внести в Закон Кыргызской Республики «О прохождении службы в правоохранительных органах Кыргызской Республики» (газета «Эркин-Тоо» от 2 августа 2019 года №64) следующее изменение:

пункт 15 части 1 статьи 1 после слов «органы налоговой службы» дополнить словами «, осуществляющие досудебное производство.».

Статья 15

Внести в Закон Кыргызской Республики «О введении в действие Налогового кодекса Кыргызской Республики» (газета «Эркин-Тоо» от 19 января 2022 года №4–9) следующее изменение:
статью 4 дополнить пунктами 14–18 следующего содержания:

«14) ставка, предусмотренная пунктом 1 части 1 статьи 379 Налогового кодекса Кыргызской Республики, для исчисления налога на имущество на жилое здание и помещение за налоговые периоды 2025–2027 годов, подлежит утверждению не позднее 1 марта 2025 года;
15) Физические лица, за исключением индивидуальных предпринимателей, освобождаются от ответственности и исполнения обязательства по налогам, в том числе по суммам процентов и пеней, от дохода, полученного в период с 1 января 2022 года по 1 января 2025 года при импорте и реализации автотранспортных средств, принадлежащих на праве собственности менее одного года со дня приобретения.
Освобождение, предусмотренное настоящим пунктом, не распространяется:
а) на исполненное налоговое обязательство;
б) на налоговую задолженность, в отношении которой имеется решение суда о взыскании;
16) налогоплательщик освобождается от ответственности и обязанности налогового агента на товары, на которые отсутствуют первичные учетные документы, при условии внесения сведений о таких товарах в информационную систему уполномоченного налогового органа до 1 апреля 2025 года, за исключением:
а) алкогольной продукции, табачных изделий, лекарственных средств, медицинских изделий, ювелирных изделий из драгоценных металлов;
б) нефти и нефтепродуктов, за исключением масел смазочных и масел прочих под кодами ТНВЭД 2710197100-2710199800;
в) товаров, на которые имеются решения органа налоговой службы о результатах налоговой проверки, в отношении которых имеются решения суда, вступившие в законную силу;
17) субъекты, осуществляющие деятельность в сфере строительства жилых и нежилых зданий, а также выполняющие специальные строительные работы, намеренные применять упрощенную систему налогообложения на основе единого налога либо выйти из этой системы налогообложения, имеют право подать заявление о переходе на иной режим налогообложения в течение периода до 1 июля 2025 года в налоговый орган по месту текущего налогового учета. Уплата налогов по выбранному налоговому режиму осуществляется налогоплательщиком с 1 числа месяца, следующего за месяцем подачи заявления;
18) в случае отсутствия у налогоплательщика–физического лица отчетности по исчислению налога на имущество, налоговый орган до 1 января 2026 года вправе, в пределах срока исковой давности, исчислить сумму налога на имущество:
а) на жилое здание, помещение, не используемое в предпринимательских целях и не расположенное на территории курортно-рекреационной зоны;
б) на транспортное средство;
в) на придомовой, приусадебный и садово-огородный земельный участок;
г) на земельный участок, относящийся к сельскохозяйственным угодьям.».

Статья 16

1. Настоящий Закон подлежит официальному опубликованию и вступает в силу с 1 января 2025 года, за исключением:
1) статей 4 и 5, пунктов 5, 6, 10, 54, 94, подпункта «в» пункта 121, абзаца второго подпункта «в» пункта 150, пункта 154 статьи 8 и пункта 1 статьи 10, которые вступают в силу с момента официального опубликования;
2) статьи 7, которая вступает в силу с момента официального опубликования, за исключением:
а) пункта 2, который вступает в силу с 1 июля 2025 года;
б) абзацев второго, третьего и четвертого пункта 6, которые вступают в силу с 1 сентября 2025 года.
3) подпункта «а» пункта 102 статьи 8, который вступает в силу с 1 января 2022 года;
4) подпункта «б» пункта 101, подпункта «в» пункта 161 статьи 8, пункта 9 статьи 13, которые вступают в силу с 1 января 2024 года;
5) статьи 3, абзаца второго подпункта «б» пункта 14, пунктов 20–24, 123, 151 статьи 8 и пунктов 1–8 статьи 13, которые вступают в силу с 1 июля 2025 года;
6) подпункта «б» пункта 10, подпункта «б» пункта 66, подпункта «б» пункта 71, абзаца восьмого пункта 73 статьи 8, которые вступают в силу с 1 сентября 2025 года;
7) пункта 139, абзаца второго подпункта «а» пункта 143 статьи 8, которые вступают в силу с 1 января 2026 года;
8) подпункта «а» и абзаца третьего подпункта «б» пункта 67, абзацев четвертого, шестого подпункта «г» пункта 68, абзаца второго подпункта «б», абзаца второго подпункта «в» пункта 78 и абзаца пятого пункта 93 статьи 8, которые вступают в силу со дня вступления в силу Закона Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые законодательные акты Кыргызской Республики в сфере рынка ценных бумаг».
2. Кабинету Министров Кыргызской Республики в шестимесячный срок со дня вступления в силу настоящего Закона привести свои нормативные правовые акты в соответствие с настоящим Законом.

**Президент
Кыргызской Республики**

С.ЖАПАРОВ

г.Бишкек, 12 февраля 2025 года, №37

“ЧЫҢГЫЗ АЙТМАТОВДУН ААЛАМЫ”

10-февралда Сибирь башкаруу институту – РАНХиГС Президенттик Академиясында “Чыңгыз Айтматовдун ааламы” көчмө сүрөт көргөзмөсү ачылды. Уюштуруучулар көргөзмөнүн максаты Чыңгыз Айтматовдун дүйнөсү жана дипломатиялык ишмердүүлүгүнө жаш муундун көңүлүн бурууга багытталат дейт. Сүрөт көргөзмөдө Кыргыз Республикасынын Тышкы иштер министрлигинин архивинен алынган 40тан ашык сүрөт тартууланды жана жазуучунун китептери коюлду.

КАРЫЛАРГА КАМ КӨРҮҮ КҮЧӨТҮЛӨТ

Бишкек шаарындагы “Ардагер” борбору кары-картаң адамдар убактылуу жашоочу жай. Бул шаардык борбор 1994-жылы түптөлүп, жергиликтүү бюджеттин эсебинен тейленет. Ал убактылуу жашоого арналган социалдык-медициналык мекеме болуп саналат. Бул жерде жашоочуларга социалдык кызматтар көрсөтүлүп, үч маал тамак берилет. Ай сайын борборго 80 адам кабыл алынат. Жылына 900гө чейин пенсионерлер, майыптар кабыл алынат. Бул жайга Эмгек, социалдык камсыздоо жана миграция министри Равшан Сабилов барып кабар алды.

Биздин “бактылуу карылык” борборлорубуз бул жерде көрсөтүлгөн медициналык жана социалдык кызматтардын сапаты боюнча чет өлкөдөн кем калбоого жетишүү керек. Бул жердеги адамдар коомго ыңгайлашып, жалгыздыктан качышат. Медициналык жана социалдык кызматкерлер алардын арыздарын угуп, ден соолугуна көз салышат. Улгайган жарандардын ден соолугуна мамлекет камкордук көрөрүн түшүнүү жана баарлашуу карылар үчүн абдан маанилүү», - деди.

Мээрим Бактыбек кызы

ТАЗЧЫЛЫКТЫН ДАРЫСЫ ТАБЫЛДЫ

Окумуштуулар тазчылыкты жеңишти. Тагыраагы, чачтын өсүшүн калыбына келтирүүчү VDPHL01 препараты табылганын дүйнөлүк бир катар басылмалар жарыялашууда. Жаңы ойлонулуп табылган дары таблетка түрүндө болот жана күнүнө 1-2 таблеткадан ичсе 2 айдын ичинде чачты калыбына келтирери айтылган. Бул дары адамдын организмин терс таасирлерди тийгизбейт жана гормоналдык системага таасир этпейт. Чачы түшүп, бул жагынан жабыркагандар үчүн таблетка 1 жылдын ичинде сатыкка чыгышы күтүлүүдө.

Калыгул БЕЙШЕКЕЕВ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ШАЙЛОО ЖАНА РЕФЕРЕНДУМ ӨТКӨРҮҮ БОЮНЧА БОРБОРДУК КОМИССИЯСЫНЫН ТӨРАГАСЫ Н.К.ШАЙЛДАБЕКОВАНЫН АРЫЗЫ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ШАЙЛОО ЖАНА РЕФЕРЕНДУМ ӨТКӨРҮҮ БОЮНЧА БОРБОРДУК КОМИССИЯСЫНЫН **ТОКТОМУ**

Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясы жөнүндө» Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 4, 6, 8-беренелерин, 2011-жылдын 13-июлундагы №16 Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын Регламентинин 12-беренесинин 1-пунктун, 32-беренесин жетекчиликке алып, Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясы

ТОКТОМ КЫЛАТ:

1. Кыргыз Республикасынын шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын төрагасы Нуржан Кармабековна Шайлдабекованын ыйгарым укуктарын мөөнөтүнөн мурда токтотуу тууралуу арызы эске алынсын.

2. Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын төрагасы Нуржан Кармабековна Шайлдабекованын ыйгарым укуктары мөөнөтүнөн мурда токтотулсун.

3. Бул токтом «Эркин-Тоо» газетасына жана Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын расмий сайтына жарыялансын.

4. Бул токтомдун аткарылышын контролдоо Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын төрагасынын орун басары Н.Ч.Койчукеевге жүктөлсүн.

Төраганын орун басары

Н.КОЙЧУКЕЕВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 10-февралы, №7

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ШАЙЛОО ЖАНА РЕФЕРЕНДУМ ӨТКӨРҮҮ БОЮНЧА БОРБОРДУК КОМИССИЯСЫНЫН ТӨРАГАСЫН ШАЙЛОО ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ШАЙЛОО ЖАНА РЕФЕРЕНДУМ ӨТКӨРҮҮ БОЮНЧА БОРБОРДУК КОМИССИЯСЫНЫН **ТОКТОМУ**

«Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясы жөнүндө» Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 4, 6, 8-беренелерине Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын 2011-жылдын 13-июлундагы №16 токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын Регламентинин 13, 32-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясы

ТОКТОМ КЫЛАТ:

1. Тынчтык Урайимович Шайназаров мурда ээлеген кызмат ордунан бошотулуп, Кыргыз Республикасынын шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын төрагасы болуп шайлансын.

2. Бул токтом «Эркин-Тоо» газетасына жана Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын расмий сайтына жарыялансын.

3. Бул токтомдун аткарылышын контролдоо Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын төрагасынын орун басары Н.Ч.Койчукеевге жүктөлсүн.

Төраганын орун басары

Н.КОЙЧУКЕЕВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 10-февралы, №8

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ШАЙЛОО ЖАНА РЕФЕРЕНДУМ ӨТКӨРҮҮ БОЮНЧА БОРБОРДУК КОМИССИЯСЫНЫН ТӨРАГАСЫНЫН ОРУН БАСАРЫН ШАЙЛОО ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ШАЙЛОО ЖАНА РЕФЕРЕНДУМ ӨТКӨРҮҮ БОЮНЧА БОРБОРДУК КОМИССИЯСЫНЫН **ТОКТОМУ**

«Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясы жөнүндө» Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 4, 6, 8-беренелерине, Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын 2011-жылдын 13-июлундагы №16 токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын Регламентинин 13, 32-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясы

ТОКТОМ КЫЛАТ:

1. Айдана Садыковна Жупуева Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын төрагасынын орун басары болуп шайлансын.

2. Бул токтом «Эркин-Тоо» газетасына жана Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын расмий сайтына жарыялансын.

3. Бул токтомдун аткарылышын контролдоо Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын төрагасынын орун басары Н.Ч.Койчукеевге жүктөлсүн.

Төрага

Т.ШАЙНАЗАРОВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 11-февралы, №9

Продается 1 печатная машинка на кириллице, изготовлена 100 лет назад, принадлежала И.Раззакову.

Цена: 120 000 сом.

Тел.: (0755) 16-05-28.

Н-363

Өзгөн районунун тургуну Шерматов Сапаралиге таандык жер үлүшүнөн пайдаланууга укук берүүчү күбөлүгү сериясы Ж-Т №08477 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

П/П-297

Акматов Эсентур Ракышовичке тиешелүү мамлекеттик каттоо жөнүндөгү жеке ишкердик күбөлүгүнүн код ОКПОсу 22545510 (2013-жылы берилген) жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

Н-362

Дедиев Уланбек Сапеновичке тиешелүү мамлекеттик каттоо жөнүндөгү жеке ишкердик күбөлүгүнүн код ОКПОсу 22643895 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

Н-343

 ЖОГОЛДУ

УТЕРЯ

Ташболотова Тунук Нурматовнага тиешелүү жер участкасуна болгон жеке менчик укугу жөнүндөгү мам.актысы Ч №230351 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

Н-353

В связи с утерей гос. акта о праве частной собственности на земельный участок №103372 на имя Шералиева Абдыбакас Омурбековича считать недействительным.

П/П-455

В связи с утерей гос акта о праве частной собственности на земельный участок №1166355 на имя Токбаев Алмазбек Асанакунович считать недействительным.

П/П-652

В связи с утерей удостоверения на право временного пользования земельным участком серии В №084795 зарегистрированного 19.08.2010 г. на ОсОО “EAST MAIL SERVICE” (ист мейл сервис) считать недействительным.

Н-354

Сейдалиев Жайылгазы Орозовичке тиешелүү жер участкасуна болгон жеке менчик укугу жөнүндөгү мам.актысы Ч №407578 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

Н-356

Нурмаматов Мырзабек Рахманбердиевичке тиешелүү мамлекеттик каттоо жөнүндөгү жеке ишкердик күбөлүгүнүн код ОКПОсу 28974502 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

Н-344

В связи с утерей свидетельства о государственной регистрации ИП Гусева Светлана Николаевна код ОКПО 30163648 считать недействительным.

Н-361

Сообщение о существенном факте

ОАО МФК «ИнвесКор СА»

ПРИНЯТЫЕ РЕШЕНИЯ

Внеочередным общим собранием акционеров:

Форма проведения: Место проведения собрания:

Очное голосование г. Бишкек, ул. Коенкозова, д. 75, офис 3

Дата проведения собрания: Время проведения собрания: Председатель собрания: Секретарь собрания:

10 февраля 2025 года. 10.00 часов Баясгалан Далайжамц Куйкеев Эмир Эрикович.

1. Функции счетной комиссии возложить на Тентишеву Г.М. представителю ОсОО «Реестродержатель Медина».

2. Избрать Совет директоров в следующем составе со сроком полномочий на 3 года: Шагжамба Оюунчимэг, Мунхболд Сухбаатар, Тулга Сэргэлэн, Букуев Кадырбек Джумабекович, Бакас уулу Бахтияр.

С/О-126

Маратова Нуржанат Маратовнага тиешелүү мамлекеттик каттоо жөнүндөгү жеке ишкердик күбөлүгүнүн код ОКПОсу 31312420 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

Н-360

В связи с утерей гос акта о праве частной собственности на земельный участок №1166355 на имя Токбаева Алмазбека Асанакуновича считать недействительным.

П/П-652

Мамажакытов Бейшебай Бокобаевичке тиешелүү жер үлүшүнөн пайдаланууга укук берүүчү күбөлүгү сериясы К-К №2 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

П/П-093

ЖАНЫБАРЛАРДЫН СИБИРЬ ЖАРАСЫ ЫЛАҢЫН
АЛДЫН АЛУУ ЖАНА АГА КАРШЫ КҮРӨШҮҮ
БОЮНЧА НУСКАМАНЫ БЕКИТҮҮ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН СУУ РЕСУРСТАРЫ,
АЙЫЛ ЧАРБА ЖАНА КАЙРА ИШТЕТҮҮ
ӨНӨР ЖАЙЫ МИНИСТРЛИГИНИН
БУЙРУГУ

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 18-июнундагы №377 “Жаныбарлардын ылаңынын алдын алуу боюнча биринчи кезектеги ветеринардык-санитардык талаптарды бекитүү жөнүндө” токтомун ишке ашыруу максатында, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 3-мартындагы №115 “Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин айрым ченем жаратуу ыйгарым укуктарын мамлекеттик органдарга жана жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органдарына өткөрүп берүү жөнүндө” токтомуна ылайык, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 7-мартындагы №98 токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасынын Суу ресурстары, айыл чарба жана кайра иштетүү өнөр жайы министрлиги жөнүндө жобонун 14-пунктун жетекчиликке алып **буйрук кылам:**

- Жаныбарлардын сибирь жарасы ылаңын алдын алуу жана ага каршы күрөшүү боюнча нускама (мындан ары – Нускама) тиркемеге ылайык бекитилсин.
- Кыргыз Республикасынын Суу ресурстары, айыл чарба жана кайра иштетүү өнөр жайы министрлигинин (мындан ары – Министрлик) репутацияны башкаруу бөлүмү ушул буйрук катталган күндөн тартып үч жумушчу күндүн ичинде Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2010-жылдын 26-февралындагы №117 “Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларын расмий жарыялоонун булактары жөнүндө” токтомуна ылайык расмий жарыяланышын камсыз кылсын.
- Министрликтин чечимдерин ишке ашыруу башкармалыгы:
 - буйрук расмий жарыяланган күндөн тартып үч жумушчу күндүн ичинде ушул буйруктун эки нускадагы көчүрмөсүн мамлекеттик жана расмий тилдерде, кагаз жана электрондук түрдө, анын жарыяланган булагы жөнүндө маалыматтарды көрсөтүү менен Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестрине киргизүү үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн;
 - ушул буйрук күчүнө кирген күндөн тартып үч жумушчу күндүн ичинде маалымат үчүн бул буйруктун көчүрмөсүн жарыяланган булагын көрсөтүү менен мамлекеттик жана расмий тилдерде, кагаз жана электрондук түрдө Кыргыз Республикасынын Президентинин Администрациясына жөнөтсүн.
- Министрликке караштуу Ветеринардык кызматы ушул буйруктан келип чыгуучу чараларды көрүшсүн.
- Бул буйрук расмий жарыяланган күндөн тартып жети күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.
- Бул буйруктун аткарылышын контролдоо Кыргыз Республикасынын Суу ресурстары, айыл чарба жана кайра иштетүү өнөр жайы министринин ветеринардык тармакты тейлеген орун басарына жүктөлсүн.

Кыргыз Республикасынын
Министрлер Кабинетинин
Төрагасынын орун басары-министр

Б.ТӨРӨБАЕВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 28-январы, №04-13/22

С/О-125

ПРИКАЗ

МИНИСТЕРСТВА ВОДНЫХ РЕСУРСОВ,
СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА И ПЕРЕРАБАТЫВАЮЩЕЙ
ПРОМЫШЛЕННОСТИ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ
ОБ УТВЕРЖДЕНИИ ИНСТРУКЦИИ ПО ПРОФИЛАКТИКЕ
И БОРЬБЕ С СИБИРСКОЙ ЯЗВОЙ ЖИВОТНЫХ

В целях реализации постановления Правительства Кыргызской Республики «Об утверждении первоочередных ветеринарно-санитарных требований по предупреждению болезней животных» от 18 июня 2015 года №377, в соответствии с постановлением Кабинета Министров Кыргызской Республики «О делегировании отдельных нормотворческих полномочий Кабинета Министров Кыргызской Республики государственным органам и исполнительным органам местного самоуправления» от 3 марта 2023 года №115, руководствуясь пунктом 14 Положения Министерства водных ресурсов, сельского хозяйства и перерабатывающей промышленности Кыргызской Республики утвержденного постановлением Кабинета Министров Кыргызской Республики от 7 марта 2024 года №98, **приказываю:**

- Утвердить Инструкцию по профилактике и борьбе с сибирской язвой животных (далее – Инструкция) согласно приложению.
- Отделу управления репутаций Министерства водных ресурсов, сельского хозяйства и перерабатывающей промышленности Кыргызской Республики (далее – Министерство) в течение трех рабочих дней со дня регистрации настоящего приказа обеспечить его официальное опубликование в соответствии постановлением Правительства Кыргызской Республики «Об источниках официального опубликования нормативных правовых актов Кыргызской Республики» от 26 февраля 2010 №117.
- Управлению реализации решений Министерства:
 - в течение трех рабочих дней со дня официального опубликования направить копию настоящего приказа в двух экземплярах на государственном и официальном языках, на бумажном и электронном носителях с указанием информации об источнике его опубликования в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики;
 - в течение трех рабочих дней со дня вступления в силу настоящего приказа направить копию приказа в Администрацию Президента Кыргызской Республики на государственном и официальном языках, на бумажном и электронном носителях, с указанием источника опубликования указанного приказа для информации.
- Ветеринарной службе при Министерстве принять меры, вытекающие из настоящего приказа.
- Настоящий приказ вступает в силу по истечении семи дней со дня официального опубликования.
- Контроль за исполнением настоящего приказа возложить на заместителя министра водных ресурсов, сельского хозяйства и перерабатывающей промышленности Кыргызской Республики, курирующего вопросы ветеринарной отрасли.

Заместитель Председателя
Кабинета Министров
Кыргызской Республики–министр

Б.ТӨРӨБАЕВ

г.Бишкек, 28 января 2025 года, №04-13/22

ОАО «МФК «ИнвесКор СА»

информирует о выплате доходов по четвертому процентному периоду второго транша по именным процентным облигациям первого выпуска

- Номер выпуска: **KG 0201224613**;
- Ставка доходности: **19% годовых**;
- Номинальная стоимость облигаций: **1000 (одна тысяча) сом**;
- Дата начала выплат дохода: **21 февраля 2025 года**;
- Дата составления списка владельцев ценных бумаг для получения дохода: **18 февраля 2025 г.**;
- Форма выплат: **денежные средства**;
- Место выплаты: **ОАО «МФК «ИнвесКор СА», г Бишкек, ул.Коенкозова, 75** либо путем перечисления на банковский счет держателя облигаций согласно поданного заявления.

С/О-124

ОАО «МФК «ИнвесКор СА»

информирует о выплате доходов по второму процентному периоду первого транша по именным процентным облигациям второго выпуска

- Номер выпуска: **KG 0202224612**;
- Ставка доходности: **18% годовых**;
- Номинальная стоимость облигаций: **5000 (пять тысяч) сом**;
- Дата начала выплат дохода: **26 февраля 2025 года**;
- Дата составления списка владельцев ценных бумаг для получения дохода: **23 февраля 2025 г.**;
- Форма выплат: **денежные средства**;
- Место выплаты: **ОАО «МФК «ИнвесКор СА», г Бишкек, ул.Коенкозова, 75** либо путем перечисления на банковский счет держателя облигаций согласно поданного заявления.

С/О-124

ОАО Бизнес-Центр "Ай-Пери"

извещает о том, что **7 февраля 2025 года** решением Совета директоров ОАО "Бизнес-Центр" "Ай-Пери" прекращены полномочия Генерального директора **Ызакова Чынгызга Темирбековича** и назначен Генеральным директором Общества **Халмурзаев Асылбек Урбаевич**.

Н-355

Базар-Коргон районунун Арстанбап айыл аймагына тиешелүү муниципалдык менчиктеги жер тилкесинин мөөнөтсүз пайдалануу укугу жөнүндө мамлекеттик акт сериясы Б №033521 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

Д-05

Маматова Клара Жакыповнага тиешелүү жер участкасуна болгон жеке менчик укугу жөнүндө мамлекеттик акт сериясы Ч №344713 (берилген күнү 12.12.2011-ж.) жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

Д-05

ИЗВЕЩЕНИЕ

Специальный администратор ОАО «Шахта Жыргалан»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА по реализации имущества ОАО «Шахта Жыргалан» (здания, сооружения, земельные участки) без ограничения минимальной цены.

Аукцион состоится **3 марта 2025 года в 11.00 часов** по адресу: **Иссык-Кульская область, Ак-Сууйский район, с. Жыргалан, ул.Ленина, б/н.**

К участию на аукцион допускаются юридические и физические лица, внесшие гарантийный взнос в размере **50 000 (пятьдесят тысяч)** сом на расчетный счет ОАО «Шахта Жыргалан» **№1030920000033557, БИК 103009**, Каракольский филиал ФОАО Коммерческий банк Кыргызстан или в кассу ОАО «Шахта Жыргалан».

Заявки на участие принимаются до **18.00 часов 28 февраля 2025 года** по адресу: **г.Бишкек, ул. Т.Айтматова, 4/1** или по адресу: **Иссык-Кульская область, Ак-Сууйский район, с. Жыргалан, ул. Ленина, б/н.** Так же отсканированную заявку можно отправить по электронной почте: **k.o.Junushaliev@mail.ru.**

Дополнительную информацию можно получить по тел.: (0550) 09-74-40, (0701) 00-08-14.

Н-358

Определением Первомайского районного суда г. Бишкек от 27 января 2025 года Дело №ГД-222/25Б3 заявление представителя

ОсОО «ДЕПО МЕДИА»

о признании должника ОсОО «ДЕПО МЕДИА» банкротом принято к судебному производству. Судебное заседание по рассмотрению заявления представителя назначено на **3 марта 2025 года к 15.00 часам.**

Справки по тел.: (0552) 20-48-52, (0701) 99-93-33.

Н-359

Турсунмаматов Эркин Акбалаевичке таандык жер участкасуна болгон жеке менчик укугу жөнүндөгү мам.актысы сериясы Ч№801313 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

К.

Шарипбаев Сабырдын үй-бүлөсүнө таандык жер үлүшүнөн пайдаланууга укук берүүчү күбөлүгү сериясы 00 ОКС 10 №0280-10 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

К.

Султанов Максатбек Турсунбековичке тиешелүү эмгек китепчеси сериясы VT-I №042188 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

Н-334

Исабек уулу Жантайга тиешелүү жер участкасуна болгон жеке менчик укугу жөнүндөгү мам.актысы Ч №595652 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

Н-352

Садырбек уулу Бексултанга тиешелүү диплому сериясы УБ №200285081 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

Н-357

ОсОО “Скотный рынок Чуйской области”

объявляет о ликвидации организации.

Требования и возражения кредиторов принимаются в течение 2-х месяцев с момента опубликования данного объявления.

Н-347

ЖОГОЛДУ

УТЕРЯ

Туйбасова Гулзар Калиловнага таандык жеке ишкердик күбөлүгүнүн код ОКПОсу 28675573 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

К.

Ош шаарынын А.Масалиев көчөсүнүн №97 үйүнө таандык жер участкасуна болгон жеке менчик укугу жөнүндөгү мам. актысы сериясы Ч№064771 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

К.

Ош мамлекеттик университети тарабынан 2020-жылы берилген Жаныш уулу Сыймыкка таандык сериясы УС №200126530, каттоо номери 1753 диплому жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

К.

Язов Александр Алексеевичке тиешелүү жер участкасуна болгон жеке менчик укугу жөнүндө мамлекеттик акт идентификациялык коду 3-02-02-0008-0179 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

Д-05

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН БАШТАЛГЫЧ КЕСИПТИК БИЛИМ БЕРҮҮНҮН МАМЛЕКЕТТИК ТУТУМУНДАГЫ БИЛИМ БЕРҮҮ УЮМДАРЫНЫН ТИЗМЕСИ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ МИНИСТРЛИГИНИН

БУЙРУГУ

Кыргыз Республикасынын башталгыч кесиптик билим берүү мамлекеттик тутумундагы билим берүү уюмдарынын тизмесин иретке келтирүү максатында, Кыргыз Республикасынын “Билим берүү жөнүндө” Мыйзамынын 59-беренесинин 7-бөлүгүн, ошондой эле Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 3-мартындагы №115 “Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин айрым ченем жаратуу ыйгарым укуктарын мамлекеттик органдарга жана жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органдарына өткөрүп берүү жөнүндө” токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасынын мамлекеттик органдарына жана жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органдарына өткөрүп берилген Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин айрым ченем жаратуу ыйгарым укуктарынын Тизмесинин 5-пунктунун 4-пунктчасын аткаруу максатында **буйрук кылам:**

1. Кыргыз Республикасынын башталгыч кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик тутумундагы билим берүү уюмдарынын тизмеси тиркемеге ылайык бекитилсин.

2. Бухгалтердик эсеп жана отчеттуулук бөлүмү (Б.М. Мураталиева) Кыргыз Республикасынын башталгыч кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик тутумундагы билим берүү уюмдарынын тизмесин Кыргыз Республикасынын мамлекеттик расмий “Эркин-Тоо” гезитине жарыялоо үчүн акча каражатын төлөп берүүнү камсыз кылсын.

3. Башталгыч кесиптик билим берүү башкармалыгы (Г.Дж.Мамырова) Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестрине киргизүү үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине көрсөтүлгөн ченемдик укуктук актыларды жарыялоо булагын көрсөтүү менен кагаздар жана электрондук сактагычтарда буйруктун көчүрмөлөрүн мамлекеттик жана расмий тилдерде жиберсин.

4. Ушул буйруктун аткарылышын контролдоо министрдин орун басары Абазбек уулу Расулга жүктөлсүн.

5. Ушул буйрук расмий жарыяланган күндөн тартып жети жумушчу күндүн ичинде күчүнө кирет.

Министр

Д.КЕНДИРБАЕВА

Бишкек ш., 2025-жылдын 11-февралы, №163/1

Тиркеме

Кыргыз Республикасынын

Билим берүү жана илим министрлигинин

2025-жылдын 11-февралындагы №163/1 буйругу менен бекитилди

Каттоо №

Коду

Кыргыз Республикасынын башталгыч кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик тутумундагы билим берүү уюмдарынын тизмеси		
№	Башталгыч кесиптик билим берүү уюмдарынын аты	Юридикалык дареги
Бишкек шаары		
1.	“№3 Кесиптик лицей” мекемеси	Бишкек шаары, Биринчи май району, Раззакова көчөсү, 62
2.	“№4 Кесиптик лицей” мекемеси	Бишкек шаары, Ленин району, Москва көчөсү, 171
3.	“№5 Кесиптик лицейи” мекемеси	Бишкек шаары, Биринчи май району, Байтик-Баатыр көчөсү, 122
4.	“С. Чокморов атындагы №10 Кесиптик лицейи” мекемеси	Бишкек шаары, Ленин району, Жаш Гвардия бульвары, 3
5.	“№17 Кесиптик лицейи” мекемеси	Бишкек шаары, Свердлов району, Чүй проспекти, 107
6.	“№18 Кесиптик лицей” мекемеси	Бишкек шаары, Октябрь району, Анкара көчөсү, 2-А
7.	“№20 Кесиптик лицейи” мекемеси	Бишкек шаары, Ленин району, Купянская көчөсү, 30а
8.	“№27 Кесиптик лицей” мекемеси	Бишкек шаары, Ленин району, Л.Толстой көчөсү, 242
9.	“Ильяс Касендеев атындагы №91 кесиптик лицей” мекемеси	Бишкек шаары, Ленин району, Купянская көчөсү, 34а
10.	“№93 Кесиптик лицейи” мекемеси	Бишкек шаары, Октябрь району, Ч.Валиханов көчөсү, 3
11.	“№94 Кесиптик лицей” мекемеси	Бишкек шаары, Ленин району, Купянская көчөсү, 30
12.	“Темир жолчулар №97 Кесиптик лицейи” мекемеси	Бишкек шаары, Ленин району, Тойгонбаев көчөсү, 3
13.	“№98 Кесиптик лицейинин бүтүрүүчүлөрү” мекемеси	Бишкек шаары , Биринчи май району, Чүй проспекти, 225
14.	“Кыргыз Республикасынын Президентине караштуу №99 маалыматтык технологиялар кесиптик лицейи” мекемеси	Бишкек шаары, Октябрь району, Горький көчөсү, 18
15.	“№100 кесиптик лицей” мекемеси	Бишкек шаары, Ленин району, Бейшеналиева көчөсү, 41-а
16.	“Анадолу” Кыргыз-Түрк кесиптик кыздар лицейи” мекемеси	Бишкек шаары, Ленин району, Москва көчөсү, 171
Чүй облусу		
17.	“№19 кесиптик лицей” мекемеси	Чүй облусу, Кемин району, Алтымыш айылы, Султанбаев көчөсү, 4
18.	“№23 Кесиптик лицей” мекемеси	Чүй облусу, Токмок ш., Пушкин көчөсү, 189
19.	“№25 Кесиптик лицейи” мекемеси	Чүй облусу, Ысык-Ата району, Кант шаары, М.Горький көчөсү, 1а
20.	«№28 Кыргыз-Орус кесиптик лицей» мекемеси	Чүй облусу, Москва району, Беловодск айылы, Крупская көчөсү, 161
21.	“№37 кесиптик лицей” мекемеси	Чүй облусу, Аламүдүн району, Ленинское айылы, Алма-Атинская көчөсү, 112
22.	“Б.С.Шаршенбаев №43 кесиптик лицейи” мекемеси	Чүй облусу, Сокулук району, Жаңы-Жер айылы, Жаш Гвардия көчөсү, 48
23.	“№47 Кесиптик лицейи” мекемеси	Чүй району, Аламүдүн району, Байтик айылы, Райымбеков көчөсү, 26
24.	“№56 кесиптик лицейи” мекемеси	Чүй облусу, Ысык-Ата району, Миянфан айылы, Центральный көчөсү, 2
25.	“№61 Кесиптик лицей” мекемеси	Чүй облусу, Чүй району, Искра айылы, Биянху көчөсү, 56
26.	“№102 Кесиптик лицей” мекемеси	Чүй облусу, Жайыл району, Кара-Балта шаары, Карабалта көчөсү, 2
27.	“№105 кесиптик лицейи” мекемеси	Чүй облусу, Жайыл району, Кара-Балта шаары, Токтогул көчөсү, 168
28.	“Дүйшөнкул Шопокوف атындагы №106 Кесиптик лицей” мекемеси	Чүй облусу, Сокулук району, Шопокوف айылы, Совет көчөсү, 3
29.	“№114 Кесиптик лицейи” мекемеси	Чүй облусу, Сокулук району, Сокулук айылы, Мельничная көчөсү, 1
Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине караштуу Жазаларды аткаруу кызматынын алдындагы кесиптик окуу жайлары		
30.	“№1 кесиптик окуу жайы” мекеме	Чүй облусу, Ысык-Ата району, Покровка айылы, Логвиненко көчөсү, 25, Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине караштуу №3 Жазаларды аткаруу кызматы мекемеси
Ысык-Көл облусу		
31.	“Жамангул Тойгонбаев атындагы №2 Кесиптик лицей” мекемеси	Ысык-Көл облусу, Каракол шаары, Дюшеев көчөсү, 85
32.	“Кубанычбек Дюшеев атындагы №14 кесиптик лицей” мекемеси	Ысык-Көл облусу, Каракол шаары, Тыныстанов көчөсү, 61
33.	“Таштанбек Ибраев атындагы №22 Кесиптик лицей” мекемеси	Ысык-Көл облусу, Балыкчы шаары, Ш.Кулакунов көчөсү, 214
34.	“№42 Кесиптик лицей” мекемеси	Ысык-Көл облусу, Ысык-Көл району, Темировка айылы, Б.Чормонов көчөсү, 42
35.	“Жети-Өгүз районундагы Ильяс Касендеев атындагы №55 Кесиптик лицей” мекемеси	Ысык-Көл облусу, Жети-Өгүз району, Барскоон айылы, Самак көчөсү, 33/2
36.	“№81 Кесиптик лицейи” мекемеси	Ысык-Көл облусу, Тоң району, Бөкөнбаев айылы, Кыргыз көчөсү, 54
37.	“Ж.Шаршембиев атындагы №82 Кесиптик лицей” мекемеси	Ысык-Көл облусу, Ысык-Көл району, Ананьево айылы, Совет көчөсү, 89
38.	“№85 Кесиптик лицейи” мекемеси	Ысык-Көл облусу, Ысык-Көл району, Кош-Көл айылы
Нарын облусу		
39.	“Ж. Тойгомбаев атындагы №15 кесиптик лицейи” мекемеси	Нарын облусу, Кочкор району, Кара-Тоо айылы, Ленин көчөсү, н/ж
40.	“Арманбек Өмүралиев атындагы №26 Кесиптик лицейи” мекемеси	Нарын облусу, Жумгал району, Чаек айылы, А.Өмүралиев көчөсү, 1
41.	“Б. Жакыпов атындагы №30 Кесиптик лицейи” мекемеси	Нарын облусу, Нарын району, Дөбөлү айылы, Боромбаев көчөсү, 34
42.	“Ургазы Иманалиев атындагы №32 Кесиптик лицейи” мекемеси	Нарын облусу, Ат-Башы району, Ат-Башы айылы, М.Өмүракунов көчөсү, 129
43.	“Мааданбек Барашов атындагы №40 Кесиптик лицейи” мекемеси	Нарын облусу, Ак-Талаа району, Баетов айылы, Мырзалымбекова көчөсү, 7
44.	“Мамед Мырзабеков атындагы №87 Кесиптик лицейи” мекемеси	Нарын облусу, Нарын шаары, Ленин көчөсү, 92
Талас облусу		
45.	“№6 Кесиптик лицейи” мекемеси	Талас облусу, Талас району, Көк -Ой айылы, Манас көчөсү, 101
46.	“Чолпонбай Түлөбердиев атындагы №13 Кесиптик лицейи” мекемеси	Талас облусу, Кара-Буура району, Жоон-Дөбө айылы, Осмонов көчөсү, 10
47.	“К.Осмонбеков атындагы №41 Кесиптик лицейи” мекемеси	Талас облусу, Бакай-Ата району, Боо-Терек айылы, Шоро көчөсү, 1
48.	“№51 Кесиптик лицейи” мекемеси	Талас облусу, Манас району, Көк-Дөбө айылы, Малабеков көчөсү, н/ж
49.	“№90 Кесиптик лицейи” мекемеси	Талас району, Талас ш., К.Нуржанов көчөсү, 20
50.	“№110 Кесиптик лицейи” мекемеси	Талас облусу, Талас району, Ак-Сай айылы, Манас көчөсү, 58
Ош облусу		
51.	“Ош мамлекеттик университетинин №12 кесиптик лицей” мекемеси	Ош шаары, А.Осмоналиев көчөсү, 1
52.	“№16 Кесиптик лицейи” мекемеси	Ош шаары, Касымбеков көчөсү, 4
53.	“№29 Кесиптик лицей” мекемеси	Ош облусу, Кара-Кулжа району, Кара-Кулжа айылы, А.Исманов көчөсү, 96
54.	“№44 Кесиптик лицей” мекемеси	Ош облусу, Алай району, Даарот-Коргон айылы, Ч.Сулайманов көчөсү, 81
55.	“Э.Абдыраимов атындагы №54 Кесиптик лицейи” мекемеси	Ош облусу, Ноокат району, Кыргыз-Ата айылы
(Уландысы 43-бетте)		

Кыргыз Республикасынын башталгыч кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик тутумундагы билим берүү уюмдарынын тизмеси

(Башталышы 42-бетте)		
56.	“№58 кесиптик лицей” мекемеси	Ош облусу, Ноокат району, Жаңы-Ноокат айылы, Найманбаева көчөсү, 17
57.	“№59 Кесиптик лицей” мекемеси	Ош облусу, Кара-Суу району, Жоош айылы
58.	“Кулназар Ташиев атындагы №62 Кесиптик лицейи” мекемеси	Ош облусу, Өзгөн району, Эски Покровка айылы, О. Акматов көчөсү, 10
59.	“№65 Кесиптик лицейи” мекемеси	Ош облусу, Араван району, Авиз айылы, Лицейная көчөсү, 1
60.	“Жумаш Раимкулов атындагы №67 Кесиптик лицейи” мекемеси	Ош облусу, Алай району, Гүлчө айылы, Нарматов көчөсү, 68
61.	“Амантур Каракозуев атындагы №109 Кесиптик лицейи” мекемеси	Ош облусу, Кара-Кулжа району, Күйө-Таш айылы
62.	“№112 Кесиптик лицейи” мекемеси	Ош облусу, Араван району, С.Юсупов айылдык аймагы, Араван айылы, Ленин көчөсү, 201
63.	“Тойчу Алтыбаев атындагы №113 кесиптик лицейи” мекемеси	Ош шаары, Р. Абдыкадыров көчөсү, 195
64.	“Кыргыз-Өзбек кесиптик лицейи” мекемеси	Ош шаары, А.Шакиров көчөсү, 80
Баткен облусу		
65.	“№7 Кесиптик лицейи” мекемеси	Баткен облусу, Кызыл-Кыя шаары, Эдренкина көчөсү, 3
66.	“ Н. Мусаев атындагы №8 Кесиптик лицей” мекемеси	Баткен облусу, Кызыл-Кыя шаары, Караван айылы, Кыпчаков көчөсү, 29
67.	“№31 Кесиптик лицейи” мекемеси	Баткен облусу, Лейлек району, Ак-Арык айылы
68.	“№33 Кесиптик лицей” мекемеси	Баткен облусу, Кадамжай району, Айрыбаз айылы, Көчкөнова көчөсү, 2
69.	“№34 Кесиптик лицей” мекемеси	Баткен облусу, Баткен району, Самаркандек айылы, Геолог көчөсү, 1
70.	“№48 Кесиптик лицей” мекемеси	Баткен облусу, Лейлек району, Исфана шаары, Кошмуратов көчөсү, 9
71.	“№57 Кесиптик лицейи” мекемеси	Баткен облусу, Баткен району, М.Салихов көчөсү, 12
72.	“№70 Кесиптик лицей” мекемеси	Баткен облусу, Кызыл-Кыя шаары, Асаналиев көчөсү, 3
73.	“№72 Кесиптик лицей” мекемеси	Баткен облусу, Кадамжай району, Совет айылы, Комсомол көчөсү, 6
74.	“№73 Кесиптик лицей” мекемеси	Баткен облусу, Сүлүктү шаары, С.Садыков көчөсү, 52
75.	“№115 Кесиптик лицей” мекемеси	Баткен облусу, Кадамжай району, Үч-Коргон айылы, М.Курбанов көчөсү, 16
Жалал-Абад облусу		
76.	“ А.Д.Балтагулов атындагы №21 Кесиптик лицей ” мекемеси	Жалал-Абад облусу, Ала-Бука району, Ак-Коргон айылы, А.Каюмов көчөсү, 91
77.	“№36 Кесиптик лицей” мекемеси	Жалал-Абад облусу, Сузак району, Ленин айылы н/ж
78.	“Акмат Бердалиев атындагы №39 кесиптик лицей” мекемеси	Жалал-Абад облусу, Токтогул шаары, Черноткач көчөсү, 11
79.	“ Т.Токтаналиев атындагы №45 Кесиптик лицей” мекемеси	Жалал-Абад облусу, Тогуз-Торо району, Казарман шаары, Тоголок-Молдо көчөсү, н/ж
80.	“№46 кесиптик лицей” мекемеси	Жалал-Абад облусу, Чаткал району, Каныш-Кыя айылы, Т.Кошбаев көчөсү, 89
81.	“№52 Кесиптик лицей” мекемеси	Жалал-Абад облусу, Базар-Коргон району, Сайдыкум айылы, Э.Эркебаев көчөсү, 55
82.	“№53 Кесиптик лицей” мекемеси	Жалал-Абад облусу, Аксы району, Кызыл-Туу айылы, Ш.Батырбек көчөсү, 4
83.	“№60 Кесиптик лицей” мекемеси	Жалал-Абад облусу, Сузак району, Жар-Кыштак айылы, Мамасадыков көчөсү, 16
84.	“№63 Кесиптик лицей” мекемеси	Жалал-Абад облусу, Базар-Коргон району, Базар-Коргон айылы, Б.Осмонов көчөсү, 17
85.	“№68 Кесиптик лицейи” мекемеси	Жалал-Абад облусу, Ноокен району, Арал айылы, Е.И. Басина көчөсү, 1
86.	“№69 Кесиптик лицей” мекемеси	Жалал-Абад облусу, Аксы району, Кербен айылы, Ала-Тоо көчөсү, 1
87.	“№71 Кесиптик лицей” мекемеси	Жалал-Абад облусу, Сузак району, Көк-Жаңгак айылы, Завод көчөсү, 3
88.	“№75 Кесиптик лицей” мекемеси	Жалал-Абад облусу, Жалал-Абад шаары, Шопоков көчөсү, 33
89.	“№76 Кесиптик лицей” мекемеси	Жалал-Абад облусу, Майлуу-Суу ш., Завод көчөсү, н/ж
90.	“№77 Кесиптик лицей” мекемеси	Жалал-Абад облусу, Ноокен району, Кочкор-Ата шаары, Ленин көчөсү, 33
91.	“№89 Кесиптик лицей” мекемеси	Жалал-Абад облусу, Кара-Көл ш., М.Сабиров көчөсү, 2
92.	“№108 Кесиптик лицей” мекемеси	Жалал-Абад облусу, Ноокен району, Шамалды-Сай айылы, Мир көчөсү, н/ж
93.	“№111 кесиптик лицей” мекемеси	Жалал-Абад облусу, Таш-Көмүр шаары, Кызыл-Жар көчөсү, н/ж

ПРИКАЗ

МИНИСТЕРСТВА ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ОБ УТВЕРЖДЕНИИ ПЕРЕЧНЯ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ СИСТЕМЫ НАЧАЛЬНОГО ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ

В целях упорядочения образовательных организаций государственной системы начального профессионально-го образования Кыргызской Республики, в соответствии с частью 7 статьи 59 Закона Кыргызской Республики «Об образовании», а также во исполнения пункта 5 подпункта 4 Списка отдельных нормотворческих полномочий Кабинета Министров Кыргызской Республики, делегируемых государственным органам и исполнительным органам местно-го самоуправления Кыргызской Республики утвержденно-го постановлением Кабинета Министров Кыргызской Рес-публики «О делегировании отдельных нормотворческих полномочий Кабинета Министров Кыргызской Республ-ики государственным органам и исполнительным органам местного самоуправления» от 3 марта 2023 года №115, **приказываю:**

1. Утвердить Перечень образовательных организаций го-сударственной системы начального профессионального об-разования Кыргызской Республики согласно приложению.

2. Отдел бухгалтерского учета и отчетности (Б.М. Мура-талиева) обеспечить выплату денежных средств за пуб-ликацию Перечня образовательных организаций систе-мы начального профессионального образования в госу-дарственной официальной газете Кыргызской Республи-ки «Эркин-Тоо».

3. Управление начального профессионального образова-ния (Г.Дж. Мамырова) направить в Министерство юстиции Кыргызской Республики копии приказа на государственном и официальном языках на бумажных и электронных носителях с указанием источника публикации указанных нормативных правовых актов для включения в государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Контроль за исполнением настоящего приказа возло-жить на заместителя министра Абазбек уулу Расул.

5. Настоящий приказ вступает в силу по истечении се-ми рабочих дней со дня официального опубликования.

Министр

Д.КЕНДИРБАЕВА

г.Бишкек, 11 февраля 2025 года, №163/1

Приложение
Утвержден Приказом
Министерства образования и
науки Кыргызской Республики
Приказ №163/1
11 февраля 2025 года
Регистрационный №
Код

Перечень образовательных организаций государственной системы начального профессионального образования Кыргызской Республики

№ п/п	Наименование образовательной организации	Юридический адрес
город Бишкек		
1.	Учреждение «Профессиональный лицей №3»	город Бишкек, Первомайский район, улица Раззакова, 62
2.	Учреждение «Профессиональный лицей №4»	город Бишкек, Ленинский район, улица Московская, 171
3.	Учреждение «Профессиональный лицей №5»	город Бишкек, Первомайский район, улица Байтик Баатыра, 122
4.	Учреждение «Профессиональный лицей №10 имени С.Чокморова»	город Бишкек, Ленинский район, бульвар Молодой Гвардии, 3
5.	Учреждение «Профессиональный лицей №17»	город Бишкек, Свердловский район, проспект Чуй, 107
6.	Учреждение «Профессиональный лицей №18»	город Бишкек, Октябрьский район, улица Анкара, 2-А
7.	Учреждение «Профессиональный лицей №20»	город Бишкек, Ленинский район, улица Купянская, 30-а
8.	Учреждение «Профессиональный лицей №27»	город Бишкек, Ленинский район, улица Л.Толстого, 242
9.	Учреждение «Профессиональный лицей №91 им. Ильяса Касендеева»	город Бишкек, Ленинский район, улица Купянская, 34-а
10.	Учреждение «Профессиональный лицей №93»	город Бишкек, Октябрьский район, улица Ч. Валиханова, 3
11.	Учреждение «Профессиональный лицей №94»	город Бишкек, Ленинский район, улица Купянская, 30
12.	Учреждение «Профессиональный лицей №97 железнодорожников»	город Бишкек, Ленинский район, улица Тойгонбаева, 3
13.	Учреждение «Профессиональный лицей коммуникаций и информационных технологий №98»	город Бишкек, Первомайский район, проспект Чуй, 225
14.	Учреждение «Профессиональный лицей информационных технологий №99 при Президенте Кыргызской Республики»	город Бишкек, Октябрьский район, улица Горького, 18
15.	Учреждение «Профессиональный лицей №100»	город Бишкек, Ленинский район, улица Бейшеналиевой, 41-а
16.	Учреждение «Кыргызско-Турецкий женский профессиональный лицей «Анадолу»	город Бишкек, Ленинский район, улица Московская, 171

(Продолжение на 44-ой стр.)

Перечень
образовательных организаций государственной системы начального профессионального образования Кыргызской Республики

(Начало на 43-стр.)

Чуйская область		
17.	Учреждение «Профессиональный лицей №19»	Чуйская область, Кеминский район, село Алтымыш, улица Султанбаева, 4
18.	Учреждение «Профессиональный лицей №23»	Чуйская область, город Токмок, улица Пушкина, 189
19.	Учреждение «Профессиональный лицей №25»	Чуйская область, Ысык-Атинский район, город Кант, улица М.Горького, 1а
20.	Учреждение «Кыргызско-Российский профессиональный лицей №28»	Чуйская область, Московский район, село Беловодское, улица Крупская, 161
21.	Учреждение «Профессиональный лицей №37»	Чуйская область, Аламудунский район, село Ленинское, улица Алма-Атинская, 112
22.	Учреждение «Профессиональный лицей №43 Б.С.Шаршенбаева»	Чуйская область, Сокулукский район, село Жаны-Жер, улица Молодая Гвардия, 48
23.	Учреждение «Профессиональный лицей №47»	Чуйская область, Аламудунский район, село Байтик, улица Райымбекова, 26
24.	Учреждение «Профессиональный лицей №56»	Чуйская область, Ысык-Атинский район, село Миянфан, улица Центральная, 2
25.	Учреждение «Профессиональный лицей №61»	Чуйская область, Чуйский район, село Искра, улица Биянху, 56
26.	Учреждение «Профессиональный лицей №102»	Чуйская область, Жайылский район, город Кара-Балта, улица Карабалтинская, 2
27.	Учреждение «Профессиональный лицей №105»	Чуйская область, Жайылский район, город Кара-Балта, улица Токтогула, 168
28.	Учреждение «Профессиональный лицей №106 имени Дуйшенкула Шопокова»	Чуйская область, Сокулукский район, город Шопоков, улица Советская, 3
29.	Учреждение «Профессиональный лицей №114»	Чуйская область, Сокулукский район, село Сокулук, улица Мельничная, 1
Профессиональные училища при Службе исполнения наказаний при Министерстве юстиции Кыргызской Республики		
30.	Учреждение «Профессиональное училище №1»	Чуйская область, Ысык-Атинский район, село Ново-Покровка, улица Логвиненко, 25, Учреждение №3 Служба исполнения наказаний при Министерстве юстиции Кыргызской Республики
Иссык-Кульская область		
31.	Учреждение «Профессиональный лицей №2 имени Жамангула Тойгонбаева»	Иссык-Кульская область, город Каракол, улица Дюшеева, 85
32.	Учреждение «Профессиональный лицей №14 имени Кубанычбека Дюшеева»	Иссык-Кульская область, город Каракол, улица Тыныстанова, 61
33.	Учреждение «Профессиональный лицей №22 имени Таштанбека Ибраева»	Иссык-Кульская область, город Балыкчы, улица Ш.Кулакунова, 214
34.	Учреждение «Профессиональный лицей №42»	Иссык-Кульская область, Иссык-Кульский район, село Темир, улица Б.Чормонова, 42
35.	Учреждение «Профессиональный лицей №55 имени Ильаса Касендеева Жети-Огузского района»	Иссык-Кульская область, Жети-Огузский район, село Барскоон, улица Самака, 33/2
36.	Учреждение «Профессиональный лицей №81»	Иссык-Кульская область, Тонский район, село Боконбаево, улица Кыргыз, 54
37.	Учреждение «Профессиональный лицей №82 имени Ж.Шаршембиева»	Иссык-Кульская область, Иссык-Кульский район, село Ананьево, улица Советская, 89
38.	Учреждение «Профессиональный лицей №85»	Иссык-Кульская область, Иссык-Кульский район, село Кош-Кол
Нарынская область		
39.	Учреждение «ПЛ №15 имени Ж.Тойгомбаева»	Нарынская область, Кочкорский район, село Кара-Тоо, улица Ленина, б/н
40.	Учреждение «Профессиональный лицей №26 имени Арманбека Омуралиева»	Нарынская область, Жумгалский район, село Чаек, улица А.Омуралиева, 1
41.	Учреждение «Профессиональный лицей №30 имени Б.Жакыпова»	Нарынская область, Нарынский район, село Доболу, улица Боромбаева, 34
42.	Учреждение «Профессиональный лицей №32 имени Ургазы Иманалиева»	Нарынская область, Ат-Башинский район, село Ат-Башы, улица М.Омуракунова, 129
43.	Учреждение «Профессиональный лицей №40 имени Мааданбека Барашова»	Нарынская область, Ак-Талинский район, село Баетова, улица Мырзалымбекова, 7
44.	Учреждение «Профессиональный лицей №87 имени Мамеда Мырзабекова»	Нарынская область, город Нарын, улица Ленина, 92
Таласская область		
45.	Учреждение «Профессиональный лицей №6»	Таласская область, Таласский район, село Кок-Ой, улица Манаса, 101
46.	Учреждение «Профессиональный лицей №13 имени Чолпонбая Тулобердиева»	Таласская область, Айтматовский район, село Жоон-Добо, улица Осмонова, 26
47.	Учреждение «Профессиональный лицей №41 имени К.Осмонбекова»	Таласская область, Бакай-Атинский район, село Боо-Терек, улица Шоро, 1
48.	Учреждение «Профессиональный лицей №51»	Таласская область, Манасский район, село Кок-Добо, улица Малабекова, б/н
49.	Учреждение «Профессиональный лицей №90»	Таласская область, город Талас, улица К.Нуржанова, 20
50.	Учреждение «Профессиональный лицей №110»	Таласская область, Таласский район, село Ак-Сай, улица Манаса, 58
Ошская область		
51.	Учреждение «Профессиональный лицей №12 Ошского государственного университета»	город Ош, улица А.Осмоналиева, 1
52.	Учреждение «Профессиональный лицей №16»	город Ош, улица Касымбекова, 4
53.	Учреждение «Профессиональный лицей №29»	Ошская область, Кара-Кулжинский район, село Кара-Кулжа, улица А.Исманова, 96

54.	Учреждение «Профессиональный лицей №44»	Ошская область, Чон-Алайский район, село Дароот-Коргон, улица Ч.Сулайманова, 81
55.	Учреждение «Профессиональный лицей №54 имени Э.Абдыраимова»	Ошская область, Ноокатский район, село Кыргыз-Ата
56.	Учреждение «Профессиональный лицей №58»	Ошская область, Ноокатский район, село Жаны-Ноокат, улица Найманбаева, 17
57.	Учреждение «Профессиональный лицей №59»	Ошская область, Кара-Сууйский район, село Жоош
58.	Учреждение «Профессиональный лицей №62 имени Кулназара Ташиева»	Ошская область, Узгенский район, село Старая Покровка, улица О. Акматова, 10
59.	Учреждение «Профессиональный лицей №65»	Ошская область, Араванский район, село Авиз, улица Лицейная, 1
60.	Учреждение «Профессиональный лицей №67 имени Жумаша Раимкулова»	Ошская область, Алайский район, село Гульча, улица Нарматова, 68
61.	Учреждение «Профессиональный лицей №109 имени Амантура Каракозуева»	Ошская область, Кара-Кулжинский район, село Куйо-Таш
62.	Учреждение «Профессиональный лицей №112»	Ошская область, Араванский район, село Араван, сельская управа С.Юсуповой, улица Ленина, 201
63.	Учреждение «Профессиональный лицей №113 имени Тойчу Алтыбаева»	город Ош, улица Р.Абдыкадырова, 195
64.	Учреждение «Кыргызско-Узбекский профессиональный лицей»	город Ош, улица А.Шакирова, 80
Жалал-Абадская область		
65.	Учреждение «Профессиональный лицей №21 имени Балтагуловой А.Д.»	Жалал-Абадская область, Ала-Букинский район, село Ак-Коргон, улица А.Каюмова, 91
66.	Учреждение «Профессиональный лицей №36»	Жалал-Абадская область, Сузакский район, село Ленина, б/н
67.	Учреждение «Профессиональный лицей №39 имени Акмата Бердалиева»	Жалал-Абадская область, город Токтогул, улица Черноткач, 11
68.	Учреждение «Профессиональный лицей №45 имени Т.Токтоналиева»	Жалал-Абадская область, Тогуз-Тороуский район, город Казарман, улица Тоголок Молдо, б/н
69.	Учреждение «Профессиональный лицей №46»	Жалал-Абадская область, Чаткальский район, село Каныш-Кыя, улица Т.Кошбаева, 89
70.	Учреждение «Профессиональный лицей №52»	Жалал-Абадская область, Базар-Коргонский район, село Хажир-Абат, улица Э. Эркебаева, 55
71.	Учреждение «Профессиональный лицей №53»	Жалал-Абадская область, Аксыйский район, село Кызыл-Туу, улица Ш.Батырбек, 4
72.	Учреждение «Профессиональный лицей №60»	Жалал-Абадская область, Сузакский район, село Джар-Кыштак, улица Мамасадыкова, 16
73.	Учреждение «Профессиональный лицей №63»	Жалал-Абадская область, Базар-Коргонский район, город Базар-Коргон, улица Б.Осмонова, 17
74.	Учреждение «Профессиональный лицей №68»	Жалал-Абадская область, Ноокенский район, село Арал, улица Е.И. Басина, 1
75.	Учреждение «Профессиональный лицей №69»	Жалал-Абадская область, Аксыйский район, город Кербен, улица Ала-Тоо, 89
76.	Учреждение «Профессиональный лицей №71»	Жалал-Абадская область, Сузакский район, село Кок-Жангак, улица Заводская, 3
77.	Учреждение «Профессиональный лицей №75»	Жалал-Абадская область, город Жалал-Абад, улица Шопокова, 33
78.	Учреждение «Профессиональный лицей №76»	Жалал-Абадская область, Ноокенский район, город Майлуу-Суу, улица Заводская, б/н
79.	Учреждение «Профессиональный лицей №77»	Жалал-Абадская область, Ноокенский район, город Кочкор-Ата, улица Ленина, 33
80.	Учреждение «Профессиональный лицей №89»	Жалал-Абадская область, город Кара-Куль, улица М.Сабирова, 2
81.	Учреждение «Профессиональный лицей №108»	Жалал-Абадская область, Ноокенский район, село Шамалды-Сай, улица Мира, б/н
82.	Учреждение «Профессиональный лицей №111»	Жалал-Абадская область, город Таш-Кумыр, улица Кызыл-Жарская, б/н
Баткенская область		
83.	Учреждение «Профессиональный лицей №7»	Баткенская область, город Кызыл-Кия, улица Едренкина, 3
84.	Учреждение «Профессиональный лицей №8 имени Н.Мусаева»	Баткенская область, город Кызыл-Кия, село Караван, улица Кыпчакова, 29
85.	Учреждение «Профессиональный лицей №31»	Баткенская область, Лейлекский район, село Ак-Арык
86.	Учреждение «Профессиональный лицей №33»	Баткенская область, Кадамжайский район, село Айрыбаз, улица Кочконова, 2
87.	Учреждение «Профессиональный лицей №34»	Баткенская область, Баткенский район, село Самаркандек, улица Геолог, 1
88.	Учреждение «Профессиональный лицей №48»	Баткенская область, Лейлекский район, город Исфана, улица Кошмуратова, 9
89.	Учреждение «Профессиональный лицей №57»	Баткенская область, город Баткен, улица М.Салихова, 12
90.	Учреждение «Профессиональный лицей №70»	Баткенская область, город Кызыл-Кия, улица Асаналиева, 3
91.	Учреждение «Профессиональный лицей №72»	Баткенская область, Кадамжайский район, село Советская, улица Комсомольская, 6
92.	Учреждение «Профессиональный лицей №73»	Баткенская область, город Сулюкта, улица С.Садыкова, 52
93.	Учреждение «Профессиональный лицей №115»	Баткенская область, Кадамжайский района, село Уч-Коргон, улица М.Курбанова, 16

H-330

“Аламединский филиал
ОАО “Айыл Банк”

ОБЪЯВЛЯЕТ ТОРГИ НА ПРОДАЖУ ОБЪЕКТОВ НЕДВИЖИМОСТИ,
РАСПОЛОЖЕННЫХ ПО АДРЕСУ:

Объект недвижимости:
Коммерческое помещение на 2-м этаже, 238 м², г.Бишкек,
ул.Кулатова, 1а

ОБЪЕКТ НЕДВИЖИМОСТИ:
Часть дома полезной площадью 95,52 кв.м., жилой площадью
60,79 кв.м., с земельным участком мероу 468 кв.м.,
находящийся по адресу: Чуйская область, Аламединский район,
с. Ленинское, ул. Виноградная, д. 83/1

Победителем торгов станет участник, предложивший наиболее
высокую цену.
Заявки с указанием суммы, полного наименования реквизитов участ-
ника в запечатанном конверте не позднее **17.00 ч. 17 марта 2025 го-
да** отправить по адресу: **г.Бишкек, ул. Юнусалиева, 173/1.**
Подробную информацию об условиях конкурсных торгов можно по-
лучить в рабочие дни с **9.00 до 17.30 часов по тел.:** **(0312) 90-76-09.**

C/O-114

Ранее, организация объявило торги на продажу
объектов недвижимости, расположенных по адресу:

объект недвижимости:
Кыргызская Республика, г. Бишкек, ул. Л. Толстого, 106 «б»
объект недвижимости:
Кыргызская Республика, г. Бишкек, ул. Каралаева, 1
объект недвижимости:
Кыргызская Республика, г. Бишкек, ул. Ахунбаева, 2 «б»

Настоящим уведомляем, что дата приема заявок
изменено и завершается **19 февраля 2025 года.**

Победителем торгов станет участник, предложивший наиболее
высокую цену.
Напоминаем, что заявки с указанием суммы, полного наименования
и реквизитов участника в запечатанном виде конверте отправить по
адресу: **г. Бишкек, 8 микрорайон, дом 28 «А».** Подробную инфор-
мацию об условиях конкурсных торгов можно получить в рабочие
дни с **9.00 до 18.00 часов по тел.:** **(+996 312) 51-51-51 (доб.: 1197).**

C/O-120

Ранее, организация объявило торги на продажу
объектов недвижимости, расположенных по адресу:

объект недвижимости:
нежилые помещения, Кыргызская Республика, Чуйская область,
Московский район, село Беловодское, ул. Колхозная, 168 А
объект недвижимости:
подсобное хозяйство - свиноферма, Кыргызская Республика,
Чуйская область, Жайылский район, село Калининское, участок
Присельный, контур 35

объект недвижимости:
Кыргызская Республика, г. Бишкек, ул. Московская, 235,
ул.Некрасова

объект недвижимости:
Кыргызская Республика, г. Бишкек, пр. Жибек Жолу, 164
объект недвижимости:
Кыргызская Республика, г. Бишкек, ул Л. Толстого, 19 «б»

объект недвижимости:
Кыргызская Республика, г. Бишкек, ул. Медерова, 48/2
объект недвижимости:
Кыргызская Республика, г. Бишкек, ул. Гагарина 1/1,
ул. 3 Линейная, 33/1

объект недвижимости:
Кыргызская Республика, г. Бишкек, ул. Токтогула, 160

объект недвижимости:
Кыргызская Республика, г. Бишкек, ул. Тоголок Молдо, 28/1,
ул.Сыдыкова, 113/1»

Настоящим уведомляем, что дата приема заявок
изменено и завершается **19 февраля 2025 года.**

Победителем торгов станет участник, предложивший наиболее
высокую цену.
Напоминаем, что заявки с указанием суммы, полного наименования
и реквизитов участника в запечатанном виде конверте отправить по
адресу: **г. Бишкек, 8 микрорайон, дом 28 «А».** Подробную инфор-
мацию об условиях конкурсных торгов можно получить в рабочие
дни с **9.00 до 18.00 часов по тел.:** **(+996 312) 51-51-51 (доб.: 1197).**

C/O-119

ОАО «КЫРГЫЗСКИЙ ЭНЕРГЕТИЧЕСКИЙ
РАСЧЕТНЫЙ ЦЕНТР»

СООБЩАЕТ О СУЩЕСТВЕННОМ ФАКТЕ,
что Единственным акционером Открытого акционерного
общества «Кыргызский Энергетический Расчетный Центр»
(решение Министерства энергетики Кыргызской Республики №12
от 10.02.2025 года) принято следующее решение:

- Досрочно прекратить полномочия заместителя генерального ди-
ректора по IT – члена генеральной дирекции ОАО «КЭРЦ» Су-
лайманкулова Акылбека Арзыматовича с 7 февраля 2025 года
на основании поданного заявления.
- Назначить на должность заместителя генерального директора
по IT – члена генеральной дирекции ОАО «КЭРЦ» Аргымбаева
Бекжана Мурзабековича с 10 февраля 2025 года.

C/O-122

ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО
«КЫРГЫЗ ПОЧТАСЫ»

уведомляет о существенном факте, затрагивающем финансово-хозяйственную
деятельность

Изменения в размере участия лиц, входящих в органы управления эмитента, в уставном капитале эми-
тента, а также доли владельцев 5 и более процентами ценных бумаг (долей):

28 ноября 2024 года была совершена (зарегистрирована) сделка по закрытому размещению простых
именных акций ОАО «Кыргыз почтасы» третьего выпуска (KG 0103227110) через торговую площадку ЗАО
«Кыргызская фондовая биржа».

№ сделки	Дата сделки	Подписчик (покупатель) ценных бумаг	Количество ЦБ, штук	Цена за 1 ЦБ, сом	Общая стоимость ЦБ, сом
78423	28.11.2024 г.	Министерство цифрового развития Кыргызской Республики, Кыргызская Республика, г. Бишкек, ул. Ахунбаева, 119 код ОКПО: 31153105	1 087 000	500	543 500 000

Таким образом, увеличилась доля Министерства цифрового развития Кыргызской Республики в устав-
ном капитале эмитента: до **3 539 393** простых именных акций – **81,72%**, после **4 626 393** простых имен-
ных акций – **85,39%**;

Моментом изменения доли в уставном капитале эмитента считается решение Службы регулирования
и надзора за финансовым рынком при Министерстве экономики и коммерции Кыргызской Республики о
признании итогов третьего выпуска простых именных акций ОАО «Кыргыз почтасы» от 10 февраля 2025
года, №14/372.

C/O-121

“ТАЖРЫЙБАЛУУ БУЛГААРЫ-ТЕРИ
ГАЛАНТЕРИЯ БИРИКМЕСИ” ААК»

2025-жылдын 5-мартында саат 10.00дө
Бишкек шаары, Хвойная көчөсү, 64 дарегиндеги
бирикменин кеңешмелер залында акционерлердин
жылдык жалпы чогулушу боло тургандыгы
жөнүндө кабарлайт.

КҮН ТАРТИБИ:

- Эсептөө комиссиясынын курамын бекитүү.
- Башкы директордун отчётун бекитүү.
- Текшерүү комиссиясынын отчётун бекитүү.
- Коомдун кирешелерин жана чыгашаларын бө-
лүштүрүүнүн тартибин жана жылдык балансты
бекитүү.
- Аудитордун корутундусун бекитүү.
- 2025-жылга карата коомдун жылдык бюджетин
бекитүү.
- Текшерүү комиссиясынын мүчөлөрүн шайлоо.
- Аудиторду шайлоо жана анын сыйакысын коюу.

Каттоонун башталышы **саат 9.00дө**
Акционерлердин өзүлөрүндө паспорту, ал эми ак-
ционерлердин өкүлдөрүндө жана юридикалык жак-
тарда ишеним кат жана паспорту болууга тийиш.
Акционерлердин тизмесин түзүү күнү - **2025-жыл-
дын 4-февралы.**
Бардык материалдар менен “ТБТГБ” ААКнын бух-
галтериясынан таанышууга болот.

Сурап-билүү телефону: 67-91-18.

Н-346

ОАО «ОПЫТНОЕ
КОЖЕВЕННО-КОЖГАЛАНТЕРЕЙНОЕ
ОБЪЕДИНЕНИЕ»

извещает о том, что 5 марта 2025 года в
10.00 ч. в зале заседаний объединения по адресу:
г.Бишкек, ул.Хвойная, 64 состоится общее
годовое собрание акционеров.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

- Утверждение состава счетной комиссии.
- Утверждение отчета Генерального директора.
- Утверждение отчета ревизионной комиссии.
- Утверждение годового баланса и порядка расп-
ределения прибыли и убытков Общества.
- Утверждение аудиторского заключения.
- Утверждение годового бюджета Общества на
2025 год.
- Выборы членов ревизионной комиссии.
- Выборы аудитора и установление ему вознагра-
ждения.

Начало регистрации в **9.00 ч.**

Акционерам необходимо иметь при себе паспорт,
а представителям акционеров и юридических лиц -
доверенность и паспорт.

День списка акционеров **4 февраля 2025 года.**
Со всеми материалами можно ознакомиться в
бухгалтерии ОАО «ОККО».

Телефон для справок: 67-91-18.

ИЗВЕЩЕНИЕ

ЗАО "Партнер Групп Бишкек"

26 февраля 2025 года в 11.00 часов ЗАО "Партнер Групп Бишкек"
созывает очередное собрания кредиторов по адресу: г.Бишкек,
ул.Курманжан Датка, 207

Кредиторы представит для участия на собрании необходима иметь
при себя надлежащим образом оформленную доверенность с пра-
вом голосования на собрании кредиторов. Регистрация начинается
с 10.00 часов по 11.00 часов.

Справки по тел.: (0703) 94-32-07.

Н-339

Сатыгулов Нурсен
Имашовичке
тиешелүү мамлекеттик
каттоо жөнүндөгү жеке
ишкердик күбөлүгүнүн
код ОКПОсу 23897228
жоголгондугуна
байланыштуу жараксыз
деп табылсын.

Н-345

В связи с утерей
свидетельства о
государственной
регистрации
ИП Ветосева Наталья
Александровна код
ОКПО 27513532,
ИНН 12301199300113 считать
недействительным.

П/П-601

Өмүралиева Рысбүбүө
тиешелүү жер
үлүшүнөн пайдаланууга
укук берүүчү
күбөлүгү №496
(15.06.1999-ж.берилген),
жоголгондугуна
байланыштуу жараксыз
деп табылсын.

К.Т.

Чыналиев Узеналыга
тиешелүү жер
үлүшүнөн пайдаланууга
укук берүүчү күбөлүгү
ТТ №10-256
(18.12.1999-ж.берилген)
жоголгондугуна
байланыштуу жараксыз
деп табылсын.

К.Т.

ЖОГОЛДУ

УТЕРЯ

Матаева Какен
Урустамбековнага тиешелүү
мамлекеттик каттоо
жөнүндөгү жеке ишкердик
күбөлүгүнүн код ОКПОсу
27364871 жоголгондугуна
байланыштуу жараксыз
деп табылсын.

Н-349

Карашов Айтыбек
Ажыбаевичке тиешелүү
мамлекеттик каттоо
жөнүндөгү жеке ишкердик
күбөлүгүнүн код ОКПОсу
31778682 жоголгондугуна
байланыштуу жараксыз
деп табылсын.

Н-336

В связи с утерей бланки
разрешений за 2023 года
ОсОО “Айлин Транс групп”:
1. Беларусь 3 стр №3562832
2. Россия 3 стр №270948
считать их
недействительными.

Н-350

В связи с утерей бланки
разрешений за 2024 года
ОсОО “Туран Транс”:
1. Литва 2 стр №142374
2. Россия 3 стр
№270874, 271143
3. Турция В №651981,
651982, 651983
считать их
недействительными.

Н-351

В связи с утерей
свидетельства о
государственной
регистрации
ИП Керимкулов Эдиль
Камильевич код ОКПО
23220460 считать
недействительным.

Н-348

Сатарова Санияга
тиешелүү жер
участогуна болгон жеке
менчик укугу жөнүндөгү
мам. актысы Ч №271476
жоголгондугуна
байланыштуу жараксыз
деп табылсын.

Н-342

Отчет ОАО «МФК «ИнвесКор СА» <i>о выплате дохода по облигациям третьего транша первого выпуска (рег.№KG 0201224613 от 29.09.2023 г.) за третий процентный период:</i>	
Общее количество владельцев облигаций (физ. и юр. лица)	1
Общая сумма начисленных доходов (сом)	1 187 500,00
Общее количество владельцев облигаций, получивших доходы (физ. и юр. лица)	1
Общее количество облигаций, получивших доходы (физ. и юр. лица)	25000
Сумма выплаченных доходов, в сомах	1 187 500,00
Сумма не выплаченных доходов, в сомах	-
Количество владельцев облигаций, по которым не выплачены доходы	-
Количество облигаций, по которым не выплачены доходы	-
Причина невыплаты	-

С/О-117

Отчет ОАО «МФК «АБН» <i>о выплате дохода по облигациям второго транша четвертого выпуска (рег.№KG 0204211518 от 11.01.2023 г.) за восьмой процентный период, установленная дата выплаты с 8 февраля 2025 г. с учетом выходных дней фактическая дата выплаты с 10 февраля 2025 г.</i>	
Общее количество владельцев облигаций (физ. и юр. лица)	33
Общая сумма начисленных доходов (сом)	1 187 500,00
Общее количество владельцев облигаций, получивших доходы (физ. и юр. лица)	33
Сумма выплаченных доходов, в сомах	1 187 500,00
Сумма не выплаченных доходов, в сомах	0
Количество владельцев облигаций, по которым не выплачены доходы (физ. лица)	0
Количество облигаций, по которым не выплачены доходы (экз.)	0

С/О-600

Отчет ОАО «МФК «АБН» <i>о выплате дохода по облигациям пятого транша четвертого выпуска (рег.№KG 0204211518 от 11.01.2023 г.) за седьмой процентный период, дата выплаты с 10 февраля 2025 г.</i>	
Общее количество владельцев облигаций (физ. и юр. лица)	54
Общая сумма начисленных доходов (сом)	1 187 500,00
Общее количество владельцев облигаций, получивших доходы (физ. и юр. лица)	52
Сумма выплаченных доходов, в сомах	1 186 550,00
Сумма не выплаченных доходов, в сомах	950,00
Количество владельцев облигаций, по которым не выплачены доходы (физ. лица)	2
Количество облигаций, по которым не выплачены доходы (экз.)	4
Причина невыплаты	- не востребованы инвестором*

* Причина невыплаты и предполагаемая дата выплаты: На дату предоставления отчета проценты не востребованы инвесторами. Выплата процентов будет производиться по мере их явки в ОАО "МФК "АБН", предполагаемая дата выплаты: с даты востребования.

С/О-600

Уважаемый акционер! ОАО «КЫРГЫЗИНВЕСТ» <i>сообщает о проведении годового общего собрания акционеров, которое состоится 5 марта 2025 г. в 11.00 час. по адресу: г. Бишкек, ул. Тимирязева, 97.</i>
ПОВЕСТКА ДНЯ: - Утверждение состава счетной комиссии. - Утверждение годового отчета о финансово-хозяйственной деятельности, бухгалтерского баланса, счетов прибылей и убытков общества за 2024 год. - Утверждение годового бюджета общества на 2025 год. - Утверждение отчета ревизионной комиссии за 2024 год. - Утверждение заключения внешнего аудитора общества за 2024 год. - Выборы аудитора на 2025 год и утверждение ему вознаграждения. - Выборы членов Совета директоров. - Выборы членов ревизионной комиссии. Регистрация акционеров с 10.00 часов до 11.00 часов. С материалами собрания можно ознакомиться по адресу: г. Бишкек, ул.Тимирязева, 97, тел.: (0700) 51-70-45. Дата составления списка акционеров, имеющих право на участие в собрании 25 февраля 2025 года. Акционерам иметь при себе паспорт и свидетельство общества, юридическим лицам - паспорт и оформленную доверенность в соответствии с действующим законодательством КР.

Н-341

Бакай-Ата районуна караштуу Бакай-Ата айылынын тургуну Сапаралиев Абдилхасим Рыскулбековичке тиешелүү жер участогуна болгон жеке менчик укугу жөнүндөгү мам.актысы Ч №252972 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.	Айтикеев Айдар Эркиновичке тиешелүү жер участогуна болгон жеке менчик укугу жөнүндөгү мам.актысы Ч №611886 жана сатуу-сатып алуу келишми №101-2024-40963 (13.02.2024-ж.) жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.
---	---

П/П-005

Н-333

Өзгөн районунун тургуну Калыбаев Шергазы Осмоналиевичке таандык мам.актысы Ч №836461 жана тартуулоо келишими №5062022-23031 (26.08.2022-ж.) жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.
--

П/П-756

<i>Ранее опубликованное в газете "Эркин-Тоо" от 15.11.2024 г. №88 (3642) на стр. 15 объявление об утере (С/О-213) гос.акта о праве частной собственности Ч №161479, Ч №161785 считать недействительным.</i>

С/О-113

	ЖОГОЛДУ УТЕРЯ
---	--------------------------------

Ганиева Рахилия Шахабиддиновнага таандык болгон Ч №278471 20.09.2010-жылы алынган жеке менчик укугу жөнүндө мамлекеттик акт жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.
--

П/П-033

Какешов Бакыт Дайрабаевичке тиешелүү жер үлүшүнөн пайдаланууга укук берүүчү күбөлүгү Т-111-4-1/0375 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.
--

Н-340

Абдиев Азаматка тиешелүү жер участогуна болгон жеке менчик укугу жөнүндөгү мам.актысы Ч №1226235 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

Н-337

Бобукеева Маралбүбү Рыскулбековнага тиешелүү диплому сериясы РТ-1 №295713 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.
--

Н-338

2025-жылдын 17-мартында саат 10.00дө Отуз-Адыр айыл өкмөтүнүн кеңсесинде аукцион өткөрүлөт.					
Сурап-билүү үчүн телефон номерлер: (0558) 30-30-47 жер адиси 3.Реджапов, (0552) 04-40-38; А.Исаев. Эскертүү: Аукционго арыздарды кабыл алуу 2025-жылдын 17-февралында башталат. 2025-жылдын 7-мартында арыздарды кабыл алуу токтотулат. Отуз-Адыр айыл өкмөтүнүн айылдары боюнча жана аукционго коюлуучу АЧМФ жерлеринин тизмеси:					
№	Айылдын аталышы	Контур	Кайракы га	Бак га	Суулуу га
Отуз-Адыр айылы					
1	Отуз-Адыр	909			0.30
2	Отуз-Адыр	692			1.0
Жалпы:			0	0	1.30
	Ынтымак	Контур	Кайракы га	Бак га	Суулуу га
1	Ынтымак	918			1.0
2	Ынтымак	917			1.0
3	Ынтымак	917			0.80
4	Ынтымак	919			1.0
Жалпы:			0	0	3.80
	Кара-Дөбө	Контур	Кайракы га	Бак га	Суулуу га
1	Кара-Дөбө	519/518			1.0
2	Кара-Дөбө	519/518			1.0
3	Кара-Дөбө	519/518			1.0
4	Кара-Дөбө	519/518			1.0
5	Кара-Дөбө	519/518			1.0
6	Кара-Дөбө	513	2.25		
Жалпы:			2.25	0	5.0
	Кыш-Абад	Контур	Кайракы га	Бак га	Суулуу га
1	Кыш-Абад	344			0.80
2	Кыш-Абад	963			1.0
3	Кыш-Абад	963			0.60
4	Кыш-Абад	602			1.10
Жалпы:			0	0	3.35
	Фархад	Контур	Кайракы га	Бак га	Суулуу га
1	Фархад	39			1.0
2	Фархад	39			1.0
3	Фархад	39			1.0
4	Фархад	39			1.0
5	Фархад	39			1.0
6	Фархад	39			1.0
7	Фархад	136			1.0
8	Фархад	136			1.0
9	Фархад	136			1.0
10	Фархад	136			1.0
11	Фархад	1137	0.20		
12	Фархад	198		1	
Жалпы:			0.20	1	10
	Савай-Арык	Контур	Кайракы га	Бак га	Суулуу га
1	Савай-Арык	1131			1.0
2	Савай-Арык	1131			1.0
3	Савай-Арык	1131			1.0
4	Савай-Арык	1131			1.0
5	Савай-Арык	1131			1.0
6	Савай-Арык	1131			1.0
7	Савай-Арык	1157			1.0
8	Савай-Арык	1157			1.0
9	Савай-Арык	1157			1.0
10	Савай-Арык	1157			1.0
11	Савай-Арык	1157			1.0
12	Савай-Арык	1157			1.0
13	Савай-Арык	1157			1.0
14	Савай-Арык	1105			1.0
15	Савай-Арык	1105			1.0
16	Савай-Арык	1105			1.0
17	Савай-Арык	1127			1.0
Жалпы:					17
Жалпы айылдар боюнча:			2.45	1	40.45
Жалпы айылдар боюнча: 40.45 га Суулуу 2.45 га Кайракы 1 га Бак					

К.

Бейшенов Жилдысбек Эсеновичке тиешелүү мамлекеттик каттоо жөнүндөгү жеке ишкердик күбөлүгүнүн код ОКПОсу 28966997 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.	Өзгөн районунун тургуну Осмонов Жанибек Мамановичке таандык райстаттан берилген жеке ишкердик күбөлүгүнүн код ОКПОсу 24772871 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.
--	--

Н-335

П/П-878

КЫРГЫЗСКО-ТУРЕЦКИЙ
УНИВЕРСИТЕТ «МАНАС»

ОБЪЯВЛЯЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО ТЕНДЕРА
на оказание услуг по реконструкции, строительству и монтажу трансформаторных
подстанций 10 кВ Кыргызско-Турецкого университета «Манас».

- Информация о Заказчике**
 - Адрес: Кыргызская Республика, г. Бишкек, пр. Ч. Айтматова, 56
 - Телефон и факс: (0312) 59-14-42-47; (0312) 54-19-35
 - Адрес электронной почты: ihale@manas.edu.kg
 - Сайт для ознакомления с тендерной документацией: www.manas.edu.kg
- Информация об услугах**
 - Характер и количество: услуги по реконструкции, строительству и монтажу трансформаторных подстанций 10 кВ Кыргызско-Турецкого университета «Манас»;
 - Срок оказания: 90 (девяносто) календарных дней с даты передачи объекта Подрядчику.
- Информация о тендере**
 - Место проведения: Кыргызская Республика, г. Бишкек, мкр-н Джал-23, 34, студенческий городок им. Ч. Айтматова Кыргызско-Турецкого университета «Манас», здание ректората, зал заседаний ученого совета;
 - Дата и время проведения: 27.03.2025, 11.00.
- Условия участия в тендере, необходимые документы и квалификационные критерии**

Физическим и юридическим лицам, желающим принять участие в тендере, необходимо вложить в конверт с тендерной заявкой оригиналы или нотариально заверенные копии нижеуказанных документов. На лицевой стороне конверта необходимо указать наименование и адрес компании.

 - Правила проведения тендера, Техническое задание и Проект договора за подписью претендента (на каждой странице);
 - Справка с места жительства претендента;
 - Лицензия (на оказание услуг электромонтажа, по меньшей мере, свидетельство о допуске к работе по устройству сетей электроснабжения напряжением 10 кВ);
 - Доверенность (в случае участия в тендера уполномоченного лица);
 - Тендерная заявка;
 - Документы, подтверждающие наличие опыта оказания аналогичных услуг (при наличии);
 - Акт осмотра объекта.

В тендерной заявке должно быть представлено одно ценовое предложение на весь объем услуг.

В тендерной заявке необходимо подтвердить факт ознакомления и согласия с содержанием Правил проведения тендера и Технического задания, указать размер ценового предложения цифрами и прописью, без каких-либо исправлений и подчисток.
- В тендере могут принимать участие как местные, так и иностранные претенденты.
- С тендерной документацией можно ознакомиться и приобрести у Заказчика. Стоимость пакета тендерной документации составляет 1 500 (одну тысячу пятьсот) сомов.
- Приобретение пакета тендерной документации является обязательным для всех претендентов.
- Тендерные заявки необходимо подать до даты и времени проведения тендера с нарочным или отправить заказным письмом по почте под роспись о получении по адресу: Кыргызская Республика, г. Бишкек, мкр-н Джал-23, 30/5, студенческий городок им. Ч. Айтматова, отдел закупок.
- Тендерные заявки подаются с учетом всех расходов. По результатам тендера на основании тендерной заявки заключается договор оказания услуг.
- Срок действия тендерных заявок составляет 30 (тридцать) календарных дней с даты проведения тендера.
- Консорциумы, состоящие из нескольких физических или юридических лиц, к участию в тендере не допускаются.
- Заказчик оставляет за собой право отменить тендер и отклонить все тендерные заявки. Заказчик не несет никакой ответственности в связи с отклонением всех тендерных заявок.

С/О-104

**На основании заявлений граждан
Государственный природный парк "Чон-Кемин"**

объявляет конкурс для передачи в аренду из земель Верхнее Кеминского, Нижнее Кеминского, Кеминского участка, в квартале №20, 31, 35, 46, 61 для рекреации, туризма и для озеленения.

Заявки на участие в конкурсе принимаются до **10.03.2025 г.** по адресу: **с.Торт-Куль, ул.Айтматова №17 в администрации ГПП "Чон-Кемин".**

По интересующимся вопросам обращаться
по тел.: (0701) 55-51-83, (0702) 24-08-24.

Н-320

**В связи с утерей
удостоверения на право
временного пользования
земельным участком
серия В №057237 на имя
Ташболотова Асана
Керимджановича считать
недействительным.**

Н-324

**Аманкожоев Темир
Кубанычбековичке
тиешелүү жер участкагуна
болгон жеке менчик укугу
жөнүндөгү мам. актысы
Ч №169756 жоголгондугуна
байланыштуу жараксыз
деп табылсын.**

Н-322

**В связи с утерей документы
устава, свидетельства
и печати ОсОО
"Бор-Булак" считать
недействительными.**

Н-323

**"Бор-Булак" ЖЧКсынын
уставаы, кубөлүгү жана
мөөрү жоголгондугуна
байланыштуу жараксыз
деп табылсын.**

Н-323

**Шаменов Токтогул Толомушовичке тиешелүү
диплому сериясы ТВ-І №136125 жоголгондугуна
байланыштуу жараксыз деп табылсын.**

Н-325

ЖОГОЛДУ

УТЕРЯ

**Кочкор районунун тургуну
Султаналиев Кылымбек
Меделовичке тиешелүү
мамлекеттик каттоо
жөнүндөгү жеке ишкердик
күбөлүгүнүн код ОКПОсу
30942260 жоголгондугуна
байланыштуу жараксыз
деп табылсын.**

П/П-897

**В связи с утерей
удостоверения на временное
пользование земельным
участком серии В №0107755
(от 29.11.2023 г.), В №0107754
(от 29.11.2023 г.) на имя
Айдарбековой Адэлины
Айдарбековны считать
недействительными.**

Н-321

**В связи с утерей
трудоовой книжки серия
VT-I №027914 на имя
Бектурсунова Нурбека
Бектурсуновича считать
недействительным.**

Н-319

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
МИНИСТРЛЕР КАБИНЕТИНЕ КАРАШТУУ
"ЖАШЫЛ ЭНЕРГЕТИКА ФОНДУ"
МАМЛЕКЕТТИК МЕКЕМЕСИ**

энергиянын кайра жаралуучу булактары чөйрөсүндөгү
объектилерди курууга жер тилкелерди өткөрүп берүү
укугуна кайрадан

КОНКУРС ЖАРЫЯЛАЙТ.

Лот №1 Чакан ГЭС курууга (кубаттуулугу 4,4 МВт).
Жайгашкан жери: Ош облусу, Алай району, Куршаб а., жалпы аян-
ты 8,0 га;

Лот №2 Чакан ГЭС курууга (кубаттуулугу 1.6 МВт).
Жайгашкан жери: Жалал-Абад облусу, Майлуу-Суу ш., жалпы аян-
ты 1,11 га (иден.номер. 3-13-01-0003-0284);

Лот №3 Күн электр станциясын курууга.
Жайгашкан жери: Ош облусу, Араван району, Төө-Моюн а/ө, Са-
ры-Таш а., жалпы аянты 200 га (иден.номер 5-02-06-1006-0537);

Лот №4 Шамал электр станциясын курууга.
Жайгашкан жери: Нарын облусу, Кочкор району, Тендик а., Үкөк
участогу, жалпы аянты 407,2 га (иден. номери 4-04-03-1009-0220);

Лот №5 Чакан ГЭС курууга (кубаттуулугу 0,8 МВт).
Жайгашкан жери: Баткен облусу, Баткен району, Алтын-Бөшик а.,
жалпы аянты 2,0 га, (иден. номери 8-01-08-1004-0055);

Лот №6 Чакан ГЭС курууга (кубаттуулугу 3.2 МВт).
Жайгашкан жери: Жалал-Абад облусунун Токтогул районунун Нич-
ке-Сай а., Капчыгай участкасы, жалпы аянты 7,092 га, (иден. номе-
ри 3-07-11-0009-0135);

Лот №7 Чакан ГЭС курууга (кубаттуулугу 5.9 МВт).
Жайгашкан жери: Жалал-Абад облусу, Токтогул району, Чоргочу
а., Кайыңды участкасы, жалпы аянты 3,62 га, (иден. номери 3-07-
11-0009-0136);

Лот №8 Чакан ГЭС курууга (каскад ГЭС).
Жайгашкан жери: Чүй облусу, Кемин району, Кичи-Кемин а/ө, Ак-
Туз а., уч.Сары-Күңгөй №1 и 2, жалпы аянты 13,9 га;

Лот №9 Чакан ГЭС курууга (кубаттуулугу 6 МВт).
Жайгашкан жери: Ош облусу, Кара-Кулжа району, Ой-Тал айыл ай-
магы, жалпы аянты 30,55 га;

Лот №10 Чакан ГЭС курууга (кубаттуулугу 1,3 МВт).
Жайгашкан жери: Жалал-Абад облусу, Ноокен району, Майлуу-
Суу ш., жалпы аянты 0,32 га;

Лот №11 Чакан ГЭС курууга (кубаттуулугу 8.9 МВт).
Жайгашкан жери: Ысык-Көл облусу, Ысык-Көл районунун Кичи-Ак-
суу а., (Ысык-Көл токой чарбасы, жалпы аянты 6,42 га);

Лот №12 Чакан ГЭС курууга.
Жайгашкан жери: Чүй облусу, Аламүдүн району, Байтик а/о, Ала-
Арча а., жалпы аянты 0,54 га (иден. номери 7-01-14-0027-0067);

Лот №13 Шамал электр станциясын курууга.
Жайгашкан жери: Ысык-Көл облусунун Балыкчы шаарынын Көк-
Мойнок-1 айылынын Сай- Короо участогу, жалпы аянты 200,0 га
(иден. номери 2-07-07-0008-0129);

Лот №14 Чакан ГЭС курууга (кубаттуулугу 7,5 МВт).
Жайгашкан жери: Ысык-Көл облусу, Каракол токой чарба мекеме-
си, Жыргалаң а., жалпы аянты 6,28 га;

Лот №15 Чакан ГЭС курууга.
Жайгашкан жери: Ош облусунун Алай районунун Тилектеш а/о.,
Биринчи-Май айылы, Капчыгай участогу №8, 9, 67, 75, жалпы аянты
3,93 га (иден. номери 5-01-07-0009-0831);

Лот №16 Күн электр станциясы курууга.
Жайгашкан жери: Жалал-Абад облусунун Токтогул районунун Кет-
мен-Төбө а/о, Ууру-Сай участогу, жалпы аянты 7,90 га;

Лот №17 Чакан ГЭС курууга (кубаттуулугу 7.6 МВт).
Жайгашкан жери: Чүй облусунун Чүй районунун Кегети а/ө, Чүй
токой чарбасы, Кегети участогу, жалпы аянты 6,32 га;

Лот №18 Чакан ГЭС курууга (кубаттуулугу 4,7 МВт).
Жайгашкан жери: Жалал-Абад облусунун Аксы районунун Кара-
Камыш а/а, Аркыт токой чарбасы, жалпы аянты 5,27 га;

Лот №19 Чакан ГЭС курууга (кубаттуулугу 5 МВт).
Жайгашкан жери: Ысык-Көл облусунун Жети-Өгүз районунун Барс-
коон а., жалпы аянты 3,87 га (иден. номери 2-02-03-0008-1025);

Лот №20 Чакан ГЭС курууга (кубаттуулугу 30 МВт).
Жайгашкан жери: Жалал-Абад облусунун Чаткал районунун Кы-
зыл-Туу айылы, жалпы аянты 25,6 га.

Лот №21 Чакан ГЭС курууга.
Жайгашкан жери: Жалал-Абад облусунун Базар-Коргон районунун
Могол а/о, Көк-Алма токой чарбасы, жалпы анты 3,58 га.

Конкурс **2025-жылдын 12-март күнү саат 14.00дө** Эркиндик буль-
вары, 56 дареги боюнча Кыргыз Республикасынын Министрлер Ка-
бинетине караштуу Жашыл энергетика фондунун имаратында өтөт.

Конкурска катышууну каалагандар документтерин **2025-жылдын
7-март күнү саат 18.00гө** чейин **Бишкек ш., Эркиндик бульвары,
56** дареги боюнча Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети-
не караштуу Жашыл энергетика фондуна тапшыруу керек.

Конкурстун шарттары жөнүндө кеңири маалымат, конкурска каты-
шуу үчүн керектүү документтердин тизмеси менен Кыргыз Респуб-
ликасынын Министрлер Кабинетине караштуу Жашыл энергетика
фондунан, мекеменин социалдык тармактарындагы расмий барак-
чаларынан, ошондой эле **66-00-62, 66-00-60** телефон номерлери
аркылуу таанышса болот.

С/О-108

Башкы редактор**АСАНБАЕВ**Наралы
Камбаралиевич**Кабылдама
62-38-75**Башкы редактордун 1-орун басары
КАЛЫКОВ Шекербек – 62-38-77Башкы редактордун орун басары
ДЫЙКАНОВА Жылдыз – 62-38-78Жооптуу катчы
КУЛАТАЕВА Бактыгүл – 62-38-71**Бөлүмдөр:**Саясат, укук жана экономика
бөлүмү – 66-22-27Маданият, адабият жана
спорт бөлүмү – 62-18-64Жарнама жана аймактар менен
иштөө бөлүмү – 62-19-06 факсУюлдук тел.: (0705) 11-75-87
(0773) 11-75-87

Веб-сайт – 62-38-71

Коммерциялык бөлүм – 62-18-66

"Нормативдик актылар" журналы – 62-38-71

Башкы эсепчи – 62-38-73

Компьютердик борбор – 62-38-74

АЙМАКТАР:

Баткен облусу (0772) 07-60-60

Жалал-Абад облусу (0772) 12-82-67

Ош облусу (0505) 07-81-81

Талас облусу (0700) 90-62-61

Ысык-Көл облусу (0702) 87-98-79

Чолпон-Ата шаары (0500) 20-89-70

Токтогул шаары (0220) 70-71-32

Жарнамалар кыргыз, орус, англис
тилдеринде берилет.**Жарнамалардын мазмунуна
редакция жооп бербейт.**

Мыйзамдар бир эле мезгилде кыргыз жа-
на орус тилдеринде "Эркин-Тоо" гезитин-
де жарыяланып, ал расмий жарыялоо бо-
луп эсептелет.

Автордун көз карашы редакциянын позиция-
сын билдирбейт.

Биздин дарегибиз:Бишкек шаары, 720040,
Абдумомунов көчөсү, 193.**erkintoo@mail.gov.kg****• Юстиция министрлигинен
берилген катталуу күбөлүгү №592**

Жумасына эки ирет:
шейшемби, жума
күндөрү чыгат.

Индекси: 68451

"Учкун" ААКнын
басмаканасында басылды.
Буйрутма №69. Нускасы 4332
Басууга 13.02.2025-ж. саат 20.00дө берилди
Сатык келишим баада